

DOBA DESETI PATRIARCHŮ

Helena Procházková

Copyrights©Helena Procházková

ČÁST PRVNÍ - ÚSVIT

Gen: kap 2-3

*Bůh stvořil člověka ke svému obrazu,
k obrazu Božímu ho stvořil,
stvořil je jako muže a ženu.
Bůh jim požehnal slovy:
„Plod'te se a množte se,
naplňte zemi a podmaňte si ji.
Vládněte nad mořskými rybami,
nad nebeskými ptáky
i nade všemi živými tvory,
kteří se pohybují po zemi.“*

1. Člověk v Boží zahradě

Když Bůh vytvořil novou planetu na třetím orbitu kolem Slunce a rozesel na ní život v nesčetných podivuhodných podobách, pohlédl na své dílo okem umělce a poznal, že této nádheře něco chybí. Tehdy si Bůh řekl:

„Stvořím pro Zemi bytost, která pozná, s jakým nadšením a láskou jsem vše tvořil. Vložím jí do srdce lásku a vnímavého ducha a ona prozáří celou planetu. Bude šířit lásku a já s ní budu spojen láskou. Obdaruji ji tvořivým duchem a ona mne oslaví velkolepými činy.“

Bůh rozhodl a stalo se. Stvořil muže podle své podoby a vytvořil pro něj zahradu, kterou nazval Eden. To bylo prostředí určené pro prvního Božího člověka na Zemi a Bůh ho tam umístil. Člověk však bloudil krajinou sám, nevěda si rady se životem. Pojmenovával zvířata i rostliny, jak mu Bůh přikázal a rozvíjel tak své hlasivky jako dítě, když se učí mluvit. Jedl ovoce z nesčetných stromů i když mnoho jíst nemusel, koupal se v řece, která v té krajině vyvěrala ze země, ale radost, kterou mu to vše přinášelo, byla nedokonalá, byla jen poloviční.

Bůh vnímal člověkovu osamocenost a vytvořil mu společníci ženu. Muže pojmenoval jménem Adam a Adam později pojmenoval ženu Eva. Bůh stvořil první lidský pár a položil tak základ lidské rodině. Stvořil je jako muže a ženu, jako muže a ženu je stvořil, aby se doplňovali. Když tak učinil, byl se svou prací spokojen, jeho dílo bylo dokonalé. Oba byli krásní na pohled a jejich srdce byla bez šalby, průzračná jako nejčistší studánka, jako obloha bez jediného mráčku. Byli nevinní, stvoření v lásce a nevinnosti, pro lásku a nevinnost.

Bůh je umístil do zahrady Eden, ráje hojnosti a naučil je využívat schopnosti, které do nich vložil. Každý den s nimi hovořil a pro Adama a Evu to byly šťastné chvíle posvátné úcty, které prozařovaly jejich život. Poznali, když se k nim Bůh blížil, i když Ho ještě neviděli. Tehdy pocítili Jeho nekonečnou lásku a celá zahrada jejím působením pookřála. Bůh je nejen těšil, učil je využívat rostlinné bohatství zahrady a vnímat krásu přírody, kterou byli obklopeni. Bůh naplňoval jejich srdce radostí i obdivem. Naučil je všechno, co člověk potřebuje k životu. Jak obdělávat půdu, jak se starat jeden o druhého i o krotká zvířata, jak si postavit obydlí, jak spolu smysluplně rozmlouvat. Jednoho dne přišel s rákosovou píšťalkou, zahrál na ni a podal ji Adamovi. Tomu zazářily oči, když ji uslyšel a Eva řekla:

„To je stejně krásné, jako když zazpívá slavík.“

A Bůh jí poučil:

„Stejnou krásu máš ve svém hrdle, ženo, jen ji musíš vyloudit.“

A tak se Adam naučil hrát na píšťalku a Eva si prozpěvovala.

Bůh se setkával s lidmi každý den, aby je vychovával. Člověk stvořený Bohem se měl stát vládcem planety, musel na to být připraven a Bůh věděl, jak jim vštípnout všechno potřebné do srdce i do hlavy. V mnoha věcech byl pro jejich pochopení srozumitelnější obraz nežli slovo. Trávil s nimi hlavně podvečerní

chvíle, aby se jich zeptal, jak prožili den a aby jim odpověděl na otázky, které vznikaly v jejich hlavách. Jednou spatřili ve veliké dálce záři, které nerozuměli, zeptali se tedy Boha, svého učitele, co to bylo.

„To byl oheň,“ řekl jim, „dobře se dívejte, ukážu vám, co je oheň.“

Bůh pokynul rukou a nedaleký keř začal hořet. Protože končil den a smrákalo se, přitažlivost ohně byla veliká. Eva okouzlena laškovnou hrou plamenů, přistoupila blíž a poznala, že oheň příjemně hřeje. Neopatrně vztáhla ruku do ohně a bolestí vykřikla. Bůh řekl:

„Mihotavé světlo, které vydává oheň, potěšilo vaše srdce a teplo zahřálo vaše zkřehlé údy. To je dobré, ale není dobré vztáhnout ruku do plamenů, to jsi, ženo, právě poznala. Udělala jsi něco, co není dovoleno a zaplatila jsi za to bolestí.“

„Dosud jsme nepoznali, co je to oheň,“ řekla Eva na omluvu, „proto jsem nevěděla, že jej nemohu utrhnout jako květ.“

Bůh se rozhodl využít záře, kterou v noci spatřili v dálce a poučit je o tom, jak může být oheň hrozivý.

„Toto byl jen ohýnek pro zpříjemnění,“ řekl jim, „ale velký oheň může být strašný, zahubí a stráví všechno, co mu přijde do cesty, všechno, čeho se zmocní, říká se mu požár. Jméno velikého ohně je požár.“

Bůh pohlédl na oba lidi, kteří poslouchali, co jim říkal, ale jeho slova nevzbuzovala představu, proto je vybídl:

„Dobře se dívejte, to, co spatříte, nebude skutečné, uvidíte jen obraz požáru.“

Rozpráhl ruce, obloha potemněla a Adam s Evou spatřili v dálce blesk, který vyšlehl z černého mraku. Blesk probudil záři a oni poznali oheň, který byl nejdříve malý, rychle rostl a blížil se, zachvacoval stromy i zvířata, jež před ním nestačila utéct.

Na lidi padla úzkost. Bůh spustil prudký déšť, oheň ustal a oni spatřili dohořívající spáleniště.

„Zmar,“ promluvil konečně Adam.

„Nejsi mnohomluvný, Adame, tvé jediné slovo však vyjádřilo skutečnost. Viděli jste požár, který všechno živé zmařil. Může vzniknout i z nepatrné jiskřičky a zničí všečen život. Zahynou v něm rostliny i těla živočichů a kdyby zachvátil vás, zahynuli byste také...“

Celý ten strašlivý obraz zakryla mlha.

„Zahynout, to znamená, že už bychom jako nebyli?“ zeptala se Eva.

„Podlehli byste smrti, zemřeli byste, tak jak jste to spatřili před chvílí,“ sdělil jim Bůh a nechal je o samotě, aby si mohli rozmyslet, co viděli.

Svůj život v ráji trávili s Bohem a se zvířaty. Eva milovala zvířata a nejvíce ji těšily laškové hry zvířecích mláďat. Bůh, který si toho všímal, navštívil oba lidi a na ženinu rozrůstající se lásku ke zvířatům, na její mazlení se zvířaty zareagoval těmito slovy:

„Adame a ženo, stvořil jsem vás, jsem tedy váš Otec a oslovujte mne Otče. Zahrada, kterou vám dávám k užívání, je vaším domovem. Panujte nad zvířaty, jež tu budou žít s vámi. Neubližujte jim, ale také se s nimi příliš nesbližujte.“

Evu Boží slova překvapila, proto se zeptala:

„Proč se s nimi nemáme sbližovat? Vždyť jsou tak milá.“

„Mohlo by to být pro vás nebezpečné..., mohlo by se stát, že zvíře, které před vámi nebude mít respekt, na vás nepřátelsky zaútočí nebo vás naopak opanuje a vy byste mu sloužili... To by nebylo správné.“

„Proč by to nebylo správné?“ chtěla vědět Eva.

„Jsi jak zvědavé dítě, ženo,“ pokáral ji Hospodin, „zrodili jste se, abyste panovali, ne abyste se stali otroky. I zvířata chtějí vládnout.“

Tehdy promluvil Adam a řekl:

„Otče, odpusť, ale nerozumím, co nám chceš říct.“

„Adame, tak jako já panuji nade vším, co jsem stvořil, tak vám jsem dal právo panovat nad živými tvory na zemi..., nad zvířaty. Nebudete rozumět jejich řeči a zvířata nebudou rozumět vám, protože jste jiní. Budou mít před vámi respekt a jejich respekt si musíte udržet, abyste nad nimi mohli panovat.“

„Hospodine, jak si před zvířaty udržíme respekt?“ chtěl vědět přemýšlivý Adam.

„Zvířata ví, že jste jiní. Cítí, že jste vládci a nebudou se k vám přibližovat, pokud jim to neumožníte, pokud se k nim nepřiblížíte sami.“

„Otče, i zvířata se od sebe liší,“ pokračoval v úvahách Adam, „vlk se nepodobá ještěrci, skřivan orlovi a přece je všechna označuješ jedním názvem. Proč nás odlišuješ? V čem jsme jiní?“

Hospodin se usmál. Oceňoval Adamovu přemýšlivost, a proto odpověděl takto:

„Vy jste, Adame, svobodní, máte svobodnou vůli, můžete se svobodně rozhodovat a můžete rozhodovat i o zvířatech. Máte v sobě touhu něco vytvářet a ta zvířatům chybí. V tom se od nich lišíte.“

„A jak je to se zvířaty?“ zeptala se Eva.

„Zvířata nemají svobodnou vůli. Ta se mohou rozhodnout vždy jen tak, jak jim velí jejich řád,“ odpověděl Bůh, ale zvědavá Eva, velká přítelkyně zvířat, neodolala a chtěla vědět, co velí řád zvířatům.

„Ženo, ženo, pozoruj a poznáš mnoho,“ pobídl Hospodin Evu, „ale budiž, povím ti, co chceš vědět. Ptákům jejich řád velí, aby si stavěli hnízda hlavně na stromech, kde je to pro ně bezpečné, králík před nebezpečím uteče nebo se schová v noře, vlk naopak zaútočí. A to nejen ze strachu, ale také když má hlad, napadne jiné zvíře, třeba králíka nebo ovci a zabije je. Ptáci mohou jen zpívat, vlci vyjí, lev zařve. Člověk mluví, zpívá, může i výt a zařvat. Ptáci si staví malá hnízda, lišky hloubí těsné nory a člověk snadno postaví hnízdo i vyhloubí noru, ale může postavit i veliký dům. Už chápeš, že vy toho můžete mnohem a mnohem víc než zvířata?“

Eva mlčky přikývla.

„Nám také něco hrozí?“ chtěl vědět Adam, „a můžeme se ubránit?“

„Jistě, zvířata vás nenapadnou, když vycítí, že jste jiní,“ pokračoval Hospodin, „vy máte svobodnou vůli a to je velká výsada. Jste svobodní, můžete dělat vše, co vám přijde na mysl, nikdy však nedělejte nic proti Božímu zákonu, který máte ve svém srdci. Těšte se ze života, užívejte si jej podle své vůle, ale pamatujte, že i svoboda má svá omezení. Pro vás to znamená, že před každým svým rozhodnutím musíte dobře zvážit, co vám přinese.“

V očích obou lidí se zračilo nepochopení, tak Bůh k vysvětlení použil epizodu s ohněm.

„Ženo, poznala jsi, že do ohně nemůžeš dát ruku a když to zkusíš, spálíš se. To je omezení v případě ohně. Jsou však i jiná nebezpečí, proto k věcem i bytostem, které neznáte, přistupujte opatrně.“

„Pověz nám, Otče,“ chtěl vědět Adam, „jaké nebezpečí nám hrozí v naší zahradě?“

„Pokud si to sami nepokazíte, v zahradě Eden vám nehrozí nic zlého. Proto je zahrada Eden rájem, protože tu je vše, co potřebujete a nemůže zde žít nic zlého, nic nečistého.“

Evě se rodila v hlavě otázka, co znamenají slova zlé a nečisté, Bůh ji však předešel s odpovědí:

„O tom vám povím, až přijde čas.“

Ráj jim poskytoval bezpečí a mnoho radosti a Otec je také naučil, jak děkovat každý den za všechny dary a jak vzdávat úctu svému Bohu. Adam s Evou žili v dokonalé blaženosti jeden pro druhého a oba pro Boha až do okamžiku, než vstoupil do jejich života Satan.

Druhý den po tomto rozhovoru, když opadla rosa, Adam natrhal ovoce ke snídani a Eva je úhledně rozložila na banánovém listu, který jim nahrazoval stůl. Adam poklekl a vyslovil tuto modlitbu:

„Bože, děkujeme ti za ovoce, kterým nás každodenně sytíš, za okouzlující zpěv ptáků, za krásu květů i přítulnost motýlů, za hravé ryby v tůních i za zvířata, za zurčící potůčky i mohutný vodopád, i ten má svou krásu, i když je děsivá, za hory v dálce, jejichž stříbrné vrcholy rozdělují oblaka, za slova, kterými se dorozumíváme, i za to, že tohle všechno dokážeme vnímat. A také za píšťalku a za Eviny písně, které mi přinášejí mnoho radosti.“

„Tvá modlitba, Adame, se mi líbila.... Už jsem se bál, že budeš málomluvný a to by se asi ženě nelíbilo,“ řekl žertovně Hospodin, který se k nim přiblížil a zvědavě pohlédl na Evu.

Lidem, kteří milovali Boha, těšili se na Jeho návštěvy a poučení, přece jen slova z minulého dne uvízla v paměti a Eva, která byla smělejší, se zeptala:

„To zlé a nečisté, jak to vypadá?“

„To zlé nemusí mít vždy strašlivou podobu. Tak jako z nepatrné hravé jiskřičky může vzniknout vše požírající požár, tak malá nelibost, které byste podlehlí a živili ji, se promění v obludnou nenávist. Špatná touha, kterou byste si pěstovali, vám může zničit život.“

Lidé však jeho slovům nerozuměli a Adam, jehož srdce bylo naprosto bezelstné a o tom, co je nenávist nebo nedovolená touha, neměl tušení, se starostlivě zeptal:

„Otče, nerozumím, o čem mluvíš, ale jak se můžeme před tím zlým ochránit?“ chtěl vědět Adam.

„Je to jednoduché, Adame, poslušností.... Poslušností Mně a tomu, co jsem vám vložil do srdce. Vždycky budete vědět, co je správné, vždyť to máte vepsáno ve svém srdci..., toho se držte a vše bude v pořádku... Poslouchejte má přikázání a své srdce.“

První lidé slyšeli Boží slova a pochopili, že Otec je chce před něčím ochránit, neměli však představu, co pro ně může být zlé, co jim může hrozit.

Bůh usoudil, že toto je správná chvíle pro další poučení, proto řekl:

„Dobře poslouchejte, celá zahrada se všemi stromy a jejich ovocem, které můžete po libosti trhat a jíst, celá zahrada, kam až dokážete dojít, je vaše.“

„Jenom naše?“ zajímala se Eva, „a co zvířata?“

„Zvířata jsou tu pro vás, mohou vám dát mnoho radosti, když budete pozorovat, jak žijí a krotká zvířata vám budou jednou sloužit... Znovu opakuji, neubližujte jim a nepoutejte je k sobě, pokazili byste svou i jejich cestu,“ a aby si to zapamatovali, ještě jednou jim připomněl, „zvířata znají svou životní cestu a drží se jí, pokud jim ji člověk nezmění. Cesta člověka je jiná, podléhá však také Božím zákonům.“

„Otče,“ oslovil Adam Boha, „nepřemýšleli jsme o tom, komu patří zahrada, v níž žijeme, proč nám tedy říkáš, že vše, kam až dohlédneme, je naše?“

„Adame, je vidět, že tvůj duch už pracuje, kladeš dobré otázky. Jak jsem řekl, celé rozsáhlé prostory kolem vás jsou vaše a můžete s nimi nakládat podle vlastních nápadů a své vůle. Můžete leccos dotvářet, měnit, prostě tvořit. Vše je vaše, kromě stromu, který roste uprostřed zahrady. Ten strom je můj a je pro vás nedotknutelný.“

„Co znamená nedotknutelný?“ zeptala se Eva.

„Nikdy se ho nedotýkejte a ovoce z něj netrhejte, ani je nejezte.“

„Co by se stalo, kdybychom jedli?“ chtěla opět vědět Eva.

„Podlehli byste smrti, ty všetečko a o všechnu krásu tohoto ráje byste přišli.“

„Smrti jako zvířata v požáru?“ zajímala se Eva.

„Nějak tak,“ zněla Boží odpověď.

Eva se zamyslela. Viděla obraz smrti a chápala, že smrt ukončuje život, a to je jistě zlé.

Adam, který byl založen praktičtěji, se zajímal:

„Jak poznáme strom, kterému se máme vyhnout?“

Bůh místo vysvětlování místopisu vyzdvihl oba lidi a odnesl je doprostřed zahrady, kde rostl strom, který se košatil do veliké výšky i šířky a na jeho mohutném kmeni se pyšnila veliká koruna s nespočtými větvemi s lákavým ovocem. Eva zůstala v úžasu a na hrozbu smrti v okamžiku zapomněla.

„Jaká to nádhera,“ řekla, „je tak mohutný a jeho ovoce láká svou velikostí, barevností i vůní.“

„Je to velikán,“ poznamenal Adam věčně, ale svou pozornost obrátil k jinému, nenápadnému stromu, který rostl ve stínu obra mezi stromy a jevil se jako obrostlý trny.

Bůh chvíli pozoroval reakci prvních lidí a pak se zeptal Adama:

„Copak, Adame, tebe nezaujal nejvyšší a nejkošatější strom celé zahrady?“

„Odpust', Otče,“ promluvil Adam, „strom, který zabírá tolik místa a pyšní se skvělým ovocem, si snadno získá pozornost, není možné jej přehlédnout. Mne spíše zaujal nenápadný strom ve stínu velikána. I když se pro svůj všední vzhled snadno přehlédne a má trny, vychází z něj zvláštní teplo, přestože roste ve stínu velikána. Také má jemné listí, se kterým si pohrává vánek a jeho tiché ševlení proniká až k srdci. Jeho ovoce je nenápadné, ukryté mezi listím. To vše svědčí o tom, že je to vzácný strom.“

Hospodin se zamyslel. Slova obou lidí mu prozradila, jaký je mezi nimi rozdíl a jaké jim hrozí nebezpečí. Adam byl uvážlivější, snadněji pronikal k podstatě věci a žena? Ta hýřila radostí a nadšením, proto jí někdy unikalo rozeznání podstaty.

Bůh řekl:

„Chtěl jsem vás upozornit hlavně na strom, který zaujal tebe, ženo. Je to Strom poznání,“ řekl a s důrazem dodal, „Strom poznání dobrého i zlého... Pamatujte, poznání dobré, ale i zlé,“ dodal Bůh vzápětí a pohlédl přitom na Evu, „jeho ovoce skrývá poznání dobré....“

„i zlé“ dodala Eva letmo...., a Hospodin dokončil větu:

„také zlé. Jeho ovoce je lákavé, může však být pro vás zlé.“

Své varování podpořil Bůh zdviženým ukazováčkem.

Eva, okouzlena krásou Stromu poznání, Hospodinova slova příliš nevnímala, Adama však zamrazilo. Bůh poznal, co oba cítí a na jeho ušlechtilém čele se objevila vráska starosti a takto k sobě v duchu promluvil:

Tito lidé jsou to nejdokonalejší, co jsem stvořil. Jejich krásné tělo jsem obdaroval tvůrčím duchem a mysl vůlí, jež není ničím svázaná. Je dokonale svobodná a umožňuje jim svobodu rozhodování, svobodu volby. Vím, že svobodná vůle je pro oba lidi nebezpečím, a udělají-li krok, který ohrozí jejich další vývoj, bude celá moje práce zmařena... Budou bojovat s pokušením, ale mají sílu k tomu, aby zvítězili... Adam je silný, má sílu i pro svou ženu... Budu s potěšením sledovat jejich tvůrčí invenci a radovat se z díla, které s nasazením vůle vytvoří... Především však chci jejich lásku... V té nejdokonalejší formě je jí schopen jen svobodný tvor, který dokáže rozvíjet lásku ve svém srdci. Jak by mne mohla těšit láska, kterou bych jim přikázal, která by nevznikla z jejich přičinění, z jejich vůle rozeznat podstatu dobra a zla?... Tato planeta potřebuje mnoho lásky, aby se nestala rejdištěm démonů. Můj protivník už je proti těmto lidem šikuje. Nebezpečí, že podlehnou armádě Zlého, bude hrozit jen do té doby, než získají zkušenosti a začnou rozeznávat, co je dobré a co zlé. Proto jsem je

umístil do chráněného prostředí, do ráje hojnosti, k jehož branám jsem postavil cheruby, i když vím, že můj protivník si umí najít cestu, aby zmařil mé dílo... Bůh zahnal mávnutím ruky pochybnosti a dokončil samomluvu nadějnou myšlenkou, oni rozšíří zahradu Eden na celou planetu.“

„Strom poznání dobrého a zlého?“ vyrušil Adam Hospodina otázkou.

„Ano, dobré i zlé. Vedle dobrých věcí může přinášet i zlo a to zlo je někdy opravdu veliké. Nikdy z něj nejezte a ani se jej nedotýkejte,“ řekl se vší vážností Bůh, „jakmile okusíte jeho ovoce, musíte zemřít.“

„Co ten druhý strom, Bože?“ zeptal se Adam.

„Teplo, které vyzařuje a ty jsi je pocítil, Adame, je životodárné. To je Strom života. O tom vám povím až později, až obstojíte ve zkoušce.“

Bůh vzal oba lidi a odnesl je daleko od obou stromů, do končin zahrady, kde rádi pobývali, aby je vzdálil od pokušení.

Adam s Evou se měli stát vládci planety s vlastnostmi podobnými Stvořiteli a pozemské tvorstvo v nich mělo spatřovat obraz Tvůrce. Byli obrazem Stvořitele a právě to jim mělo získat respekt u všech pozemských tvorů. Neměli vnést do přírody strach, ale bázeň, která nedovolí lvovi, aby napadl člověka.

2. Hadovy nástrahy

Had řekl ženě: „Bůh vám zakázal jíst ovoce ze stromů v zahradě?“

Žena odpověděla hadovi: „Smíme jíst ovoce ze stromů v zahradě, jen o ovoci stromu, co je uprostřed zahrady, řekl Bůh:

„Nesmíte z něho jíst, a ani se ho nedotkněte, abyste nezemřeli.“

Adam s Evou žili v blažené nevinosti v zahradě, která byla jejich domovem a radostně objevovali stále nové a nové její krásy. Nastala však doba, kdy pocítili potřebu změny, nastal čas, kdy zatoužili po něčem novém. Tohoto vakua, kdy něco končilo a nové ještě nezačalo, využil padlý anděl Satan, který od chvíle, co zjistil, že na území pro něj zakázaném se objevili dva dvounožci, hledal možnosti, jak se k nim dostat. Věděl, že jsou dílem Božím a že Bohu na nich moc záleží. Okamžitě pocítil potřebu toto Boží dílo zmařit nebo je aspoň nenávratně poškodit. Proměnil se v hada a v této podobě proklouzl do ráje. Přiblížil se k Evě, která z květů, jež natrhala na louce, vytvářela obraz.

„Docela pěkné dílko,“ řekl, „je vidět, že máš estetické cítění.“

Eva se lekla a když spatřila hada, píchlo ji u srdce. Rychle vstala a odstoupila od něj.

„Jak to, že ti rozumím? Zvířata mluví jiným jazykem a my jim nerozumíme.“

„Já také nejsem zvíře. Jsem duch a vzal jsem na sebe tuto podobu, abych unikl strážím kolem této zahrady.“

„O jakých strážích to mluvíš? Nic takového jsem tu neviděla,“ zapochybovala Eva a trochu mrzutě dodala, „už mne neruš, mám práci,“ a chtěla pokračovat ve svém díle.

Z toho divného tvora neměla dobrý pocit. Ovanul ji chlad a nedůvěra, ale to podivné zvíře se nedalo jen tak odbýt.

„Copak šéf vás neinformoval, jak je area, v níž žijete, hlídána?“ pokoušel had, „a neukázal vám extrovilán této zahrady, tohoto omezeného kousku země?“

„Nerozumím tvým slovům, okamžitě odejdi,“ začala se bránit Eva, had se však jen zasmál.

„Tak vidíš, jak málo toho víš. Šéf se vám asi moc nevěnuje. Já jsem ti chtěl jenom povědět, že za touto zahradou, kterou se šéf tak pyšní, je také něco, co stojí za skouknutí a vy o tom nemáte ponětí.“

Ted' už se Eva doopravdy rozzlobila.

„Nelíbí se mi tvá slova a nelíbí se mi, že našeho Otce nazýváš šéfem. Odejdi tam, odkud jsi přišel.“

Had se zachechtal a zmizel Evě z očí.

Eva se rozmrzele vydala za Adamem, který přemýšlel o tom, jak zkrášlit příbytek, který jim Hospodin v zahradě Eden připravil. Hadova slova ji nenechala v klidu a byla rozhodnutá vše povědět Adamovi. On však jí běžel radostně vstříc sdělit jí své plány a jeho rozzářená tvář změnila Evino rozhodnutí vše mu povědět.

Čas běžel a Eva by na hada a vše, co jí řekl, asi úplně zapomněla, kdyby se nepřipomínal drobnými službami. Při svých pochůzkách po zahradě nacházela neobvyklé věci. Jednou to byla slupka od melounu vrchovatě naplněná sladkými jahodami, jindy našla hluboké misky z kokosových ořechů naplněné lahodným nápojem a vše vyvrcholilo, když uviděla na větvi stromu nedaleko jejich obydlí lehounký závoj.

Eva jej vzala do ruky a obdivovala jeho jemnost. Byla to divná pavučina. Jeho vlákna byla poskládána hustěji než v pavučině a také byla mnohem pevnější. Nejdříve byl jejím tajemstvím. Okouzloval ji, ale nevěděla, k čemu je dobrý, až jí poradil had. Potkala ho, když sbírala jahody. On se o ni otřel a Eva se tak lekla, že rozsypala jahody z rákosového košíčku.

„Jak se ti líbí můj závoj?“ zeptal se dřív, než mohla začít láteřit.

„To myslíš tu pavučinu, která není k ničemu dobrá?“

„Můžeš do ní zahalit své tělo a není to pavučina. Je to závoj. Byl můj, ale teď už je jen tvůj. Radím ti, zkus jím okrášlit své tělo a uvidíš, jak se proměníš, jak budeš krásná,“ medově zahlaholil had a tráva se za ním jen zavlnila.

Eva, ač neměla hada ráda, jeho radu poslechla. Zkoušela se do závoje halit a do vlasů si vplétala květy. Pak pospíchala k hluboké tůni, kde pozorovala svůj zušlechtný obraz, a byla nadšená. Tato hra ji moc bavila. Jednoho dne si však řekla:

„K čemu je dobré, že se umím tak upravit, když to nikdo nevidí?“ a postavila se takto nastrojená před Adama.

„Evo, co to máš na sobě? V čem jsi to zabalená?“ zeptal se znepokojeně muž.

„Tobě se to nelíbí? Chci se ti líbit.“

„Jsi jako kukla,“ odsekl Adam a chystal se odejít, ale Eva se nedala.

„Tobě se to opravdu nelíbí?“

„Nejde o to, jestli se mi to líbí, ale kde jsi to vzala. Jak jsi k tomu přišla?“ zazněla přísná otázka.

Eva se urazila, že si Adam nevšiml, jak jí to sluší, a že ji přirovnal ke kukle a také se jí nelíbil jeho popuzený výsledek a tak odsekla:

„Je někdo, kdo ví, co potřebuji a je ke mně pozorný. To od něj jsem dostala tuto podivnou pavučinu. Řekl mi, že mi sluší.“

„Kdo je ten *někdo*? Znáš ho?“

„Je to had.“

„Had? Ty sis vybrala za kamaráda hada? To je tedy něco!“ posmíval se Adam, který hady pohrdal, na Evu ani nepohlédl a odešel po svém.

Evu rozplakalo Adamovo pohrdání, které vycítila a bolela ji jeho nevšímavost. Odložila závoj a odešla k velkému jezeru, které bylo mezi zahradou a vzdálenými horami. Tam zůstala až do večera a tam také za ní přišel Adam a sedl si vedle ní v úmyslu usmířit se.

„Už se na mne nezlob a té věci se zbav. Víš, že nás Otec vybízí k opatrnosti před vším neznámým.“

Eva však nechtěla slyšet káravá slova a odvrátila se.

„Jen jsem se o tebe bál,“ vysvětlil Adam a Eva porozuměla. Když se usmířili, přišel i Bůh. Z tohoto místa každý den pozorovali, jak slunce mizí za horami.

„Červánky, které zbarví oblohu i ledovec na horách, mne vždycky potěší,“ poznamenal Bůh, který věděl, co se stalo, a když zmizely poslední paprsky, zeptal se:

„Tak co je dnes nového? Co zajímavého se vám přihodilo?“

„Z bambusu jsem vytvořil lavici před naším příbytkem,“ pochlubil se Adam, „budeme na ní sedávat v podvečer a poslouchat zpěv ptáků, dokud docela neusnou.“

„Pěkné, Adame, je to chvályhodné dílo. A co ty, ženo, co jsi prožila ty?“

Eva se chtěla vyhnout odpovědi, a proto se zeptala:

„Pověz nám, Otče, co je tam v dálce za horami?“

Bůh, který věděl, co jí napovídal Satan, jí řekl:

„Tam je jiná krajina.“

„Podobá se naší zahradě?“

„Za horami jsou další kopce a za nimi je poušť,“ Bůh předpokládal další otázku, proto ji předešel odpovědí, „a za pouští, která je velmi rozlehlá, jsou husté lesy plné nejrůznějšího života.“

„Tam bychom nemohli žít?“ byla Eva důsledná ve svých otázkách.

„Zvolil jsem pro vás toto místo, protože zde jste v bezpečí, ale ty jsi, ženo, neodpověděla na mou otázku.“

„Nevzpomínám si, na co ses ptal,“ zalhala Eva a Hospodin se na ni dlouze zahleděl. Eva pohled nevydržela, sklopila oči a položila otázku, přestože znala odpověď:

„Ty myslíš, co jsem jako prožila zajímavého?“ letmo pohlédla na Otce a hned si odpověděla, „nic, co by stálo za řeč.“

Boha, který oba lidi miloval, jako dobrý otec miluje své děti, zbolelo u srdce, ale věděl, že Eva musí sama přijít na to, že lež přivolá další lež a lhaní pak nebere konce.

Adam, kterého Eva svými otázkami překvapovala, sledoval celý rozhovor zachmuřeně. Cítil, že mezi něj a Evu se vloudilo něco, co tam nepatřilo, co způsobovalo tíseň u srdce.

Evu její vlastní neupřímnost zaskočila. Rázem byla někdo jiný. Připadalo jí, že se proměnila v neskutečnou snovou bytost a svět kolem ní byl také jiný, také neskutečný. Cítila potřebu se umýt, smýt ze sebe to cosi, co ji proměnilo, proto vstoupila do jezera a ponořila se až po kořínky vlasů pod hladinu. Voda však nesmyla špínu, kterou se potřísnila, když zalhala. Otec stál na břehu jezera, díval se na Evu a čekal, jestli projeví lítost, až se vynoří, ona však řekla:

„Voda je dnes neobyčejně příjemná.“

V tom okamžiku pocítila sílu Hospodinova káravého pohledu a zatoužila schovat se pod hladinu a zůstat tam navždy. Voda nepřikryla její neupřímnost a Eva nedokázala říct *Otče, odpusť*. Hospodin beze slova odešel a ona pochopila, že udělala další chybu. Vystoupila z vody a rozhodla se, že všechno napraví. Zničí závoj a pak se přizná Adamovi i Otcí.

Druhý den se chtěla zbavit závoje, který ji vzdálil od Adama i od Boha, proto jej zahrabala pod zem daleko od svého obydlí a pak šla do své zahrádky, kde pěstovala květiny pro potěšení. Hospodin jí jednou řekl, že její zahrádka je přehlídkou krásy. Když skončila práci a vrátila se domů, závoj ležel na lavici před domem. Evu to rozmrzelo.

„Copak se tě nezavím?“ zeptala se sama sebe, sebrala závoj a odešla s ním na místo, kde se setkala s hadem. Chvíli se rozhlížela a když hada nikde neviděla, začala volat:

„Hade..., hade..., no tak, hade..., ozvi se mi.“

Chvíli nešťastně volala, pak si sedla celá ztrápená na kámen. Had se nepřiplazil, najednou však před sebou spatřila muže krásného jako anděl, jen mu chyběla křídla. Také z něj vyzařovalo něco, co Evu znepokojilo.

„Volala jsi mě, ženo?“

Eva překvapením ztuhla.

„Volala jsem hada.“

„Říkal jsem ti, že nejsem had, že jsem duch. Můžu měnit svou podobu, jak se mi zlíbí,“ chlubil se proměněný had a hned předvedl Evě jiné své podoby. Najednou spatřila černou labuť, ta se proměnila v orla, který zakroužil nad její hlavou a vzápětí šelmu připravenou skočit a zatnout do ní hrozné drápy. Eva pocítila strach, než se však nadála, stál před ní opět muž.

„Copak jsi chtěla hadovi?“ zeptal se.

„Vrátit tuto pavučinu, nechci ji.“

„Nelíbí se ti?“

„Už ji nechci,“ řekla důrazně Eva a podávala proměněnému hadovi závoj, ten jej však nepřijal.

„Vezmu si ji, když mi řekneš, proč ji nechceš.“

„Nechci ji,“ odsekla Eva a závoj štítivě odhodila, „je v ní něco zlého.“

Muž před ní si založil ruce a tvrdě na ni pohlédl.

„Jsem Satan a Satanovi se jeho dary neházejí pod nohy, to si zapamatuj. A teď mi pověz, co ti na tomto daru vadí. Když mi to nepovíš, závoje, kterému říkáš pavučina, se nikdy nezbavíš.“

Eva si všimla, že má hezkou tvář, ale chladné zmijí oči. Opustila ji rozhodnost a zmocnila se jí úzkost. Dívala se na tvora před sebou jako zhypnotizovaná.

„No tak, vzpamatuj se, nechci ti ublížit. Nemám nic proti tobě ani proti Adamovi.“

„Jsem s mým mužem svázaná neviditelným poutem a ten závoj, jak mu říkáš...“

„Teď řekni, Satane.“

Eva váhala, otvírala ústa, ale vyslovit to jméno nedokázala a Satan ji začal povzbuzovat:

„No tak, zkus to, řeknu ti tvou větu a ty ji budeš opakovat... Jsem s mým mužem svázaná neviditelným poutem, Satane a ten závoj, jak mu říkáš pavučina...“

Satan přistoupil až k ženě, hleděl jí do očí, jeho rysy ztvrdly a pohled byl plný nepřátelství, až Eva nakonec odevzdaně hlesla:

„Satane.“

Satan se chřestivě rozesmál.

„Tak vidíš, že to šlo, ani to nebolelo,“ řekl a v dobrém rozmaru plácl Evu po zadku, „a teď mi řekni, co máš s tím neviditelným poutem a závojem.“

Eva, slabá a roztřesená, sotva vydechla:

„On je rozplétá...., trhá.... naše pouto.“

Satan se opět rozřehtal a řekl:

„To tě trápí? Nic se neboj, vaše pouto nepřetrhne ani šéf, i když by jednou možná rád, příliš mu na vás záleží, ale to ještě nenastalo. Víš, k čemu ten závoj může sloužit?“

Eva jen zavrtěla hlavou a Satan před ní vykouzlil obraz tančící dívky oblečené do podobného závoje. Bylo to hezké a působivé.

„Líbilo se ti to?“

Eva přikývla.

„Tak to je svět za zahradou, kterou jste dostali od šéfa k bydlení... A teď už běž, ať tě ten tvůj Adam nehledá.“

Satan nechal závoj na zemi, zamával na Evu, která byla ještě stále uhranutá a než zmizel, zavolal:

„Až tě budu chtít vidět, najdu si tě.“

Eva byla vystrašená, ale jen na chvíli. Než došla domů, začala vidět celou událost v jiném, méně ostrém světle a nakonec se rozhodla, že je to bezvýznamné a Adamovi o tom nic neřekne. *Jen by z toho byl zachmuřený*, pomyslela si. Druhý den si šla pro závoj, který nechala ležet na zemi, ale už tam nebyl.

Satan se jí občas zjevoval a vyčarovával před ní paláce s krásně oblečenými lidmi, města i pyramidy, podivuhodné krajiny i zahrady plné květín a Eva se na tyto schůzky těšila. Zaséval tak do její mysli pochybnosti o tom, co jim říkal Bůh. Žila sice v Božím příbytku s Adamem, její mysl však byla vzdálená, upnutá na obrazy, které jí ukazoval Satan. Eva žila ve světě iluzí a každodenní životní rytmus ji přestal bavit. Začala být netrpělivá a mrzutá a Adam, který nevěděl, jak by se jí zavděčil, byl z jejích nálad ustaraný.

Bůh, který viděl trápení obou lidí, je navštívil. Vyndal ze záhybu ve svém oděvu citaru, zabrnkal na její struny a ty vyloudily kouzelnou melodii. Pak ji podal Adamovi se slovy:

„Zahání to smutek podobně jako rákosová píšťalka.“

Adam hned nástroj vyzkoušel a Bůh pohlédl na Evu, ona však sklopila oči.

„Pamatuješ si ještě, co jsem vám řekl o Stromu poznání?“ zeptal se jí.

„Je to Strom poznání dobrého a zlého a nemáme se ho dotýkat, abychom nezemřeli,“ odpověděl Adam, Eva však mlčela.

„Rozumíš tomu i ty, ženo?“ zeptal se Bůh přísně.

„Pamatuji si to,“ odpověděla.

„Brzy budete vystaveni velmi těžké zkoušce, dejte pozor, abyste se nenechali oklamat,“ řekl Bůh a nechal oba lidi jejich myšlenkám.

I On měl své starosti. Znal Satanovy úmysly. Věděl, že to nebude zkouška jen pro Adama a Evu, ale i pro Něj.

Neuvažoval jen Bůh, přemýšlel i Satan, ten se však danou situací bavil. Tušil, že Bůh si člověka zamiloval, jako si otec zamiluje vlastní dítě a věděl, že Bůh dal lidem svobodnou vůli a nemůže tedy zasáhnout do jejich rozhodování. Pokud by tak učinil, byl by to skutek proti Jeho vlastnímu rozhodnutí. Nemůže změnit své slovo, nemůže lidem zakázat, aby jedli ze stromu poznání a nemůže je ochránit před pokušením. Lidé se musí sami, bez Božího zásahu, svobodně rozhodnout, jak se zachovají.

Satan byl duch s hadími vlastnostmi. Měl touhu ovládat pohledem bytost, kterou chce pohltnout, měl i lstivost hada, vychytralost, bezcitnost a chlad ledovce. To vše jej charakterizovalo. Tento tvor s hadí přirozeností si mnul ruce.

„Uvidíme,“ řekl si sám pro sebe a rozchechtal se při myšlence, že si dobrotivý Bůh sám na sebe upletl smyčku.

„Rozhodně to bude zábava k popukání. Teď už nebudeme otálet a dáme se do díla,“ rozhodl a svou zvrácenou radost vyjádřil krátkým divokým tancem.

Na Evu, když se šla k jezeru vykoupat, čekal v lidské podobě. Seděl na skále, která vyčnívala z vody a bavil se tím, že chytal neopatrné motýly a trhal jim křídla. Eva vstoupila do vody a tehdy ji oslovil:

„Překvapuješ mne, ženo.“

Eva vzhlédla a spatřila Satana. Lekla se, ale nedala to najevo.

„Co tě překvapuje?“

„Že vám šéf dovolil koupat se v jezeru.“

„Už jsem ti řekla, že není žádný šéf. S námi v zahradě je náš Otec.“

„Dobrá, tak tedy papínek. Neříkej mi, že vám nic nezakázal.“

Eva se napřímila a hrdě prohlásila:

„Hospodin nám nic nezakázal, celá zahrada se všemi stromy i zvířaty je naše.“

„Opravdu celá?“ zapochyboval Satan a přehoupl se na břeh, kde se posadil, „patří vám i nejmohutnější strom, co roste uprostřed zahrady?“

Evě zatrnulo a řekla:

„Ten jediný si náš Otec ponechal... Ponechal si jen jeden, jediný strom,“ hájila Eva Boží rozhodnutí.

„To chápu, ale ovoce z něj smíte trhat?“

„Nesmíme se ho ani dotýkat. Kdybychom trhali a jedli, zemřeli bychom, vzala by si nás smrt.“

Satan se řinčivě rozchechtal a Eva se polekala. Když se dost vyřehtal, tak rázem ztichl.

„Pěkná finta od šéfa, ta je spíš hodná mé velikosti.“

„Co je finta?“ chtěla vědět Eva.

„Že vám pohrozil smrtí, když si utrhnete jabko. To je opravdu finta.“

„Chceš říct, že náš dobrý Otec nemluvil pravdu?“

Satan se postavil, jeho hadí oči se upřely na Evu a ta začala být pod jejich vlivem ustrašená.

„Není pravda, že byste zemřeli. Ovoce stromu poznání je lahodné. Když ho okusíš, vynese tě až do nebe a nepřestaneš po něm toužit. Šéf si je chce nechat jen pro sebe... Když ho okusíte, otevrou se vám oči a budete znát dobro i zlo jako Bůh... A teď už utíkej za Adamem, aby tě nehledal.“

Satan zmizel a zmatená Eva zůstala u jezera. Tam ji také našel Adam.

„Tady jsi,“ zvolal ulehčeně, když ji uviděl, „tolik jsem tě hledal.“

Eva pohroužena do svých myšlenek, neodpověděla. Neradovala se, že vidí svého muže, ani pohledem nenaznačila, jak ji těší jeho starostlivost. Byla zmatená, pohroužená do svých myšlenek a tím i netečná.

„Stalo se něco..., snad něco zlého?“ zeptal se Adam.

„Možná,“ odpověděla konečně Eva, „jen ještě nevím, jestli je to zlé.“

„Svěříš se mi se svou starostí?“

„Snad někdy později.“

Eva se zvedla a vydala se na cestu k domovu. Zarmoucený Adam šel za ní. Jeho žena měla tajemství, do kterého mu nebylo dovoleno nahlédnout. *Snad někdy později může znamenat také nikdy*, napadlo ho. Při této myšlence ho zabolelo u srdce. Od té doby se Adam snažil prokazovat Evě lásku, jak nejlépe to uměl, Eva však byla zamyšlená a k jeho pozornostem netečná. Vše, z čeho se dříve spolu radovali, jako kdyby vůbec nevnímala. Ptáci už pro ni nezpívali, ranní rosa ji neosvěžovala, jehňátka ze stáda ovcí, kterým přilepšovala ovocem, ji nezajímala, podvečerní slunce zahalené do červánků jí zevšednělo, květiny v její malé zahrádce vadly jejím smutkem. Ožívala trochu ještě při setkání s Bohem, ale jen na chvíli, jen po dobu, co byl s nimi. Ani to však nevydrželo. Za nějaký čas začal mít Adam dojem, že Eva svou veselost a zájem před Bohem předstírá a tak jí jednou řekl:

„Trápí mne, že už tě nerozveselí ani náš Otec, který nás tolik miluje. Pověz, miluješ Ho také?“

Adam se při této otázce snažil hledět Evě do očí, ale ona sklonila hlavu a neodpovídala.

„Miluješ toho, kdo ti dal život a stará se, abys mohla žít ve štěstí?“ vynucoval si Adam odpověď.

„To víš, že jo,“ odsekla Eva neochotně a vzdálila se od Adama.

Bůh sledoval Evinu proměnu z povzdálí a bylo mu z toho smutno. Věděl, kdo ji připravil o všechnu radost ze života a také věděl, že získat zpět ji může jenom Eva sama, když se odvrátí od Satana a najde svou ztracenou lásku k Adamovi a důvěru v Otce. Bohu bylo smutno, protože znal tento příběh až do jeho konce. Adam hledal, jak by se zavděčil Evě, aby se k němu vrátila, prokazoval jí mnoho pozornosti, ona ho však nevnímala a pokud ano, byla mrzutá. Jednou ho požádala, ať se neztrapňuje, že je nudný. Adama to ranilo a zmocnila se ho bezradnost.

A Satan? Ten byl trpělivý. Čekal až uzraje čas, jen občas přiložil polínko nedůvěry. Čas, jakoby vnímal osud prvních lidí, pospíchal k vyvrcholení příběhu. Atmosféra byla čím dál těžší a rozhodná chvíle nastala jednoho ponurého dne. Všichni tři, Adam, Eva, Satan, vlastně čtyři, protože Otec vše pozoroval z povzdálí, se setkali u stromu života. Stalo se to takto:

Evu přitáhla pod Strom touha po poznání, kterou v ní probudil a živil had Satan. Dychtila vstoupit do světa krásně oblečených lidí v přepychových palácích. Adama přivedl pod strom strach, aby nepřišel o Evu. A Satan seděl na zakázaném stromě v lidské podobě, bavil se emocemi lidí a čekal.

„Kuku, kukukukukuku, kuku“ zakukal Satan, když je uviděl a lidé vzhledli.

„Co tam děláš?“ zeptala se Eva, která ho v tu chvíli vnímala jako krásného muže.

„Vidíš, zastupuji kukačku, která je dnes líná.“

Oba lidé na něj hleděli v úžasu, protože byl ve větvích zakázaného stromu.

„Co koukáte? Vidíte, nespadl jsem jako zralá hruška, ani mne nesrazil blesk i když jsem na zakázaném stromě. Žiju a jsem celý..., nedotčený. Všechno je, jak

má být,“ rozpovídal se Satan a na důkaz, že se opravdu cítí dokonale, zakřepčil na větvích. Pak si utrl ovoce a s chutí se do něj zakousl. Ovoce prudce zavonělo a lidem se sběhly sliny.

„Taky byste chtěli?“ zeptal se posměšně a Eva bezděčně přikývla. Adam stál jako zkoprnělý a Satan, aby je rozdráždil, utrl jeden krásně vybarvený plod, ukousl si z něj a zbytek mrštil do nedalekého jezírka. Oba lidé žádostivě sledovali dráhu ovoce až do jezírka. Když ovoce dopadlo, vyšplouchla vysoko voda. Satana to pobavilo, tak celou drzost zopakoval. Jistý si svým vítězstvím, jim poradil:

„Když chcete jíst, utrhňte si sami.“

Eva vztáhla ruku po dvou plodech ovoce, které viselo na větvi vedle její hlavy, ale srdce jí napovědělo *nedělej to* a ona ucukla.

„No tak, nebud’ zbabělá,“ pokáral ji Satan a Adam, který v tu chvíli prohlédli, zasáhl.

„Evo, nevěř mu, neposlouchej ho, není to člověk, je to obludný had, pojďme odsud, na tom stromě je strašný had,“ řekl s úzkostí v hlasu, vzal Evu za ruku a táhl ji pryč. Ale Eva byla zaslepená a Adam pro ni byl v tu chvíli nepřítel. Vytrhla se mu a dychtivě sáhla po ovoci. Sotva se ho dotkla, spadly jí oba plody do rukou. Najednou tam stála a v rozpacích pohlédla nejdříve na Adama a pak na Satana. Cítila, že se stalo něco, co se nemělo stát, něco neodvolatelného. Touha, která ji sem dohnala, ji opustila a v duši bylo prázdno a hluboká propast, která představovala beznaděj.

Satan, kterého její váhání zarazilo, začal hystericky křičet:

„Tak se konečně zakousni do toho plodu... a udělej to hned! Okamžitě!“ křičel zběsile a oba lidé spatřili, jak ze Stromu slézá obrovitý had, obluda, ze které šla hrůza. Svým dlouhým tělem omotával kmen stromu a soukal se na zem. Tam se vzpřímil a jeho hadí oči byly přímo proti očím Eviným. Ta se roztřásla a zbavená vší rozvahy vložila zakázané ovoce do úst a váhavě si ukousla.

Had splnil svůj (dějinný) úkol a lidé ho přestali zajímat. Nebyli víc, než ulovená kořist, byli pro něj nic a v tuto chvíli už mu nestáli ani za pohled. Zmizel jim před očima, uslyšeli jen jeho vzdálený chechot.

Eva zmalomyslněla, protože poznala, že prohrála. V její hlavě nastal nezvládnutelný chaos a ovládl ji strach ze smrti. Hleděla za Satanem a očekávala od něj pomoc, ale ten už byl bůhví kde. Otočila se k Adamovi a ten když spatřil v jejích očích zoufalství, uvědomil si, že ji nemůže opustit. Když mu bezmyšlenkovitě podala plod ze zakázaného stromu, jedl také. Přivinul ji k sobě a řekl:

„Má drahá ženo, ještě nevím, co zlého nás čeká, ale věřím, že náš dobrý Otec dovolí, abychom zůstali spolu i v tom zlém i v tom nejhorším, co nás potká.“

Oba jedli a oběma zhořklo ovoce v ústech. Něco se změnilo a oni poznali, že jsou nazí. Jejich srdce už nebyla ryzí, byla obtěžkána hříchem a hřích je

proměnil. Zahodili ovoce, které nedojedli, vzali se za ruce a šli se schovat před Hospodinem.

Stvořiteli, který to vše sledoval, pukalo srdce bolestí. Kdyby stvořil planetu a ona mu shořela před očima, litoval by marné práce, Jeho srdce by se to však nedotklo. Planeta je jen věc a na věci nezavěšujeme své srdce, ale s člověkem, kterého vytvořil a ke kterému přilnul, byl spojen poutem nejkrásnějším a nejbolestnější, byl spojen láskou. Člověka si zamiloval bezmeznou láskou, člověk však miloval Boha jen tak, jak mu to dovoluje lidské srdce. Tak se stalo, že člověk zradil svého Stvořitele a přiklonil se k protivníkovi.

Snad to byla Adamova láska k Evě, která způsobila, že Bůh v okamžiku zrady nesrazil Satana bleskem a neproměnil oba lidi v kámen, že nezpůsobil, aby se strom poznání s oběma lidmi i prokletým hadem propadl hluboko pod zem, že nezahladil tuto zradu strašlivým požárem, který by hada i oba lidi proměnil v popel a vítr by jej rozprášil, aby nezůstala ani stopa po tom, že tu kdysi byl Boží člověk, jenž měl za úkol prozářit planetu láskou. Hospodin nic z toho neudělal, protože byl Bůh a skutečný Bůh nepodléhá emocím, nejedná podle nich, ale udělá vždy to, co je třeba udělat.

I když byl velmi zarmoucen, Bůh oba lidi miloval i poté, co se mu zpronevěřili, odvrátili se od něj a svou důvěru dali jeho protivníkovi, bezcitnému lháři. V zahradě Eden už nemohli zůstat. Proto je Hospodin, *když se za denního vánku procházel po zahradě*, zavolal. Jak uslyšeli Jeho hlas, dopadla na ně jejich vina v plné síle a oni se roztrásli. Předstoupili před Něj pokorně se svěšenými hlavami, úplně zmateni a neschopni přiznat svou vinu. Hluboce zarmoucený Bůh je nesrazil do pekelné propasti. Oděl je do kožených suknic a vykázal je z ráje, ze zahrady Eden, z ráje hojnosti do pustiny, která se stala jejich domovem. Dal jim šanci poznat rozdíl mezi životem bez hříchu a životem poznamenaným hříchem. Dal jim poznat rozdíl mezi vládcem, který je zdrojem lásky pro celý vesmír a panovníkem bez citu. Dal jim však také možnost kajícího života, který je po provinění jedinou cestou zpět k Bohu.

ČÁST DRUHÁ – ŽIVOT NA ZEMI

Gen.:kap. 3-4

*Hospodin Bůh vykázal člověka ze zahrady Eden,
aby obdělával půdu, z níž byl vzat.*

Ženě řekl:

*„Velice rozmnožím útrapy tvých těhotenství,
v bolestech budeš rodit své děti,
ale přece budeš toužit po muži
a on ti bude vládnout.“*

A člověku řekl:

*„Protože jsi uposlechl hlas své ženy
a jedl jsi ze stromu, z něhož jsem ti zakázal jíst,
zlořečená bud' země kvůli tobě,
s námahou z ní budeš jíst po všechny dny svého života.
Trní a bodláčí ti bude plodit
a budeš jíst polní rostliny.
V potu tváře budeš jíst chléb,
dokud se nevrátíš do země,
vždyť z ní jsi byl vzat.
Ano, jsi prach a v prach se navrátíš.“*

1. Adam a Eva se seznamují s údolím Adam-ondi-Ahman.

Kniha Genesis je skoupá na slovo a příběh prvních lidí vypráví velmi stručně. Zkusme si představit život, do kterého byli vrženi po svém provinění v ráji.

Vyhnání – to slovo v sobě obsahuje odsouzení, trest. Trest může být nezbytný, ale nemusí být nemilosrdný. Záleží na velikosti viny, a Adam s Evou se velmi provinili. Boží lidé byli vyhnáni z ráje a vyhnal je sám Bůh. Neumím si představit nemilosrdného Boha Hospodina. Není tak ukázán ani v knize Genesis. Dříve, než lidi vyhnal, oděl je do sukní z kůže, aby odešli s určitou důstojností a uvědomili si, že jsou jiní, než zvířata.

Hospodin byl dobrý Otec a tím, že vyhnal Adama a Evu z ráje a nezahubil je, poskytl svým provinilým dětem druhou šanci, v níž museli zápasit o život s přírodou, která jim mohla poskytnout vše potřebné, byla však také záludná a nepřátelská. První dva Hospodinovi lidé, kteří sáhli po poznání dobra i zla, se museli naučit dobro si z přírody vydobýt a zlu se ubránit. I když se provinili, úkol, pro který je Bůh stvořil, z nich nebyl sňat. Měli se stát vládci všeho živého na zemi.

Když Adam s Evou opustili zahradu Eden, mnohé z toho, co tam prožili, zapomněli, ale to důležité, co potřebovali pro pozemský život, jim Hospodin ponechal. Nezatratil je a neodsoudil k životu tuláků bez domova. Byli stvořeni, aby vládli všem bytostem na zemi. Byli svými schopnostmi, svou psychikou výš nežli ostatní živočichové na zemi a v tom měla být jejich moc. Svou neposlušností ztratili život v ráji i nesmrtelnost, Hospodin jim však ponechal schopnosti využitelné v pozemském životě a důstojnost, k níž je v ráji vychovával. Rozhodl, že Adam bude zemědělcem. Zkusme se podívat, jak se v novém, neznámém prostředí zabydlovali.

Na nevelké plošině mezi horami leželi vedle sebe muž a žena, leželi na zádech, drželi se za ruce a spali. První otevřela oči žena a spatřila nebe bez jediného mráčku. Probudilo ji ticho, jež naplňovalo tento prostor. Pocítila cizotu a opuštěnost a tento pocit, který neznala, ji znepokojoval, tak se posadila a probudila tím muže, z jehož ruky vymanila tu svou. I on se posadil a zjistil, že jsou pod velikou horou. Lidé na sebe vzájemně pohlédli a poznali, že se něco stalo. Cizí nebyla jen krajina, i oni si byli cizí. Před nimi se rozkládala krajina zarostlá bodláčím a trnitými křovinami, kam až dohlédli. Dole v údolí se zrcadlilo rozlehlé jezero. Muž se rozhlédl a věděl, že jeho úkolem je vykloučit křoviska i bodláky a na vyčištěném místě vytvořit pole. Při pomyslení, co ho čeká, se zpotil. Oba zapomněli, že právě přešli z jednoho světa do druhého, z prostředí plného lásky a péče do divoké nelítostné přírody a do samoty ve dvou. Seděli vedle sebe na úpatí hory a rozpačitě se rozhlíželi po kraji.

„Jak je tu nevlídně,“ posteskla si žena.

„Ničemu nerozumím a mám divný pocit hořkosti,“ přidal se muž.

„Cítíš hořkost jako po pelyňku?“ zeptala se žena.

„Není to hořkost v ústech, je to něco jiného. Ty víš, proč jsme právě tady?“

„Nevím, nepřemýšlela jsem o tom, i když tuším, že něco bylo i předtím.“

„Před čím?“

„Před touto chvílí, ale na nic si nevzpomínám, jako kdyby můj život začal v okamžiku probuzení tady pod horou a přitom vím, že jsem byla i dřív.“

Muž si uvědomil samotu, opuštěnost a cítil, že něco není dobře. Vstal, vzal ženu za ruku a jak stáli vedle sebe, žena si všimla, že na sobě mají podivné oblečení, které zčásti zakrývalo jejich těla. Vzala oběma rukama dolní okraj kožené suknice, která nebyla sukní, spíše zástěrou, prohlédla si ji a zeptala se:

„Tohle k nám taky patří?“

Muž zkusil, jestli to jde svléknout a zjistil, že docela dobře.

„Budeme tomu říkat oděv,“ navrhl muž a zeptal se, „ty víš, proč jsme na tomto místě?“

„Nevím, nemám tušení.“

„Ptám se tě proto, že před chvilkou,“ muž se zarazil, „nebo to bylo před dávnou dobou...? Prostě byli jsme někde úplně jinde.“

„Co budeme dělat?“ zeptala se žena s obavami.

„Snad pro nás někdo přijde a odvede nás domů.“

„Zmínil jsi domov. Víím, že náš domov je sladké, pokojné místo někde..., ale nevím kde. Nebo to byl jenom sen, když jsem spala? Proč to zde nepoznávám?“

„Přestaň přemýšlet, čas odpoví na naše otázky..., pojd', najdeme si místo, kde budeme moci ulehnout ke spánku, až se setmí.“

Šli podél hory a muž vedl ženu za ruku jako ve snu, až došli k jeskyni, před kterou hořel oheň. Žena se polekala, ale muž ji uklidňoval:

„Neboj se, to není požár, tento oheň je uvězněn mezi kameny.“

Vtom si uvědomil, že řekl něco známého, cosi, co už bylo kdysi vysloveno, co se vztahovalo k nějaké události, která byla zahalena mlhou zapomnění. Vstoupil do jeskyně a spatřil tam několik nádob. V jedné byla voda, napil se a podal džbán ženě, aby také zahnala žízeň. Oba pohlédli na ostatní nádoby a viděli, že jsou plné semen. O kousek dál uviděl muž nějaké nástroje. Vzal do ruky motyku a poznal, že bude dobrá k tomu, aby s ní obdělával zem. Našel tam i kovovou sekeru na dřevěném topůrku a několik obsidiánových nožů. Muž vyšel z jeskyně a zvažoval, k čemu mohou sloužit ploché kousky temně zeleného průhledného kamene posetého bílými hvězdičkami.

Žena, která si prohlížela druhou stranu jeskyně, našla proutěný koš a ošatku přikrytou bílým plátnem. Když plátno zvedla, zůstala překvapená. V ošatce byl chleba. Radostně vykřikla:

„Adame, Adame, Hospodin se stará.“

Adam se zarazil a zeptal se:

„Co jsi to říkala?“

„Že se Hospodin stará.“

„Ještě něco jsi vyslovila.“

„Řekla jsem, Adame, Hospodin se stará.“

„Rozumím. Já jsem Adam a ty jsi moje Eva.“

„Už se známe a to je důvod k radosti,“ řekla Eva, podala Adamovi kousek chleba a sama si také vzala.

„To je ono,“ téměř vykřikl Adam, „měli jsme Otce Hospodina a stalo se něco zlého, co nás od něj odloučilo.“

A tehdy se Adam rozpomněl na domov i na to, že se provinil. Vše bylo zamlžené, jen věděl, že se dopustil něčeho nesprávného a vina, jejíž hloubku ani podobu dosud neznal, mohla způsobit, že ztratili domov a tím i jejich odloučení od Hospodina. Ale co Eva? Tu snad strhl s sebou?

„Evo, asi jsme se někam propadli. Víš proč se tak stalo?“

Eva jen zavrtěla hlavou a její výraz ve tváři svědčil o tom, že tyto věci jsou zatím mimo ni.

Adam padl na kolena, dotkl se čelem země, pak zvedl hlavu i ruce k nebesům a řekl:

„Otče, ty, který jsi stvořil nebe a zemi i tuto krajinu a hory za mémi zády i na vzdáleném obzoru, vím, že jsem se provinil a nemohu být tvým synem. Dovol, abych se stal tvým služebníkem a konal všechno tak, jak si to budeš přát.“

V tom okamžiku opustil Adama pocit hořkosti. Eva viděla Adamovu pokornou prosbu a řekla:

„I já si myslím, že jsme zapomněli na něco důležitého a také poprosím Hospodina, aby mi odpustil, ale ne v tuto chvíli. Až si vzpomenu. Adam přikývl a Eva věnovala svou pozornost hoře, pod kterou stáli. Řekla:

„Jsme pod horou, za kterou se slunce halí do červánků, když jde spát.“

„Otec má ty podvečerní chvílky moc rád,“ vzpomněl si Adam.

„Voda v jezeře zrudne od červánků a já jsem se jednou v té červené vodě koupala a představ si, že vůbec nebyla rudá. Byla normální, průzračná.“

Vtom Evu píchlo u srdce a ona si vzpomněla, že tehdy zalhala Otcí.

„Adame, není to ta hora, za tímto kopcem slunce nezapadá, ale vychází. I jezero v údolí je jiné,“ řekla smutně Eva, která si zatím jen v náznacích začala uvědomovat důvod změny. Oba si sedli k ohni před jeskyní a Eva si všimla, že dohořívá.

„Oheň hyne,“ řekla s lítostí, jako kdyby právě něco končilo. Adam si všiml Evina smutku, vzal z nedaleké hromady kus dřeva a hodil je do ohniště. Oheň vzápětí vzplanul. Oba lidi to potěšilo. Poznali, že oheň není jen hrozivý, ale může být i jejich přítel. Také si uvědomili, že oheň se musí živit kusy dřeva. Byli šťastni, že je Hospodin nechal spolu a že jim k životu poskytl veliký okrsek obehnaný horami. Adama, který si to uvědomil první, to dojalo a navrhnul:

„Nazveme okrsek, který nám Hospodin dal, abychom jej obývali, Hospodinova země.“

Eva k tomu dodala:

„Tak budeme vědět, že je to náš nový společný domov. My tu budeme žít a Hospodin nás bude navštěvovat.“

V jeskyni našli ještě dvě rohože a příkrývky. Už nepochybovali, že to vše tam připravil Hospodin pro ně, protože zatím nepotkali nikoho, komu by se to mohlo hodit. Dojati Hospodinovou péčí se rozhodli, že mu postaví obětní oltář a hned se do toho díla pustili. Než se setmělo, byl nevelký oltář postaven. Poděkovali Hospodinovi za první den v této krajině, za dary i za práci, kterou vykonali a Eva položila na oltář květiny, které rostly všude kolem a poprosila Hospodina, ať jí odpustí vinu, které se dopustila. Řekla u oltáře:

„Hospodine, tuším, že jsem se provinila, má vina je zakryta mlhou. I tak prosím, odpusť mi.“

Adam přihodil na oheň několik polen a šli si lehnout. Když leželi vedle sebe, každý na své rohoži, vzal Adam Evu za ruku a řekl jí:

„Evo, byl to náš první společný den v jiné zahradě. Bude nám spolu dobře, nesmíme však zapomenout na našeho Otce.... On je mocný a ochrání nás.“

„A nenechá nás bez pomoci,“ dodala Eva, „to už jsem poznala.“

Eva usnula, Adamovi se nechtělo spát, sedl si tedy před jeskyni a zadíval se na oblohu. Byla bezměsíčná noc plná hvězd a Adam našel souhvězdí, která pozoroval, když byli ještě s Hospodinem. To On je naučil poznávat, které hvězdy k sobě patří a tím vytvářejí souhvězdí. Vysvětlil jim, že to nejsou dírký v obloze, ale skutečné, velmi vzdálené světy.

Vzpomněl si, jak byl nejdřív sám a Hospodin ho učil mluvit, i když to nebylo vůbec potřeba. Rozuměl zvířatům, na co myslí, ale s tím nebyl Hospodin spokojen, tak Adamovi vysvětlil:

„Zvířata nemohou mluvit a jejich myšlení je omezené. Ty se musíš naučit mnohem víc. Používej slova a vyjadřuj jimi myšlenky. Pojmenuj všechna zvířata.“

Vzpomněl si, jak se mu to tehdy nelíbilo, Hospodin mu však přikázal:

„Používej slova, je to pro tvůj život důležité.“

Adam se v duchu usmál tomuto laskavému napomenutí, ještě naposled pohlédl na hvězdy a bylo to jeho rozloučení s tímto dnem i se vzpomínkou na Hospodina. Zašeptal:

„Díky, Hospodine,“ a šel spát.

2. Počátky nového života

Druhý den ráno už byly v ohništi jen žhavé uhlíky. Adam rychle přiložil kletí, které bylo po ruce a když oheň radostně vzplál, sedl si k němu a rozhlížel se, kde začne připravovat půdu pro pole, jež oseje semeny od Hospodina. Eva přinesla z jeskyně vodu a ošatku s chlebem. Všimla si, že džbán je plný, přestože z něj pili, chleba také nebylo a květiny na oltáři se proměnily v popel. Eva řekla:

„Vzpomínáš, jak jsi jednou poděkoval Hospodinovi modlitbou a on tě pochválil?“

Adamovi se vynořila milá vzpomínka a tiše se usmál.

„Schválně, jestli si ji pamatuješ,“ vyzvala ho Eva.

„Zkusím si vzpomenout,“ řekl Adam, vzdálil se od ohně, aby ho nerušily plameny a uvedl své vzpomínky do situace související s modlitbou, kterou mu Eva připomněla.

„Otec nás učil děkovat každý den za všechny dary a také vzdávat úctu Bohu. Mně se však vrylo do paměti Jeho poučení, že máme svobodnou vůli. Velice a často to zdůrazňoval.... Podrobně nám vysvětloval, že kdybychom se jí vzdali nebo dovolili, aby nás o ni někdo připravil, mohl by si s námi dělat, co by chtěl.“

„Co je to ta vůle, Adame?“

„Myslím si, že je to vlastnost.“

„Řekni mi příklad, abych to pochopila.“

Adam chvíli přemýšlel a pak začal vysvětlovat:

„Vůle nám pomáhá překonávat lenost nebo strach i choutky našeho těla. Třeba se ti ráno nechce probouzet se ze spánku a je to právě vůle, která tě vyžene z lože,... nebo máš strach a vůle tě přiměje, že se překonáš a uděláš to, co je třeba vykonat. Evo, vzpomněl jsem si, že jsem se jednou tak bál, že mne strach téměř ochromil. Bylo to tehdy, když jsme viděli slézat ze Stromu poznání strašlivého hada. Ovíjel strom kličkami svého těla a pomalu se sunul dolů. Mně se rozklepala kolena a v hlavě mi něco křičelo *uteč, uteč, nebo tě pohltí*. Já jsem si však uvědomil, že jsi tam se mnou a jsi naprosto bezbranná. Tehdy jsem si řekl, že tě neopustím, ať se děje co chce. V tom okamžiku došlo ke změně. Had pochopil mou myšlenku a já jsem v té těžké situaci poznal, že had zeslábl. I když jsem se provinil, nenechal jsem si ukrást svou vůli a had byl proti mé vůli bezbranný.“

„Zachránil jsi i mne, Adame, děkuji ti za to.“

„Nevím, co bych si počal, kdyby mi tě ta příšera odnesla nebo ještě hůř, kdyby tě pohltila.“

„Adame, neříkej mi tak hrozné věci nebo se budu bát.“

„To nesmíš, má milá, poznal jsem, že ta obluda naším strachem sílí a naopak, odvahou a rozhodností postavit se jí, slábne. Nevíme, jestli k nám nemá přístup i tady. Jejím nepřítelem je naše vůle, proto nám Hospodin zdůrazňoval důležitost vůle. Vůle je naší zbraní proti zlu..., nedovolí nám, aby nás zlo vtáhlo do svých kliček.“

„Adame, už dost. Pověz mi modlitbu, která se tolik líbila mně i Hospodinovi.“

„Rád ti ji povím i proto, že svou platnost bude mít i v našem novém životě.“

Adam poklekl a recitoval:

„Bože, děkujeme ti za ovoce, kterým nás každodenně sytiš, za okouzlující zpěv ptáků, za krásu květů i láskování motýlů, za hravé rybky v tůních i za zvířata, za zurčící potůčky i mohutný vodopád, i ten má svou krásu i když je hrozivý, za hory v dálce, jejichž stříbrné vrcholy rozdělují oblaka, i za to, že

všechnu tu krásu můžeme vnímat. A také za píšťalku a za Eviny písně, které mi přinášejí mnoho radosti.“

Adam domluvil a poznal, že mnohé z toho, o čem mluvil je i zde, na novém místě, které jim určil Hospodin k životu. Než stačil krátce poděkovat, zavzpomínala Eva:

„Řekl jsi to správně, na nic jsi nezapomněl. A Hospodin, který přišel za námi, tě pochválil slovy:

„Tvá modlitba, Adame, se mi líbila.... Už jsem se bál, že budeš málomluvný a to by se ženě nelíbilo.“

„Víš, proč se bál, že budeš málomluvný?“

Adam už Evu neposlouchal, myslel na něco docela jiného.

„Píšťalka, kde je moje píšťalka od Hospodina?“ téměř vykřikl a vběhl do jeskyně, aby ji hledal. Našel ji a radostně na ni zahrál. Poté zavzpomínal:

„Mně dal otec píšťalku pro radost, zahrál na ni a tobě se melodie, kterou píšťalka vyluzovala, moc líbila. Bylo to pro tebe krásnější, nežli zpěv ptáků.“

„Vzpomínám si. Mně Hospodin řekl, že mám ve svém hrdle stejnou krásu, jen se ji musím naučit vyluzovat.“

„Zazpívej mi..., třeba tu o ovečce,“ požádal Adam a Eva zazpívala.

„Rozmilá ovečko, kdepak tě mám,
ty ses mi schovala, já tě hledám.

Jehňátko bojí se, že se ztratíš,
volám tě ovečko, ať se vrátíš,
ať se mi vrátíš.“

Když dozněla píseň, oba poklekli a poděkovali Hospodinu za šťastnou chvíli i za to, že je nenechává bez pomoci.

Po snídani vystoupili na horu nad jeskyní a rozhlédli se po kraji. Na obě strany, na tu, kde slunce vychází, i tam kde zapadá, se do veliké dálky táhlo horské pásmo a stáčelo se do oblouku. Oblouk byl zakončen dlouhou řadou vzdálených hor, které vypadaly jako stíny. Vtom si Adam vzpomněl.

„Evo,“ oslovil ženu, „já tuto zemi znám. Už jsem stál na této hoře s Hospodinem a on přitom něco promluvil.“

„Pověz, co ti povídal.“

Adam se rozhlédl a vzpomněl si na Hospodinova slova. Hospodin mu řekl:

„Adame, dobře se dívej. Vidíš hory po tvé pravici i po levici?“

„Vidím, Hospodine,“ odpověděl Adam.

„Vidíš i hory v dálce?“

„Ano, vidím.“

„Vše mezi horami je tvoje. Je to údolí Adam-on-di-Ahman. Budeš-li dodržovat zákon, který jsem vepsal do tvého srdce, země dá obživu tobě i tvé

rodině, ale musíš se o to přičinit. Obdělávej ji s láskou a kletba, kterou je země pro tvou vinu stížena, se změní v požehnání.“

„Evo, řekl přičinit se. Víš, co to znamená?“

Eva bezradně zavrtěla hlavou a její neznalost byla až dojemná.

„Přičinit se znamená uplatnit přitom vůli, překonat nechuť. A abychom dodržovali zákon, budeme muset také něco překonávat. Můžeme se svobodně rozhodovat, ale také víme, co je dobré a co zlé. Svým rozhodnutím se přikláníme buď k dobru nebo ke zlu.... Už tomu rozumíš?“

„Nevím, jestli rozumím, ale prosím vrať se k té chvíli s Hospodinem.“

„Vzpomínám si, že jsem poklekl a poděkoval Hospodinovi.“

„Ano, tak to bylo,“ přitakala radostně Eva, „byla jsem při tom také a vzpomínám si, že jsme celý ten veliký kus země viděli a tehdy jsem si pomyslela, že Bůh je k nám nekonečně štědrý. Dostali jsme okrsek tak veliký, že jej nemůžeme ani obejít.“

Adam pohlédl na Evu a v jeho očích byla starost.

„Jen jestli to nebyl pouze sen,“ zapochyboval.

„Myslíš, že jsme měli stejný sen?“

„To nevím, ženo, poznali jsme i zlo a to nás může pokoušet.“

Zatímco takto rozmlouvali, přihnal se veliký mrak, jenž zastřel oblohu. Blesky z něj sršely na všechny strany a lidi to poděsilo. Přitiskli se ke skále, aby se skryli před oblakem, který se hnal nízko nad nimi. Eva usnula, Adam vstal a zvedl hlavu k obloze. Viděl, jak se mrak roztrhl a uprostřed se ukázalo modré nebe. Z nebe na něj zaskvíl paprsek a on uslyšel hlas, který mu přikázal:

„Adame, synu Boží, poklekní.“

Adam padl na kolena a z nebe se ozvala slova, která k němu promlouvala:

„Stvořil jsem tě s láskou, byl jsi můj milovaný syn. Do tvého srdce jsem vložil tolik lásky a tolik ducha, abys mohl v síle té lásky a ducha vládnout všem tvorům a všem bytostem na zemi. Láska, kterou jsem do vás vložil, měla zahalit zemi a odvanout zlo, kterým je zatížena. Pamatuj, že tam, kde je láska, je i Bůh a zlo se ztrácí.“

Hospodinův hlas zněl nad horami jako bouře a bázeň přitiskla Adama k zemi. Náhle spatřil velikost své viny a dotkl se čelem země.

„Hospodine, odpusť mně nehodnému. Mohu napravit, co zlého jsem způsobil?“

„Můžeš, ale jen v zemi, kterou vidíš před sebou a již ti propůjčuji do dědictví. Zde budeš žít a vzdávat úctu Hospodinu ty i tví potomci. Užívej beze strachu vše, co je mezi horami. Zde uplatníš svou moc v síle člověka. Za horami už ti nepatří ani stéblo trávy nebo kámen. Tam už je jiný vládce.“

„Chci být Tvůj služebník, Hospodine, po všechny své dny.“

„Adame, zavři oči.“

Adam poslechl a v duchu prosil o pomoc, aby ho zvědavost nepřiměla otevřít oči.

„Pokládám na tvou hlavu své ruce a ty se stáváš Mým knězem. Všude, kde budeš šířit Mou slávu, víru i lásku, Já budu s tebou. Až přijde čas, vysvěcení na Hospodinova kněze přenesesh na svého syna a on bude pokračovat ve tvém díle víry a lásky. Řád vysvěcení bude v tvém rodu předáván z otce na syna až do skonání věku.... Adame, otevři oči.“

Hlas dozněl a Adam spatřil, jak modré nebe rozdělilo oblak, jenž se ztišil a rychle ustupoval ke vzdáleným horám, kde utvořil oblačný rám kolem země, kterou lidé dostali od Hospodina do dědictví. Adam cítil, jak se jeho srdce naplňuje vroucností. Rozhlédl se a prohlásil:

„Adam-on-di-Ahman..., bude to Hospodinova země a my budeme jeho služebníky.“

Eva se probrala z mrákot a v údivu na něj hleděla. Rozhlíželi se po krajině, jež se stala jejich domovem a jejich srdce ji přijímalo s láskou a nadějí. Za další horou spatřili vodopád, jehož vody vytvořily řeku, která se i s několika potoky vlévala do velikého jezera uprostřed této země. Z jezera se vinula řeka mezi pahorky až k protějším horám. Když se lidé rozhlédli pozorněji, Adam řekl:

„Je zde všechno, co potřebujeme k životu. Mohutný pramen čisté vody, dostatek stromů s různým ovocem a půda, kterou budu obdělávat. Ta nám dá živobytí.“

Lidé sestupovali dolů k jeskyni a Eva objevila strom s ovocem. Zaběhla si do jeskyně pro košík a přitom neopatrně převrátila džbán a voda se vylila. Vzala džbán s sebou a nabrala vodu z pramene. Oba se napili a poznali, že je chutná. Od té doby už džbán nenaplňoval Hospodin a Eva chodila pro vodu k prameni.

Adam si vyhlédl místo pod horou a hned je začal čistit od keřů, trní a hloží. K tomu se mu hodila sekera i motyka a přestože byl unavený, pracoval až do večera. Když si prohlédl hotovou práci, pocítil radost. Příští den pokračoval a za několik dnů měl připraven pozemek. Vzal tedy jednu z nádob a semena z ní vysel. V odplevelování půdy pokračoval každý den a postupně zaséval semena, která jim nechal Hospodin. Než dokončil práci na posledním pozemku, na prvním vyrostla zelenina. Jejich jídelníček se obohacoval a když vyrostlo i obilí z Božích semen, byli soběstační.

Nezahálela ani Eva. Sbírala po stráních ovoce a voňavé bylinky, se kterými se seznamovala a učila se je využívat i při přípravě jídla. Zprvu jedli jenom chléb od Hospodina a rostliny, které jim poskytovala příroda. Zpočátku jen syrové a postupně se naučila opékat potraviny na rozžhaveném kameni. Jednou zkusila postavit do ohně nádobu s vodou a tak mohla začít vařit moučnou nebo zeleninovou kaši. Eva dělala i těžší práci. Přinášela k ohništi kletí, starala se o vodu i o oheň, aby nevyhasnul a dbala, aby na Hospodinově oltáři byly vždy květiny. Eva, která se zprvu ohně bála, se s ním spřátelila. Vždycky, když jej rozfoukala, si k němu sedla a dívala se zasněně do plamenů, zvláště v podvečer, když se stmívalo. Jednou, když takhle čekala na Adama, až se vrátí z pole, vzpomněla si, jak se s ohněm seznámila v zahradě Eden. Pohlédla na ruku a

našla tam jizvičku, která ji zůstala poté, co chtěla utrhnout oheň jako vzácný květ.

„Nebyl to sen, to jsme opravdu prožili,“ řekla sama sobě.

Vzpomínka odplula a přicházel Adam unavený po celodenní práci.

Evu provázela radost, kterou získala v ráji, i v tomto životě. Jednou však spatřila, jak se nad krajinou vznášejí dva orli a ve vzduchu spolu zápasí. S obdivem pozorovala boj, který se podobal tanci. Pak jeden odlétl a druhý pokojně kroužil vysoko nad zemí. Těšila se z kruhů, které opisoval na obloze, zaznamenala jeho občasné mávnutí mohutnými křídly a v duchu si pomyslela, jak by to bylo krásné, kdyby se mohla také takto vznášet. Orel náhle přitiskl křídla k tělu a jako šíp slétl k zemi, kde uchopil do drápů nařikajícího králíka. Evu tato příhoda poděsila. Zahodila košík, do kterého sbírala maliny a utíkala za Adamem. Přitom křičela:

„Adame, Adame, viděla jsem něco strašného.“

Oba pak spolu viděli, jak orel odnesl králíka na horu a tam ho trhal na kusy, kterými krmil mlád'ata.

„Asi jsme viděli smrt,“ řekl Adam a ten den bylo oběma těžko.

Nebyla to jediná ukázka, co umí pozemská příroda. Stále více poznávali, že nasytí všechny tvory žijící na zemi, je však také nelítostná.

Jednoho slunečného dne oba vystoupili na svah hory, aby se lépe rozhlédli po krajině a s dojetím pozorovali srnku s mládětem, které před chvílí přišlo na svět a neobratně se stavělo na nožičky. Srnka náhle začala stříhat ušima a pozorně se rozhlížela. Nedaleko spatřila lva, který byl na lovu. Srnka se dala na útěk, lev ji však dohnal a zakousl se jí do krku. Kus masa sežral na místě a mrtvé tělo odnesl ke své rodině. Eva se přitiskla k Adamovi a rozplakala se a Adam pochopil, jak odlišný je tento svět od ráje, který jim Hospodin dovolil poznat. Tam žil lev vedle jehněte a oba si vybírali rostliny, které jim chutnaly a neublížili si. Adam s Evou se rozhodli, že se postarají o kolouška, ale nenašli ho. Později viděli, že jej mezi sebe vzala skupina koz, ve které byla i kůzlátka. Eva si kozy ochočila a s nimi i koloucha a kozy se jim odměnily mlékem. Život v přírodě, která měla svůj líc i rub, proměňoval i oba lidi.

Adam těžce pracoval a na pozorování své postavy neměl čas, Eva si však brzy všimla, jak se oba mění. Když procitli u hory, kam je ve spánku položil Hospodin, jejich těla byla velmi štíhlá, kůže hladká bez jediné skvrnky a jejich ruce připomínaly ruce harfenistky. V jejich jemných přirozeně zvlněných vlasech se zalíbilo slunci a měsíc jim dodával lesk. Rysy téměř božských tváří vyzařovaly nadpozemskou krásu. Stačil necelý rok pozemského života a oba lidé se proměnili. Adamovi zhrubla a působením slunka trochu ztmavla kůže, celé tělo zesílilo, ruce se mu zvětšily a vlasy, darmo mluvit. Připomínaly vrabčí hnízdo. Jeho tvář zobrazovala odhodlání a často také únavu. Už to nebyla tvář boha, ale tvář unaveného člověka, který nedbá o svůj zevnějšek. Jen z pozorných očí vyzařovala autorita.

I Eva se změnila. Ze subtilní dívky, která se podobala tančící víle, se změnila ve statnou opálenou mladou ženu, schopnou zastat i těžší práci. Vlasy, které před rokem připomínaly zlatý závoj a byly korunou její krásy, svazovala stužkou ze lněných vláken do uzlu, aby ji neobtěžovaly při práci a zhlížet se v nich nemohlo ani slunce ani měsíc. Evu její proměna trápila a občas si prohlížela svůj obraz v nedaleké tůňce, kde se usídlily kachny. Trápilo ji to kvůli Adamovi, kterému se chtěla líbit a netušila, že Adam nevnímá její proměnu jako špatnou. Byla pro něj stále krásná, i když její současná krása se lišila od té nadpozemské. A tak jí jednou, když se na ni s potěšením díval, řekl:

„Trochu jsi zesílila, moc ti to však sluší.“

Adam, který tvrdě pracoval od svítání do setmění, si brzy uvědomil, že Bůh je nestvořil jako otroky. Vybavila se mu vzpomínka, kdy je Bůh ustanovil vládci nad zvířaty a všemi bytostmi na zemi a zdůraznil jim, že respekt, který vložil do jejich zjevu, si musí udržet.

Adam poznal, že Hospodinova ponaučení byla pro tento nový život důležitá. Uvědomil si, že otroky ze sebe udělali sami. A tehdy se Adam rozhodl, že do života zavede pro sebe i pro Evu řád, ke kterému je vedl Hospodin, a proto řekl ženě:

„Evo, musíme začít žít tak, jak nás to naučil Hospodin. Čas rozdělíme nejen mezi práci a spánek, ale nějaký věnujeme i očištění těla, pravidelnému jídlu, odpočinku a nesmíme zapomínat ani na modlitby.“

Eva s Adamovým návrhem souhlasila a čas pro oba zorganizovala. S prací končili hezkou chvílí před západem slunce, umyli si tělo v jezeru, zaplavali si a vodní proud jim pročesal vlasy. Po koupeli spolu povečeřeli a poděkovali Hospodinovi za všechny dary i za prožitý den. Eva přitom položila na oltář květiny, které každý den měnila.

Proměna vzhledu nebyla jedinou změnou, která je potkala, změnila se i jejich duše. Opustila je bezprostřednost a neustálá radost, kterou v zahradě Eden oplývali, radost, jež bořila všechny přehrady mezi nimi dříve, než stačily vzniknout. Adam měl i v pozemském prostředí rád Evu a Eva Adama a přece si byli vzdáleni. Žili ve vzájemném porozumění, měli však ještě jeden problém. Adam se chtěl k Evě přiblížit jako muž k ženě, ale Eva se snažila tento akt oddálit. Adam z toho byl smutný a jeho smutek se přenášel i na ni, proto jednoho večera Adamovi slíbila, že příští den se stane jeho ženou se vším všudy. Adam rozradostněn Eviným slibem zahrál na píšťalku a údolím Adam-on-di-Ahman se rozezněla radostná píseň.

3. Příchod nových lidí

Tu noc měla Eva zlý sen. Zdálo se jí, že k její rohoži přistoupil nahý muž a Eva se polekala. Muž se zeptal:

„Proč se lekáš? Nechci ti ublížit.“

„Tebe znám,“ vykřikla Eva a zachvěla se, „vychází z tebe chlad a temnota.“
„Jistěže mne znáš,“ řekl muž a zachechtal se, „na Satana se nezapomíná. Poznal tě Adam jako svou ženu?“

„Už vím, kdo jsi. Jdi pryč, s tebou nechci nic mít,“ zvolala Eva ve snu, ale Satan byl neodbytný.

„Dala jsi své tělo Adamovi?“ zeptal se Satan a v té otázce byla vyřčena hrozba.

„Dosud ne,“ odpověděla ve snu Eva, která rychle ztrácela sílu k obraně.

„Vždycky jsem věděl, že Adam je srab. Ukážu ti, co je rozkoš těla.“

„Odejdi!“ přikázala mu Eva, ale on se jen chechtal. Najednou zmlkl, zahleděl se na ni hadíma očima a ji přepadla hrůza. Satan se na ni vrhnul jako dravec a zmocnil se jí násilím.

„Už víš, jaké potěšení ti může dát muž, který není srab?“ zeptal se, když byl uspokojen. Eva se odvrátila, protože se Satana bála a byl jí odporný. Satan zmizel, do jejího snu se však promítla jeho myšlenka:

Byla by to švanda, kdybych se proměnil v hada a uvedl do Božího řádu neřád. To by Všemocný zíral.

Eva zaslechla z dálky jeho strašlivý smích.

Ráno našla na svém těle škrábance a cítila se celá pošpiněná. Adam pokojně spal. Nebudila ho a odešla k jezeru v údolí, které naplňovala říčka plná průzračné vody. Cestou natrhala bylinku mydlici, roztřela ji po celém svém těle, ponořila se pod hladinu a celá se dobře umyla. Koupel několikrát opakovala a pak si sedla na břeh jezera a vzpomněla si, jak jí Satan vstoupil do cesty. Vzpomněla si na počátek svých běd se Satanem.

Eva si na vše vzpomínala a hlavně pochopila celou pravdu o tom, jak zradila Otce Hospodina a jak podlehla klamu a do propasti strhla i Adama. Hluboce toho litovala, poklekla, vzhlédla k nebesům a takto promluvila:

„Hospodine, má vina je větší, než hora přede mnou a hlubší, než nejhlubší jezero. Víím, že jsme se mou vinou stali poddanými lháře a krále zla Satana, tvého odpůrce, protože jsme neposlechli Tvůj příkaz, a to nás odděluje od tebe. Má vina je větší, protože jsem byla dychtivá poznání a poslechla jsem hada. Tím jsem se k němu přihlásila a stala se jeho poddanou. Adam se provinil tím, že mne miloval a nechtěl mne nechat samotnou v tom zlém... Adam jedl ze zoufalství, z lásky ke mně, ale já z podivné touhy, proto je má vina větší.... Jedli jsme však oba a oba jsme propadli. Věřím, že Ty, náš Otec, nás i přesto miluješ a já ti slibuji, že budu za sebe i za Adama bojovat, abychom se vymanili z vlivu zlosyna Satana.“

Eva domluvila a uslyšela Hospodinův hlas, který ji vyzval:

„Bojuj, ženo, bojuj statečně, čeká tě mnoho bolesti.“

Ještě několikrát se vykoupala a před západem slunce ji tam našel Adam, právě když se naposledy koupala. Vstoupil za ní do jezera a ten večer se vzájemně poznali jako muž a žena. Pro oba to bylo krásné, protože se milovali. Dali si vzájemně nejen svá srdce, ale i svá těla.

V následujících dnech se Adam radoval a na jeho práci to bylo vidět. Šla mu od ruky jako nikdy předtím. Také Eva pracovala s radostí. Kromě každodenních povinností sbírala po stráních vláknité rostliny a vyrobila z nich jakés takés plátno a z toho vytvořila oblečení pro sebe i pro Adama. Sukně od Hospodina uložila jako památku do výklenku v jeskyni.

Adam s Evou se milovali a ve své lásce nacházeli i Hospodina. Nikdy však už se k nim nevrátila láska, jaká vyzařovala z jejich srdcí v zahradě Eden. Milovali se pozemskou láskou a nebyl důvod k nespokojenosti. Měli jeden druhého a vrátili se i k Hospodinu. I když už ho nikdy nespatri, pociťovali jeho přítomnost a věděli, že nad nimi bdí. Kdykoliv se blížilo nebezpečí, vždycky je upozornil nebo je přímo ochránil. Měli vše, co potřebovali, přece jim však něco chybělo. Zvířata žila ve skupinách a ptáci létali v hejnech. Oba rádi pozorovali jejich jarní přilety, jak si stavějí hnízda a pečují o svou ptačí drobotinu a pro oba to byl čas radosti. S podzimem ptáci odlétali, vítr strhával ze stromů listí a roznášel je po kraji, příroda se měnila v posmutnělou krásu. Eva při těchto úvahách oslovila Adama.

„Adame, všechno živé, co zde pozorujeme, tvoří společenství podle druhů. Proč nejsme ještě s někým jiným, s jinými lidmi? Nebo myslíš, že jsme na světě sami?“

Adam se zamyslel a pak řekl:

„To by bylo smutné..., to by bylo moc smutné. Víš co? Poprosíme Hospodina, aby nám stvořil druhy.“

Jak řekli, tak učinili. Dali na oltář květiny a zbožně se pomodlili. Dlouho se nic nedělo, až si začali myslet, že je Bůh odsoudil k doživotní samotě ve dvou.

Jednou, když byl Adam na pochůzce po údolí a Eva se chystala dojít se džbánem pro vodu, všimla si, že z pramene pijí dva lidé, muž a žena, a podobají se jí a Adamovi. Lišili se v tom, že byli o dost menší, měli tmavší kůži, vlasy černé jako havran, prostě vypadali jinak. Byli však oblečení. Dívala se na ně a oni na ni a Eva poznala, že rozumí jejich myšlenkám, a oni jí také rozuměli. Když poznali, že nemusí mluvit a stejně rozumí, co k nim ta bohyně promlouvá, zmizeli v křovinách. Eva to večer vyprávěla Adamovi a řekla mu:

„Adame, oni mne považují za bohyni a myslím, že to je ten důvod, proč se bojí přiblížit se k nám.“

„Vím, že jsi příliš důvěřivá, Evo. Nevíme, kdo jsou ty bytosti, musíme být opatrní, ne však nepřátelští. Polož zítra k prameni dva kousky chleba.“

Eva učinila, jak řekl Adam a chleba zmizel ještě ten den. Tak to opakovala a třetí den se hosté přestali skrývat. Za několik dalších dnů, když se Adam s Evou ráno probudili, uviděli blízko ohně nanesenou velikou hromadu větví a chrástí, které Adam předchozí den vyklestil dole v údolí. Tehdy Adam zavolal:

„Lidé, jestli jste nablízku, přijďte se ohřát k ohni.“

Po chvíli se vynořili z křovin na svahu hory muž a žena a posadili se k ohni. Eva jim podala chleba a misku s mlékem. Oba se najedli a napili a zvedli se k odchodu. Tehdy si Adam pomyslel:

„Zůstaňte, vy jste sami a my také. Můžeme sdílet jeden oheň a můžeme být přátelé.“

Eva v duchu dodala:

„Nejen oheň, i jeskyně může být společná..., pokud, pokud...“

„Chceš říct, pokud nemáme zlé úmysly,“ dokončil Evinu větu neznámý muž.

„Na to jsem myslela,“ řekla Eva a Adam k tomu dodal:

„Můžeme spolu mluvit beze slov, ale Hospodin nám dal řeč a budeme spolu mluvit slovy, tak jak nás to naučil náš Pán.“

Eva vycítila, že tito lidé jim neublíží. Tak se sblížily dvě budoucí rodiny. Muž se jmenoval Irad a žena Lila. Adam získal pomocníka a Eva šikovnou společnici. Před večerem nalámali větvičky z kadidlovníku a zapálili je na Hospodinově oltáři. Adam takto promluvil:

„Hospodine, děkujeme ti za tento den, za to, že jsme měli dostatek potravy a nic zlého nás nepotkalo. Děkujeme ti za ochranu i za Irada a Lilu, které jsi nám poslal.“

Eva rozfoukala oheň na ohništi, všichni si sedli okolo a Adam požádal Irada, aby pověděl, kdo jsou a jaký byl jejich život.

„Trochu jsme se vás báli,“ řekl Irad a Lila jeho větu poopravila. Řekla:

„Jen jsme byli opatrní.“

„Proč jste se nás báli?“ chtěl vědět Adam.

„Podobáte se trochu těm, co vládnou městu, které je tam,“ řekl Irad a ukázal rukou směr, „a před těmi jsme na útěku.“

„Už nemusíte utíkat. Nás chrání Hospodin a jistě ochrání i vás,“ ujistila Eva Irada a Lilu.

„Pokud budeme v bezpečí my, nebude hrozit nic zlého ani vám,“ ukončil debatu Adam a šel si lehnout do jeskyně. Eva ho následovala a pozvala oba lidi, aby si šli také lehnout do druhé části jeskyně.

Tak spolu začali žít původní obyvatelé země s Božími lidmi, kteří poznali krásu a mír zahrady Eden. Irad byl velmi schopný pomocník a při práci se učil od Adama a využíval i toho, co se naučil před tím, než se setkali. Naučil se otesávat kameny, opracovávat dřevo i obdělávat půdu. Adam měl přirozenou autoritu, byl pozorný a stejně pracovitý jako Irad a tak si spolu rozuměli. Jejich hlavní prací bylo obdělávání polí a ve volných chvílích otesávali kameny na dům, který chtěl Adam postavit. Společná práce a od chvíle jejich setkání i společný osud sblížily oba muže, ale i obě ženy, takže tvořili rodinu, i když ne pokrevní.

Lila, podobně jako Irad, byla také učenlivá a pracovitá. S Evou spřádaly nitě z rostlinných vláken i z ovčí vlny a z těch pak tkaly látky a šily oděvy. Také si udělaly hliněné nádoby a vypálily je na ohni, aby sloužily k vaření jídla. Spolu se seznamovaly s rostlinami a jejich využitím a ochočily si ovce i slepici kura, která jim snášela vejíčka. Lila našla opuštěné štěně a přinesla je do jeskyně a časem k němu přibýlo i kotě. Adam daný stav zhodnotil takto:

„Jsme docela početná domácnost. Je vidět, že Hospodin nám žehná.“

Nedlouho potom, co se Irad s Lilou přidali k Adamovi a Evě, se stala ještě jedna vážná příhoda, která oba páry sblížila. Irad si všiml, že v údolí je kámen, který se lišil barvou i tvarem od všech kamenů v širokém okolí. Byl černý a kovově lesklý a Irad na něj chtěl Adama upozornit, vydali se tedy kámen hledat. Když ušli kus cesty, rozdělili se, aby hledání urychlili a Irada napadl lev. Irad statečně zápasil o život, lev však byl silnější. Jak to Adam spatřil, přiběhl, upoutal pozornost lva a zabodl svůj pohled do jeho očí. Lev Irada pustil a s pohledem upřeným na Adama se odšoural do houštin. Irad byl poraněný a Adam ho na zádech odnesl domů. Doma mu ženy omývaly rány bylinnými odvary, přikládaly léčivé listy a chladily mu rozpálené čelo. Irada přešla horečka už druhý den a za několik dní se uzdravil. Když vstal, řekl Adamovi:

„Zachránil jsi mi život, Adame, můj život ti tedy patří. Budu ti po celý svůj život sloužit nejen já, ale i má žena a celá má rodina.“

„Irade, nejsem tvůj pán a ty nejsi můj sluha. Nezachraňoval jsem sluhu, zachraňoval jsem přítele. Mám tě rád, Irade a v tomto údolí chráněném horami je dost místa pro obě naše rodiny. Tady nebude otrok a pán, Pán je jen jeden a to je Hospodin. Poděkujeme mu spolu za tvou záchranu tím, že zapálíme na oltáři větvičky voňavého stromu kadidlovníku.“

Jak řekl, tak se i stalo. Změnilo se jen to, že Irad a Lila přijali Hospodina za svého Boha.

4. Narození dětí

Eva otěhotněla a v určeném čase se jí narodil chlapec, kterému dali jméno Kain. Když přicházel na svět, Eva uslyšela z dálky d'ábelský chechot, který tak dobře znala. Celou ji polil pot, sevřela ji krutá bolest a porod se protáhl. Když se chlapec konečně narodil, Lila, která také čekala dítě, umyla jeho malé tělíčko a podala ho Adamovi. Ten dítě políbil, pozvedl ho na rukou a řekl:

„Hospodine, dal jsi mi syna z ženy Evy, děkuji ti za něj. Požehnej ho, ať své matce dělá radost.“

Protože se hnala bouřka, odnesl Adam dítě do jeskyně a podal ho vyčerpané Evě. Ta si synka prohlédla a okouzlena půvabem dítěte, které v její náruči blaženě usnulo, řekla:

„Obdržela jsem s Hospodinovou pomocí mužského potomka.“

V tu chvíli se prohnal kolem jeskyně víchř a Eva v jeho hukotu opět uslyšela ten strašný smích.

Příští den, když se zotavila, zabalila chlapce do plenek a s Adamem se vypravili zasvětit dítě Hospodinovi. Adam položil dítě na oltář a poděkoval Bohu tichou modlitbou. Pak řekl:

„Chlapec se bude jmenovat Kain.“

Eva poděkovala slovy:

„Děkuji ti, drahý Hospodine, že jsem se směla podílet na vytvoření nového života. Je to tělo z mého těla a já jsem mu matkou.“

Bezděčně pohlédla k obloze a spatřila mrak, ze kterého se na ni zašklebila tvář démona. Eva se otřásla chladem. Adam, který si ničeho nevšiml, jí podal dítě a zapálil na oltáři prvotiny z úrody.

Za nějaký čas porodila Lila také chlapce a dali mu jméno Sil, a protože neměli žádného boha, který by se jim líbil, zasvětili chlapce také Hospodinovi.

Kain byl krásné dítě a oba rodiče byli okouzleni tím, jak se snažil obhájit svůj maličký život. Dojíkala je jeho naprostá bezmocnost a závislost na matce. Eva mu byla dobrou matkou a Adam byl dobrým otcem. S radostí pozorovali, jak roste do síly i do krásy, těšila je jeho zvědavost i dravost, ale zarmucovala je chlapcova svéhlavost, která se projevovala od malička a jak vyrůstal, tak svéhlavost rostla s ním.

Adam rozhodl:

„Bude to bojovník, ale budou s ním starosti.“

Malý Sil byl pokojnější. Když se ozýval dětský pláč, byl to skoro s určitostí Kainův hlásek, který uměl rozechvět i listí na blízkém stromě.

Po čase přibyl ke Kainovi druhý synek, kterého pojmenovali Ábel a Lile se narodila holčička Lea. Adam se těšil, že až synové vyrostou, budou mu ku pomoci. Prvorozený bude pracovat na poli, rozšiřovat jejich okrsek a mladší se stane pastýřem. Rozmnoží svá stáda a bude je chránit před dravou zvěří.

5. Bratři

Chlapci rostli pospolu, byli však každý jiný. Ábel byl tichý, mírný a rád si hrával se Silem, který měl podobnou povahu a chlapci měli i stejné zájmy. Kain byl prudký a průbojný, toulal se po krajině a objevoval spoustu věcí, kterými se před mladšími kluky chlubil. Byl však také nelítostný a to zvláště Ábel pociťoval na vlastní kůži. Dokud hoši nedorostli, měl Kain za úkol chránit svého mladšího bratra. On nejenže ho nechránil, ale ubližoval mu. Rozkazoval mu, ukazoval svou převahu a ponižoval ho. Rodiče o tom neměli tušení, protože Ábel si neztěžoval. Kain se naopak snažil přesvědčit rodiče, že o bratra pečuje a je mu dobrým příkladem. Když se ho Adam ptal, jestli se stará o mladšího bratra, vždycky řekl:

„To víš, že jo, i o Sila a Leu.“

Za tato slova býval od rodičů pochválen. Pokaždé, když se chlubil rodičům, jaký je vzorný syn, podíval se na Ábela a s upokojením zjišťoval, že bratr vždy jen sklonil hlavu.

Uplynula léta, chlapci vyrostli a Kain už byl téměř tak velký jako Adam a Sil dorůstal svého otce Irada. Jednou se Irad rozhodl jít hledat černý kovový kámen, který s Adamem zatím nenašli, a pozval svého prvorozeného s sebou. Sil byl šťastný a ujistil Ábela, že mu bude vyprávět.

„Otec říkal, že ten kámen spadl z nebe. Když tam najdu kousíček hvězdy, protože co jiného by mohlo padat z nebe..., tak ti ho přinesu,“ slíbil Sil.

Výprava trvala několik dní a Ábelovi se stýskalo po kamarádovi, na pastvině ho však navštívil Kain.

„Kaine, to je dobře, že jsi za mnou přišel,“ radostně přivítal bratra Ábel, „Sil odešel s otcem hledat hvězdu, která spadla z nebe a až ji najdou, Irad z ní něco udělá.“

„Nic nenajdou,“ zněla Kainova odpověď a aby dotvrdil svůj názor, prásknul bičem, který měl s sebou, až se ovce polekaly.

„Najdou, Irad ji viděl,“ oponoval Ábel.

„Říkám, že nenajdou, Irad je mluvka.“

Následovalo další prásknutí bičem.

„Není mluvka. Slíbil to, tak slib splní a Sil mu bude pomáhat.“

„Sil je srab,“ rozpaloval se Kain, přestal si všímat Ábela a soustředil se na práskání bičem. Ovce byly poděšené a utíkaly pryč.

„Není srab, je to kamarád a slíbil mi, že mi přinese kousek hvězdy. A už toho nech, vidíš, že se ovečky bojí.“

„Sil je srab a ty ještě větší. Ty jsi to, co za sebou zanechává pes, když se nažere,“ vyslovil Kain urážku a švihnul svým bičem těsně vedle bratra.

Celá ta hádka se Ábela hluboce dotýkala, zatímco Kain si vybíjel zlost, která ho často přepadala. Chtěl bratra rozdráždit, ale Ábel se rozhodl rozepři ukončit, tak vstal, popohnal ovce a Kainovi řekl s pohrdáním:

„Seš jenom zlej vejta. Nafukuješ se jako holub bublák.“

Ábel při těchto slovech nafoukl tváře a rukama naznačil veliké vole. Nakonec vyplázl na Kaina jazyk a otočil se k němu zády. Teprve teď se Kain doopravdy rozzuřil, skočil po Ábelovi, přitáhl ho k nedalekému stromu a tam ho přivázal provazem. Pak vzal bič a nemilosrdně bratra švihal. Celé to vystoupení sledovaly Iradovy děti, kterých už byla hromádka a když Kain přivazoval Ábela, běžely pro Evu. Ta přiběhla, chytila Kaina za ruku a vytrhla mu bič.

„Co to děláš?“ vykřikla a pohlédla Kainovi do očí. Lekla se, když v nich spatřila nezvladatelnou vášeň. Jeho oči žhnuly nenávistí a Eva měla na vteřinu pocit, že proti ní stojí Satan. Bezděčně mávla rukou před očima, aby zahнала ten hrozný přízrak.

„Proč ubližuješ svému bratrovi, copak nevíš, že tím zarmoutíš i své rodiče?“ zeptala se Kaina, zatím co odvazovala Ábela.

Kain zarputile sklonil hlavu a neodpovídal.

„Jste přece jedné krve.“

„Nechci s ním být jedné krve! Je to srab!“ vykřikl Kain, na nikoho nepohlédl a utekl.

Eva odvedla mladšího syna domů a na rány po bičování mu přiložila hojivé listy, ale jemu se moc neulevovalo. Ležel na lehátku a byl celý rozpálený. Eva poprosila Lilu, která se vyznala v bylinách, aby Ábela ošetřila. Rozrušená Eva odešla na své oblíbené místo pod jabloní, kam udělal Irad dřevěnou lavici, na

níž všichni rádi sedávali. Původně to byla jen lavička, ale on ji rozšířil kolem celého stromu.

Eva byla zděšená z toho, jakou nenávist spatřila v očích svého prvorozeného a kladla si otázku, kde se to v něm bere. Představu, která se jí mihla před očima, když chytila Kaina za ruku, však rázně odmítla. Kain dospíval a Ábel byl ještě dítě. Už nebydleli v jeskyni. Postavili si dřevěnou chýši a jeskyni, která byla prostornější, přenechali Iradovi a jeho rodině. Nedaleko byla připravena hromada otesaných kamenů na nový dům, který chtěl Adam postavit. Už jich chybělo jen málo a do roka chtěl svou rodinu převést do nového kamenného domu. Eva se se svou rodinou cítila šťastná, starosti jí dělal jenom Kain. Moc by si přála ještě holčičku, ale Hospodin nedal, tak se těšila z Liliných dětí, které ji měly rády jako tetu.

Eva vstala z lavice a zamířila k Hospodinovu oltáři. Cestou nasbírala nějaké klacíky a květiny, které položila na oltář a zapálila. Pak se pomodlila takto:

„Můj dobrý Hospodine, děkuji ti za všechno štěstí, kterým mne tolik obdarováváš. Mám hodného muže a dva syny a Lilu s její rodinou. Dáváš nám všem dostatek chleba a vzdaluješ od nás nebezpečí, které možná sídlí za horami. Za všechno Ti děkuji a prosím, shlédni na mého prvorozeného a vlož mu do srdce lásku, kterou jsi nám tak štědře rozdával v zahradě Eden.“

Eva políbila oltář, poklekla a vrátila se domů, kde už na ni čekal Adam.

„Pověz mi, ženo, co se stalo, že Ábel leží. Je snad nemocný?“

„Kain ho sešvihl bičem,“ řekla a vypověděla mu všechno, jak to proběhlo.

„Zavolej mi Kaina,“ požádal Adam, ale Kain nebyl k nalezení. Objevil se až druhý den. Tehdy ho Adam vyzval, aby šel s ním. Kain šel neochotně a Adam ho odvedl do přístřešku, kde skladovali obilí. Kain šel nejistě, nevěděl, co otec zamýšlí, čekal trest a v jeho hlavě nastal zmatek. V přístřešku přivázel otec syna ke sloupu.

„Jsi krutý a zbabělý..., nestojíš za to, abych tě sešvihl, až bys padl,“ řekl Kainovi s opovržením a dal mu jen jednu jedinou ránu bičem.

„To abys věděl, jak to bolí,“ řekl mu. Pak ho odvázel a už na něj nepohlédl. Když odcházel, tak slyšel synovo proklínání.

Rána bičem Kaina bolela, ale daleko víc ho trápilo, že podlehl strachu. Když ho Adam uvazoval, bál se. Když utržil ránu bičem, pocítil krutou bolest, ale daleko horší bylo, že ho Adam nazval zbabělcem. Hlavou se mu několik dní honila spousta myšlenek, z nichž ani jedna nebyla kající. Pro každého ve své rodině měl připraveny výčitky, kterými chtěl obhájit to, jak se choval, nakonec je však nevyslovil. Uzavřel se do sebe a rozhodl se, že už nikdy nikdo o něm neřekne, že je zbabělý. Touto událostí skončilo Kainovo dětství.

Kaina změnil čin, kterého se dopustil a zahnal ho do samoty. Všiml si, že Iradovy děti se mu začaly vyhýbat a když šel okolo nich, tak zmlkly a jen se po něm ustrašeně dívaly. Horší bylo, že se mu vyhýbala i Lea, z níž vyrůstala krásná dívka. Zatím to bylo ještě takové nohaté stvoření, ale její oči byly

podmanivé. Kain v ní začínal vidět ženu a měl pocit, že je mu blízka, ale ode dne, co zbičoval bratra, ochladla vůči němu a začala se přátelit s Ábelem.

„Zase Ábel,“ řekl si, když si to uvědomil a pocítil to jako bolestivou křivdu.

6. Kain

Pro Adama byl starší syn velikým zklamáním, bylo však nutné celou záležitost urovnat, aby nevládlo v rodině napětí. Proto řekl večer po incidentu s bičováním Kainovi:

„Dobře se vyspi, zítra se mnou půjdeš pracovat na pole.“

Ráno si vzal Kain oštěp, který si sám vyrobil z kmene mladého stromu a obsidiánového hrotu. Šel ven a sedl si do trávy nedaleko chýše, kde čekal na otce. Když Adam vyšel, Kain vstal a v chůzi se k němu připojil.

„Pěkný oštěp,“ poznamenal Adam „udělal sis jej sám?“

„Sám. Na kmen jsem čekal dva roky, než vyrostl do správné velikosti a správný kámen jsem taky dlouho hledal,“ odpověděl Kain a podal oštěp Adamovi, který po něm natahoval ruku. Ten vyzkoušel, jestli je hrot dost ostrý a správně zasazený, zběžně prohlédl řezby na rukojeti a vrátil oštěp Kainovi.

„Dobrá a pěkná zbraň, už jsi ji použil?“

„Ulovil jsem králíka, který ničil matčinu zahradu,“ řekl Kain a pohlédl na otce.

„V pořádku, když nám někdo škodí, musíme se bránit. Jsi jinoch a brzy budeš dospělý. Je čas, aby ses naučil věci, které musí umět muž, aby zajistil a ochránil rodinu.“

Kain sklonil hlavu a mlčel.

„Co se stalo?“ zeptal se Adam.

„Pověz mi, otče, co je to rodina?“

„Ty nevíš, co je rodina?“ zeptal se překvapeně Adam, „tvoji rodinu tvoří matka, já a tvůj bratr Ábel. S Ábelem máš stejnou matku a stejného otce. To je rodina. Iradovu rodinu tvoří jeho žena Lila a všechny jeho děti. Už tomu rozumíš?“

„Možná, že rozumím. Říkáš mi, že v tvé rodině jsme jedné krve a v Iradově rodině jsou také všichni jedné krve od Irada?“

Adam přikývl.

„Všechny jejich děti mají krev od Irada a Lily?“

„Tak je to správně.“

Kain se postavil zpříma proti Adamovi, pohlédl mu do očí a pevně řekl:

„Nechci být jedné krve s Ábelem.“

„Proč?“

„Nemám ho rád.“

Adama toto přiznání zaskočilo. Posadil se na zem u pole, ke kterému došli a pokynul Kainovi, aby udělal totéž. Když se tak stalo, zeptal se:

„Koho máš rád?“

„Jenom matku.“

„Proto sis vzal s sebou oštěp?“

Po krátkém zaváhání Kain řekl:

„Ne proto, neboj se, nechci tě zabít.“

Nebyla to tak úplně pravda, oštěp si vzal na obranu. Nevěděl, co s ním otec zamýšlí. Adam poznal synovu myšlenku, bodlo ho u srdce, nechtěl však dát svoje rozrušení najevo. Vstal a začal vytrhávat plevel z pole a dával jej na hromádky. Kain se pustil také do práce a po celou dobu, co byli na poli, nemluvili. Na zpáteční cestě se Adam zeptal:

„Co s tím chceš dělat?“

„Nic. Nikoho nezabiju, ale necítím se s váma dobře.“

„To abychom Ábela před tebou chránili.“

„Nebudu mu ubližovat, nebudu si ho všímat.“

Adam přišel ten večer domů celý shrbený. O tomto rozhovoru s Kainem se nezmínil ani slovem a nepromluvil o něm celá léta. Kain snědl jídlo, které mu matka připravila, vzal si oštěp a se vztyčenou hlavou odešel ven, do krajiny. Od té doby často po setmění odcházel s oštěpem.

Adam si sedl na lavici pod jabloní a jeho píšťalka dlouho smutně lkala do noci. Když skončil, pomyslel si: *Tak mám už jen jednoho syna, ten druhý mne možná jednou zabije*, a jeho srdce zaplakalo.

Když Adam odešel s Kainem na pole, aby s ním promluvil o jeho provinění, Eva se těšila, že se oba její velcí muži vrátí v radostné náladě, napijí se spolu nápoje ze zkvašeného medu a v chýši bude zase vládnout pohoda. Překvapilo ji, že oba přišli zachmuření. V Adamových očích spatřila smutek a v Kainových se zablýsklo cosi zlého, co v ní probudilo obavy. Zeptala se tedy Adama, sotva utichla jeho píšťalka:

„Co se stalo?“

„Nic, neměj obavy, všechno je v pořádku,“ odpověděl a šel si lehnout.

Eva nebyla s Adamovou odpovědí spokojená. Druhý den, když odešel na pole a vzal s sebou mladšího syna, udělala z ovčího mléka tvaroh, posypala jej solí a bylinkami a nabídla jej s čerstvým chlebem Kainovi, který dlouho vyspával po probdělé noci. Usedli spolu pod rozkvetlou jabloň, která bzučela hmyzem.

„Čas květů je nejkrásnější z celého roku. Mám jej nejraději,“ řekla Eva, která chtěla zahájit rozhovor co nejsmířlivěji.

Kain neodpověděl a podal Evě dřevěnou lžici.

„K čemu je to dobré?“ zeptala se, když si lžici prohlédla.

„To je můj dárek do tvého hospodářství, matko,“ řekl Kain, vzal si svou lžici a začal s ní jíst tvaroh. Eva ho napodobila a spokojeně pokývala hlavou. Pak řekla:

„Je to dobré. Máme přemýšlivého syna a navíc myslí na rodinu.“

Kain se při jejích slovech zamračil a položil do trávy další dvě lžíce. Eva z obavy, aby neodešel, rychle řekla:

„Tvůj otec tě miluje, Kaine, jsi jeho milý syn.“

„Mluvíš o Adamovi?“

Eva přikývla.

„Pracujeme spolu na poli, mluvíme stejnou řečí, ale neznáme společná slova, která by nás sblížovala,“ řekl lhostejně Kain.

„Jste jedné krve, Kaine, musíte mít společná slova.“

Kain vstal, praštil lžící na zem a vykřikl:

„O stejné krvi už mi nikdy nic neříkej, nesnesu tyto řeči. Odpusť, matko, nerozumíš tomu.“

Kain se otočil k matce zády a odcházel. Evě vehnala synova slova slzy do očí. Nerozuměla tomu, co říkal, ale pochopila, že v její rodině je hluboký nesoulad. Zavolala na něj, on se zastavil a vrátil se, a když spatřil slzy v matčiných očích, omluvil se.

„Nechtěl jsem tě zarmoutit.“

„Nechtěl, ale zarmoutil... A teď mi pověz, proč jsi zbičoval Ábela.“

„Chceš slyšet pravdu, povím ti ji tedy. Ábel je dotěrný jako obtížný hmyz. Pořád za mnou leze.“

„Je to proto, že tě miluje a obdivuje, chce se ti podobat,“ naléhala Eva na synovy city.

„Co já s tím? Ať za mnou nedolejzá a nebudu ho bít,“ ukončil Kain tento rozhovor a odešel.

„Stejně trucovitý, jako když byl malý chlapec,“ posteskla si matka a vzpomněla si na drobnou příhodu z jeho raného dětství.

Kain byl tehdy ještě malý hošík, který rád s proutkem v ruce organizoval nevelké stádečko ovcí a jeho mladší bratr mu chtěl pomáhat, ale Kain to nedovolil. Ábelovi se cítil být nadřazený a tak se hoši dostali do sporu, který si začali vyřizovat pěstičkami. Matka tomu chtěla udělat přítrž, tak je vyzvala, ať jdou domů a vzdají úctu Hospodinovi. Kainovi se to zalíbilo a řekl, že budou hledat hezké kamínky a ten nejhezčí dají na oltář jako oběť. Matka souhlasila a kluci se dali do hledání. Kain z toho samozřejmě udělal soutěž, ale měl smůlu. Ábel našel krásný modrý kámen, který byl jasným vítězem mezi všemi kameny v okolí. Když ho Kain spatřil v Ábelově ruce, odhodil své kameny na zem a vykřikl:

„Ten je můj, já jsem ho viděl dřív,“ a bratrovi vytrhl kámen z ručičky. Ábel se rozplakal a Eva přikázala Kainovi, aby kámen vrátil a na oltář dal nějaký jiný. Kain zrudnul a kamenem mrštil o zem tak, že se roztříštil.

V tu ránu se stalo něco nevídaného. Po obloze plul nepatrný obláček a v okamžiku, když Kain praštil kamenem o zem, z mráčku vyšlehl blesk a ozval se hrom. Kain strnul a matka řekla:

„Kaine, Hospodin se hněvá.“

Kain se rázem uklidnil, posbíral roztříštěný kámen a s určitým zaváháním vše podal Ábelovi a vyzval ho:

„Pojď, uděláme si spolu oltář, který bude jen náš.“

Matce slíbil, že už bude hodný a oltářík opravdu s bratrem postavil. Jenže za čas se poškorpili, Kain oltář rozházel a z kamenů si postavil svůj. Když to Ábel viděl, začal si také stavět svůj oltářík, byl však malý, tak mu matka pomohla., ale Kain matčinu pomoc Ábelovi nesl špatně. Přikrčil se nedaleko na bobek a číhal jako šelma, připraven rozházet kameny oltáře, jakmile bude dokončen. Matka, která vytušila jeho záměr, ho rázně varovala.

„Opovaž se,“ pohrozila mu a odešla do domu.

Oltářík přežil Kainovu špatnou náladu a nakonec se stal společným oltářem pro všechny Iradovy děti a pro Ábela. Jak rostly děti, rostl i oltář, ale Kain se k nim nikdy nepřidal. On měl svůj vlastní oltář.

„Škoda, že mu dobrota srdce nevydržela déle,“ ukončila Eva tuto dávnou vzpomínku povzdechem.

7. Meteorit a nový dům

Irada po několika dalších hledáních přinesl *hvězdu*, kterou šel hledat. Přesněji řečeno, přitáhl na větví veliký černý meteorit. Byl tak těžký, že jej sotva přivalil na větev. Sil, který chodil s ním, našel ještě řadu jeho odštěpků. Ty si dal do tlumoku od matky. Když přicházeli k domovu, všichni už je vyhlíželi a děti jim běžely naproti, aby pomohly s těžkým břemenem. Nakonec musel přijít na pomoc i Adam s Kainem. Kámen byl černý a leskl se jako Adamova sekera. Byl to kámen z nebe a co přichází z nebe, je posvátné, vytvořili tedy pro kámen plošinu z otesaných kamenů a přivalili jej na ni. Zvláště Lila k němu chovala zbožnou úctu a dávala k němu květiny, ale Adam udělal tomuto bláznění přítrž. Vzpomněl si, jak jim Hospodin řekl, že žádná neživá věc není svatá, žádná věc se nemá uctívat, ani napodobenina Boha, jenom Bůh sám. A Irada, který byl založen víc prakticky než duchovně, prohlásil:

„Když to není svaté, bude to dobré na motyky, sekery, nože a třeba zbude i na oštěp.“

Plán byl vymyšlen, šlo jen o to, jak ten velký kus železa rozbít, rozdělit na menší části. Tehdy přišel s dobrou radou Kain. Vzpomněl si, jak se kdysi s bratrem přetahovali o modrý kámen. On ho vzal Ábelovi, ten samozřejmě začal brečet a když do toho sporu vstoupila matka, tak s kamenem praštil, až se roztříštil, ale na příkaz matky tříšť neochotně posbíral a hodil ji bratrovi se slovy:

„Stejně z nich nebudeš mít nic.“

Při nejbližší příležitosti kamínky tajně sebral a hodil je do ohně. Druhý den našel mezi zuhelnatělými kousky dřeva načervenalý kov, který vybral z ohniště a schoval.

Teď si na příhodu vzpomněl, odběhl a přinesl různě pokroucené kousky kovu.

„Kdes to vzal?“ chtěl vědět Adam, který byl nedůvěřivý ke všemu neznámému.

„To je měď,“ odpověděl místo Kaina Irad, „viděl jsem to ve městě, když jsem byl ještě otrokem. Jak jsi ji získal?“

„Toto se stane z modrého kamene, když se hodí do ohně.“

„Z modrého i zeleného. Je to dobrý nápad. Vyzkoušíme, co udělá s tím nebeským kamenem oheň,“ rozhodl Irad a pak se půl roku vše točilo kolem meteoritu.

Kain měl o tento problém veliký zájem a nakonec to byl on, koho napadlo, že meteorit potřebuje větší žár, nežli kamínky jeho dětství, potřebuje žár veliké hromady dřevěného uhlí, aby bylo možné jej pokořit. Zkusili to a dopadlo to dobře. Když důkladně zahřáli meteorit, podařilo se jej rozdělit na několik částí a ty už bylo možné opracovávat. Bylo to Kainovo vítězství a předurčilo mu, čím se bude v dospělosti zabývat. Do budoucna se Kain držel kovů a stal se z něho zručný kovář.

Od malička byl bystrý v myšlení, přesný a rychlý a byl pro svou rodinu přínosem. Jak dorůstal, jeho schopnosti se prohlubovaly. Když bylo potřeba sklidit obilí před bouřkou, byl první na poli, zručně řezal stébla až u země, dával je na hromádky a ty pak svazoval do snopků, které stavěl tak, aby po nich voda стекла a obilí se nezkazilo, ale pěkně proschlo. Později naskládal suché snopky na větev, do které se zapřáhl a táhl ji po zemi domů. Doma všichni vybírali z klasů zrnka, dávali je do nádob a na slámě se pak dobře spalo. Byl to Kain, kdo přišel na to, že šikovně upravenou větví se obilí vymlátí rychleji. Svou rozhodností dokázal často strhnout celé společenství k činnosti. Byl šikovný, vynalézavý, ale byl také pyšný. Věděl, že je nejlepší a dával to rád najevo. Když něco vylepšil, nezapomněl říci:

„To jsem vám zase pomohl, co? To koukáte, jak jsem dobru.“

A ostatní jen v rozpacích přikývli. Jediný, kdo nepřikyvoval, byl Irad. Tomu se tento způsob předvádění nelíbil a když se začal Kain chlubit, tak odešel. Pokud se začal vyvyšovat některý z jeho synů, tak ho neprodleně potrestal. Adam si toho všiml, uvědomoval si, že by měl Kaina občas pokárat nebo i potrestat, ale násilí mu bylo natolik cizí, že to nedokázal. Adam byl prostě dobrák od kosti.

Ábel byl pomalejší, do ničeho se nehrnul, ale byl usměvavý a ke každému milý. Bezděčně rozdával radost. Prostě dělal věci, které se něžně dotýkaly srdcí jeho rodičů i Iradovy rodiny a nebylo divu, že Ábela měl každý rád. Kain to chápal tak, že i když je Ábel k ničemu, rodiče ho mají stejně raději a toto přesvědčení prohlubovalo jeho nechuť k bratrovi.

Od doby, kdy Irad přitáhl meteorit, uplynuly už více než dva roky. Muži postavili kamenný dům na horské plošině a Adam s Evou i oběma syny se do něj přestěhovali. Dům nebyl honosný, byl však prostorný a na svahu kopce se dobře vyjímal. Adam nabídl Iradovi, aby tam také přestěhoval svou rodinu, ale Irad odmítl.

„Odpust’, Adame, zachránil jsi mi život a já jsem slíbil, že ti až do své smrti budu sloužit. Nejednáš se mnou jako se svým otrokem, ale jako s bratrem. Tvá žena s mou ženou jsou jako sestry a všechny děti tvoří jednu rodinu. Moc si toho vážím a děkuji ti, ale do toho domu patříš ty a tvá rodina. Vy jste jiní. Nám stačí jeskyně.“

Adama Iradova slova překvapila a zarmoutila, dlouho o nich přemýšlel. Dávno zapomněl, že by mu Irad něco dlužil a také ho nikdy v průběhu společného života nenapadlo, že by Irad a jeho rodina byli podřízeni. Pracovali společně a společně se dělili o výsledky své práce. Přesto mu Irad řekl, že jsou jiní.

„Příteli Irade,“ řekl, „když nechceš s námi žít v novém domě, vezmi si náš dřevěný dům. Máš velkou rodinu, bude se ti hodit. Zbyly nám nějaké kameny, budeme pokračovat v lámání dalších, tak aby jich bylo dost i na tvůj dům. Zasloužíš si ho.“

Irada přikývl a vyjádřil tak svůj dík i úctu Adamovi. Více o tom nemluvili, kámen však lámali společně. Při této práci pomáhali i dospívající hoši a vynalézavý Kain uměl navrhnout i provést různá zlepšení a usnadnění práce.

Irada při jedné takové příležitosti řekl Adamovi:

„Kdyby nebyl tvůj syn Kain tak nemluvný a zamračený, myslel bych si, že je pro vás darem od vašeho Hospodina. Je opravdu schopný.“

Adama Iradovo uznání synových schopností potěšilo a řekl jen:

„Tu nemluvnost má po mně.“

Kain i Sil se stali kováři a často spolu vykovali různé nástroje. Všichni už měli kovové lžíce, ty dřevěné od Kaina si však Eva schovala.

8. Adam a Eva rozjímají

Když se zabydleli v novém domě, mlela Eva obilí na moučné placky k večeři a uvažovala o svých synech, především o rebelovi Kainovi, který jí dělal starosti, přestože to vypadalo, že zmoudřel a nikoho už nenapadal. Vedle ní se povalovala kočka, kterou Kain přinesl matce jako malé kotě. Byl to jeho první dárek do nového domu. Eva si ji oblíbila a kočka se ráda otírala o její nohy. Eva k ní promlouvala:

„Vidíš, i tebe mi přinesl, a tento mlýnek na obilí mi také udělal. Ze dřeva nám vyřezal misky na kaši, z hlíny vypálil džbán na vodu a voda se v něm opravdu udrží a také mi vyhladil kámen, na kterém pečou placky v ohništi. I tobě udělal misku, ty jedna kočko.“

Eva vstala od práce a nalila kočce do misky mléko. Kočka se napila a Eva pokračovala ve svém vyprávění, jakoby jí zvíře rozumělo:

„Hospodin nám dal syna, který nám přináší mnoho radosti, ale i mnoho bolesti.“

Vzpomněla si na dobu, kdy oba malí hoši dychtili po vyprávění o tom, jaké to bylo, když byli s Adamem v ráji. Tehdy si dali rohože dohromady, utvořili z nich jedno lůžko, lehli si všichni k sobě a Eva vyprávěla. Adam obvykle usnul únavou, ale kluci by nejraději poslouchali až do rána. Byly to chvíle plné štěstí.

Hoši vyrostli a ráj je přestal zajímat, pomyslela si Eva a pokračovala v rozmluvě s kočkou:

„Vedli jsme ho k účtě k Hospodinu a on si jako malý postavil oltářík a na něm obětoval Bohu květiny nebo pěkné kamínky, které nalézal při svých hrách. Jak rostl, zvětšoval i svůj oltář a když se provinil, položil na něj svou večeři... Takového jsem měla syna, kočko, někdo mi ho však vyměnil. Je nemluvný, na jeho oltáři nebyla žádná nová oběť už mnoho dnů, dokonce ani tehdy ne, když zbičoval Ábela. Něco ho vyhání z domova. Něco ho vyhání a já nevím, co to je. Večer odchází a ráno se neradostně probouzí.“

Eva domlela obilí, shrnula mouku do mísy, přidala mléko, trochu soli a rozmačkané olivy, a protože se blížil večer, dala do ohně kámen, na kterém obvykle pekla placky, aby se rozpálil. Pak vzala kočku, jež se jí motala kolem nohou, do náruče, pohladila ji a řekla:

„Náš syn Kain má tajemství.“

Kain měl opravdu tajemství. Dorostl do věku, kdy muže zajímají ženy a on celým srdcem miloval Leu, ze které se stala krásná dívka. Lea však k němu byla odmítavá. Lákalo ho zmocnit se jí i proti její vůli, věděl však, že tímto činem by si její srdce nezískal a navíc by si zneprátnil úplně všechny v celém jejich společenství. Buď by se stal vyhnancem, který by se neměl kde ukrýt nebo by ho ukamenovali. Takový zákon vyhlásil Adam, který nenáviděl jakékoliv násilí a pokud šlo o zákony, byl neúprosný.

A tak byl sám sobě ve své duši psancem a z domova ho vyháněla touha. Často odcházel po setmění a vracel se za svítání. Neklid v jeho srdci ho hnál do dálky, dokud se neunavil. Průvodcem mu býval měsíc a jednou se nevrátil domů několik dní. Eva už umírala strachy, co se s ním stalo a Adam se rozhodoval, že ho půjde hledat.

I Adam měl o čem přemýšlet. Irad mu kdysi řekl, že jsou jiní. Žili už spolu tak dlouho, že Adam přestal vnímat rozdíl v zevnějšku obou rodin, ostatně nebyl tak veliký a pokud šlo o způsob života, Irad s Lilou se přizpůsobili Adamovi a Evě, a zdálo se, že je to docela těšilo. Adam znal Irada dobře, byl to člověk ryzího charakteru a Lila také. I když si Adam nebyl jist, jestli Irad se svou rodinou věří v Hospodina, svým chováním naplňovali vůli Boží a možná to ani nevěděli. Na oltář dávali oběti, bylo to však úsměvné. Byli jak děti a Adam měl někdy pocit, že to dělají jen proto, aby se mu zavděčili. Jediný rozdíl, v čem se lišili, bylo to, že Adamova rodina nejedla maso a Iradovi ano.

Adam miloval své syny, i když se jim neuměl přiblížit jako Eva, a ze všeho nejvíc si pro oba přál Hospodinovo požehnání. Báł se o Kaina, který byl

prchlivý a ve své nerozvážnosti svéhlový a často za něj obětoval na oltáři. Kain mu dělal starost, ale Ábel byl jiný. Jako malé dítě byl k zulíbání. Jeho přibývajících zoubky odkrýval neustálý úsměv. Když byli Adam nebo Eva smutní, stačilo pohlédnout na Ábela a smutek se proměnil v radost a veselí. Když dorostl do chlapeckých let, chtěl být svým rodičům užitečný a leccos v domácnosti zlepšoval podobně jako Kain, i když Kain byl ve všem lepší. Oba chlapci udělali mnoho dobrého pro rodinu a přece v tom byl rozdíl. Kain viděl za každou svou práci sebe, ve smyslu *já jsem to udělal, je to moje dílo, měli byste mi být za to vděční. Jak byste žili, kdybyste mě neměli? Kdo by vám vymyslel všechna ta zlepšení?* atd. Kdyby v té době byly v údolí Adam-on-di-Ahman peníze, určitě by si uměl svou práci ocenit. Ábelovy pohnutky byly jiné. Jeho provázela životem radost. Všechno dělal s radostí a pro radost. Z Kaina vyzařoval neklid, ale z Ábela pokoj. On byl spíše tichý pozorovatel, zatím co Kain si stanovoval ctižádostivé cíle, za kterými opravdu šel.

9. Zloděj

Ábel pásal ovce a kozy, chodil před stádem a hrál na píšťalku, kterou dostal od Adama, a ovce se za ním pokojně popásaly. Sbíral byliny a večer je přinášel matce, která se za to na něj vždycky usmála. Kainovi občas přinesl zajímavý kámen, ale ten se místo poděkování Ábelovi posmíval, že neumí udělat nic pořádného a povídat že si může tak nanejvýš s kozami a ovci, protože těm je jedno, co jim povídá.

„Stejně si dělají, co chtějí samy a ne to, co chceš ty,“ řekl Ábelovi a šel si po svých.

Ábel toho mnoho nenamluvil, ne však proto, že by neuměl dobře mluvit, jen nechtěl mluvit naplano. Když se ovečky pokojně pásly a on si sedl na stráň k odpočinku, rád přemýšlel o svých rodičích a o Hospodinu, o tom, jaký byl život v ráji a doufal, že jednou ukáže Hospodin jeho ovečkám cestu a ony ho dovedou k branám ráje. Každý den kladl na oltář čerstvé květiny jako oběť Hospodinu. Měl ho rád jako své rodiče a své ovečky. Jeho přirozeností bylo mít všechno a všechny rád.

Jednou se mu zatoulalo jehně a on je šel hledat do blízkého lesa. Brzy uslyšel bečení, šel tedy za jeho hlasem. Najednou stál proti nevelké bytosti, která se vzhledem podobala jemu samému a přece byla jiná, i když měla dvě ruce a dvě nohy. Byla o mnoho menší a její rysy byly hrubé. Měla tmavou kůži porostlou řídkou srstí, mezi černýma očima byl široký nos a pod ním se na Ábela cenily silné zuby. Ábel, který uměl bránit své stádo před šelmami, pokročil o krok dopředu a řekl:

„Vrať mi mou ovečku.“

Tvor, který patrně po prvé viděl Božího člověka, vykřikl „*nefilim*,“ pustil ovci a utekl.

Ábel vzal jehně do náruče a vrátil se ke svému stádu. Měl o čem přemýšlet. Spatřil tvora, který nevypadal jako zvíře, ale od něho nebo členů jeho rodiny se lišil. Když se večer vrátil domů a zavřel stádo do ohrady, zmínil se o svém setkání při večeři. Všichni zpozorněli a na rodičích viděl, že jim to způsobilo starost. Adam mu řekl:

„Ábele, nevíme, kdo žije za okrskem, který nám vymezil Bůh. Možná je to člověk a my netušíme, jak se může zachovat. Na zvířeti snadněji poznáme, že chce zaútočit, to se projeví takové, jaké je, ale bytosti, které se nám podobají, mohou skrývat svou skutečnou vnitřní podobu. S maminkou o tom něco víme, vid', Evo.“

Eva přikývla a poradila:

„Nejlépe uděláš, když ráno, než půjdeš na pastvu, přineseš na oltář oběť a poprosíš Hospodina, aby tě ochránil od zlého.“

Ábel slíbil, že tak učiní a Kain mu řekl:

„Já ti povím až ráno, co si o tom myslím,“ vzal oštěp a odešel jako každý večer pryč. Vrátil se až ráno a hrot jeho oštěpu byl zbarven krví.

První si toho všiml Adam. Vzal oštěp do ruky a vyšel ven za Kainem, který se umýval v potoce, co protékal nedaleko domu.

„Kaine, na tvém oštěpu je krev, nejsi zraněn?“

„Nic se mi nestalo, otče,“ odpověděl Kain.

„Napadlo tě snad nějaké dravé zvíře?“

„Byl to ten tvor, o kterém mluvil Ábel. Žijí polovinu noci od nás a je jich tam mnoho.“

„Jak mnoho, jako oliv na stromě?“

„Tolik ne. O něco víc, než kolik mám prstů na rukách.“

„Oni tě napadli?“

„Nikoli, otče, já jsem jen potrestal toho, co chtěl ukrást Ábelovi ovci.“

„Jak jsi ho poznal? Vychloubal se snad ostatním?“

„Nepoznal jsem ho. Hvízdnul jsem a vylákal tak jednoho ze skupiny do lesa. Tam se seznámil s mým oštěpem.“

„Ty jsi ho zabil?“ poděsil se Adam.

„Nemyslím. Zařval „nefilim,“ když jsem ho bodnul a utíkal pryč.“

„I tak je to zlé,“ řekl Adam, opřel oštěp o strom a chystal se odejít.

„Proč je to zlé?“ vykřikl Kain, „chtěl nám ukrást ovci. Jen jsem bránil, co je naše. Sám jsi mi říkal, že musím umět ochránit rodinu.“

„Chtěl jsi zabít tvora, o kterém nic nevíš. Pamatuj si, zbraň používáme jako poslední, až když nám jde o život.“

Adam se bál, že k jejich domu přijde jednoho dne spousta těchto tvorů a budou žádat život za život. Tak to také vysvětlil oběma synům, aby věděli, že je lepší s nikým si nic nezačínat. Kain mu na to řekl:

„Když přijdou, tak budeme bojovat.“

„To jsou mi nápady,“ rozhořčil se Adam, „teď běž raději k oltáři a pros Hospodina, aby ti odpustil.“

Eva viděla, že se Adamova slova Kaina dotkla, tak navrhla:

„Všichni poprosíme Hospodina, aby nás ochránil. Adam dá úrodu z pole, Ábel uplete věnec, já udělám chlebové placky a Kain obětuje svůj oštěp. Když k tomu přidáme jeden den půstu, Hospodin jistě vyslyší naši prosbu o ochranu.“

Kain se postavil před rodinu a řekl:

„Jíst nemusím, ale svůj oštěp neobětuji... Mazánek Ábel taky nemusí dát svou píšťalku,“ podíval se zpupně na všechny a než se vzchopili, vzal oštěp a odešel.

Kain ten den nejedl ranní jídlo se svou rodinou, nejedl vůbec. Odešel do ticha na své oblíbené místo a tam přemýšlel. Adamovo napomínání bral jako další křivdu a ta ho bolela. Chtěl dát tomu zloději za vyučenou, nic víc, a místo pochvaly sklidil jen nevděk. Kain byl ukřivděný a žal ho nakonec uspal. Když se probudil, mihla se mu hlavou myšlenka, že možná opravdu nejednal správně, ale tu rychle zahnal, protože hned za ní vystupovala otázka, jak napraví svou chybu. Unaven úvahami usnul a spánek uklidnil jeho rozrušenou mysl. Rozhodl se na celou věc zapomenout. Nezapomněl však Ábel, jehož svědomí bylo citlivější a šel hledat Kaina. Našel ho chvíli po tom, co se probudil.

„Co tady chceš?“ zeptal se Kain nevlídně.

„Bratře, cítím to jako svou vinu, že ses dopustil něčeho zlého. Kdybych býval nevyprávěl o mém podivném setkání, tak se to nestalo.“

„Žvanil jsi a stalo se,“ odsekl Kain, „proč mi to povídáš?“

„Chci to napravit.“

„To jsem zvědav, co z tebe vyleze.“

„Půjdu za těmi bytostmi a přivedu jim ovci.“

„Tedy ne píšťalku na oltář... Dělej si, co chceš sám. Tvoje rozhodnutí není má věc,“ řekl Kain Ábelovi, vzal oštěp, na bratra už se ani nepodíval a odešel.

Jak Ábel slíbil, tak udělal. Příští den ráno nevyhnal ovce na pastvu. Vzal ze stáda jednu ovečku, uvázal jí kolem krku provaz a vedl ji do lesa. Nezamýšlel setkat se přímo s těmi bytostmi, chtěl ji jen přivést do jejich blízkosti, uvázat ji ke stromu a odejít.

Cesta lesem byla dlouhá, a ovečka, které se nelíbilo, že byla oddělená od stáda, cloumala provazem a pobekávala. Ábela se také zmocňovala tíseň, takhle hluboko byl v lese po prvé. S Iradovými dětmi si hrávali na loukách v blízkosti lesa, ale mezi stromy nikdy nevstupovali. Les tajemně šuměl a ve větru hučel a rodiče je napomínali, že by se tam mohli ztratit, a to vše vzbuzovalo bázeň.

Ábel šel už dost dlouho, ale dosud nikoho nespatriil. Uvažoval, že se vrátí, les před ním se však náhle otevřel a on spatřil mýtinu. Uprostřed bylo ohniště, ze kterého stoupal úzký proužek kouře. Tráva kolem dokola byla zdupaná, ale po těch, co se hráli okolo ohně, nebylo ani památky.

Ábel se s ovečkou vrátil domů a všechno pověděl Kainovi. Ten se ho zeptal, jestli si pamatuje slovo, které ten tvor vykřikl, když se setkal s Ábelem.

„Něco jako nefetim nebo nefelim.“

„Mohlo to být nefilim?“

„To je ono,“ vykřikl Ábel.

„O nefilim říkal něco Irad,“ řekl na to Kain.
„Povíš mi, co říkal?“ zeptal se Ábel.
Kain po chvíli přemýšlení řekl:
„Zeptej se ho sám.“
„Proč Irada, to mi nemůžeš odpovědět ty?“
„Jednou ti odpovím,“ slíbil Kain a odešel.

10. Kain u krále

Jednou došel Kain při svých toulkách až k hraničním horám, jež oddělovaly Adamův okrsek od ostatního světa. Vystoupit na hory měl zákaz. Adam to zakázal všem členům společenství a co Adam vyřknul, stalo se zákonem a zákony se v Adamově rodině neporušovaly ani neobcházely. Kain chvíli váhal, protože slunce už zapadlo, ale pak si řekl, *když už jsem tady, tak se aspoň rozhlédnu po kraji. Podívám se, co je za horami a budu tak vědět víc, než všichni ostatní v našem údolí.*

„Vědět víc je vždycky dobré,“ řekl sám sobě nahlas a povzbuzen touto větou vystoupil na jeden vrchol, odkud se rozhlédl kolem dokola po kraji. Za horami spatřil mírně zvlněnou krajinu porostlou skupinami křovin, mezi nimiž se sem tam objevovalo několik stromů. Směrem od hor ubývalo stromů, keřů i pahorků a krajina se měnila v rovinu, která se táhla až k obzoru a na jejím vzdáleném konci spatřil protáhlou bílou skvrnu. Kain se posadil a uvažoval, co to může být. Než se nadál, slunce zapadlo a ve chvílce ho přepadla tma. Dálka splynula s oblohou a náhle tam, kde zmizela bílá skvrna, se objevila matná záře a toto podivné světlo ozařovalo téměř celý obzor. Bylo to něco, co se lišilo od všeho, co kdy spatřil. Chtěl poznat, co to je a rozhodl se, že tu záhadu rozluští.

Na cestu se připravil, nikomu nic neřekl a odešel za několik dní. Zamířil si to přímo k bílé skvrně. Po překročení hor nacházel žluté kamínky, které se mezi obyčejnými kameny výrazně leskly, a protože se mu líbily, sebral je. Do jednoho klepnul kamenem a zjistil, že je to měkký, poddajný kov, i když pro něj dosud neznámý, byl však přesvědčen, že to je kov. Kamínky dal do tlumoku a vydal se na další cestu. Cesta byla dlouhá a když se setmělo, průvodcem mu byl měsíc, protože tajemné světlo, které spatřil z vrcholů hor, se neobjevilo. Světlá skvrna, která se táhla podél obzoru, byla dál, než si myslel a došel k ní až pozdě v noci, když už se měsíc skláněl za obzor. Byl udiven, když spatřil vysokou zeď, která se táhla na obě strany, kam až dohlédl. Za zdí bylo město, o kterém se zmiňoval Irad. Skryl se v křoví za hradbami, kde čekal na rozednění. Čekání ho uspalo a on se probudil, když už se slunce přehouplo přes obzor. Nedaleko uviděl skupinu lidí, kteří směřovali k městské bráně. Kousek za nimi jel vůz tažený buvoly. Kain si sedl nedaleko brány a rozmýšlel, jestli se má přidat k lidem ve skupince nebo k vozu s nákladem. Opatrnost mu velela, aby byl

nenápadný. Jeho váhání přerušil vozka, který na něj mávnul a když Kain přistoupil k vozu, zeptal se ho:

„Jak se jmenuješ?“

Kain, který zdědil po rodičích schopnost číst myšlenky, porozuměl jeho otázce dříve, než ji vyslovil.

„Jsem Kain,“ řekl.

„Dobře, Kaine, drž se vozu, pomůžeš mi složit náklad.“

U brány vozka zastavil a oznámil, že veze zboží na tržiště. Strážnému ukázal destičku velikou jako dlaň a mohl se svým povozem projet. Kaina strážce zastavil, ale vozka vysvětlil, že to je jeho otrok. Úředníkův pohled byl nedůvěřivý, tak vozka zavolal Kaina jménem a strážný ho pustil ho do města.

Ve městě už byl čilý ruch. Na ulicích se pohybovalo mnoho lidí. Většina šla pěšky, někteří však seděli na koni nebo na oslovi a bylo vidět i několik povozů tažených buvoly nebo jedním koněm. Celý ten dav směřoval na tržiště, kam jel i vozka se svým nákladem. Jel však cestou po zadní straně tržiště, kde se skládalo a roznášelo zboží do stánků. To byl i Kainův úkol. Odnášel z vozu pytle, koše a nádoby ke stánkům, jak mu určil vozka. Po skončení práce ho vozka pochválil, že je šikovný a nabídl mu, že u něj může zůstat.

„Jak zůstat? Jako host?“

„Jako host?“ vozka se přímo rozchechtal, „ty a host? Vždyť jsi otrok. Určitě jsi některému pánovi utekl. Přiznej se, jsi uprchlý otrok a já jsem tě zachránil.“

Kain porozuměl jeho nečistým myšlenkám a kdyby nebylo všude tolik lidí, snadno by ho srazil. Teď však nečekal na odměnu, kterou by stejně nedostal, a hbitě se zařadil do proudícího davu na tržišti. Byl udiven množstvím ovoce a zeleniny na stáncích. Lidé si je brali a dávali do košů a to Kaina tak upoutalo, že vozku brzy pustil z hlavy. Nakupující si brali i moučné placky a něco, co se podobalo chlebu a z kádí lovíli ryby. Kain brzy pochopil, že jedni dávají a druhí si berou a že mezi nimi probíhá výměnný obchod ve smyslu něco za něco. Viděl, co si lidé brali a zahlédl, jak dávali prodavači do ruky něco malého lesklého.

Kain procházel tržiště a nestačil se divit, kolik tam bylo věcí, které ještě nikdy neviděl. Byl tak zaujat krámky se zbožím, že si ani nevšiml, že budí pozornost. Byl oblečen podobně jako lidé v ulicích, jeho lněný, původně čistý šat však nesl stopy dlouhé trnité cesty. U trhovců budil nedůvěru a u kupujících zájem. Brzy poznal, že si nevšímají jeho šatů, ale jeho samotného. Upoutával je jeho vzhled. Ti nejvyšší z nich mu sahali sotva po ramena a lišil se od nich i barvou kůže, vlasů i očí. On si však jejich zájmu nevšímal.

Měl hlad, tak se zastavil před jedním stánkem s ovocem a žádostivě hleděl na jídlo, které tam bylo vystaveno. Všimla si toho jedna mladá žena a podala mu z košíku moučnou placku a jablko. Kain si vzal, co mu nabídla, pokynul hlavou na znamení díky a odešel do ústraní, kde se v klidu najedl a chvíli si odpočinul. Pak se vrátil na tržiště a všiml si, že většina lidí nakupujících ovoce a zeleninu zmizela a objevili se tam jiní lidé, kteří se lišili od těch předchozích. Byli vyšší,

jaksi vybledlí a oblečení v krásně zdobených barevných oděvech. Někteří seděli na koních. Doprovázeli je takoví lidé jako Irad a Lila a podle jejich skromného oblečení a košů, které nosili, bylo patrné, že jsou to sluhové. Kain pochopil, že jsou tam dva druhy lidí.

Je to asi tak, pomyslel si, že ti v hedvábí jsou nadřazeni těm v plátěných oděvech. Jedni poroučejí a druzí poslouchají.

Kain upoutal pozornost i lidí v hedvábí. Dva si stoupli blízko něj u stánku s rozmanitými věcmi a bezostyšně si jej prohlíželi. Kain nedůvěřoval jejich zájmu, sáhl tedy do tlumoku pro kousek žlutého kovu, podal jej prodavači a ukázal na pestrý šátek přehozený přes šňůru. Prodavač si nugetku prohlédl, přikývl a podal Kainovi šátek. Ten si jej vzal a rychle odešel.

O kus dál spatřil skupinu několika mladíků v hedvábí seřazených v řadě. Za každým z nich stál sluha s košem plným kamenů. Před nimi byl mezi dvěma kůly připoután nevelký černovlasý člověk, který byl nahý. Ti vysocí lidé si chvíli dělali posměšky z jeho těla, pak si brali z košů kameny a házeli je na připoutaného nebožáka, dokud nebyl mrtvý. Bylo vidět, že se předhánějí, kdo ho bolestněji zraní a také bylo patrné, že je toto mučení velice baví. Kainovi bylo líto ukamenovaného člověka a vzpomněl si, jak zbičoval svého bratra. Zalitoval svého činu a kdyby byl Ábel s ním, asi by ho poprosil o odpuštění. Ještě jednou pohlédl na nebožáka a odešel od lidí, kteří teď předstírali, jak je kamenování unavilo.

Ušel sotva pár kroků, když se před něj postavili dva hromotluci s oštěpy, kteří se sobě podobali jako vejce vejci. Měli krátkou zelenou sukni, vestičku na prsou sepnutou kovovou sponou a sandály s řemínky vyšněrovanými až po kolena. Kain uvažoval, jestli má šanci jim utéct, než se však rozhodl, jeden z nich řekl:

„Náš panovník Utana nám přikázal, aby jsme tě přivedli.“

Kain váhal, druhý hromotluk ho však varoval:

„Nic nezkoušej, museli by jsme tě zabít,“ a ukázal mu směr, kterým se má vydat, Kain tedy šel a ti dva se drželi krok za ním.

Dovedli ho k mohutné krásné budově, před kterou byla zahrada s vodotrysky. Tento div zaujal Kaina nejvíce. Před jednou fontánou se zastavil a řekl:

„Vždycky jsem si myslel, že voda teče jen dolů.“

Jeho průvodce to rozesmálo a jeden z nich mu řekl:

„Tak to vidíš, našemu vládci Utanovi teče voda tam, kam chce on.“

K paláci vedlo široké schodiště lemované na obou stranách zábradlím vytesaným z černého kamene. Zábradlí bylo ozdobeno dvěma velikými zlatými lvy. Strážci s Kainem vystoupili po schodišti a vstoupili do dvorany, kterou podpíraly vysoké sloupy. Vše tam bylo z vyleštěného různobarevného kamene. Tam Kaina opustili a ujal se ho podivný, velmi málo oblečený člověk, na kterém bylo vše, kromě úsporného oblečení, černé. Z obličeje mu zářily jen bílé zuby a bělmo očí. Na Kaina promluvil takto:

„Můj pán tě chce vidět, ale takhle špinavý před něj nemůžeš předstoupit.“

Ukázal mu oblečení v nebesky modré barvě zdobené bílým kovem, k tomu i opánky a řekl mu, aby si to oblékl.

Kain si vzpomněl na matčinu pohádku o chlapci, který toužil stát se králem a od lstivé čarodějnice dostal darem krásný šat a koně. Chlapec si rázem připadal jako král. Otec Adam do této pohádky vždycky vstoupil poznámkou:

„Krále z tebe neudělají pěkné šaty, králem musíš být v srdci.“

Protože Kainův šat byl vždycky stejný, lněný, přijal Adamovo poučení, že králem se může stát, i když nemá pěkné šaty a koně. Proto řekl černému sluhovi:

„Před tvého pána předstoupím takový, jaký jsem.“

Sluha pokrčil rameny a poučil ho, aby před vládcem padl tváří na zem a pak ho odvedl k jednomu dveřím, které otevřeli dva dveřníci. Kain vstoupil a v dálce na konci dlouhé síně uviděl trůn ze žlutého kovu a na něm člověka téměř celého zahaleného v plášti stejné barvy. Kainovi připadala vzdálenost mezi ním a tím člověkem uvězněným ve žlutém kovu nekonečná. Chvíli trvalo, než se vzpamatoval. Pak však rázně vykročil a zastavil se několik kroků před trůnem. Teprve pak si všiml, že u nohy trůnu sedí trpaslík pestrý jako papoušek. Ten Kaina oslovil:

„Fuj, jak jsi špinavý a smrdíš. Copak tě nepoučili, jak máš vypadat, když předstupuješ před krále a jak máš panovníka pozdravit?“

Kain pohlédl na trpaslíka a řekl:

„Poučili, člověče.“

„Proč ses nepoložil tváří na zem a nevyjádřil panovníkovi svou podřízenost a úctu? A proč...“

Kain nenechal trpaslíka domluvit, napřímil se a řekl:

„U nás poklekáme pouze před Bohem, jenom jemu jsme podřízeni.“

„Za toto bys zasloužil, aby ti usekli hlavu,“ vykřikl trpaslík a rozčilením nadskočil.

Panovník sledoval toto divadlo se zájmem, nechtěl však, aby se návštěvník, ve kterém to začínalo vrít, vrhnul na trpaslíka a zabil ho, proto trpaslíkovi přikázal, aby mlčel a sám řekl:

„Než se tak stane, chci vědět, kdo jsi. Chováš se jako král a vypadáš jako žebrák. Žebrák nejsi, tím jsem si jist. Pověz mi, kdo jsi a z jakého rodu pocházíš.“

„Jmenuji se Kain.“

„Z jakého jsi rodu?“

„Chceš vědět, pane, kdo je moje rodina?“

„Aspoň tak, Kaine.“

„Můj otec je Adam a má matka Eva.“

„To je všechno?“

„Ještě mám bratra Ábela.“

„Z jakého rodu pocházíš?“

„Z toho nejlepšího, pane. Můj otec se jmenuje Adam a matka Eva.“

„Kdo jsou rodiče tvé matky a otce?“

„Mí rodiče nemají matku, jen otce.“

Utana vstal, zlatý plášť z něj spadl a Kain si všiml, že je vysoký, o něco vyšší než Kain, velice útlý a jakýsi vybledlý. Dokonce i dlouhé vlasy měl bílé a oči šedé.

„Mluvíš divně,“ spustil Utana, „tvrdíš, že tví rodiče nemají matku? Každý má matku, rodíme se z matky a já chci znát jména tvých předků.“

„Odpusť, pane, nelhal jsem. Mé rodiče stvořil Hospodin, oni nepoznali matku.“

Krále Utanu vyvedla poslední Kainova věta z míry. Popošel o dva kroky ke Kainovi, pohlédl mu do očí a pocítil, že jeho pohled mu pronikl až do duše.

„Říkáš, že tvé rodiče stvořil Hospodin?“

„Tak jest, pane.“

„Ty se mne nebojíš, Kaine?“

„Proč bych se měl bát?“

„Třeba jen proto, že jsem král.“

„Nerozumím ti, králi.“

„Snad časem porozumíš.“

Utana udeřil holí, kterou držel v ruce, do podlahy, přišel sloužící a po pár krocích se položil na zem.

Utana mu přikázal:

„Vstaň.“

Když se tak stalo, řekl mu:

„Tento muž je mým hostem. Postarejte se o něj jako o krále. Ručíš mi hlavou, že splníte každé jeho přání.“

Sotva se za Kainem zavřely dveře, král zapadl do svého trůnu a řekl:

„Buď je tak prostoduchý nebo hrdý. To se pozná časem.“

Tak se stal Kain Utanovým váženým hostem. Prohlédl si jeho palác i nádherné zahrady, poznal, jak chutná koupel v bazénu plném teplé voňavé vody, ochutnal nejvybranější jídla a snil své sny na lůžku s měkkými polštáři a pod hřejivou přikrývkou. O zábavu v tomto blahobytném životě se mu postaraly dívky a po všech divech panovníkova paláce ho doprovázel osobní sluha Marab, který odpovídal na Kainovy otázky a vše mu vysvětloval po dobu jedné dráhy měsíce od úplňku do úplňku. Když uplynul tento čas, zavolal si ho panovník. Sluha vyřizoval Kainovi pozvání do trůnního sálu a přitom se jaksi ošíval. Chtěl Kaina, kterému ochotně plnil každé přání, na něco upozornit, ale nevěděl, jak začít, tak jen rozpačitě postával.

„Co je, Marabe?“ zeptal se Kain.

Marab se uklonil a řekl:

„Pane, jsi jiný, než hosté, kteří tu byli před tebou. Vždycky jim sloužím, je to moje práce...“

„V čem jsem jiný?“

„Jsi ke mně dobrý a oslovuješ mne jménem, tak tě chci upozornit, že panovník ti připraví zkoušku.“

Kaina tato slova zarazila a napadlo ho, že sluhova zrada panovníka může být předstíraná a Utana chce vyzkoušet Kainovu loajalitu. Chytil Maraba pod krkem, podíval se mu zpříma do očí a řekl:

„Právě jsi zradil svého pána. Víš o tom?“

„Vím, pane,“ řekl Marab a Kain ho pustil.

„Vím i to, že jsem právě přišel o hlavu... Jestli to povíš králi, nechá mě bez milosti popravit.“

Marab se při těch slovech téměř sesypal a Kain poznal, že jeho upozornění na zkoušku, jež ho čeká, bylo upřímné.

„Nemusíš se bát, nikomu nic neřeknu. A teď mi pověz, co to bude za zkoušku.“

„To nevím, pane, jen ti radím, abys byl opatrný. Můžeš odejít bohatě obdarován nebo zůstat jako otrok... Vždycky to tak je.“

„Kterých je víc, těch co odejdou nebo otroků?“

„Zatím všichni propadli, ale ty jsi jiný. Vsadil bych na tvé vítězství.“

„Díky za upozornění a na mé vítězství si klidně vsaď, jestli máš s kým, jsem si jist, že vyhraješ..., a teď mne doved' k panovníkovi.“

„Jak si přeješ, pane.“

„Zapamatuju si tvé jméno, Marabe. Já jsem Kain.“

„Pane, ty nejsi zrozený proto, aby ses stal otrokem. Až budeš odcházet, vezmi mne s sebou.“

„Rád bych, Marabe, ale teď to nejde. Bydlím daleko za horami a to by nebyl život pro tebe.“

Marab zesmutněl, Kain mu položil ruku na rameno a slíbil:

„Až přijdu příště, tak o tebe požádám.“

Marab doprovodil Kaina ke dveřím trůnního sálu a tam Kainovi řekl:

„Do dveří musíš vstoupit sám, pane.“

Kain mu pokynutím ruky naznačil pozdrav i poděkování, dveře se otevřely a Kain rázně vstoupil. Prošel dlouhou síní a zastavil se několik kroků před trůnem, na kterém seděl Utana a lehce se uklonil.

„Ještě ses nenaučil, jak se zdraví král?“ ozval se trpaslík pod trůnem.

„Pozdravil jsem tvého veleváženého panovníka, člověče, co sedáváš u nohy trůnu a zdravím i tebe.“

Trpaslík vyskočil a začal se vztekat. Shopkal se schodů a položil se na zem před Utanu. Vzápětí se postavil a začal předvádět divadlo.

„Můj králi, ty víš, jak jsem ti oddaný, víš, že rád za tebe položím život, a ty dovolíš, aby mne tady ten bůvol, ten obejda, který nemá špetku vychování a větší cenu nežli kámen v botě, ty dovolíš, aby mne tady tak urážel?“

Trpaslík při té řeči poskakoval a dramaticky gestikuloval oběma rukama. I jeho grimasa vyjadřovala hluboké pohoršení.

„A taky tebe, králi,“ a teď si znovu hbitě lehl na zem a hned zase vstal, „tebe, králi, taky urazil, vždyť se ani nepoložil na zem, neukázal, že je ti podřízený.“

Kain zaznamenal, že král se baví. Schován v plášti tutlal smích.

„V tuto chvíli si nejsem jist, koho urazil víc,“ řekl král s vážnou tváří a shodil z ramen plášť, „jestli tebe, že tě nazval člověkem u nohy trůnu nebo mne, že se nezachoval podle předpisu.“

„Jistěže mne, mluví se mnou jako se špinavou roztrhanou košilí, jako s drzým otrokem u bičovacího sloupu, jako s trepkou, které se utrhl podrážka,“ vyhrknul trpaslík a uvědomil si, že udělal chybu, tak ji zkoušel hned napravit tím, že se hbitě položil a pak se pozvedl na kolena, „samozřejmě tebe, králi, nikdo si nedovolí nepadnout před tebou na zem, ó veliký králi.“

Při těch slovech trpaslík střídavě zvedal ruce k nebi nebo tloukl hlavou o zem.

Král vstal z trůnu, pokynul trpaslíkovi, aby se vrátil na své místo a třikrát uhodil holí o zem. Do sálu vstoupilo šest služebníků a na nejspodnější schod před trůnem položili tři veliké nádoby. Jedna byla plná zlatých šperků, druhá byla naplněna drahými kameny a ve třetí byly perly. Pak se dotkli čelem mramorové podlahy a vycouvali ze sálu. Trpaslík už byl zase ve své kůži a hrdě prohlásil:

„Viděls? Takhle se zdraví král.“

„Můj srážce dobrých mravů,“ oslovil král trpaslíka, „dobře se dívej, ukážu ti, jak se ochočí lev,“ prohlásil a sestoupil po schodech k pokladu. Prohrábnul se zlatem a zeptal se:

„Viděl jsi, Kaine, tolik zlata pohromadě?“

„Dosud neviděl, králi.“

Král vzal do ruky drahý kámen, nadhodil jej a položil zpátky na místo a pohlédl na Kaina, ten však sledoval bohatství před sebou s neprůhledným pohledem. Nakonec nabral král do obou rukou perly a nechal je stékat do mísy jako déšť.

„To, co jsi udělal s perlami, králi, to dělám rád s obilím,“ řekl Kain.

Trpaslíka to opět nadzvedlo, král však zpozorněl.

„Můj králi,“ začal křičet trpaslík, „ten chudák menší než nic si dovolil mluvit.“

„Už mlč,“ okřikl král trpaslíka, „sám mi ukáže, co je zač.“

Pak se obrátil na Kaina a vyzval ho:

„Vzdej mi čest, jak se sluší a všechno bohatství, co tu vidíš, je tvé.“

„Byl jsi ke mně laskavý a vážím si toho, králi,“ odpověděl Kain, aniž by se pohnul.

„Kdo se mi řádně nepokloní, bývá potrestán. Ty teď dáváš v sázku svoji hlavu.“

Kain chvíli přemýšlel a pak řekl:

„Jen nevím, na které straně je moje hlava.“

Král se tomu zasmál jako dobrému vtípu a řekl:

„To si musíš rozhodnout sám.“

Vypadalo to jako nevinná zábava, ale Kain tušil, že místo tečky za větou může být připraven meč. Utanovy myšlenky číst neuměl, ale řekl si, že pokud má vládce pevný charakter, bude totéž hledat u něj a jestli je jako třtina ve větru, tak si stejně udělá, co ho v tu chvíli napadne, bez ohledu na Kainovo rozhodnutí. Navíc bohatství u jeho nohou by v horském údolí, kde byl jeho domov, nemělo smysl. To potřebuje k uplatnění město, prostor pro velký rozlet. Kain přelétl pohledem drahocenné mísy a v duchu si pomyslel:

Jednou vás dostanu.

„Váháš, člověče,“ připomněl mu král.

„Neváhám, panovníku, jsem rozhodnut, jen jsem uvažoval.“

„Nu, co mi povíš? Ukážeš mi svou podřízenost?“

„Ne, králi, nejsem tvůj poddaný. Já i moje rodina jsme svobodni. Naším jediným králem je Hospodin,“ řekl rozhodně a pevně pohlédl králi do očí.

Král se vrátil na trůn, jako kdyby toto místo bylo jeho záštitou a prohlásil:

„Krásný jako Adonis a pýchou předčíš krále.... Ale i tak se mi líbíš, synu Adamův. Nepřišel jsi o hlavu a nestal ses mým otrokem. Škoda..., byl bys ozdobou mého dvora. Tvůj Hospodin je jistě v tuto chvíli pyšný.“

„V to doufám, pane. Rád bych u tvého dvora našel práci, která by mne těšila, ale ne jako otrok. Nejsem otrok a nikdy se jím nestanu.... Nyní se však chci vrátit domů, rodiče už jistě mají starost.“

„Chceš se vrátit k rodičům a neprosíš o dovolení. Se mnou mluvíš jako se sobě rovným. Jsi snad král? Tvé sebevědomí by o tom svědčilo.“

„Jsem svobodný člověk.“

„Nuže, vrať se k rodičům a cestou uvažuj o svobodě, člověče, třeba poznáš její cenu. Je to velmi vzácný atribut. Zvu tě k mému dvoru a je na tobě, jestli pozvání využiješ. Přijď a budeš vítán.“

Kain se uklonil a zamířil ke dveřím. Když byl téměř na konci síně, král na něj zavolal:

„Zastav se, princí.“

Kain na tuto výzvu nereagoval.

„Zastav se, Kaine,“ řekl král o poznání chladněji.

Když se tak stalo, král vzal skříňku se strunami, která ležela na schodech vedle trůnu a sáhl do strun, jež rozezněly nástroj do příjemné melodie. Kainovi řekl:

„Zlato a drahokamy ti nedám, stačí, že odcházíš svobodný, ale tuto drobnou pozornost si vezmi. Umí rozveselit, ale také zklidnit rozrušenou mysl. Kdykoliv ji vezmeš do ruky, připomene ti krále Utanu... Je to citara.“

Kain se uklonil a král pokračoval:

„A ještě něco, předpokládám, že jsi nepřišel z některé vesnice v okolí města.“

Král se zahleděl na Kaina, ten však neodpověděl.

„Na cestu ti daruji osla, abys nemusel cestu k rodičům šlapat pěšky. Od sluhy, který se o tebe staral, dostaneš glejt - destičku, která tě ochrání na cestách a při návratu k nám ti otevře městskou bránu.“

Kain se ještě jednou uklonil a sotva se za ním zavřely dveře, Utana řekl: „Stejně mne ten mladík obelstil. Za celý měsíc jsem nepoznal, co je zač.“

Od nohy trůnu se ozvalo:

„Já jsem mu ani na okamžik nevěřil, ale není všem dnům konec, králi, však on se vrátí.“

11. Návrat domů

Kain prošel městskou bránou, osla uvázal v křovinách a nepozorován vyšplhal na vysokou skálu, která zčásti zabíhala až za hradby. Odtud viděl celé město jako na dlani. Dobře si prohlédl, jak jsou stavěny domy a rozmístěny do ulic, viděl i říční přístav a domky chudiny, tržiště i náměstí, všiml si, jak je umístěn královský palác, odhadl i jeho rozměry a vše si důkladně ukládal do paměti. Domů vyrazil druhý den a cestou uvažoval o tom, že pokud se sem někdy vrátí, tak jen proto, aby se naučil, jak se staví město.

Jeho domov, to bylo něco úplně jiného. Adam s pomocí Iradovy rodiny rozšiřoval pole a tak se rozrůstal majetek celé rodiny. Teď už představoval slušný statek. Měli pole s obilím i zeleninou, stáda ovcí a koz, které se k nim zatoulaly a ještě k nim přibude osel, na kterém si vykračoval k domovu. V údolí Adam-on-di-Ahman, daleko od domu a míst, kde se pohybovali lidé, spatřil kdysi stádo koní, jaké viděl v Utanových stájích. Až se vrátí domů, zkusí je vyhledat a ochočit.

Bohatství Adamovy rodiny se nedalo srovnat s bohatstvím Utanovým, ale měli všechno, co potřebovali, dokonce víc, než potřebovali. Měli nadbytek obilí, mléka, tvarohu i másla a úrodu jim přinášely i ovocné stromy. Eva s Lilou se zdokonalily ve tkaní látek, z nichž šily oděvy a vše potřebné pro hospodářství. Iradova rodina už měla svůj kamenný dům a tak mohli být všichni spokojeni a v podstatě byli. Rodiče obou rodin děkovali denně Hospodinovi za blahobyť i bezpečí a nepřáli si nic víc, než zdraví a soulad v rodinách, ale s mládeží to bylo jiné. Mladí potřebovali prostor pro svůj rozlet za touhami svého srdce. Srdce toužilo, fantazie létala do dalek, protože všichni, co dorostli výšky svých rodičů, už spatřili rozlehlost země z vrcholů hor, ale tělo zůstávalo kvůli obavám rodičů uvězněno v horském údolí. Kainovi se poté, co poznal město, zrodilo v hlavě několik nápadů, jak dodávat přebytky, kterých přibývalo, do města a získávat za to jiné potřebné věci. Měl jen obavy, že Adam, který byl nedůvěřivý a ve svém okrsku dokonale spokojený, nebude chtít přistoupit na žádné kontakty s lidmi z města.

„Asi na to budu muset jít od hor,“ řekl si nahlas Kain a myslel tím, že zkusí diplomacii.

Cesta mu docela dobře ubíhala a když nedaleko před sebou spatřil hory, pobídl osla, který byl občas tvrdohlavý. V horách posbíral zlaté kousky, které tam našel, sebral pár barevných kamínků a červený průhledný kámen, který

svítil jako veliká kapka krve. Hned věděl, že bude dárkem pro Leu. Když s oslem, který se bál změněné krajiny, překonal hory a přiblížil se k domovu na dohled, nejdříve ho spatřily Iradovy děti, které s velkým voláním „Kain, Kain se vrátil“, upozornily na jeho návrat a běžely mu naproti. Radost byla všeobecná. Na Adamovi bylo vidět, že mu spadl kámen ze srdce. Objal Kaina, přitiskl ho k sobě a řekl:

„Můj synu, moc jsi mi chyběl.“

Eva se neubránila slzám úlevy a drobným výčítkám. Jen Ábel stál v pozadí a čekal, co mu Kain řekne. Kain k němu přistoupil, objal ho a vyznal své dojetí ze setkání slovy:

„Bratře, jsem rád, že jsme jedné krve.“

Osel asi vycítil vzrušení a zahýkal. Oba bratři se tomu zasmáli a Kain řekl:

„Odpověděl za tebe a je tvůj. Je to tvůj přírůstek do stáda. Můžeš na něm jezdit, abys nemusel chodit pěšky.“

12. Mezi svými

Všichni obyvatelé Hospodinova údolí se občas sešli u večerního ohně, kde si vyprávěli a také si společně zazpívali. Mělo to svůj význam. Oheň lidi sbližoval. Teplo a světlo, jež vyzařoval, stravovalo negativní emoce a posilovalo cítění soudržnosti. Nekonečné hvězdné nebe nad hlavou ulamovalo vyčnívající hroty pýchy a lidé si uvědomili, jak jsou nepatrní a závislí na Hospodinu, jehož přijali za svého Boha už všichni.

Adam druhý den po návratu syna usoudil, že bude dobře, když se večer sejdou u ohně a Kain bude vyprávět. Jak to děti uslyšely, zajásaly a hned začaly snášet dříví na hromadu. Také Kain Adamovo rozhodnutí uvítal, byla to pro něj příležitost povědět o svých dobrodružstvích a rozdat dárky. Eva s Lilou napekly koláčky, Irad zabil ovci a připravil ji na rožeň a děti napíchaly na pruty kousky ovoce. Když zapadlo slunce, sesedli se všichni kolem hranice. Adam zažehnul oheň, který se rychle rozhořel a vyzval syna:

„Kaine, zapálili jsme oheň, abychom tě přivítali doma. Pověz nám, kde jsi byl a co jsi viděl a prožil.“

„Budu vám vyprávět,“ odpověděl Kain, „ale také mám dárky, které jsem pro vás nasbíral cestou.“

Kain líčil své zážitky o tom, co všechno viděl a prožil na své cestě, vyprávěl o podivném městě a přátelském králi. Zde ho přerušil Irad.

„Kaine, měl jsi štěstí, panovníci umí být i velmi krutí..., velmi.“

Když skončil Kain s vyprávěním, rozdal dárky. Adamovi, Iradovi a Silovi dal zlaté nugetky, dětem barevné kamínky a matce šátek, který ji trochu překvapil. Snad si vzpomněla, že kdysi dávno dostala závoj. Zlověstnou vzpomínku zahнала a Kaina objala. Ábelovi, který stál v ústraní, podal dárek od krále se slovy:

„Bratře, dostal jsem to od krále, ale ty si s tím poradíš líp než já. Je to citara.“

Ábel zabrnkal a jak se ozvaly první tóny, zazářily mu oči radostí a Adam pocítil v tu chvíli hluboké štěstí ze smíření svých synů.

„Lilo,“ řekl Kain, „na tebe jsem zapomněl. Mrzí mne to, ale při mé další cestě budeš první, na koho budu myslet, až pro vás budu vybírat dárky.“

Lila se usmála a zeptala se:

„Zapomněl jsi jenom na mne?“

„Jen na tebe,“ řekl Kain a otočil se k Lee, která tiše pozorovala radost ostatních, „protože pro tebe, Leo, mám tento kámen, který byl na mé cestě jediný a nejkrásnější.“

Podal jí průzračný rubín. Lea si jej zálibně prohlížela a paprsky ohně, které prošly rubínem, vytvářely růžové odlesky na její tváři. Bylo zřejmé, že se jí hra světélka líbí. Na Kaina se usmála a odběhla domů.

„Zítřa obětujeme všichni Hospodinu a poděkujeme, že se nám vrátil Kain, o kterého jsme se všichni báli,“ rozhodl Adam, když dohořival oheň a všichni se rozcházelí zabráni do svých myšlenek.

Kain, jemuž pobyt u krále Utany ukázal i jiné stránky života, se změnil. Začal být přátelský ke všem lidem v údolí, ale nejvíc se sblížil s Ábelem. Do té doby byl nespokojený, protože doma nechtěli uznat, že je nejsilnější, nejstatečnější, nejlepší, ve městě však poznal, že všechna ta „nej“ nestačí k tomu, aby byl člověk šťastný, a pochopil, že se má ještě mnoho co učit. V hlavě se mu rodily představy, jedna však zastínila ostatní a zdokonalila se cestou domů. Chtěl začít obchodovat s Utanovým městem. Rozhodl se, že o tom pohovoří s Adamem i s bratrem Ábelem, až bude mít všechno dobře promyšleno.

Příští den navštívil Kain bratra na pastvině a pochválil mu stádo, které se pěkně rozrostlo.

„Máš pravdu,“ souhlasil Ábel, „máme nadbytek zvířat i toho, co nám poskytují. Navíc bych rád vysázel na pastvinách ovocné stromy, ale zvířata by mi je poničily.“

„Zvířata můžeme prodat nebo vyměnit za spoustu potřebných věcí a ovocnou zahradu ti pomůžu vysázet.“

„Opravdu mi pomůžeš?“

„Rád, když budeš mít chvíli strpení.“

Příští den vyndal Kain z tlumoku další zlaté nugetky, které našel v horách a položil je před Adama a Irada. Adam se zeptal:

„Pěkně se to leskne, ale co s tím?“

„Lidé ve městě z toho měli řetězy na krku a také si tím zdobí oděvy.“

„Možná... Chceš, aby ti matka něco takového přišla na košili?“ zeptal se Adam.

„Ne, to nechci, jen jsem si všiml, že ten kupec, co je od něj koupil šátek pro matku, po kousku tohoto kovu přímo chňapl.“

„Je to zlato a po zlatu jsou jako diví. Jsou schopni se pro ně i zabíjet,“ vysvětlil Irad, který znal město, protože tam prožil kus života, „jestli se to nachází v tvých horách, Adame, stálo by za zamyšlení, jak toho využít.“

„Pokud je to spojeno se zlem, tak to nechci,“ řekl Adam, ale Irad mu to rozmluvil.

„Když necháš v horách poklad, tak se zlu nevyhneš. Dříve nebo později to objeví ti druzí a budou si chtít přivlastnit celou tvou zemi. Navrhuji posbírat všechny zlaté kameny i barevné kamínky a dobře je schovat. Časem se můžou hodit.“

Adam odešel beze slova, ale druhý den s Iradovým návrhem souhlasil a tak brzy vyrazily všechny děti pod Iradovým vedením k horám a sbíraly kamínky a zlato jako o život. Tak to opakovali několik dnů, až se za horami, kam až dokázali dojít, nikde nic nelesklo. Sběr zlata opakovali ještě několikrát, vždy po velkém dešti. V údolí se začalo hromadit bohatství a Kain byl asi jediný, kterému se v hlavě rodila myšlenka, jak je zužítkovat.

Kainova cesta do města přinesla obyvatelům údolí především inspiraci. První se jí chopil Irad, který oprášil své znalosti hutnictví a kovářského řemesla, které se naučil ve městě a zasvěcoval Sila i Kaina do tajů práce s kovy. Oba naučil práci s mědí a železem, ale i jemnému cizelérskému umění při tvorbě zlatých šperků. Pro tuto práci měl talent Sil, zatímco Kain byl spíše kovář. Jeden ze Silových bratrů rád vyřezával ze dřeva a Kain mu vyrobil zubatý nůž, se kterým šlo dřevo lépe řezat.

Vyprávění o palácových zahradách inspirovalo Leu, která uměla vnášet do prostředí, v němž žili, určitý řád. Lea bývala zasněná a své sny vpisovala do krajiny v blízkosti obou domů. S pomocí svých mladších sourozenců vytvořila okrasné zahrady, pečovala o květiny a sázela stromky a keře pro okrasu. Šátek, který přinesl Kain matce, přiměl Evu a Lilu k hledání přírodních barviv, která využívaly k barvení vlny. Prostě Kain přinesl do Hospodinova údolí, jehož obyvatelé už byli trochu unavení a ospalí, nápady. Mládež se jich chopila a údolí se začalo proměňovat.

Jednou řekl Irad Adamovi:

„Všiml sis, jak se naše údolí mění?“

„Všiml. Naši potomci vnášejí do všeho nový řád. Do práce na poli, do chovu zvířat i do krajiny. Jen nevím, jestli je to dobře nebo špatně.“

„Jistě je to dobře, Adame, učí se od nás, ale i z našich chyb.“

„Cítím v tom především působení města, kde se ve velké míře soustřeďuje zlo.“

„Adame, žil jsem ve městě řadu let jako otrok. Poznal jsem zlo, o jakém ty nemáš ani představu. Žijí tam však i dobří lidé a Kain přinesl z města to dobré.“

„Budiž, věřím ti, Irade.“

V Hospodinově údolí nastalo období inspirace a pracovního ruchu, a bylo šťastnou dobou pro Kaina i pro celé společenství. Byla to doba pokoje, ve které

převažovala radost. Mládež rozvíjela své schopnosti a jejich rodiče s hrdostí sledovali nadšení a aktivitu mladých.

Kain se přestal toulat a pomohl Ábelovi vysázet ovocné stromy. V těch dobách stačilo píchnout větvičku do země a ona zakořenila. Prutů s kořínky bylo dost, tak je s Ábelem nasázeli do řad vždy ke kůlu, podle něhož vzpřímeně rostly. Ábela těšilo pečovat o stromy, budovat s Iradovými chlapci ohrady pro zvířata, rozdělovat pastviny a zavádět do pastevectví řád. Ohrazené pastviny střídal, aby mohla tráva průběžně dorůstat a když bylo třeba, otevřel ohrady a se stádem putoval krajinou, aby byl dostatek trávy na období, kdy příroda odpočívá. Kain také pomáhal otci s hospodářstvím, nebyl to však jeho hlavní zájem a Adam to poznal. Trápilo ho to a jednou si postěžoval Evě:

„Kain je teď vyrovnaný, pracuje se mnou na poli, ale já vidím, že myšlenkami je někde jinde.“

„Zeptal ses ho, o čem přemýšlí?“

„Zatím ne, počkám, až mi to poví sám.“

„Kain byl vždycky tajemný, za jeho čelem se skrývají podivné myšlenky, se kterými se nesvěruje,“ posteskla si Eva, „musíme si přát, aby ho vedly vždy jen k dobrému. Poprosím o to Hospodina.“

Podobné starosti měla Lila s Leou. I ona měla plnou hlavu nápadů a Lile to připadalo pro dívku nevhodné. Jednou, když se Lea pokoušela vytvořit kobereček podle Kainova vyprávění, Lila jí řekla:

„Leo, děláš práce, které dívce nepřísluší.“

Lea, která tušila matčinu nespokojenost, se prudce otočila a zeptala se:

„Vadí ti, že chci udělat koberec?“

„Koberec mi nevadí, nevadilo by mi, kdybys pěstovala ředkev a salát, ale ty upravuješ krajinu. Rozhoduješ o okolí domu, měníš krajinu. To je práce mužů. Ženy mají v životě jiný úkol. Úloha ženy je...“

„Rozumím ti, matko. Nejvíce ti vadí, že přemýšlím, jak naše údolí zkrášlit. Je to tak?“

„Ano, je. Žena má na starosti domov a děti. Rozhodování a ostatní práce, to je věc mužů.“

Tak se vloudil mezi Leu a její matku stín a Lea ztratila jistotu, že to, co ji těší dělat, je správné.

Jednou ji pozoroval Kain, jak sází květiny a řekl jí:

„Máš cit pro uspořádání rostlin kolem našich domů. Obě zahrady jsou krásné. I když je neodděluje od ostatní krajiny zeď, je na nich vidět práce tvých rukou.“

„Dělám to ráda.“

„Je to vidět, v obou zahradách je vepsáno srdce, které miluje krásu,“ řekl Kain a odešel.

Leu Kainova slova potěšila, byla náplastí na matčino peskování a měla také o čem přemýšlet. Nejen o zahradách, ale i o Kainovi. Dosud si o něm myslela, že je to nevychovaný klacek a teď viděla, že se umí projevit jako citlivý a všímavý člověk.

Pramen, který prýštil z hory, protékal mezi oběma domy a Lea vymyslela jeho odbočky až k domům. Byla to složitá práce, ale Lea si s tím za pomoci svých mladších sourozenců poradila. Na odtoku vytvořila jezírko, do kterého spadala voda malým vodopádem. Když jednou sázela u toho jezírka malé vrbičky, přišel Kain a zeptal se:

„Proč sázíš ty stromky?“

Lea neviděla Kaina přicházet a lekla se, ale odpověděla:

„To je pro ledňáčka, aby si měl kam sednout, až bude na lovu.“

„Ty jsi viděla ledňáčka?“

„Zahlédla jsem ho dole u jezera. Lovil tam ryby.“

„No právě, jak by se sem dostaly ryby?“

„Bud' sem připlavou potůčkem, který spojuje jezírko s jezerem nebo je musíme nachytat a přenést. Ale na to je čas, až stromky vyrostou.“

„Škoda, že jsi neviděla Utanovy zahrady, mnoho by ses naučila a uplatnila to v našem údolí.“

Po jeho lichotivých slovech dívčina představivost ještě vzrostla a matčiny domluvy ji více bolely. S Kainem se občas setkávali a brzy zjistili, že si mají o čem povídat.

13. Sny mladých

Kain snil svůj sen o městě, jež si jednou postaví a bude v něm vládnout, trvalo však ještě dlouho, než vyšel se svým návrhem na světlo. Podoby budoucího města si kreslil klacíkem do písku, jenomže déšť mu jeho plány vždycky zlomyslně smyl. Kain však vydržel i na déšť. Začal zaznamenávat své představy barevnými hlinkami na skalní stěnu chráněnou před deštěm i větrem. Jeho kamenný ateliér byl daleko a tak nikdo neměl o jeho tajné touze tušení. Za čas měl přesný plán města zaznamenaný na skále i v hlavě a pak už jen čekal na příležitost, aby opustil údolí.

Irada si všiml, jak jeho starší synové toužebně hledí do dálky a na čele mu vznikla vráska. Adamovi řekl, že omladinu už moc dlouho v údolí neudrží. Ku podivu s nápadem opustit údolí nepřišel Kain, ale jako první si na rodičích vyprosil svobodu Sil.

Jednoho dne jim řekl:

„Otče a matko, jsem už dospělý a chci si založit rodinu. Dovolte mi, abych překročil hory a našel si ženu.“

Lilu toto synovo přání překvapilo a byla rozhodnutá bojovat za to, aby neodešel, ale Irada mu řekl:

„Synu, máme s matkou starost, aby tě svět za horami nepohltilo, ale víme, že to, co chceš udělat, je nezbytné. Muselo to přijít a přišlo to. Dáme ti své požehnání a poprosíme Adama, aby ti také požehnal. Eva poprosí Hospodina, aby tě chránil.“

Irada to oznámil při nejbližším společném ohni a tehdy Kain navrhnul:

„Otče, rád bych doprovodil Sila a přitom bych tam chtěl něco prodat.“

Adam se polekal. Kain chtěl vstoupit do světa jako obchodník, chtěl vytvořit vazby s lidmi, kteří měli jiné bohy, jiné zvyky a jiné zákony.

„Co bys chtěl prodávat?“ zeptal se syna.

„Naše stáda jsou veliká, tolik zvířat nepotřebujeme, můžeme část prodat nebo vyměnit za potřebné věci. Taký máme spoustu vlny a obilí, a matka s Lilou vyrábějí plátno a tkají koberce. To vše bychom mohli nabídnout králi Utanovi,“ odpověděl Kain Adamovi, ten však protestoval:

„Upozorníme Utanu, že jsme bohatí a on sem přijde s vojskem.“

„Nemyslím, otče, když s ním budeme obchodovat, bude mu to vyhovovat.“

„Vzbudíme jeho zvědavost... Prošel jsi cestu mezi horami a městem a jistě sis všiml, že krajina je tam jiná. Je to území zarostlé křovím.“

„Město je bohaté, otče. V jeho blízkosti je dost polí, která mu dávají obživu.“

„Budiž, vidím, že tě nepřesvědčím, ale jak to všechno chceš do města přenést?“

„Přemýšlel jsem o tom. Můžeme vyrobit vozy, na které naložíme zboží a zvířata půjdou sama. Věřím, že panovník Utana koupí zvířata, obilí i ostatní věci.“

Adam, který se nikdy nerozhodoval okamžitě, si vše promyslel a druhý den řekl Kainovi:

„Mám jiný návrh, Kaine. Ábel ochočil koně a dokázal se s nimi sblížit. Jistě ti dá koně ze svého stáda. Uděláte s Iradem a Silem vůz, který bude pevný a na pohled potěšením pro oko. Vůz i koně přivezeš Utanovi jako dar. Jsem přesvědčen, že se ti královsky odmění. Z odměny dáš část Iradovi a Silovi a ostatní bude tvoje.“

Kain byl překvapen Adamovou štedrostí, sklonil hlavu a řekl:

„Děkuji, otče, jsi ke mně štedrý, ale pověz mi, proč nechceš, abych prodal to, co nepotřebujeme?“

„Z důvodů, které jsem ti řekl, ale také proto, že jsi mladý a nemáš pro obchod potřebné zkušenosti.“

Kain si otcova slova vyložil jako nedůvěru vůči jeho schopnostem, a proto namítnul:

„Nerozumím, co mi chceš říct.“

„Lidé ve městě neznají Hospodina, mají jiné bohy, jiné zvyky a asi i jiné zákony. Když s nimi začneš obchodovat, obchod tě bude svazovat s těmi lidmi a jistě začnou útočit na tvou víru.“

„Proč si myslíš takové věci? Už jsem je poznal a vím, že je žádný bůh nezajímá. Určitě ne tolik, aby si o tom povídali.“

„Možná máš pravdu, ale od Hospodina vím, že i když se člověk nezajímá o boha, nějaký bůh se vždy zajímá o člověka a člověk se začne svému bohu podobat.“

„Divná jsou tvá slova, nerozumím jim, podřídím se však tvé vůli,“ slíbil Kain.

Tak začaly přípravy na Silovu a Kainovu cestu. Irad, který opravoval vozy ve městě, se pustil spolu s Kainem do zkonstruování dvou vozů a za půl roku bylo dílo hotovo. Na voze, jenž měl být darem pro krále, si dali záležet. Dubová kola s obručemi měla po osmi paprscích okovaných tepaným bronzem, korba byla v kombinaci mahagonu, ořechu a žlutého dřeva a byla zdobená tepaným zlatem. Vnitřek vozu byl potažen kůží a safiánem. Vůz pro Sila byl prostší. Také byl pěkný, nebyl však zdoben zlatem a korba byla pokryta bronzem. Když dokončovali poslední úpravy, řekl Irad Kainovi:

„Čím lepší bude tvůj vůz a spřežení, tím líp budeš přijat.“

„Irade, já už jsem se s Utanou setkal a budu chtít, aby přijal i Sila.“

„Poznal jsem život ve městě, Kaine, a nechci, aby Sila zajali jako otroka. Když ho budeš vydávat za svého sluhu, nikdo si na něj netroufne... Pokud budeš dobře přijat králem.“

Kain pochopil Iradovu starost a odpověděl mu téměř vyčítavě:

„Irade, vždyť víš, že jsme se Silem vyrůstali jako bratři a chci, aby to tak zůstalo i do budoucna.“

14. Rozhovory otců se syny, loučení

Když byly vozy hotové a všichni je obdivovali, nechal Irad zapřáhnout pár koní do Kainova vozu a vyzval Adama, aby vůz vyzkoušel. Adam si nastoupil a Kain mu dělal vozataje. Adam si pochvaloval jízdu a Kainovi řekl:

„Je to dobrý vůz, můžeš s ním na pláních za horami závodit s větrem.“

„S větrem se špatně závodí, nepoznáš, kdo vyhrál, ale třeba budu mít příležitost závodit s královými vozataji.“

„Nezměnil jsi svoje rozhodnutí vydat se do města?“

„Nezměnil, otče.“

„Sil nemá vyhnutí, ten si musí najít ženu a prorazit cestu i svým bratrům, ale ty můžeš požádat Irada o Leu. Je to hodná dívka.“

„Nechci do města proto, abych si našel ženu, otče. Lea se mi líbí a možná jednou požádám Irada, aby mi ji dal. Já tam jedu z jiného důvodu.“

„Rozhodl ses, nebudu ti tedy klást překážky. Jen mi pověz, co si od té cesty slibuješ.“

„Chci se naučit stavět domy a mosty.“

„Snad dům?“

„Jednou chci v Hospodinově zemi postavit město.“

Adama Kainovo rozhodnutí zaskočilo.

„Příliš velký úkol na jednoho člověka a jeden život.“

„Já to, otče, dokážu.“

„Zapomněl jsi na Hospodina. K takovému rozhodnutí potřebuješ mnoho jeho požehnání.“

Kaina Adamova opozice postupně nabuzovala. Roztrpčení v něm rostlo a tak řekl něco, co Adama rozčililo:

„Nezapomněl jsem na Hospodina, já jsem na něj vůbec nemyslel. Bude to moje dílo... Nikoho jiného.“

Adam, smutný, že se jeho prvorozený projevuje opět jako pyšný rebel, řekl Kainovi:

„Než odjedeš, nezapomeň přinést Hospodinovi to nejlepší, co mu můžeš obětovat a popros Ho, aby ti odpustil tvá provinění. Jestli něco Hospodin nesnáší, tak je to pýcha.“

Kaina Adamovo nabádání popudilo, nahlas neřekl nic, ale pomyslel si:

„Nic jsem neudělal, nikoho nebudu prosit o odpuštění. Odpuštění čeho?“

Irada se Silem si nastoupili do druhého vozu a v Iradovi se probudila touha prásknout do koní a rozletět se s větrem o závod, ale ovládl se a požádal syna, aby koně řídil on. I oni si měli co říci a Irad využil klidu při pokojné jízdě a takto promlouval ke svému synovi:

„Chlapče, město tě v mnohém překvapí a také nadchne, nenech se však zmýlit dojmy a svými city. Znáš město, prožil jsem tam kus života. Jak bych ti to jenom řekl?“

„Neboj se, otče, asi vím, co mi chceš říct. Něco v tom smyslu, že pozlátka není zlato.“

„Asi tak. Je to, jako když ti někdo vloží do rukou krásnou skříňku a když ji otevřeš, spatříš v ní jedovatého hada. Vyhýbej se lidem, kteří lichotí, určitě po tobě budou něco chtít a může to být i něco zlého, co by se nelíbilo Hospodinovi a tvá duše by to neunesla.“

„Budu si tvá slova pamatovat, otče.“

„Buď opatrný, matka by se utrápila, kdyby se ti něco stalo nebo kdyby tě zotročili. My s matkou jsme byli otroci, víme, co to znamená. Ted' věřím, že to byla vůle Hospodinova, že se nám podařilo uprchnout.“

„Vyprávěli jste o tom a vážím si vaší statečnosti. Věř, že odejdu hned, jakmile by něco takového hrozilo.“

„Najdi si hodnou ženu a přiveď ji k nám. Když bude hodná, bude se jí tu líbit.“

„Snad budu mít štěstí.“

„Důvěřuj Hospodinovi, i v tomto ti pomůže.“

Sil přikývl a s nadšením řekl:

„Ted' se drž, otče, prásknu do koní.“

Jak řekl, tak se stalo a po chvíli převzal oprať Irad. Vlasy jim vlály ve větru a vstoupil do nich duch soutěže.

Irada se Silem dokončili jízdu a byli šťastni z rychlé jízdy, a také z toho, že si popovídali jako otec se synem.

Přípravy na cestu vrcholily. Sil s Iradovou pomocí dokončil šperk pro krále, o který ho požádal Kain, Lila chystala Silovi výbavu na cestu a Kain se po celou tu dobu snažil sblížit se s Leou. Nebylo to snadné, Lea byla cudná dívka a jakýmkoliv dotekům se vyhýbala, až to působilo dojmem, že o něho nestojí.

Když bylo všechno připraveno, nastal čas loučení. Všichni v údolí se přišli rozloučit s oběma mladými muži. Iradovy děti, a že už jich byla pěkná řádka, byly vůči Kainovi rozpačité, Sila však obklopily jako mucholapku. Když se Kain loučil s Leou, vzal ji za ruku a řekl jí:

„Leo, vrátím se dřív než uplyne tolik úplňků, kolik máš prstů na jedné ruce. Pak požádám tvého otce Irada, aby mi tě dal za ženu. Počkáš na mne?“

„Kaine, ty víš, že osudová rozhodnutí jsou v rukou Hospodinových. Počkám tolik úplňků, kolik je prstů na obou mých rukách.“

Lea to slibovala Kainovi, ale její slib byl trochu rozpačitý. Když pohlédla přes Kainovo rameno, spatřila Ábela, který stál nedaleko od nich a díval se na ni. Ten se náhle odvrátil a poodešel a Lea poznala, že vše slyšel. Zahlédla v jeho očích smutek a sama jej také pocítila.

Adam dal Kainovi poslední ponaučení:

„Synu Kaine, Hospodin nám vložil do srdce smysl pro spravedlnost. Na křivdu rád zapomene ten, kdo se jí dopustí, soudí ji však Hospodin. Buď spravedlivý a šťastně se nám vrať.“

„Proč mluvíš o křivdě, otče a nabádáš mne ke spravedlnosti?“

„Týká se to Sila, synu. Irad k nám přišel jako sluha, ale svou poctivostí a pracovitostí jeho podřízenost dávno zanikla. Vlastně ani nevznikla. Irad je jako můj bratr a jeho děti jakoby byly mými dětmi. Buď Silovým ochráncem a nezapomeň se s ním rozdělit o zisk.“

„Otče, ty víš, že Sil je jako můj bratr,“ řekl Kain a Adam poznal, že jeho nabádání syna zbolelo. Pevně ho objal a dal mu své otcovské požehnání.

Eva se neubránila slzám. Syna políbila a do ruky mu vložila modrý kamínek z Hospodinova oltáře. Kain na něj pohlédl a usmál se. Vzpomněl si, že jej kdysi dávno jako malé dítě položil na oltář.

Jako poslední se s ním loučil Ábel. Objal Kaina a řekl mu:

„Kaine, jsme jedné krve, vždycky jsi byl můj velký nedostižný bratr. Přeji ti, aby se ti v dalekém světě za horami dařilo, aby tě Hospodin provázel při všech tvých krocích. Šťastně se vrať, jak jsi slíbil, bude se mi stýskat.“

Kaina Ábelovo přání překvapilo. Byl si vědom, že se k němu nechoval vždy dobře a napadlo ho, že by svá provinění vůči bratrovi mohl odčinit pozváním na cestu.

„Ábele, ty netoužíš poznat, co je za horami?“

„Ne tolik jako ty... Možná se vydám na cesty, až se vrátíš, zatím zůstanu s rodiči.“

Kain přikývl, pokynul Silovi, ten zapráskal bičem a koně se rozběhli. Kain chvíli ještě stál na voze a pohledem se loučil se všemi i s místem svého dětství. Nakonec zavolal:

„Bratře Ábele, jsme jedné krve,“ a zamával na rozloučenou.

15. Ábel má starosti

Ábel se rozloučil s bratrem a odešel na pastvinu. Do jeho srdce vstoupil zmatek. Miloval Leu, která se právě zaslíbila Kainovi. Věděl, že to není správné, ale nevěděl si s tím rady. Zapálil Hospodinovi oběť na oltáři a když dohořela, zvolal:

„Hospodine, Hospodine, pomoz mi.“

„Co potřebuješ, můj synu Ábele?“ ozval se hlas.

„Jsi to ty, Hospodine?“

„Pověz, co tě trápí, můj synu.“

„Hospodine, miluji.“

„Vím, tvé srdce je plné lásky, je v něm však také starost.“

„Miluji Leu a ta se zaslíbila bratrovi Kainovi.“

„To není láska, co tě trápí. Je to touha.“

„A to je špatné?“

„Touha je dobrá vůdkyně, pokud vedle ní nestojí hřích.“

„Co mám dělat? Jsem bezradný.“

„Ovládni touhu a budeš svobodný.“

„Mé srdce bude prázdné jako skořápka bez jádra, jako prázdná mušle.“

„Mýlíš se, synu. Zůstane v něm láska.“

„Láska k Lee?“

„I k Lee a k celému světu a také ke mně. Poznáš, že všichni jsou tví bratři a sestry.“

„Všichni lidé?“

„Nejen lidé, budeš milovat vše.“

„I orla v povětrí, červánky, které večer halí slunce, déšť a třeba bouřku, které se bojím?“

„Ano, nějaká bázeň ti zůstane, láska ji však oslabí. Láska ti dá křídla a jednoho dne nazveš ptáky v povětrí svými bratry a růži krásnou sestřičkou.“

„A co Lea?“

„Neboj se, tvůj život se bohatě naplní. Budeš rozdávat lásku a láska se ti bude vracet.“

„Ztratím Leu?“

„Neztratíš. Budeš ji mít rád, nebudeš však po ní toužit.“

„Budu s ní žít?“ zeptal se Ábel, ale odpověď už nepřišla.

Když Kain se Silem odjeli, rodiče obou mladých mužů zesmutněli. Jejich společenství se zmenšilo a oni to v tuto chvíli pociťovali jako ztrátu.

„Snad zůstanou spolu,“ řekl Irad Adamovi.

„Prospělo by oběma, kdyby se od sebe neodloučili. Vyrůstali spolu a jsou jako bratři.“

Adam si uvědomil, že z Kaina už je dospělý muž a půjde svou cestou i kdyby byla jiná, než jakou si Adam pro něj přál. Hlavou mu kmitlo tušení, že to nebude Kain, kdo po něm převezme hospodářství. Věděl, že jeho starší syn je velmi schopný, rozhodný a ve svých rozhodnutích pevný. Byl však také podezřívavý, prchlivý a občas propadal chmurným myšlenkám. Tyto vlastnosti by mu mohly zkomplikovat život mezi cizími lidmi. Věděl však také, že Sil je silný, statečný a rozvážný a tím i lépe připravený pro samostatný život. Spoléhal, že Sil Kaina usměrní. A Irad, který znal život ve městě, věděl, že pokud by tam šel Sil sám, nejspíš by ho zajali jako otroka. Vedle Kaina byl chráněný. Irad i Adam se s odchodem svých synů brzy vyrovnali, horší to však bylo s jejich ženami. Matky tesknily a Eva měnila každý den na Hospodinově oltáři květiny.

16. Kain se osamostatňuje

Když se panovníkovi Utanovi donesla zpráva o tom, že se k městu blíží Kain se dvěma vozy taženými dvěma páry koní, řekl trpaslíkovi:

„Vrací se k nám přítel Kain.“

Trpaslík vyskočil, jako kdyby ho něco píchlo a hlasem plným pohrdání řekl:

„Kain? Ten trhan, co nemá víc rozumu než bůvol a způsoby má jako opičák? Ten by neměl vystoupit ani na první schod před bránou paláce.“

„Říkám ti to proto, aby ses připravil na setkání a zdvořilé přijetí.“

„Králi, nezapomeň, že tě obelstil..., on se ti nepodrobil,“ připomněl trpaslík.

„Obelstil?“

Trpaslík opustil své místo a začal na krále působit gestikulací.

„Pohrdnul pokladem, co jsi mu velkoryse nabídl. Neshrábnul jej.“

„Třeba má zlata, perel a drahých kamenů tolik, že mu nejsou vzácné.“

„To by nevypadal jako otrhanec a nepřišel by pěšky.“

„Ty myslíš, že po něm dychtil a zapřel se?“

„To bych řek,“ rozohnil se trpaslík, „ovládla ho pýcha.“

„Říkáš pýcha? Uvidíme, až přijde,“ řekl král a spiklenecky dodal, „vyzkoušíme jeho pýchu.“

Když probíhal tento rozhovor, Kain se Silem byli asi čtvrt míle od města a uslyšeli troubení, jež ohlašovalo jejich příjezd. Před bránou stál úředník se dvěma strážci. Kain zastavil a sestoupil z vozu. Úředník se uklonil a přednesl uvítací formuli:

„Vítej, cizinče, pokud v dobrém přicházíš. Přijíždíš do našeho města za obchodem?“

„Nikoliv, vážený strážce brány. Jsem Kain a ohlas mne u krále.“

Strážce pohlédl na Sila a Kain dodal:

„Můj vozataj řídí můj druhý vůz a jmenuje se Sil.“

„Divné jméno, vlastně obě dvě. Přijíždíte zdaleka?“

„Z jiné země.“

Strážný ubytoval Kaina se Silem v domě pro hosty a koně odvedl sluha do stáje.

Když se ubytovali, zeptal se Sil Kaina:

„Proč jsi řekl, že jsme z jiné země?“

„Nechtěl jsem prozrazovat, že žijeme hned za horami a ostatně jsem nelhal. Nejsme podřízeni tomuto králi a nechci se stát jeho poddaným.“

Sil přijal Kainovo vysvětlení a ocenil jeho rozvážnost.

Druhý den přišlo pozvání ke králi. Přišel je Kainovi vyřídit jiný úředník s doprovodem a choval se přitom velmi obřadně. Kain se Silem si oblékli nejlepší oděv, který jim ušily jejich matky, Kain zkontroloval skříňku z ušlechtilého dřeva, jež byla zvenku umělecky okovaná zlatem a uvnitř vyložená jemným temně červeným hedvábím. V ní byl ukryt zlatý, cizelérsky zpracovaný model králova paláce. Bylo to pěkné dílko, které podle Kainova návrhu vytvořil Sil. Kain na ně byl hrdý.

„Snad se králi zalíbí,“ řekl Silovi, který si dílko prohlížel s ním. Pak zavřel skříňku a téměř vykřikl:

„Dostal jsem nápad. Kde je ten malý kobereček, co ti dala tvoje matka Lila?“

Sil jej vyhledal mezi věcmi a podal Kainovi.

„Na co ho potřebuješ?“

„Ten dám trpaslíkovi jako dar. Možná to bude veliká švanda.“

„Ale ten kobereček je můj. Matka mi jej utkala, abych s sebou měl kousek domova,“ namítl Sil a Kain, který měl k nenáladě vždy jen kousíček, vyslovil větu, jež pro ten den narušila přátelství obou mužů:

„Já ti ten kousek domova vetkaný do koberečku rád zaplatím.“

Sil podal Kainovi kobereček, beze slova opustil Kainův pokoj a šel ke zvířatům. Kain pochopil, že Sila urazil, v duchu však nad tím mávnul rukou. Ještě než stačili zapřáhnout, přišel ke Kainovi posel se vzkazem, že král ho dnes nemůže přijmout, příští den však že pro něj pošle nosítka. Měli před sebou volný den, tak Kain navrhl Silovi, aby se prošli a prohlédli si město, ale Sil, kterému byla bližší příroda, navrhnul:

„Kaine, koňům udělá dobře, když se projdou. Co kdybychom s nimi vyrazili do stepi?“

Kain souhlasil, tak zapřáhli do obou vozů a zamířili k městské bráně. Tam je zastavila stráž a správce brány chtěl vědět, kam mají namířeno.

„Koně se potřebují proběhnout, projedeme se ve stepi za městem,“ vysvětlil Kain.

„Máte razítko od králova úředníka?“

„Netušil jsem, že musíme mít zvláštní povolení, když chceme nechat proběhnout své koně,“ odpověděl Kain.

„Razítko potřebuješ vždy, když chceš projít bránou.“

„Nevadí,“ řekl Kain Silovi, „projedeme se po městě,“ pobídl koně a začal otáčet vůz, stráž ho však zastavila.

„Ani to není dovoleno,“ oznámil jim úředník, „jste cizinci a nikdo neví, jestli nejste vyzvědači.“

V Kainovi to začalo vřít a Sil dříve než Kain vybuchl, řekl:

„Podřídíme se zvyklostem města. Vracíme se k domu hostů.“

Správce brány pozoroval, jak Kain ztrácí nervy, tak ho ještě popíchl.

„Je správné, že se vracíte k domu hostů,“ řekl, „a kdybyste se chtěli projít po městě, počítejte s tím, že vás bude někdo sledovat.“

Sil poděkoval za informaci, pobídl Kaina a oba vozy odjely k domu hostů. Tam zamířil Kain do svého pokoje a Sil, když ustájil koně, šel za Kainem, který se topil ve vlastním hněvu a vykřikoval:

„Jak si mohl dovolit se mnou takhle jednat,“ vykřikoval, „vždyť jsem byl váženým hostem u krále..., a všichni v paláci plnili s pokorou má přání.“

„Netrap se Kaine, ten člověk v bráně tě nezná a asi ani neví, že jsi byl královým hostem. Zítra pro tebe pošlou nosítka a všechno se změní.“

Jenže nosítka nebyla připravena ani ten den, ani další tři dny. Sil pozoroval vzrůstající Kainovu netrpělivost, tak mu poradil.

„Kaine,“ oslovil ho, „král si s tebou jenom hraje. Nenech se vyprovokovat. Jde mu o to, abys řekl nebo provedl něco neuváženého a to by byla tvá prohra.“

„Co bys dělal na mém místě?“

„Zítra ráno bych zapřáhnul koně a k polednímu bych se vydal na zpáteční cestu domů.“

„Prohráli bychom, kdybychom se vrátili, aniž bychom se setkali s králem. Co by si pomysleli naši otcové?“

„Prohra by to nebyla, vrátili bychom se domů a návrat domů nemůže být nikdy prohra, ať už je jakýkoliv... Kaine, jestli tě nechce přijmout, tak tě tu nechá čekat třeba rok, jestli si však s tebou jenom hraje, tak neujedem ani dvě míle a doběhne nás jeho posel.“

Z Kaina spadla tíha a docela se zasmál.

„Tak dobrá,“ řekl, „zkusíme to, ale tentokrát si vezmu propouštěcí glejt od krále.“

Dobře se na to vyspali a po ránu začali docela hlučně balit. Nakonec zapřáhli koně do vozů a Kain zavelel:

„S Hospodinovou pomocí vykročíme k domovu. Hyjé.“

V městské bráně zkřížili Kainovi cestu dva ozbrojenci a správce se zeptal:

„Kampak?“

„Toto město nás přátelsky nepřijalo, tak odjíždíme,“ oznámil správci Kain a ukázal mu královský glejt. Úředník mu odpověděl s pořádnou dávkou nadřazenosti:

„V domě hostů jste zaplatili, s nikým jste se nedávali do řeči, můžete jet.“

Ozbrojenci ustoupili, oba vozy projely bránou a správce, který chtěl Kaina pokořit, se cítil tím, že Kain beze slova i bez pozdravu projel, pokořen sám.

Koně neušli ani míli a doběhl je posel s královou omluvou a zdvořilým pozváním do paláce.

„Do paláce...? A kdy to má být?“ zeptal se Kain rázně.

„Panovník vás očekává v tuto chvíli,“ odpověděl posel a Kain mu pokynul, aby si nastoupil k Silovi a velel otočit spřežení.

Když přijeli k paláci, Kaina ubytoval služebník v krásné komnatě a pro Sila se našlo místo v komůrce u stájí. Byla tam rohož a na odpočinek to stačilo. Ráno přiběhl Kain za Silem a požádal ho, aby s ním šel do paláce.

„Co tomu řekne král?“ chtěl vědět Sil.

„To nechme na něm. Představím tě jako svého sluha.“

Sil souhlasil a tak se oba pečlivě oblékli a Kain si dal kolem krku zlatý řetěz. S úpravou nespíchal a posla, který pro něj přišel, nechal čekat. Sila poučil, aby před králem poklekl na jedno koleno a sklonil hlavu. Až bude osloven, tak se může postavit. Silovi dal do rukou drahocennou skříňku, sám si vzal kobereček a vyrazili k hlavní budově.

Před palácem čekal na Kaina Marab a Kain ho požádal, aby se po návštěvě u krále postaral o Sila, aby ho seznámil se zvyklostmi v královském paláci a provedl ho městem.

„Marabe, Sil není můj sluha, i když tak vystupuje, je to můj přítel.“

„Neboj se, pane, postarám se o něj jako o knížete.“

Vtom se otevřely dveře do trůnního sálu a Kain se Silem vstoupili. Král seděl jako obvykle zahalený ve zlatě a u trůnu byl nezbytný trpaslík. Kain vstoupil hrdě se vztyčenou hlavou a dva kroky za ním šel Sil s drahocennou skříňkou a s koberečkem. Když došli do blízkosti trůnu, Kain se mírně uklonil, Sil poklekl na jedno koleno a sklonil hlavu. Byla to situace, která zřejmě pobavila krále, u trpaslíka však vyvolala zděšení, že nejen Kain, ale i jeho sluha si dovolili neprojevit podřízenost panovníkovi. Král vstal a trpaslík se začal vrtět, funět a poskakovat, ale promluvit si nedovolil, dokud neřekl své panovník.

„Vítej, vznešený princí Kaine. Přišel jsi se mnou obchodovat?“

„Přišel jsem tě pozdravit a přinesl jsem ti skromný dárek.“

Kain pohlédl na Sila, ten otevřel skříňku a s úklonou ji položil před trůn. Král si prohlédl filigránový model svého paláce a zůstal nad tím v údivu.

„Krásná práce. Kdepak se najdou tak zruční zlatníci?“ zeptal se a Kain mu odpověděl.

„Zde je jeden z nich,“ řekl a ukázal na Sila, který se hned uklonil, „jmenuje se Sil a jeho otec je Irad. To on ho naučil pracovat s kovy a Sil vyrobil tento dárek.“

„Rád tě poznávám, zlatníku Sile,“ řekl král a pohlédl na Kaina, ten se uklonil a řekl:

„Dovol mi panovníku, abych obdaroval tvého věrného strážce trůnu.“

Král přikývl, Sil vystoupil na první schod a podal trpaslíkovi kobereček. Trpaslík, který zřejmě dary nedostával, byl u vytržení. Sestoupil ze schodů a hluboce se uklonil Kainovi.

„Děkuji, vznešený Kaine, v této síni vždy najdeš přítele.“
 Znovu se uklonil a vrátil se na své místo na schodech. Kain mu odpověděl:
 „Budu si pamatovat tvá slova plná přátelství, ty strážný anděli trůnu, zvláště pokud by mne stihla nemilost tvého panovníka.“
 Král se zasmál a pak se Kaina zeptal:
 „Co uděláme s tvým zlatníkem?“
 „Je to můj sluha a nechci se od něj odloučit.“
 „Jak si přeješ. Bude se o tebe starat s Marabem. Ted' si běž odpočinout a Marab ti poví, kdy projednáme tvé obchodní záležitosti.“
 „Nepřijel jsem obchodovat, králi, přivezl jsem ti vůz a pár koní jako dar.“
 „To je ovšem jiná. Zítra proženeme tvé koně a ty mi budeš dělat vozataje.“
 Po tomto přijetí čekaly na Kaina radovánky. Vykoupal se v bazénu s teplou vodou a dvě dívky mu promasírovaly tělo vonnými mastmi. Pak si zahrál míčovou hru s několika mladými šlechtici. Poté odešel do své komnaty a Marab mu předložil vynikající jídlo a ovoce. Při jídle s ním byl Sil a Marab je obsluhoval.
 „Jak se ti líbí v paláci?“ zeptal se Kain Sila, když ulehli na lehátka k ovoci a vínu, které pili ze stříbrných pohárů.
 „Líbí, je tu všechno jiné, než u nás doma. Marab se o mne stará dokonale. Kaine, netušil jsem, že jsi princ. To znamená, že Adam je král?“
 „Nedělej si s tím starosti, Sile, král své hosty tituluje.“
 „Jen nevím, jak se k tobě mám nyní chovat.“
 „Stejně jako dosud. Jsme skoro bratři.“
 „Dobře, Kaine, ale myslím, že mi to bude dělat potíže. Pokud mne nebudeš zítra potřebovat, chce mne Marab provést po městě.“
 „Zítra se věnuj Marabovi a já se budu věnovat králi.“

17. Královská jízda

Příští den časně ráno byly před bránou paláce připraveny tři vozy se spřežením. První v řadě stál Kainův vůz a za ním dva doprovodné vozy se čtyřmi ozbrojenci. Kain chlácholil koně, kteří pofrkávali nedočkavostí. Král na sebe nenechal dlouho čekat, přišel dobře naladěný a hbitě vyskočil na vůz vedle Kaina. Městem projížděli v době, kdy jeho obyvatelé ještě povětšinou spali a těch pár lidí, kteří byli na ulicích, nijak nezdržovalo průjezd. Král byl oblečen jako dvořan a nikdo ho nepoznal. Za městem se rozkládala nekonečná pláň a král pobídl Kaina, aby práskl do koní. Koně se na zapráskání bičem rozběhli jako o závod a doprovodné vozy se rozjely stejnou rychlostí, postupně však začaly zaostávat a vzdálenost mezi králem a jeho strážemi se zvětšovala. Když už nebyly téměř v dohledu, žádal král zastavit. Vystoupil z vozu, prohlédl si koně i vůz a byl spokojen.

„Dobří koně a dobrý vůz. Co za ně žádáš?“

Kain se uklonil a řekl:

„Nic, králi, to je můj dar tobě.“

„Jistě je nějaký důvod, proč jsi sem přijel.“

Kain se začal ošívát a král ho vyzval, aby vyslovil své přání.

„Chtěl bych se naučit stavět město.“

Král se ho v údivu zeptal:

„Víš ty vůbec, co chceš? To ti nemůže splnit panovník, ale stavitel.“

„Panovník jistě zná stavitele, který by mne učil.“

„Jseš si jist, že chceš právě toto?“

„Ano jsem si jist. V mé hlavě je plán města, které bych chtěl postavit.“

„Rád bych nahlédl do tvé hlavy a ten plán poznal.“

„Když mi dáš písátka a desku, na kterou bych mohl psát, nakreslím ti svůj plán.“

„Dobře, ještě dnes ti nechám připravit vše potřebné a ty mi ukážeš, co se v tobě skrývá,“ řekl král a pomyslel si, *najdu v tvé hlavě umělce nebo jen blázna?*

Oba si nastoupili do vozu a král dal pokyn k odjezdu. Jeli dlouho, až přijeli k farmě, kde jim hospodář nabídl chleba s masem, ovoce, víno a mléko. Kain si vzal chleba a zapil to mlékem. Král byl překvapen.

„Ty nejíš maso a nepiješ víno?“

„My nejíme maso, vína se občas napiji, ne však často. Víno je šalebné a mění pohled na svět.“

Když bylo slunce na vrcholu, uviděli v dálce řady mohutných čtyřbokých staveb, které se směrem vzhůru zužovaly do špice. Stavby ohromily Kaina svou velikostí i tvarem. Král dal příkaz k zastavení vozu.

„Dál nepojedem,“ rozhodl, „tady vládnou jiná pravidla a jiné bytosti než v mém království.“

„To jsou lidská obydlí?“ chtěl vědět Kain.

„Říkají tomu pyramidy. Některé slouží jako obydlí a některé zčásti. Jiné jsou obklopeny tajemstvím, které znají jen jejich stavitelé a přísně je střeží.“

„Můžeme blíž?“ zeptal se Kain.

„Raději odjeďme, ať na sebe neupozorníme“, řekl král, „tito stavitelé umí být nevráživí.“

Při zpáteční cestě mlčeli. Kain uvažoval, proč se král nechtěl setkat se stavitelem pyramid a napadlo ho, že se jich z nějakého důvodu bojí.

„Proč jsi chtěl navštívit stavitele pyramid?“ zeptal se král.

„Chtěl jsem vidět ty zvláštní stavby zblízka. Jestli jsou duté, tak mne překvapuje, že se nezřítí. Nejsou to sýpky?“

„Na to ti neodpovím. To by ti vysvětlil některý stavitel, já jsem nebyl v pyramidovém městě... Bytosti, které staví pyramidy, střeží svá tajemství svěřená jim nebešťany a nezvané hosty nevitají s otevřenou náručí.“

„Proč je nazýváš bytostmi? Copak to nejsou lidé?“

„Podobají se lidem, ale jsou jiní... Ne každý, kdo vypadá jako člověk, je opravdu člověk. A teď už práskni do koní, ať jsme brzy doma.“

18. Kain pracuje a rozmlouvá s králem

V příštích dnech nechal král připevnit v jedné komnatě vyhlazenou břidlicovou desku, velikou jako stůl, na stěnu, vedle ní stál stolek s pisátkem a Kainovi řekl:

„Zde můžeš přenášet obraz ze své hlavy na tuto desku. Nikdo tě nebude rušit, pokud o to sám nepožádáš. Až budeš hotov, dej mi vědět.“

Tak získal Kain možnost nakreslit plán města, který mu dlouho v hlavě dozrával. Byl za to rád a byl vděčný i za slíbený klid. Tajně doufal, že když se mu nákres podaří, dostane možnost postavit podle něj město.

Dařilo se i Silovi, ten našel uplatnění v královské klenotnické dílně, ve které se zdokonaloval ve zlatnickém řemesle a tak byli oba zaměstnání a spokojeni.

Kain pracoval velmi pilně a po celý měsíc téměř neopouštěl komnatu, jež mu sloužila jako pracovna. Když dokončil své dílo, odložil pisátko a dlouho kontroloval, jestli není potřeba něco opravit. Když si byl jist, že je nákres dokonalý, oznámil to králi. Ten nemeškal a šel ukojit svou skryvanou zvědavost. Nákres nezobrazoval jen celkové rozvržení domů ve městě. Kain nakreslil na pomocné tabulky i různé typy budov. Kainovu městu dominoval palác, kolem něhož byly soustředěny domy šlechty, dále obytné domy pro úředníky a na okraji města měly být domky pro ty chudé, kteří si mohli dovolit střechu nad hlavou. Nechyběly ani sklady, náměstí a prostor pro tržiště, také domy pro hosty, veřejné stáje a místo pro kočáry příjíždějících. Protože do domů bohatých lidí umístil bazén nebo koupelnu s vanou, bylo nutné vyřešit i problém odtoku vody. Navrhl kanalizaci v podobě uzavřeného, bohatě rozvětveného průtoku, jenž by odváděl splašky z města do řeky.

„Pěkné,“ řekl král, když si vše pozorně prohlédl, „ale něco tu chybí.“

Kain zkoumal nákres a když nenašel chybu, pohlédl tázavě na krále.

„Nikde nevidím chrám. Zapomněl jsi, že všude mají lidé svého boha, kterému potřebují někde vzdávat úctu a budou ho chtít i v tomto městě, až se postaví.“

„Bohem mé rodiny je Hospodin a tomu vzdáváme úctu obětí na oltáři. Oltář může být kdekoliv a může jich být více, dokonce jsou osobní oltáříky.“

„Bohové jsou různí, Kaine, chtějí všechno velkolepé a od lidí žádají různé oběti, někdy je to i lidský život. Prostě, bohové si libují v krvi a na to potřebují svatyni. Někdy velmi velikou, s prostorem pro veřejnost, ale i s tajnými obětními komnatami. Stavitelé těchto komnat většinou svatyni nikdy neopustí.“

„Co se s nimi stane?“ chtěl vědět Kain.

„Někdy tam prožijí život jako mniši, častěji se však stanou obětí.“

Kain nechápal králova slova a král ho poučil:

„Stanou se obětí bohu, kterému vystavěli svatyni. Bohové žádají lidské oběti. Dotvrzují tak svou moc a někteří z nich věří, že lidská krev jim dodává sílu. Čím mocnější je bůh, tím více krvavých obětí požaduje.“

Kain si zkoušel představit Hospodina jako krvežíznivého boha, ale nepodařilo se mu to. Zaprotestoval slovy:

„Odpusť, králi, Hospodin takový není. On dává život, nebere ho.“

„Tvůj Hospodin, Kaine, vidí člověka jinak, než ostatní bohové, proto nežadá krev. On je dárce života, ne jeho ničitel.“

Kain sice plně neporozuměl, ale už se neptal.

Král strávil s Kainem řadu dnů v rozhovorech o budoucím městě, které bylo zatím jen jako náčrt na břídlíkové desce. Za tu dobu se sblížili a král mu slíbil, že ho seznámí se stavitelem, který město podle jeho návrhu postaví. Rozmlouvali spolu často a jejich rozhovory se týkaly především budoucího města, občas však mluvili také o životě a někdy o bozích. Při jedné takové příležitosti se Kain zeptal:

„Králi Utano, viděl jsi někdy skutečného boha?“

Král se rozesmál a řekl:

„Jistěže ano, vždyť jsem polobůh.“

Kain vykulil překvapením oči a krále to pobavilo.

„Můj otec je bůh, tedy nesmrtelný a matka je smrtelná žena.“

„A ty, králi, jak dlouhý život tě čeká?“

„Předpokládám, že dlouhý, jednou však skončí a odeberu se do jiných sfér jako duch, který nemá hmotné tělo.“

„Víš něco o těch jiných sférách?“ chtěl vědět Kain.

„Jenom to, že jsou dobré a zlé, že bytostem je v nich dobře nebo zle a já svým chováním tady na zemi mohu napomoci tomu, kam budu po smrti zařazen.“

Král si Kaina oblíbil a rád se s ním procházel v palácových zahradách, kde probírali témata, o nichž se v Hospodinově údolí nemluvílo. Kaina zajímaly královny myšlenky a tak využil jedné procházky a oslovil krále takto:

„Pověz mi, králi, doma jsem slýchal, že je jen jediný Bůh. Je to pravda? Kdo jsou ti bohové, o nichž jsi mi říkal?“

Král si povzdechl:

„Kdyby to bylo tak jednoduché. Lidem nestačí jeden Bůh. Oni potřebují soutěž mezi bohy. Každý si přeje, aby jeho bůh byl nejmocnější.“

„Ty znáš pravdu, králi?“

„Je pravda, že je jen jeden jediný Bůh, jediný Stvořitel a všechno viditelné i neviditelné bylo stvořeno jediným Bohem. Všechno živé žije proto, že to má v sobě Boží dech, dech Stvořitele. Bohové, o nichž lidé mluví, klaní se jim a přinášejí jim oběti, jsou bohy jenom pro lidi, ne však pro Stvořitele, protože On je stvořil.“

„Proč se tedy vydávají za bohy?“

„Lichotí jim lidský obdiv a také tím získávají význam mezi sobě rovnými. Vzrůstá tak i jejich moc. Mohou vstupovat do lidských osudů a ovlivňovat je. Ovlivňují i myšlení lidí.“

„Je to dobře nebo špatně?“

„Jak kdy. Jsou bytosti ze sféry zla a ty vedou toho, kdo se dá, velmi rafinovaně k jeho záhubě. Většina lidí vůbec nepozná, že jsou vedeni. Myslí si, že všechny touhy, myšlenky, lásky a nenávisti pocházejí jen z jejich vlastní hlavy, z jejich vlastního srdce.“

„Mám si myslet, že myšlenky, které se rodí v mé hlavě nejsou moje? Mám věřit, že jsou tam podsunuté?“

„Především si zapamatuj, že nic není jednoduché. Myšlenky i city jsou tvoje a ty jsi odpovědný Bohu za všechna svá rozhodnutí a své činy. Když se v tvé mysli zrodí přání, může to tvé přání začít posilovat bytost z jiné sféry, která se k němu přimkne, a to až do té míry, že přání tvé se změní v touhu a nakonec v neodolatelnou touhu a ta tě dovede třeba i někam, kam bys nikdy nechtěl dojít. Týká se to hlavně závisti, nenávisti a žárlivosti. Na tyto emoce si dávej velký pozor. Pamatuj: myšlenka, přání, touha, neodolatelná touha. Po ní obvykle následuje čin. To jsou fáze jediné myšlenky. Každá další fáze je silnější a pokud je špatná, hůř se s ní bojuje.“

„Dá se s tím něco dělat?“

„Jistěže ano. Pokud jde o dobrou myšlenku, můžeš poprosit svého Hospodina, aby ti pomohl posílit ji v tobě. Pokud je špatná, můžeš ji odmítnout svou vůlí, svým pevným rozhodnutím. Dám ti jednu radu. Když zatoužíš po něčem nedovoleném, líp se ti s tím bojuje, když si uvědomíš, že někdo zlý tě chce dovést k zlému činu. Je těžké bojovat sám proti sobě... Pak je dobré vzpomenout si, že jsou démoni, kteří rádi vstupují do lidských myšlenek a to musíš rázně odmítnout. Bojovat proti nepříteli, který tě do něčeho tlačí, je snazší, než bojovat se svými pokušeními proti sobě. V dobré věci ti pomůže tvůj Hospodin a špatnou myšlenku ti také může pomoci potlačit, když ho o to poprosíš.“

Tento rozhovor na Kaina zapůsobil, dlouho měl o čem přemýšlet. Měl však ještě jednu nezodpovězenou otázku a ta se týkala rozdílu mezi bohy a bytostmi. Za nějaký čas se na to krále zeptal a ten mu odpověděl:

„Jsi nedočkavý, příteli. Zajímají tě otázky neviditelného světa. Jednou to poznáš, protože také někam tam přijdeš. Existují dvě sféry. Sféra dobra a sféra zla. Každý člověk však pozná jen jednu neviditelnou sféru, podle toho, kam se svými činy a svým životem zařadí.“

„Má každá sféra svého vládce?“

„Jistě, všechno dobro pochází od Boha a vládcem temné sféry je padlý anděl Lucifer. Hospodin ho nazývá Satan, je to jeho odpůrce. Překvapuje mne, že o duchovním světě nic nevíš, tvému otci Adamovi nejsou tyto věci neznámé.“

Král skončil a zvědavě pohlédl na Kaina.

„U nás doma se o těchto věcech nemluvílo. Otec jen požadoval naprostou poslušnost Hospodinovi.“

„Asi přehlédli, že má syna, který chce porozumět víc, než je nezbytné, ale věř, že tvůj otec má veliké znalosti. Bylo mu dáno velmi mnoho. Hospodin stvořil tvého otce i matku jako jedinečné bytosti, ne jako jedny z mnohých, a proto tvůj otec ví, že bohové, kterým se lidé klaní, nejsou skuteční bohové, jsou to bytosti..., někdy ne špatné, jindy zlé, podle toho, jestli podléhají Bohu nebo Satanovi. Jsou v duchovním světě významné a mají mnoho jiných služebných duchů, kteří pro ně získávají lidské duše.“

Kainův život v paláci neprobíhal jen v rozhovorech s králem, byla tam spousta společenských zábav a nejrůznějších, i hříšných, radovánek. Kain se všemu, co nabízel život v paláci, nevyhýbal, ale ničemu nepropadl. Král nebránil zábavám, zúčastňoval se jen některých a většinou brzy odcházel. Kain časem vycítil, že král sice nebránil zábavám v paláci, ale dvořany, kteří zábavám propadali, pohrdal. Jednou se ho na to zeptal:

„Ve tvém paláci, králi, se pořádají nejskvělejší zábavy, při kterých hudebníci vyluzují ze svých nástrojů líbezný tóny a nejkrásnější ženy při nich tančí. Pokud jsi tam, je to vždy pro tvé potěšení. Všichni se snaží, aby tě potěšili. Kuchaři připraví nejvybranější pochoutky a číšníci nabízejí lahodné nápoje. Ty se však při těchto radovánkách neraduješ, jen někdy se usměješ. Odpusť, že se tě ptám králi, máš snad nějaký smutek? Želíš někoho, koho jsi měl rád?“

„Všichni dříve či později ztrácíme své drahé, ale to není ten důvod, proč se nebavím. Jsem zasmušilý od přírody nebo od Boha, chceš-li, a nejsou mi blízcí lidé, kteří slyší jen volání svého těla.“

19. Kain v nemilosti

Kain často o králi Utanovi uvažoval. Mnohé muže lákaly opojné nápoje, ženy a hry v kostky a Kain pro to měl pochopení, protože nebyl jiný. Byl zdrženlivější, protože nad ním bděl stín jeho otce Adama a své udělaly i rozhovory s králem. Král mohl mít cokoli, na co jen pomyslel, ale on byl svým přístupem k životu asketa. S Kainem ho spojovaly podobné myšlenky. Byl to vztah učitele a žáka. Bylo jim spolu dobře, možná tak dobře, že to připomínalo vřelý vztah otce a syna. Tato idyla však neměla trvat dlouho a pokazila se přičiněním Kainovy zvědavosti. Jednou se krále zeptal:

„Odpusť, králi, chci se tě něco důležitého zeptat a nevím, jestli se nerozhněváš.“

Král se usmál Kainově diplomacii a vyzval ho:

„Tak se ptej. Poznáš, co se stane, jedině když se zeptáš na to, co chceš vědět.“

Kain ještě chvíli váhal a když se rozhodl promluvit, začal svou otázku ze široka:

„Ty jsi polobůh, králi. Je to tak?“

Utana přikývl a Kain pokračoval:

„Své vlastnosti jsi získal, pokud se nemýlím, od svého otce, který pochází z vyšší sféry.“

„Zčásti. Také jsem něco získal od matky... Co chceš vědět?“

„Jsi jiný..., jiný než muži, které znám. Každý má nějakou slabost, u tebe nic takového nepoznávám, jsi dokonalý. Možná je to tím, že jsi polobůh.“

„Stále mi chybí tvá otázka.“

Kain se nadechl a zeptal se:

„Mám se tě bát, králi Utano? Mám se bát boha v tobě?“

Na krále tato otázka zapůsobila jako výstřel z děla a Kain to okamžitě poznal.

Král odpověděl přesně volenými slovy:

„Zatím se nemusíš bát, princi Kaine, synu Adamův, Hospodinův vnuk není můj nepřítel.... Pokud se jím staneš, poznáš, jaký je polobůh král Utana.“

Po tomto rozhovoru vztah obou mužů ochladl. Přestali spolu chodit do královských zahrad a každý z nich se zabýval svými myšlenkami.

Král přemýšlel, jestli má zadat stavbu města, jehož návrh se mu líbil, jeho tvůrci Kainovi a Kain si nevěděl rady, jak si znovu získat královu přízeň. Časem se přestal trápit, že je v nemilosti a vzpomněl si na Sila. Bylo to ve stejný den, kdy Sil navštívil Kaina.

„Vítej, Sile, dlouho jsme se nesetkali, co potřebuješ?“

„Kaine, chci se vrátit. Něco jsem si vydělal, králův zlatník mi zaplatil za práci a stýská se mi po domově.“

„Tak se vrať domů. Král si váží tvých šperků, připadají mu nápadité. Jistě tě pustí.“

„Mne samotného možná, jestli mne nepovažuje za svého poddaného... Je tu však jeden problém.“

„Povídej.“

„Marab má sestru. Je královou otrokyní a já bych ji chtěl za ženu.“

„Šla by s tebou do Hospodinova údolí?“

„Šla, ale neví, jestli ji král propustí.“

„Jak se jmenuje?“

„Její jméno je Miriel a šije královy oděvy.“

„Sile, slíbit ti nemůžu nic, ale zkusím promluvit s králem.“

„Kaine, Marab by šel rád s námi.“

„Tak to už opravdu nebude jednoduché, ale zkusím s ním promluvit, jestli to bude vůbec možné.“

20. Kain prosí za Sila

Kain po tomto rozhovoru požádal prostřednictvím hodnostáře krále, aby ho přijal, chtěl mu přednést svou prosbu. Král chvíli otálel, ale byl zvědavý, co si může ten nepřístupný a hrdý Kain, který nikdy o nic nepožádal, přát, tak slíbil,

že ho přijme. Kain přišel, když k tomu byl vyzván. Věděl, že král ho bude sledovat od okamžiku, kdy se otevřou dveře, až do chvíle, kdy stane před trůnem. Mohl se chovat ponížene, jako všichni královi poddaní, věděl, že král ho chce vidět jako svého poddaného a pokud mu tuto radost poskytne, asi mu král splní, o co ho požádá. Když procházel chodbami paláce, uvažoval, jestli by si neměl tímto způsobem znovu získat královu přízeň. Když však vstoupil do trůnního sálu, něco se v něm zaseklo a on prošel cestu k trůnu stejně hrdě, jako vždy. Před trůnem se králi uklonil a ten vyzval Kaina, aby přednesl svou prosbu. Kain poznal, že král je zklamán.

„Králi, poznal jsem u tebe mnoho dobrého, nikdy jsem tě o nic neprosil, teď tě však chci prosit za svého služebníka Sila.“

„Už jsem myslel, že jsi pokořil svou pýchu. Neprosíš za sebe, prosíš za otroka?“

„Sil není otrok. Je svobodný.“

Král jen mávnul rozmrzele rukou.

„Co je se zlatníkem Silem? Dlouho jsem ho neviděl.“

„Sil si v tvém paláci vybral ženu a chtěl by se oženit.“

„Kdo je ta žena?“

„Tvoje otrokyně Miriel, šije ti šaty.“

„V tom je nějaký problém? Uspořádáme tedy svatbu.“

„Není to jednoduché, králi, Sil se chce vrátit domů a dívku Miriel chce vzít s sebou.“

„Miriel..., nevzpomínám si.“

„Je to sestra Maraba a Marab by chtěl jít s ní.“

„Marabovi se u nás nelíbí?“

„V tom to není, králi, on nechce opustit svou sestru.“

„Vida, mohl jsem získat jednoho služebníka a místo toho mám dva ztratit? To je tedy pěkný obchod.“

Kain sklonil hlavu a řekl:

„Stane se, jak rozhodneš, panovníku.“

„Co mi chceš dát náhradou za mé služebníky?“

„Nic už nemám, králi.“

„Přišel čas, abych vyzkoušel tvou oddanost.“

Kain se uklonil.

„Ještě nikdy jsem od tebe neslyšel oslovení *můj králi*.

Kaina králův požadavek zaskočil.

„Jsem tvůj přítel, ty však nejsi můj král.“

„Jsi pyšný, příteli. Pyšný, že to volá do nebe. Potvrdila se slova mého trpaslíka od trůnu.“

„Pyšný? Jsem tvůj oddaný přítel, ale nejsem tvůj poddaný.“

„Máš štěstí, že jsi přišel do mého paláce a ne do paláce jiného božského krále. Ten by tě za tato slova předhodil lvům. Dám ti vědět své rozhodnutí.“

Král Kainovi pokynul, ten se uklonil a odešel se smíšenými pocity. V jeho pokoji na něj čekal Sil.

„Tak co? Jak to dopadlo?“ zeptal se hned, jak uviděl Kaina.

„Nevím, nemám z toho dobrý pocit. Rozhodnutí mi oznámí později.“

„Nemohl jsi čekat, že Miriel a navíc Maraba pustí bez rozmýšlení. Možná by jej o to měli požádat sami,“ řekl uznale Sil.

„Na to asi také dojde, pokud mne předhodí lvům.“

„Co to říkáš, to ti doopravdy hrozí?“

„Doufám, že ne, král jen říkal, že jiný na jeho místě by to udělal.“

Po několika dnech si král dal zavolat Kaina. Když vstoupil a uklonil se, ozval se trpaslík a řekl:

„Vidíš, můj pane, ten se ti nepodřídí.“

Král si Kaina prohlížel a jemu to bylo nepříjemné. Po chvíli se král zeptal:

„Nerozmyslel sis to tvoje orodování za otroky?“

„Sil je můj sluha a přítel.“

„Budiž. Co nabízíš za jeho štěstí, které vůbec nemusí být štěstím? Jakou oběť jsi ochoten přinést?“

Kain sklonil hlavu a smutně řekl:

„Nemám nic, co bych mohl obětovat.“

„Necháš na mně, co si od tebe vyberu jako zástavu za ty dva otroky?“

Kaina napadlo, že mu král nedá odměnu za vůz a koně, které mu daroval, a to byl ochoten obětovat. Přikývl králi a řekl:

„Věřím v tvé dobré srdce, králi.“

„Teď se hodilo oslovení *můj králi*, ale ty jsi ve své pýše tvrdohlavý jak osel,“ pokáral král Kaina.

Kain na to nic neřekl, jen se uklonil a ta poklona vyzněla jako výsměch. Král už měl tohoto rozhovoru dost, chtěl to co nejrychleji ukončit, tak prohlásil:

„Dávám ti své dva otroky a propouštím i zlatníka Sila. Ať si sbalí všechny své věci a ještě dnes předstoupí před svého krále.“

„Kdy mají přijít?“ chtěl vědět Kain.

„Pošlu pro ně... Je to všechno, co jsi chtěl vyřídit?“

„Ano, vše.“

Kain se uklonil a odešel. Šel přímo za Silem, aby mu oznámil, že je král propouští.

„Sbalte si své věci a buďte připraveni, že si vás král zavolá. Pak asi budete muset hned odejít.“

„Pojedeš s námi?“

„Zatím nevím, král má pro mne asi připravený nějaký program.“

„Pokud nepojedeš, mám ti tu nechat vůz s koňmi?“ zeptal se Sil.

„Nenechávej, možná nebudu mít příležitost starat se o koně. Teď už začni balit a hlavně to řekni Marabovi a Miriel.“

„Uvidíme se ještě?“

„Přijdu se s vámi rozloučit.“

Kain měl starosti. Takhle rozzlobeného krále ještě neviděl. Odešel do svého pokoje, lehl si na lehátko a uvažoval, co ho asi od Utany čeká. Hlavou se mu honily nejrůznější nápady a kombinace, až z toho nakonec usnul. Probudil ho Sil a jeho dva přátelé.

„Á, to jste vy?“ zvolal překvapený Kain.

„Kaine, jdeme se rozloučit, musíme hned odejít.“

„Tak narychlo?“

„Král nám řekl, abychom se tu už nezdržovali a s nikým se nestýkali.“

„Ani se mnou?“

„Tuto výjimku nám povolil., jen na rozloučení.“

„Jestli je to tak, tak neotálejme, aby si to král nerozmyslel,“ řekl Kain a začal se loučit. Miriel popřál štěstí se Silem, Marabovi, aby si vybral některou ze sester Silových.

„Jsou to hezká děvčata, ale pozor, Lea je moje.“

„Sile, je mi líto, že s vámi nejedu, už mne to tu nebaví. Když bude potřeba, pomoz mým rodičům,“ požádal ho a pak ho objal jako bratra. Sil vycítil, že Kaina něco trápí, pevně ho k sobě přitiskl a ten stisk byl slib, že splní, oč ho Kain žádal a Kain tomu porozuměl. Když odcházeli, Kain za nimi zavolal:

„Řekněte mým rodičům a Ábelovi, že často myslím na domov.“

Okno v Kainově paláci nebylo zasklené, byl to jen otvor ve stěně. Kain před ním stál dlouho a hleděl do stepi, dokud mu Silův vůz nezmizel mezi křovinami. Teprve teď se cítil doopravdy sám. Chyběla mu jeho rodina, moc mu chyběl domov a dokonce si vzpomněl i na Hospodina. Rozhodl se, že si z kamene vytesá malý oltář.

21. Silův návrat

Cesta domů trvala Silovi dva dny. Z Utanova města vyrazili odpoledne a když se setmělo, přespali ve stepi. Pak pokračovali s malými přestávkami pro odpočinek koní až téměř do večera. Ještě jednu noc přespali v divočině a do Hospodinovy země vjeli, když se slunce dotklo protějších hor, aby se za ně schovalo. Sila překvapilo, jaké ticho je v jeho domově. Děti mu neběžely naproti, nikdo ho nevítal. Teprve když přijel na prostranství před dům, vyšla matka a byla celá proměněná. Objala Sila a přivítala ho slovy:

„Vítej, synu, přišel jsi včas, abychom navršili mohylu na tělo tvého otce Irada.“

„Co se stalo, maminko?“

„Tvůj otec se odebral ke svým předkům. Zítra mu navršíme mohylu a ty nastoupíš na jeho místo. Budeš otcem rodu.“

„Maminko, jen ti něco povím a pak zapálíme oheň a budeme zpívat a vzpomínat na otce. Také poprosíme Hospodina, aby ochránil jeho duši, aby ji vzal k sobě.“

Sil vzal Miriel za ruku a řekl matce Lile:

„Maminko, toto je Miriel a stane se mou ženou, když nám požehnáš. Moc si přeju, aby se ti líbila.“

„Vítej, Miriel, jsme smutní, protože otec naší rodiny se odebral ke svým předkům. Až ho oželíme, budeme zase šťastní a ty s námi. Vítej do naší rodiny.“

Lila políbila Miriel na čelo a tak ji přivítala. Postupně ji políbily všechny Iradovy děti, teď už většinou dospělí muži a ženy, kteří se tam postupně sešli. Marab stál stranou a jen se díval. Sil si toho všiml, zavolal ho k sobě a řekl matce:

„Toto je Marab, bratr Miriel a bude tu žít s námi.“

„I tebe vítám, Marabe, žijeme tu v pospolitosti a máme se všichni rádi. Přeji ti, aby se Hospodinova země stala i tvým milovaným domovem.“

Maraba se všichni dotýkali, různě ho poplácávali a on poznal, že jsou to přátelské doteky, že ho tak vítají. Cítil z toho radost a sám se také radoval.

I Adam s Evou a Ábelem přivítali Sila i jeho přátele a bylo to, jakoby vítali vlastního syna, na kterého se hned zeptali.

„Kain nemůže přijet, má u krále nějaký úkol, ale často na vás myslí... Vzpomíná na domov,“ vyřídil Sil Kainův vzkaz.

Sil přivedl své hosty do domu, nabídl Marabovi svou rohož a Lea se ujala Miriel. Než se setmělo, shromáždili se všichni obyvatelé údolí mezi horami u veliké hranice a Sil ji zapálil. Všichni se vzali za ruce a v tanci roztočili kruh kolem ohně. Pak jedli, pili, zpívali a vzpomínali na Irada až do rozbřesku. Příští den přenesli Iradovo tělo oblečené a upravené jako tělo stařešiny rodu na místo, které stanovil Adam jako budoucí hřbitov a tam do vyhloubené jámy položili Iradovo tělo zabalené do pláten. Jámu zasypali a navršili na ni velkou mohylu z kamenů. Poté se všichni rozešli. Zůstala jen Lila. Dala na mohylu květiny a rozmlouvala se svým mrtvým mužem. Adam s Evou zapálili obětiny na Hospodinově oltáři. Pohřeb skončil a v údolí začal normální život.

Sil se šel zeptat Adama, co se Iradovi stalo, proč umřel.

„Sile, tvůj otec byl starý, rychle zestárnul.“

„Myslel jsem si,“ řekl Sil, „že jste byli s mým otcem podobného věku a na tobě nevidím ani stopu nějakého stáří.“

„Sám tomu nerozumím, Sile, a bolí mne to. Měl jsem tvého otce rád jako nejmilejšího bratra a mám ho stále rád, i když už není s námi. My s Evou jako bychom nestárli, ale podívej se na svou matku Lilu. Má šedivé vlasy a vráscité ruce.“

„Přitom je to ta nejlepší žena a matka,“ doplnila Eva, „máme ji moc rádi, i když se mění.“

„Asi je pravda, co říkal král Utana.“

„Co říkal?“ chtěl vědět Adam.

„Že Kain je princ a ty jsi král z nejváženějších... Jsi jiný a to jsme věděli od začátku. Možná jsi nesmrtelný.“

„Hospodin nás stvořil jako vládce, ale co to znamená? Vládnout musíme především sami sobě, napravovat vlastní provinění. Kdysi jsem rozuměl všem myšlenkám tvého otce Irada, zpočátku v nich byla ostražitost, strach, nikdy však žádná záludnost, faleš. Postupně jsme se začali dorozumívat slovy a on mi řekl všechno, co mi chtěl říct a já vím, že jeho srdce bylo ušlechtilé.“

„Jsi mým králem, Adame?“

„Nejsem, Sile, jsem Hospodinův kněz a ty jsi jako můj syn. Mohu ti nahradit otce radou i pomocí, když to budeš potřebovat a ty se musíš ujmout vedení své rodiny. Vzpomeň si, jak Irad řídil svou rodinu a dělej to podobně.“

Smutek z Hospodinovy země pomalu odcházel a jediný, kdo zůstal opravdu smutný, byla Lila. Denně nosila k Iradově mohyle květiny a v myšlenkách s Iradem rozmlouvala. Do údolí se vrátil každodenní řád a za čas byli všichni připraveni na svatbu Sila a Miriel. Hlavní slovo v této věci měly Lila s Evou.

22. Kain staví hradby

Král nechal Kaina velmi dlouho čekat na své rozhodnutí, co bude chtít za propuštěné otroky. Vůbec si ho nevšímal, Kain nebyl nikam zván, nikdo po něm nic nechtěl a obyvatelé paláce se k němu chovali zdrženlivě, jako k člověku v nemilosti. Měl sice sluhu, ten však byl úplně jiný nežli Marab. Své povinnosti plnil bez špetky zájmu. Byl si vědom, že slouží člověku, kterého král odsunul na vedlejší kolej. Sil odjel na podzim a král si na Kaina vzpomněl na jaře. Ten dlouhý čas nevšímavosti měl Kaina zlomit nebo aspoň ohnout. Když ho jednoho dne povolal, Kain před ním stál pevný jako topol a panovníka pozdravil jen úklonou. Král ho dlouho pozoroval, snažil se přechýst jeho myšlenky, poznal však jen to, že proti němu stojí rovnocenný soupeř.

„Kaine, synu Adamův, máš u mne dluh. Jak jej chceš splatit?“

„Věřím, králi, že tvé dobré srdce se rozpomene na naši společnou jízdu ve voze taženém koňmi, který jsi ode mne dostal darem.“

„Chceš svůj dluh vyrovnat darem, za který jsi nic nechtěl? Nebýval to tvůj způsob a také jsi nehledal záludné okliky. Jednal jsi přímo. Nepotřeboval jsi připomínat... nějakou jízdu. Co mi na to řekneš?“

Kain po těchto výtkách zrudl a král pochopil, že je rozčilený. Kain se napřímil a řekl:

„Chci se vrátit domů, králi Utano, a nemám nic, žádný majetek, nic, co bych ti mohl nabídnout a ty to víš.“

„Ano, vím to. Nemáš nic, máš však dvě možnosti...., vlastně tři.“

Král byl zvědav na reakci a Kain zpozorněl.

„Jaké možnosti mi nabízíš?“

„Můžeš mi nabídnout svůj domov, zemi, jež patří tvé rodině.... Bude součástí mého království.“

Kain na něj zděšeně pohlédl a král si toho všiml. Docela ho to pobavilo, protože byl rozhodnut pohrát si s tímto mladíkem jako kočka s myší. Kain ovládl první nával zděšení a zeptal se:

„Druhá možnost?“ zeptal se.

„Podřídít se mi.“

Kain okamžitě bez mrknutí oka požádal o třetí nabídku.

„Jak si přeješ, můžeš si svůj dluh u mne odpracovat,“ řekl král a Kaina napadlo, že bude chtít, aby postavil město ve stepi. To by nebylo tak špatné. Splnil by si svůj sen a byl by v kontaktu s domovem.

Král však pokračoval:

„Mé město je veliké, významné i mocné, má však nedokonalé hradby. Chci, abys kolem celého města postavil hradby vysoké šest sáhů a tak mohutné, že po jejich vrcholu mohou proti sobě jet dva vozy a vyhnou se. Kolem hradeb musí být hluboký příkop naplněný vodou.“

Král se kochal, když tohle vyslovoval, protože viděl, jak se Kainovi proměňuje tvář a doufal, že si Kain tuto otrockou práci nevybere. Přes jeho nezkrotnost ho měl rád. Vlastně nemyslel tyto strašné nabídky vážně, měla to být jen zkouška pro Kaina. Chtěl jen vědět, jak se Kain zachová, jaký je člověk a už měl na jazyku smířlivá slova, která by tuto situaci vyřešila, ale Kain se ještě více napřímil a řekl:

„Přijímám.“

„Co přijímáš?“

„Tu zed', totiž ty hradby.“

Ted' to byl král, komu se objevil na obličeji údiv a jeho srdce rázem ztvrdlo:

„Budiž,“ řekl a vstal z trůnu. „Rozhodl jsi sám. K práci ti dám stavitele, otroky i jejich poháněče, ty budeš stavbu pouze řídit.“

O Kainově osudu bylo rozhodnuto a v jeho srdci narůstala jen trpkost. Přesto doufal, že hradby budou do dvou let hotové.

Práce začaly prakticky okamžitě. Město bylo postaveno na kamenitém podloží, tak kámen se mohl začít lámat hned za zdí chatrných hradeb a výkop, který tak vznikal, mohl posloužit pro základy nového zdiva i pro vodní příkop. Kain se rozhodl použít staré hradby jako vnitřní stěnu nových hradeb. V hradbách se rozhodl postavit chodbu a jinak měl být prostor mezi oběma stěnami zasypán. Chodba měla být vysoká jeden a půl sáhu a budovat se měla na zásypu ve výšce dva sáhy. Toto navrhnul panovníkovi a ten byl spokojen. V duchu ocenil Kainovu nápaditost.

V průběhu jednoho měsíce nastoupily na práci tisíce otroků a Kain jen žasl, kde sehnal král tolik lidí a tolik pracovního náradí. Nebyli to jen otroci, kteří lámali kámen a stavěli, ale také ti, kteří se starali o zázemí této stavby. Otroky bylo potřeba nasytit, mít pro ně dostatek vody, místo na spaní a mnoho jiných

věcí. Tak se stavěly přístřešky s vrstvou slámy, na které otroci v noci spali, byli zaměstnání nosiči vody, kteří neustále přiváželi na vozech nádoby s vodou, kterou pak roznášeli v menších nádobách kolem stavby, kuchaři a jejich pomocníci, prostě staveniště bylo obrovské lidské mraveniště kolem města.

Kain provedl měření, výpočty a nákresy a pak už se pohyboval jen kolem stavby, kterou rozdělil na sedm úseků, na nichž se pracovalo současně. Jedl to, co otroci, spal na rohoži ve vlastním malém stanu, radil se se staviteli o postupu prací a moc špatně snášel, jak se zacházelo s udřenými otroky. Jednou dokonce sešvihal dozorce, který bil otroka, jenž už byl na konci sil. Otroci ho respektovali, dozorci ho nenáviděli a na Kaina si stěžovali. Král prostřednictvím svých špehů sledoval, jak si Kain vede a když na něj přišla stížnost, povolal jej, aby vysvětlil, co se stalo a tak se obhájil.

Kain vstoupil do trůnního sálu nejistě, nevěděl, proč je předvolán. Králi se uklonil a čekal, až bude osloven.

„Přišla na tebe stížnost, Kaine,“ začal král a v Kainově tváři se objevil údiv.

„Prý si nevážíš práce dozorců. Co mi k tomu povíš?“

„Králi, dozorci jsou necitliví vůči otrokům. Je znát, že nikdy nedělali těžkou práci a nemají o ní představu. Nepoznají, kdy otrok padá únavou.“

„Otroci jsou jen verbež, Kaine. Když se k nim otočíš zády, proříznou ti hrdlo.“

„Jsou to lidé..., a já se jich nebojím. Žiji s nimi a oni mne respektují, i když nemám v ruce bič. Ten ostatně vůbec nemám, nepotřebuji jej.“

„Doufám, že tě doprovázejí strážci, pokud jsi na stavbě.“

„Na stavbě jsem celé dny a celé noci a vím, že otroci mi neublíží. Jsem jako jeden z nich. Naopak věřím, že mne ochrání před dozorci... Ti mne nenávidí.“

„Hospodinův vnuk pracuje jako otrok?“

„Nejsem otrok. Pracuji s otroky, žiji s otroky, jsem však svobodný člověk. Mým pánem je pouze Hospodin.“

„Jsi stále pyšný, Kaine a tvá pýcha probouzí nepřátelství.“

Kain se napřímil a řekl:

„Jaký jsem, takový jsem.“

Krále tato slova přímo píchla. Vyskočil z trůnu a v rozčilení se zeptal:

„Můžu ti po těchto tvrdých slovech nabídnout něco dobrého? Sám jistě chápeš, že kolem sebe stavíš zeď... Pojd'me někam jinam, třeba tam budeme vlídnější,“ řekl král rozmrzele. Sestoupil z trůnu a odvedl Kaina do malého pokoje, kde mu nabídl nápoj ze zkvašených hroznů. Pokynul mu, aby se posadil a sám si sedl naproti. Když se napili, vyzval Kaina:

„Pověz mi, jak stavba pokračuje.“

„Se stavbou jsem spokojen, králi, více mne trápí, jak se zachází s otroky. Potřebuji lepší jídlo. Měli by dostávat maso, ovoce a zeleninu a vodu ze studny, ne z řeky. Také rohože a přikrývky na noc a každý pátý den odpočinek. Odpočinek potřebují všichni, kdo pracují na stavbě.“

Král vstal a přistoupil k okennímu otvoru, odkud měl výhled na stavbu. Chvilí se díval, pak se vrátil ke stolku a řekl:

„Neumíš si představit, jak je ta stavba drahá. To abych vypsal nové daně.“

„Neuškodilo by, kdyby měšťané něco obětovali. Hradby se staví pro jejich ochranu.“

„Jsi příliš přímočarý. Občané města jsou schopni se vzbouřit, když po nich budu něco chtít.“

„Já jen vím, že otroci na stavbě potřebují lepší zacházení, odpočinek a povzbuzení.“

„Ten odpočinek by možná stál za úvahu. Ne každý pátý, dejme tomu sedmý den by mohl být dnem odpočinku i když to znamená, že o sedmý díl času se dílo protáhne.“

„Nemusí to tak být,“ řekl Kain, který rychle uvažoval, „práci na sedm dnů dokážou udělat i za šest dní.“

„Zajímavé počty. Znamená to, že otroci nepracují ze všech sil? Proč je nepřinutíš, aby pracovali rychleji?“

Kain vstal od stolu a jako předtím král, šel vyhlédnout za stěnu paláce. Na stavbě byl čilý ruch. Chvilí jej pozoroval a pak řekl:

„Nemohou pracovat rychleji, nevydrželi by to, ale je způsob, jak stavbu urychlit.“

„Co navrhuješ?“

„Otroci by po skončení stavby měli získat svobodu. Určitě by se snažili daleko víc. Bylo by v jejich zájmu stavbu rychle dokončit.“

Král se rozesmál.

„Jednak to není možné,“ řekl, když se dost nasmál, „myslíš si, že by je jejich majitelé jen tak bez náhrady propustili? A i kdyby k tomu došlo, co myslíš, že by se s nimi stalo?“

Kaina tyhle otázky překvapily. Neměl připravenou odpověď, tak řekl, co ho právě napadlo:

„Nevím, co by se stalo. Nejspíš by se rozešli do kraje a začali žít po svém.“

„Je vidět, že toho o otrocích víš velmi málo. Nejsou to lidé jako ty. S volností by si neporadili. Neumí být samostatní, jsou zvyklí, že jejich život od začátku až do konce někdo řídí. Stará se o ně jejich pán a nemají se vždycky špatně. Myslím, že mnozí by o svobodu ani nestáli. Jestli chceš, zkus jim to navrhnout.“

„Ne, králi Utano, to nemůžu udělat já, to je tvůj úkol.“

„Přijdu se někdy podívat na stavbu a ty mne provedeš. Přijdu tam jako tvůj host, ne jako král, aby nemuseli otroci přerušovat práci a padat do bláta země. Chci poznat, jak si vedete a jak se daří otrokům.“

Kain krále rozčiloval svou tvrdohlavostí, král ho však měl i přesto rád a pocítil touhu pomoci mu, nevěděl však jak. Opravdu navštívil stavbu a oblékl se na to do šatů sluhy. Téměř nikdo z těch, co pracovali na stavbě, krále nikdy neviděl a tak prošel stavbou nepoznán. Mělo to svou výhodu. Nikdo před ním nepadal do bláta, nikdo se nepředváděl a král poznal skutečný stav věci. Při druhé návštěvě se zeptal několika otroků, jestli není práce, kterou dělají příliš těžká a oni mu na to odpověděli:

„To víš, že je těžká, ale bohové nám dali sílu, tak ji můžeme dělat.“

Jeden velmi statný otrok řekl nepoznanému králi:

„Ty to nezkoušej, tebe by kámen rozmáčkl jako chrousta.“

Všichni se tomu zasmáli a král s nimi.

Setkávání krále s otroky při práci přineslo mnoho dobrého. Panovník v nich začal vidět lidi a poznal, že mají své lidské starosti, trápení, bolesti i radosti, ale hlavně mají srdce, a on si uvědomil, že je spravedlivé a nutné přispět ke zlepšení jejich života.

S Kainem se opět sblížil a poznal, že není jen pyšný, že je i citlivý, i když své city nedává na odiv. Co u něj oceňoval nejvíce, byla schopnost organizovat práci i lidi. Našel v něm v něm rozeného panovníka a nelíbilo se mu, že takto schopný člověk žije prakticky ve stejných podmínkách jako otroci na stavbě. Nabídl mu, aby se vrátil do paláce a na stavbu jezdil vozem jen podle potřeby.

Kain mu na to řekl:

„V paláci budu někdy přespávat, když dovolíš, panovníku, ale dny budu trávit na stavbě. Nechci, aby se něco pokazilo nebo zpozdlilo.“

„Pospícháš domů?“ zeptal se král téměř soucitně.

„Mám naspěch, práci však dokončím,“ slíbil Kain, uklonil se a odešel.

„Kam ho ta pýcha dovede?“ zeptal se král sám sebe, odpověď však nenašel.

Stavba trvala deset let a Kain vytrval až do konce, přestože mu král každý rok nabídl, aby se vrátil domů. Ačkoli místo města, které chtěl postavit, stavěl jen hradby, práce se mu nakonec zalíbila a dělal ji rád. Mnoho se přitom naučil a také poznal, že lidi nemůže posuzovat podle slov, ale podle činů, ale hlavní bylo, že se naučil organizovat práci na velkém díle. Byla to dobrá příprava pro stavbu města, protože tento svůj cíl ani na okamžik nevzdal. Často uvažoval, jak ho král za práci odmění a přál si, aby mu daroval kus země a mnoho otroků a vybídl ho, aby tam postavil své město.

Kain vedl ve skutečnosti mnišský život. Zpočátku se zúčastnil některých radovánek v paláci, ale brzy poznal, že dvorská šlechta si jej zařadila do kasty otroků, že jím ve skutečnosti pohrdá a strpí ho jenom proto, že s ním mluví král. A tak jednou, když ho králův hodnostář zval na oslavu, která se měla konat na počest krále, odmítl pozvání způsobem, jehož příměst hodnostáře ohromila. Kain řekl:

„Velectěný rádce, oslavujte beze mne, já nepřijdu.“

„Mohu vědět proč nepřijdeš, vážený Kaine?“

„Protože nemám čas a můj zájem je soustředěn na mou práci.“

Rádce, který věděl, že všichni v paláci jsou v rozpacích, jak se k tomuto muži chovat, byl spokojen, že Kain odmítl, i když místo vysvětlení čekal nějakou výmluvu. U dvora bylo zvykem halit své skutečné myšlenky do tolika obalů, že pravdivé jádro v nich úplně zmizelo. Na otázku proč nevěnuje svou pozornost také šlechtě, Kain odpověděl:

„Ztratili jsme společnou řeč. Královi hosté nerozumí mně a já nerozumím jim. Jejich mluva je mi vzdálená.“

„Tak to mám říct králi?“ zeptal se hodnostář.

„Jistě. Řekni mu, že ho zdravím a omlouvám se z tohoto důvodu.“

Toto odmítnutí ho de facto odsoudilo k osamělému životu. Otrokem nebyl, jejich způsob myšlení nesdílel a od vládnoucí vrstvy se sám odloučil.

Jednou se přihodilo něco, co Kain neočekával ani ve snu. Král pro něj poslal na stavbu vůz, což bylo neobvyklé. Kain očekával zlou zprávu, ale když vstoupil do přijímacího sálu, spatřil vedle krále svého bratra Ábela. Tehdy se Kain po dlouhé době doopravdy zaradoval. Bratra vřele objal a z práce na stavbě se na několik dnů uvolnil. Král mu nabídl koně a bratři si vyjeli spolu do stepi. Kain zamířil rovnou k podivným stavbám, které spatřil při projíždce s králem. Koně schovali v křovinách a přiblížili se ke stavbám tak, že je viděli v celé jejich velikosti a žasli nad nimi, aniž by byli sami viděni. Chvíli je pozorovali a dohadovali se, k čemu by mohly sloužit, když vtom se za jednou z těch staveb vynořila postava a bratři se úzkostně přitiskli k zemi. Kousek od nich prošel člověk dobré tři sáhy vysoký. Oba bratři ještě chvíli leželi bez dechu a jakmile pominulo nebezpečí, že je uvidí, rychle se vrátili do města a celou událost vypověděli králi, který se zajímal o jejich výlet.

„Viděli jste nefilim,“ poučil je král, „a pro příště víte, komu se máte vyhnout. Jsou to obři a jsou opravdu nebezpeční.“

Kain ukázal Ábelovi celou stavbu městských hradeb, jeho však více zajímalo, kde se vzalo tolik lidí, kteří pracují v rytmu, že to připomínalo vlny na jezeře.

„Jsou to otroci, lidé bez jakýchkoliv práv, ale pracovat umějí. Nedělají zbytečné pohyby, nevymýšlejí si kličky a překážky, protože všechno navíc nebo nedotažený pohyb znamená úraz. Mají svůj rytmus a do toho je dobré jim nezasahovat. Zdá se, že už to pochopili i dozorcí,“ poučil Kain bratra.

Kain se Ábela vyptával na domov, a protože to bylo rok po Silově návratu, řekl mu Ábel vše, co se za tu dobu událo.

„Co Lea?“ chtěl vědět Kain.

„Lea na tebe čeká,“ odpověděl po pravdě Ábel, „ale příliš neotálej.“

„Proč, má snad vyhlídnutého někoho jiného?“

„Ten důvod je úplně jiný. Irad a Lila umřeli jako starci a Sil začíná mít šedivé vlasy. Jenom naši rodiče se téměř nemění a my jsme vyrostli a už se také neměníme, aspoň to není patrné v čase, který prožíváme. Jsme, Kaine, jiní a musíme vidět svět takový, jaký doopravdy je.“

„Jaký je, bratře?“

„Proměnlivý a lidé se také rychle mění. Rychle vyrostou, nějaký čas jsou při síle a pak zestárnou a umřou.“

„Chceš říct, že i Lea stárne?“

„Ano. Měl by ses buď vrátit nebo jí dát volnost, aby si založila rodinu.“

Kain odpověděl bratrovi na tato slova až při odchodu. Doprovodil ho kus cesty po stepi a když se loučili, řekl mu:

„Bratře, jsme jedné krve, pamatuj na to. Na všechny doma vzpomínám, nejvíce na rodiče a na tebe. Leu povzbud', ať vydrží ještě dva roky. Za tu dobu bude zeď hotová.“

Bratři se objali a každý se vydal jiným směrem.

23. Přítel i nepřítel čas

V Hospodinově zemi se za dobu, co byl Kain pryč, změnilo mnoho. Sil se oženil brzy poté, co skončil smutek za Irada a když přišel čas, Miriel přivedla na svět dvojčata, dva krásné kluky a do roka po nich děvčátko. Marab také nebyl sám, oženil se s Leinou mladší sestrou Ruanou a radoval se z holčičky, kterou mu do roka darovala. Za další rok přišel na svět chlapec a než uplynulo pět let od jeho příjezdu do Hospodinovy země, byla Ruana opět v očekávání.

Dva Silovi bratři se vydali do světa hledat své štěstí a jejich matka Lila odešla za svým mužem Iradem. Rozloučili se s ní jako s Iradem a mohly jí navršíti stejně vysokou, jako byla Iradova. Pro Adama a Evu to byla veliká ztráta. Hlavně Eva postrádala spojovací článek mezi oběma rodinami. Dokud žil Irad s Lilou, tak byli jako jedna velká rodina. Když si některý z malých chlapců rozbil koleno, pofoukala mu je stejně dobře Lila jako Eva. Placky s rozvařeným ovocem voněly Iradovým i Adamovým dětem stejně, ať už je upekla jedna nebo druhá žena. Společné byly radosti i starosti. Domov pro všechny budovali všichni společně a odchodem Irada a Lily do nenávratna jako kdyby vznikla pomyslná hranice mezi oběma rody. Eva doufala, že se Lea stane ženou některého z jejích synů a obě rodiny budou opět jednou rodinou.

Nastoupila další generace, s jinými zkušenostmi a jiným chápáním života. Sil se stal skutečnou hlavou své rodiny a tuto úlohu plnil velmi dobře. Věděl, že otcem je jen pro své tři děti a svým svobodným bratrům a sestrám může být jen rádcem. Oni přesto za ním chodili jako za otcem pro radu, pro požehnání i pro pochvalu, když si mysleli, že si ji zaslouží. O radu přišla za Silem i Lea.

„Sile, co mám dělat? Přibývají mi léta a já bych také chtěla svou rodinu. Mám čekat na Kaina, který už na mne možná zapomněl?“

„V tom ti neporadím, sestřičko. Správné by bylo čekat.“

Lea nebyla spokojená se Silovou odpovědí, jinou však nečekala a sama také neznala. Rodiče je naučili, že daný slib se musí plnit. Kaina nemilovala a kdyby byl doma, požádala by ho, aby jí vrátil dávno prošlý slib. Kdyby ho zrušila bez jeho vědomí, podobalo by se to zradě a pro Iradovy děti byla zrada velké provinění. Sil to tak chápal a věděla to i Lea, proto se otočila k bratrovi zády a se slzami v očích vyběhla z domu.

Pomyslná hranice, již pocíťovali Adam s Evou se brzy proměnila ve skutečnost. Sil si ponechal otcovský dům a požádal Adama o pozemek na dům pro Maraba a jeho rodinu. Adam pokýval hlavou a Silovi řekl:

„Rozdělíme Hospodinovo údolí, Sile. Vždy patřilo jak mně, tak Iradovi. Hospodin sem přivedl mne i Evu, ale také tvého otce Irada a matku Lilu, když byli na útěku. Vy se rozrůstáte a potřebujete mít své pozemky. Rozdělíme údolí na dvě části tak, aby uprostřed bylo jezero, ke kterému bude mít každý rod přístup z jedné strany. Hranicí bude říčka, která se vlévá do jezera a řeka, která z jezera vytéká. Tvůj okrsek bude na té straně říčky, kde je tvůj dům.“

Sil s rozdělením okrsku souhlasil a Adam k němu takto promluvil:

„Sile, měl jsem rád Irada i Lilu a jejich děti jakoby byly i mými dětmi. Mám vás všechny rád a nemám rád nic, co nás rozděluje, tedy ani hranice. Iradových potomků přibývá a potřebujete mít jistotu, kde můžete rozšířit další pole a také si postavit domy. Hranice mezi tvým a mým by měla dělit jen pozemky a nikdy ne nás. Žili jsme jako jedna rodina a přál bych si, aby to tak zůstalo i do budoucnosti. Údolí Adam-on-di-Ahman je dost veliké i pro tvoje vnuky a možná v něm budou mít svůj domov i tví pravnuci. Důležité nejsou pozemky, těch je kolem našeho okrsku, který nám dal Hospodin, víc než dost. Důležité je, abychom žili v míru a vzájemné lásce.“

„To ti mohu slíbit, šlechetný Adame, ty jsi živou vzpomínkou na naše rodiče a jsme ti vděční, že nás tu necháš. Teď jste našimi rodiči ty a tvoje žena Eva a náš vděk a úcta patří vám oběma.“

Silova slova byla upřímná, přesto bezprostřednost, ta ničitelka hranic, jakoby zdřímala na jedno oko. Dál se měli rádi, Sil pomáhal Adamovi na polích, měl však dost své práce, protože začalo dělení na mé a tvé. Ábel byl pastevec, staral se o zvířata a ovocné stromy. Výnos z této práce se dělil mezi obě rodiny, jak kdo potřeboval, protože nic nebylo svázáno majetnickým poutem. Hospodin jim žehnal, tak bylo všeho dost pro všechny. Pro mléko, sýr a ovoce chodily na pastvinu všechny ženy a když bylo potřeba zabít některé zvíře, dělal to Sil nebo některý z jeho bratrů. Ábel nezabíjel nic. Všechno bylo zatím společné a nebyla tu žádná pomyslná ani skutečná hranice, která by omezovala spotřebu, ale Marab začal uvažovat o vlastním stádečku a Sil požádal Leu, aby rozmyslela, kde by mohli mít ovocný sad. Tím začínalo dělení na mé a tvé.

Zatímco v Iradově rodině přibývalo dětského pláče a s ním spojené radosti, Adamova domácnost byla tichá. Ábel se staral o stáda a když mohl, pomáhal otci na polích, žil však sám na pastvinách. Jednou ho navštívila na pastvině Lea a přestože nenesla žádnou nádobu ani košík, zeptal se jí:

„Přišla sis pro mléko nebo pro ovoce?“

„Ne, dnes jsem přišla za tebou,“ řekla, posadila se do trávy a ukázala Ábelovi, aby se posadil vedle ní.

„Ábele, asi zůstanu navždy sama.“

„Proč myslíš, sestřičko Leo?“

„Kain se nevrací, jistě už na mne zapomněl.“

„Nezapomněl, poznáš to, až se vrátí.“

„Ábele, to není odpověď, kterou jsem od tebe čekala.“

„Vím, Leo. Pro tebe je dané slovo svaté a pro mne také, i když jsem je nedal já sám. Nemohu si vzít ženu, která se zaslíbila mému bratrovi, i když lhůta zaslíbení už uplynula.“

„Vždycky jsem si myslela jen na tebe. Kainovi jsem slíbila deset úplňků čekání a řekla jsem mu, že o tom, co se stane, rozhodne Hospodin.“

„V tom máš pravdu, slib jsi však dala ty. Já nemůžu zradit bratra, i kdybych po tobě sebevíc toužil. Buď mi sestrou a oba budeme šťastni.“

Lea měla slzy na krajíčku, Ábel ji vzal za ruce a tišil ji:

„Leo, touha se dá ovládnout.“

„Co mi zbude, když přestanu toužit?“

„Láska..., láska, která zahrnuje vše a věřím, že také trochu mne.“

Lea už neudržela slzy, Ábel utrl pampelišku a podal ji Lee se slovy:

„Pohleď na stráň před námi, jaká je to krása. Jakoby nám slunce poslalo všechny své maličké děti.“

Pak jí utřel slzy a Lea se usmála.

„Ábele, pro toto tě mám ráda. Pro tebe je pampeliška malým sluníčkem, osel velkým bratrem a slavík božským bratříčkem. Ty sníš o ráji, z něhož vyšli tví rodiče a hledáš příbytek svého Hospodina.“

„Já jsem ho našel, Leo a moc bych si přál, abys jej našla i ty.“

Ábel pohlédl zkoumavě na Leu a řekl:

„Hospodina nalézám ve všem krásném, protože on je spojen s láskou a krásou. Najdeš ho v ranní rose, ve vůni růže, v batolících se housátkách i v péči jejich matky husy, v modrém nebi i obloze plné hvězd, v osvěžujícím dešti i v hroživé bouřce, ve všem krásném, co probouzí tvé city... A já ho nacházím i ve tvých očích.“

„Ábele, co to říkáš?“

„Čím víc budeš milovat Hospodina, tím víc bude kolem tebe krásy a pokoje.“

„Co s námi bude, bratříčku, Ábele?“

„Ty víš, že o osudu rozhodne Hospodin. Důvěřuj mu.“

„Myslíš, že mám naději?“

„Jistěže máš. Až se Kain vrátí a poznáš jeho osamělost, pochopíš ho jako bratra nebo jako svého muže. Tehdy se budeš se moci rozhodnout.“

„Vrátí se Kain?“

„Určitě se vrátí a když si budeš čekání na něj krátit hledáním Hospodinova příbytku, když věnuješ pozornost kráse, které je tak nekonečně mnoho, uteče ti čas jako voda.“

Lea objala Ábela, políbila jej na tvář a povzdechla:

„Ábele utěšiteli.“

24. Rozloučení s králem

Kain přecenil rychlost, s jakou měla stavba narůstat. Léta bez domova odcházela pomalu a odplulo ještě dalších sedm let, než se vrátil. Nová městská

brána, větší a pevnější, byla otevřena deset let a několik týdnů poté, co byl položen základní kámen k novým hradbám. Král byl Kainovi vděčný za odvedenou práci a chtěl ho zahrnout bohatstvím. Nabízel mu karavanu velbloudů, která by odnesla dary, které měl pro prvního stavitele připravené, ale Kain vše odmítl. On nevnímal, na rozdíl od Ábela, svět jako přátelské místo pro život a nechtěl ani královi prozradit, kde žije jeho rodina. Vzdal se bohatství, které mu panovník nabízel, přijal jen náhrdelník z perel pro Leu a vzal si nákres svého města, který se mu podařilo překreslit na plátno. To plátno si vzal domů.

Když se loučil s králem, ten mu řekl:

„Kaine, jsi ten nejpodivuhodnější člověk, se kterým jsem se kdy setkal. Pracovitý, přemýšlivý, zatrpklý, pyšný, nedůvěřivý a čestný, to jsi ty. Bylo by dobře, kdybys překonal pýchu i zatrpklost a více věřil lidem okolo sebe, zbyla by pracovitost, přemýšlivost a čest, a třeba by se tam vešla i radost a láska. Pak bys byl šťastný a to ti ze srdce přeji. Že jsi odmítl mé dary, nepřičítám tvé pýše. Doufám, že jen nechceš z nějakého důvodu prozradit, kde je tvůj domov. Slibuji ti, že po tvém rodném místě nebudu pátrat, nevyšlu za tebou špehy. Kdybys však potřeboval ochranu před nepřáteli, víš, kde mne najdeš.“

„Má rodina i místo, kde žijeme, je pod ochranou Hospodinovou, přesto děkuji za nabídku.“

„Kaine, proč provokuješ? Tvá slova mohou vyvolat touhu vyzkoušet, jakým ochráncem je vám Hospodin.“

V Kainově tváři se objevilo úzkostné překvapení, král však pokračoval:

„Oblíbil jsem si tě jako syna a ty ani teď nezboříš zeď mezi námi? Ty mi ani v tuto chvíli neprojevíš důvěru? Ani teď nejsem **tvůj** král?“

„Králi, důvěřuji ti, vážím si tě, ale asi neznám ta správná slova. Nemohu tě oslovovat „můj králi“, když oba víme, že nejsi můj král. Mým králem je jedinež Hospodin.“

Krále tato věta rozlítla a vykřikl:

„Kaine, synu Adamův, ty nepotřebuješ nikoho, ani toho svého boha, i když se jím neustále zaštiťuješ. Ty věříš jen sám sobě, jako bys byl na světě jediný... Odejdi a více se nevracej.“

Kain se uklonil a beze slova odešel a zarmoucený král si řekl:

„Jsi sám. I kdyby kolem tebe byly zástupy lidí, kteří by tě měli rádi, zůstal bys osamělý. Sám uprostřed davu... Chybí ti víra a láska.“

Kain okamžitě poznal, že své odmítání přehnal, trvalo však několik dní, než si to dostatečně uvědomil a poprosil krále o rozhovor. Když se tak stalo a oba muži se setkali tváří v tvář, zachmuřený král Kainovi pokynul rukou, aby promluvil.

Kain se poklonil a promluvil ke králi takto:

„Vznešený králi Utano. Zasloužíš úctu a obdiv všech svých poddaných a k tvým nohám skládám i já úctu a obdiv. Tvé štědré dary by v tuto chvíli padly na neúrodnou půdu. Můj domov je velmi jednoduchý a nikdo z mých blízkých neumí ocenit význam bohatství. Mám však k tobě prosbu.“

„Povídej, poslouchám,“ reagoval král, který dosud nezapomněl na minulý rozhovor.

„Chci postavit město a možná budu potřebovat okrsek. Dáš mi zem, na které bych své město mohl postavit?“

Král se postavil, zahleděl se na Kaina od svého trůnu jako orel na králíka a řekl:

„Tak přece ti o něco jde... O **tvé** město, které by sis **sám** postavil a kde bys pak **sám** vládnul, je to tak?“

„Tak nějak,“ odpověděl Kain, jenž poznal, že král se mu posmívá. Měl chuť otočit se a bouchnout za sebou dveřmi, čekal však na odpověď.

„Komu bys chtěl vládnout, když si stačíš sám?“

Kain nečekal takovýto rozhovor a rozpoutal se mu v hlavě zmatek.

„A otroky máš?“ zněla další otázka, na niž Kain jen bezmocně zavrtěl hlavou.

„Až budeš pozemek potřebovat, ozvi se. Pak rozhodnu.“

Tím byla audience skončena a Kain odcházel s pocitem trpkosti.

Ani král nebyl spokojen. Uvažoval, proč tohoto komplikovaného člověka už dávno nepředhodil lvům a takto si odpověděl:

„Asi proto, králi Utano, že nevidíš rád krev a ty lvy máš jen jako strašáky. A taky proto, že toho divouse máš rád. Člověk v tobě se koří jeho tělesné kráse a to, co je v tobě božské, hledá v této kamenné pevnosti lásku.“

25. Kain se vrací – elohim

Kain cestou váhal, jestli se může takto chudý vrátit k rodičům a bezradně se potuloval po kraji, až došel do tábora polodivokých lidí. Zastavil se mezi chatrčemi, jež byly postaveny v kruhu kolem ohniště, ze kterého stoupal úzký proužek dýmu. Nikde nebylo živáčka a Kain usoudil, že vesnice je opuštěná. Přistoupil k ohništi, přihodil několik klacíků a oheň se rozhořel. V okamžiku nedaleko za ním stálo dobrých deset mužů s oštěpy v rukou, kteří si ho zvědavě prohlíželi. Kain vnímal, že za ním někdo je, prudce se otočil a oni všichni padli na zem v hluboké pokloně. Kain jim rukama naznačil, aby vstali a oni poslechli a pomalu se k němu přibližovali. Nevěděl, co ho čeká, byl však připraven začít se bránit. Mezitím vyšly z chatrčí ženy a neposedné děti si začaly Kaina prohlížet rukama. Zaujal je jeho hodnostářský oděv, osahávaly náramky a prsteny na rukách a udivily je boty, o kterých si mysleli, že jsou součástí jeho nohou. Kaina to obtěžovalo a přemýšlel, jak se vymanit z této pozornosti.

Náhle spatřil, jak je za chatrčí v blízkosti skupinky dětí vztyčen veliký had, vyhlížející si malé dítě, připravený ke skoku. Kain byl jedním skokem u něj a šavlí mu usekl hlavu. Ženy i děti začaly křičet, když spatřily zmítající se tělo hada a muži opět v úkloně padli na zem. Když vstali, jeden z nich řekl jediné slovo:

„Elohim.“

Tím se prolomila nedůvěra a vesničané se začali o Kaina starat. Považovali ho za dobrého boha a nebylo divu. Byl krásný, jeho hlava připomínala slunce, oblečený byl jako dvořan v barevném hedvábí a hlavně měl za pasem železnou šavli, na které mohli všichni muži nechat oči. Kain se posadil k ohništi a muži ho následovali. Ženy sehnaly jídlo, které nabízely na lopuchových listech. Začal ten nejpodivnější rozhovor, jaký si jen mohl představit. Nezačal ho náčelník nebo stařešina, ale docela malý kluk, kterému z černé hlavičky svítily veliké krásné oči jak uhlíky. Vylezl si ke Kainovi na klín a pohladil mu vlasy. To byl povel pro ostatní děti, aby si to také zkusily a tak měl na své hlavě a kolem sebe rázem spoustu ebenových ručiček, které si ho chtěly pohladit. Muž, který ho nazval elohim, to jedním ostrým slovem zarazil. Děti se stáhly a pozorovaly Kaina jen z povzdálí.

Kain strávil v táboře dva dny a jednu noc. Uvolnili mu jednu chatrč, kde měl své soukromí a starali se o něj, jak uměli nejlépe. Aspoň tak si to Kain vyložil a napadlo ho, že by je měl za jejich péči nějak obdarovat. Proto druhý den večer, když opékali druhou polovinu hada, kterého den předtím zabil, vstal, ukázal na sebe a řekl:

„Kain.“

Stařešina opakoval:

„Elohim Kain,“ a po něm všichni muži, „elohim Kain.“

Dal stařešinovi na ramena svůj nebesky modrý, stříbrem zdobený plášť a ten ho výměnou obdaroval halenou z kůže nějakého zvířete. Jeho ženě navlékl na ruku náramek a těšil se z toho, jak jí zazářily oči. Kolem obdarování se odehrával ceremoniál, při kterém stařešina neustále ukazoval na jeho šavli. Kain neodolal tomuto tlaku a podal mu ji i s pochvou a opaskem. Dostal za to obřadně oštěp s obsidiánovým hrotem. Kain cítil, jak narůstá mezi muži a možná i mezi ženami a dětmi touha rozebrat boha, který je navštívil, na malé částčky, a protože měl smysl pro tajemno i překvapení, tak prostě v noci, když všichni usnuli, si oblékl halenu, na hromádku dal věci, které by je mohly potěšit, vzal oštěp a potichu zmizel s myšlenkou, že nikdy nezapomenou na boha, který jim dal plášť a železnou šavli. Euforie, kterou pocítil, když zastupoval jakéhosi boha, mu nevydržela dlouho. Když si uvědomil svou reálnou situaci, propadl se do něčeho, čemu dnes říkáme deprese.

26. Opět doma

Kainův návrat domů nebyl radostný. Vracel se chudší, než když odjížděl se Silem, unavenější a ustaranější a cítil se pokořený. Potřeboval výsluní, obdiv a úctu a dostalo se mu trpkého pokárání od krále. Byl v tuto chvíli chudý jak kostelní myš. Nechtěl se vrátit tak, že posbírá v horách barevné kamínky, aby je rozdal jako dárky, to by bylo ještě více pokořující. Pro nikoho kromě Lei neměl žádný dárek a nevěděl, jestli o něj bude Lea stát. Pokazil všechno, co bylo

možné pokazit. Odmítl bohatství, rozhněval si krále, jehož přátelství mohlo být důležité a vracel se poražený. Měl sice plán města a byl posedlý touhou toto město postavit, neměl však zlato, kterým by platil materiál a některé práce, a neměl otroky, kteří by město postavili. Král měl vše. Plán na břidlicové desce, bohatství, otroky i stavitele.

Mohl vzbudit obdiv, kdyby přijel domů na koni v čele karavany velbloudů, on se však vrací pěšky jen proto, že v jeho hlavě není nic jiného než město, které chce postavit. Rozčarován vyndal z torby plátno, roztrhal je na kousky a rozvěsil po větvích keřů. Sotva dokončil toto ničitelské dílo, už toho litoval. Teď už neměl doopravdy nic, čím by mohl v údolí někoho zaujmout.

Hory překročil zarostlý, neučesaný, špinavý, a zamračený, oblečený v kožené potrhané haleně a s obsidiánovým oštěpem v ruce. Vypadal jako zbloudilý divoký lovec. Už z dálky uviděl vedle Iradova domu novou stavbu, která byla větší a hezčí. Před ní si hrály děti a když ho spatřily, poděšeně utekly do Iradova domu. Vzápětí z domu vyšla žena a Kain poznal, že to je Lea, i když byla změněná. Překvapilo ho, jak zestárla. Lea ho však nepoznala. Stála a nevěděla, jestli má tomu člověku nabídnout něco k jídlu nebo se ho bát.

„Leo, ty mne nepoznáváš?“

Lea vycítila v hlase údiv a v očích zahlédla zklamání.

„Kaine, jsi to ty, Kaine...? Bud' vítán... To je dobře, že jsi doma,“ přivítala ho, ale neobjala. Neprojevila nadšení, nepocítila dojetí z návratu muže, jemuž se zaslíbila a Kain to poznal. Neřekl nic, jen se na Leu díval a místo lásky spatřil úlek a ona sledovala, jak v jeho očích hasne naděje. Lea na tuto chvíli do konce svého života nezapomněla.

Mezitím se objevilo několik dospělých a všichni Kaina vítali, on však cítil jejich rozpaky.

„Pojď, Kaine, odvedu tě k rodičům,“ řekla Lea, vzala ho za ruku a doprovodila ho k domu jeho rodičů. Ti ho přijali vroucně, jako ztraceného syna, ale i doma vycítil určité rozpaky z toho, jak vypadal. Matka Eva mu připravila čisté oblečení a když se vykoupal v jezeru, byl to opět ten Kain, jak si ho všichni pamatovali a tak první den doma byl radostný. Eva uvařila dobré jídlo a Adam si se synem sedl k jednomu stolu.

„Smyl jsi ze sebe prach cest a myslím, že koupel osvěžila i tvou duši. Je čas na vyprávění. Pověz mně a matce, co všechno jsi za tu dlouhou dobu, co se nám stýskalo, prožil,“ požádal ho Adam.

Kain vstal od stolu a začal přecházet. Evu to znepokojilo, tak pokárala svého muže:

„Adame, copak nevidíš, že je Kain unavený? Nechej ho, až si odpočine, jistě ti rád všechno poví.“

Kain neměl náladu na vyprávění a věděl, že ji nebude mít ani v budoucnu, tak řekl Evě:

„Nechej, matko, otce, chce vědět, jak jsem žil.“

Kain se posadil proti Adamovi a řekl:

„Otče, postavil jsem sedm sáhů vysoké hradby kolem celého města. Na jejich vrcholu je dlážděná cesta, po které proti sobě mohou jet dva vozy a vyhnou se. Před hradbami je hluboký příkop naplněný vodou. To jsem dělal od chvíle, kdy se vrátil Sil, až do mého návratu.“

Adam zůstal překvapený.

„To je vše?“ zeptal se.

„To je všechno. Celé dny i noci jsem byl na stavbě s nespočetným množstvím otroků. Od rána do večera jsem pracoval a v noci spal v chatrči jen o málo lépe než otroci.“

„Král ti za tuto práci nezaplatil?“ chtěla vědět Eva.

„Nechtěl jsem, co mi nabízel.“

Kain se najedl a odešel ven podívat se na západ slunce. Sedl si na vyvýšeninu, kde jako kluk rád sedával a sledoval, jak se slunce přibližuje k horám a přitom se barví do červena. Byl opět doma a uvědomil si, že domov není možné nahradit ničím. Vzpomněl si na Sila, který mu kdysi řekl, že návrat domů je vždycky vítězstvím, ať už je jakýkoliv. Nyní vykoupáný, oblečený do šatů, které mu připravila matka, nasycený dobrým jídlem, se cítil šťastný. Byl doma a všechno tu bylo známé a přátelské. Počkal si na první hvězdu a pak se vrátil domů a spal ve svém lůžku pokojně a dlouho, jako když byl malým dítětem. Hospodinova země byla opravdu Hospodinova a Kain ten večer uvěřil, že nic zlého do ní nemá přístup.

Adam s Evou si sedli na lavičku před dům, Adam vzal Evu za ruku jakoby hledal souznění a ona mu řekla:

„Náš starší syn má komplikovanou duši. Nikdy nebyl sdílný a vždycky měl tajemství. Musíme ho brát takového, jaký je a děkovat za něj Hospodinovi.“

„Máme i druhého syna a ten je radost sama a přináší nám ji i za Kaina.“

„Adame, miluješ svého syna Kaina?“

„Mám ho rád, ale nikdy jsem mu nerozuměl. Připadá mi, že Hospodin nám dal jednoho syna pro starost a druhého pro radost.“

Druhý den Adam nabídl, že udělají večer oheň a Kain bude vyprávět o svém životě ve městě, ale on to odmítnul.

„Není co vyprávět, stavěl jsem jen ty hradby. Ostatně, kde je Ábel?“

„Postavil si domek na pastvinách a žije převážně tam,“ řekla mu matka.

„Zajdu se za ním podívat,“ oznámil Kain ve dveřích, hodil na sebe koženou halenu, vzal do ruky oštěp a než se Eva nadála, byl pryč.

Kromě rodičů jediný Ábel, který neměl o Kainově návratu tušení, projevil upřímnou, ničím nezkalenou radost, když ho spatřil. Objal bratra a Kain cítil, jak z Ábelova těla do něho přechází hřejivé teplo, které rozpouští usazeniny smutku a zklamání a zahání zlé duchy.

„Ábele, Ábele, jsem tak rád, že jsi můj bratr, že jsme jedné krve.“

„Vždyť já taky, bratře, vůbec netušíš, jak jsem se o tebe bál. Rodina a bratrství je veliký Hospodinův dar. Možná ten největší a nesmí být znesvěcen,“ vyznal dojatý Ábel.

„Žiješ tu sám, Ábele, jenom s Hospodinem a zvířaty? Proč ještě nemáš ženu?“
 „Tato radost se mi vyhnula. Hospodin ví, proč je tomu tak.“
 „Proč ses o mne bál?“
 „Král Utana má velikou moc nad lidmi a může na něj přijít pokušení ukázat ji třeba i krutým způsobem. Myslím, že různým pokušením se nevyhne nikdo.“
 „Uтана není špatný, je jen třeba mu porozumět,“ doplnil Kain bratrův názor,
 „ale opusťme krále, to už je minulost.“
 „Vzal sis oštěp, kdybys potkal lva?“
 Kain se zasmál a vyprávěl bratrovi příběh o návštěvě v táboře přírodních lidí. Když skončil, tak zvažněl a zeptal se:
 „Ábele, kdybych začal stavět město, pomůžeš mi?“
 Ábel zůstal překvapen, ale odpověděl:
 „To víš, že ti pomůžu..., co bude v mých silách.“
 Setkání s Ábelem Kaina posílilo a vlilo mu do srdce novou naději. Byl doma a byl vřele přijat rodiči i bratrem. Kouzlo domova působilo a Kainovi narůstala křídla.

27. Město – Kain hledá podporu

Příští den navštívil Kain Sila v jeho domě. Sil se změnil. Zešedivěl, byl hlavou rodu a to mu dodalo i nebyvalou důstojnost. Kain si všiml, že je i pozorným otcem svých dětí, které přerušily hru a dívaly se na něj, než je zavolala Miriel. Sil pak odvedl Kaina do kovárny a chvíli spolu kovali železo, které Sil připravoval na výrobu meče. Když odložili kladiva, Sil se zeptal:

„Kaine, vždycky jsi byl jako můj bratr a já mám vůči tobě pocit dluhu. Pověz mi upřímně, co chtěl král za Maraba a Miriel?“

„Je to vyrovnáno..., chceš to opravdu vědět?“

„Ano chci,“ trval na svém Sil a pevně pohlédl Kainovi do očí.

„Postavit nové hradby kolem města.“

„To říkáš doopravdy?“

„Jistě, proč myslíš, že jsem tam byl deset let?“

Sil se posadil na kovadlinu a řekl:

„To je dluh, který nesplatím za celý svůj život.“

„Dej mi za ženu svou sestru Leu a budeme vyrovnáni.“

Sil se zamyslel a pak řekl:

„Nerozhoduji za svou sestru, když se bude chtít stát tvou ženou, tak vám popřeji štěstí.“

Kain pocítil nepatrné bodnutí v srdci a hlavou mu prolétla myšlenka:

Sil navzdory svému dluhu neupřednostní mou žádost, ale udělá to, co si bude přát Lea... Uvidíme, co na to Lea.

„Brzy tě navštívím jako hlavu rodiny,“ řekl, „a kdybys mi pomohl při stavbě města, byl bych moc rád.“

Sil nerozuměl, proč mluvil Kain o stavbě města a hlavou se mu honila řada otázek, Kaina se však nezeptal na nic. Jen se za ním díval, když odcházel a napadlo ho, že v kraji mezi horami skončily dobré časy.

Kain šel navštívit i Maraba v jeho novém domě, ten mu ukázal svou rodinu a přitom se rozplýval štěstím.

„Máš krásnou rodinu a pěkný dům. Jsem rád, že mohlo být tobě a tvé sestře pomoheno ke štěstí. Koukám, že kraj pod horami přímo září štěstím.“

„Je to tvá zásluha, pane.“

„Kaine..., zde jsem jenom Kain.“

„Vlastně jsem otrok, kterého jste vykoupil, patřím tedy vám,“ řekl pokorně Marab a sklonil hlavu.

„Nepatříš nikomu, jenom sobě. Už nejsi otrok, ale budu rád, když mi pomůžeš při stavbě města.“

Marab vykulil oči a v těch se zračilo nadšení.

„Budeme stavět město?“

„Řeknu ti, až budu potřebovat.“

Marab zářil nadšením a pro Kainovu zotavující se duši byla jeho reakce osvěžující kapkou rosy. Kain si takto zajistil pomoc všech praceschopných mužů v údolí a do jeho srdce se opět začala vlévat naděje, že své vysněné město postaví. Věděl, že když se zavázal k práci Sil, pomohou i jeho bratři, kteří už byli všichni dospělí a možná najde ještě nějaké lidi za horami. Hospodářství v údolí je schopno uživit desetkrát víc lidí, než jich tam žije. K přepravě kamenů se mohou využít koně i buvoli. Byla už jen jediná věc, aby se mohlo začít stavět a to bylo Adamovo svolení začít stavbu.

Adamovi se moc nelíbilo, že Kain obhlíží údolí a chodí po návštěvách. Adam každý čas, kdy se nepracovalo na poli, považoval za zmařený a tak po několika (promarněných) dnech vyzval Kaina:

„Synu, už sis jistě odpočinul a zotavil se z těžké práce u krále, i z cesty. Je potřeba, abys začal pracovat na polích. Úroda nepočká, až se rozhodneš ji sklídit. Sklidí se sama, ale ty z toho užitek mít nebudeš.“

„Otče Adame, já nechci pracovat na poli. Netěší mne tato práce.“

Adamovi přišla tato odpověď naprosto nepochopitelná a tak se zeptal:

„Co chceš tedy dělat?“

„Postavím tady město.“

„Zapomeň na nesmysly, vezmi kosu a běž sklízet pšenici, myslím, že za horami se žene bouřka.“

Kain poslechl, ale bylo to, jako kdyby se propadl do propasti. Adam šel s ním, pracovali spolu, ale za celý den spolu téměř nepromluvili. Cestou domů se Adam zeptal:

„To s tím městem byl jenom žert?“

„Nebyl, otče, já to město postavím.“

„Možná postavíš, ale ne tady v této zemi, kterou nám dal Hospodin, abychom tu žili a pracovali na polích. Žehná nám i naší práci a všichni, co tu žijí, se mají

dobře a chválí za to Hospodina. Měl by sis postavit Hospodinův oltář a přinášet mu oběti z úrody, aby ti pomohl překonat nerozumné období a zahnat marné myšlenky.“

Toto byla prakticky poslední slova, kdy spolu tito dva muži promluvili jako otec a syn. Kain se zatvrdil a byl jako hladová divá zvěř. Neklid ho vyháněl z domu a překážka na cestě, na jeho cestě životem, pohltila jeho srdce i myšlenky, že zapomněl i na Leu. Pro útěchu a povzbuzení si zašel za Ábelem. Ten na něj radostně zahalekal z třešňového stromu, kde seděl na větvi a trhal třešně přímo do pusy.

„To je dobře, že jsi přišel. Podívej, jakou máme úrodu ovoce. Natrháme pro matku košík a řekni Silovi a Marabovi, aby si všichni přišli na třešně.“

Kain nereagoval, tak Ábel seskočil ze stromu a vážně se zeptal:

„Něco se stalo, Kaine?“

„Město nebude, protože otec nedovolí, abych ho postavil.“

„To je vážné, ale ne beznadějně. Na co máme Hospodina, Kaine? Postavíme mu každý oltář tak, abychom na sebe viděli, když budeme přinášet oběti a spolu budeme prosit, aby tuto překážku učinil lehkou.“

Kain, ač nerad, se pustil do stavby oltáře ve vzdálenosti, co by kamenem dohodil od Ábelova oltáře. Ten mu pomáhal a za dva dny byl oltář hotov. Kainovi však chyběla víra i chuť obracet se se svými prosbami na Hospodina. Kain nebyl stavěný na prosby. Byl zamračený, s nikým valně nemluvil a jeho hlavu plně obsadily chmurné myšlenky o ztracené naději.

28. Zklamání

Kain se začal opět toulat a vyrazil i za hory. Při své bezcílné cestě došel k tůňce s lekníny, mezi kterými plavala kachna s šňůrkou malých káčat, kterou uzavíral krasavec kačer. Kain si sedl na břeh a pozoroval tuto přírodní idylku. Temná tůňka byla v prohlubni, kterou na druhém břehu uzavírala skála a odtud nečekaně uslyšel:

„Vítej, Kaine, hledáš ztracený klid?“

Kain vzhlédl a na protější skále spatřil mladého muže, který ještě nedávno patřil do kategorie „výrostek“. Seděl tam a klátil nohama, které mu visely ze skály dolů. Byl docela pohledný a bavil se Kainovým překvapením.

„My se známe?“ zeptal se Kain.

„Já tě znám a ty mne poznáš. Ale teď běž navštívit svého bratra. Běž přímo za ním na pastvinu.“

Mladík se zachechtal, až Kainovi naskočila husí kůže, kachní rodina se poděsila a když Kain znovu vzhlédl, na skále nikdo nebyl. Jen z dálky slyšel

jako ozvěnu zlověstný smích. Ač se rozhlížel, nikoho už nespatriil. Kain nad tímto viděním zakroutil hlavou, zvedl se a šel to říct Ábelovi, který mu možná vysvětlí, co to může znamenat. Když procházel průsmykem, napadlo ho, že to mohlo být znamení, že se Ábelovi něco stalo nebo že je v nebezpečí a tímto způsobem volá o pomoc. Dal se do běhu a dřív než se přiblížil k jeho domku, spatřil svého bratra, jak doprovází v živém hovoru nějakou ženu. Nakonec se zastavili, Ábel ji objal a políbil, žena odešla a on se vracel do domku. Kain v té ženě poznal Leu.

Za bratrem už nešel, vydal se, kam ho nohy nesly. Utekl k horám a tam unavený a ztrápený na pokraji jedné jeskyně usnul. V noci ho vzbudila bouřka. Blesky křížovaly oblohu a z hory nad jeskyní se valila voda v proudech, v jeskyni však bylo sucho. Jeden zvláště silný blesk ozářil i jeskyni a on spatřil svítící oči nějakého zvířete. Po chvíli bouřka polevila, Kain vyběhl a zbytek noci strávil doma. Když otvíral dveře u domu, zablesklo se zvláště silně a současně s bleskem zahřmělo, jako když se řítí hora. Někde blízko uhořel blesk.

Svěží ráno ho probudilo jako příslib krásného dne, ale Kain byl omámený jako ve snách. Události včerejšího dne jakoby k němu nepatřily. Jako kdyby probíhaly kolem něj a on se jen díval na cizí život. Nejdřív spatřil dojemnou kachní rodinku mezi lekníny, teď měl chuť hodit mezi ně kámen. Vzápětí se v jeho mysli zjevil neznámý mladík na skalisku, jak klátí bosýma nohama nad tůňkou a chechtá se jeho potupě, ke které ho přímo nasměroval. Kaina napadlo, že až toho spratka najde, rozmlátí mu hlavu o skálu. Mladík se mu zachechtal přímo do tváře a zmizel z jeho duševního obzoru, aby uvolnil scénu pro Ábela s Leou v objetí. Vtom se mu zatmělo před očima a on už vnímal jen temnou jeskyni, ve které nebyl sám. Když procitl, nevěděl, co z minulého dne bylo skutečné a co sen.

„Kaine..., Kaine, pojd' si vypít teplé mléko s čerstvým chlebem,“ volala matka, on však toužil zachumlat se do pokrývky a přestat existovat.

„No tak, Kaine, otec s tebou chce mluvit.“

To byl příkaz, který ho vytáhl z lůžka. Posadil se ke stolu, kde na něj čekali rodiče.

„Vítej, ospalče,“ oslovil ho otec, „v noci byla bouřka a někde blízko uhořelo.“

„Něco jsem zaslechl.“

„Půjďme, synu, obhlédnout pole, co to udělalo s úrodou.“

„Když dovolíš, tak zjistím, kde uhořelo a jaké to nadělalo škody. Matka tě doprovodí na pole,“ navrhl Kain a čekal, co tomu otec řekne.

„Matka má svou práci. Když je pro tebe těžké jít se podívat, jaké škody napáchala bouřka na tvých polích, budou to přece tvoje pole, půjdu sám,“ řekl Adam a Kain pochopil, že se otec urazil.

„Ty si dělej, co chceš,“ dodal Adam, vzal v koutě světnice hůl a vyšel z domu.

Kain vyšel vzápětí za ním a zamířil přímo do jeskyně, kde strávil část noci. Před jeskyní našel napůl spálenou srnku, kterou zabil blesk a vedle ní byl malý koloušek.

„To jsem měl zase jednou štěstí,“ pomyslel si Kain a najednou si nebyl jist, jestli to může považovat za štěstí. Na Hospodina při těchto úvahách vůbec nevzpomněl. Zželelo se mu bečícího kolouška a napadlo ho, že by ho mohl přinést Lee. Třeba pozná, jestli to, co včera viděl, je pravda nebo to bylo jen nějaké mámení.

Kain vstoupil do Iradova domu s kolouškem v náruči a uviděl Leu skloněnou nad nějakou prací. Ona o něm nevěděla, tak postavil zvířátko na zem a chystal se ji obejmout kolem ramen. Koloušek zanaříkal a Lea se prudce otočila a vstala.

„Kaine, proč jsi přišel? Sil je na polích,“ vysypala ze sebe a Kain v tom poznal nejistotu. Chvilí se na ni díval a cítil, že kdyby za jejími zády nebyl stůl, couvala by až ke zdi a možná by utekla ven.

„Blesk zabil tomuto kolouchovi matku, nechceš se ho ujmout?“

„Koloušek..., ty moje nebožátko,“ rozzářila se Lea a vzala zvířátko do náruče, „to jsi hodný, že jsi ho zachránil.“

„Někdy jsem hodný, ale ne vždycky. Můžu tě navštívit, až bude Sil doma?“

„Sila najdeš na polích. Rád si s tebou popovídá.“

„Leo, já si chci povídat s tebou.“

Lea se posadila a ukázala na protější sedátko.

„Kaine, čekala jsem na tebe dlouhé dva roky, i když naše smlouva byla na mnohem kratší dobu. Uplynulo deset let a celou tu dobu jsme se neviděli...Bojím se, že už nemáme o čem mluvit.“

„Leo, najdeme společná slova, najdeme slova, která budou dobrá pro náš společný život.“

Lea jen zavrtěla hlavou a řekla:

„Nenajdeme.“

„S kým je chceš najít, snad s Ábelem?“

„Ábela neobviňuj, ten za nic nemůže.“

„Ne? A kdo tedy?“

Lea chvíli přemýšlela a pak řekla:

„Čas. Může za to čas a pak také to, že sis mne vyvolil, ale já jsem si nevyvolila tebe.“

„Co znamená tato složitá řeč?“

„Nechápeš to? Nebyl jsi mužem mého srdce, jen jsem se chtěla vdát.“

„Teď už se nechceš provdat?“

„Chci, ale ne za tebe.“

„Chceš Ábela?“

Lea sklonila hlavu a neodpověděla.

Kain se vydal hledat Sila. Byl zvědav, co se od něj dozví. Našel ho v polích a když se k němu přiblížil, Sil ho pozdravil, ale Kain poznal, že jeho pozdrav nebyl upřímný. Sil se s ním nechtěl setkat.

„Zdravím tě, Sile, tak co ta noční bouřka? Napáchala škody?“

„Něco poškodila, ale není to zlé,“ odpověděl Sil s úlevou, protože očekával jiný rozhovor, „trochu to poškodilo zeleninu, nejhůř dopadly okurky, ale jinak dobré. Někde blízko uhodilo.“

„Vím o tom. Blesk zabil srnku, a koloucha, který to přežil, jsem odnesl Lee.“

„Lea,“ povzdechl si Sil.

„Ano, Lea. Mám k vám přijít s darem pro tvou sestru Leu?“

„Víš, Kaine, bojím se, že by to nemělo smysl.“

„Zaslíbila se mi,“ připomněl Kain.

„Já vím, ale čas všechno změnil.“

„Změnil i Leu?“

„Čas neušetří nikoho a poznamenal i Leu.“

Kaina tyto dva rozhovory silně zasáhly a on se najednou cítil bezradný a ztracený.

To chce změnu, chce to čin, ale jaký čin? To mám někoho zabít? ptal se sám sebe zahlcen zklamáním a bezradností.

Vzpomněl si na svůj sen o městě a zamířil do skal, kde snad byl ještě jeho náčrt. Skálu našel a v urbanistickém plánu města na svislé stěně nacházel útěchu. Rozháraný Kain byl ve své duši umělec. Jeho fantazie začala pracovat na plné obrátky, uvolnila plynulý tok myšlenek a rozvinula před ním obraz velkolepého města. Našel tam i písátka a na vedlejší skálu, jejíž stěna byla dost velká na to, aby se jeho duše mohla rozlétnout, zobrazil nové město, postavené na svahu hory. Když skončil, posadil se před obraz a rozmýšlel:

„Město umím vymyslet,“ řekl si spokojen, „zbývá je postavit.“

S rodiči se sešel u večeře. Matka ho laskavě hubovala, že se jen toulá, ale otec byl tvrdší.

„Tak, pokárání máme za sebou a zítra spolu vyrazíme na pole.“

„Otče, pole mne netěší.“

„Nejde o to, jestli těší nebo netěší, jíst přece chceš a pole nám dávají potravu, takže jistě chápeš, že nemá smysl o tom mluvit.“

„To vidím taky, že nemá smysl o tom mluvit.“

„To chceš jenom lenořit? Řekni, co děláš? Čím se můžeš pochlubit svému otci?“

„Mám se čím pochlubit. Pojď se mnou do skal a já ti ukážu plány dvou měst, které jsem vytvořil.“

Adama překvapilo, co mu Kain řekl a odpověděl mu.

„Kaine, můj synu, město nikdy nepostavíš. Je to marná a hlavně zbytečná práce, co děláš. Je to jako lenošení, protože to je k ničemu.“

Kaina se tato slova dotkla, ale Adam ještě neskončil.

„Pracuj se mnou na poli a až si zvykneš, tak v tom najdeš zalíbení. Až pak, až budeš pracovat na poli rád, tak se podívám na tvé plány. A jestli se chceš živit svými rukama a ne rukama svých rodičů, tak se dobře vyspi a ráno vyrazíme na okopaniny.“

29. Hospodin promlouvá ke Kainovi

Ráno šel s otcem přihnout chřest a příští den to byl pórek, potom česali olivy a další den z nich lisovali olej, pak přšlo, tak dělali pořádek ve stodolách a zásobárnách, a tak to šlo pořád dokola. Jednou se sklízely okurky, po nich melouny a Kain tu práci nenáviděl čím dál víc a nejstrašnější bylo, že to byla práce bez konce. Propadal se do sebelítosti, do chmurných myšlenek a hněvu, který se postupně měnil v nenávist. Nenávist k této práci a tím i k otci, ke svému životu a někdy i k sobě. Nenáviděl všechny, kteří mu přinesli zklamání, nejvíce Ábela, Leu a Sila. Byl přesvědčen, že ho zradili a navzdory zradě se veselili a společně se radovali. Jen on byl sám, opuštěn všemi. Zůstala mu jen matka a s tou nebyla řeč. Ta rozuměla jen své domácnosti. Míval dny, kdy se topil v beznaději a nenávisti.

Jednou, když otec odešel z pole dřív, si Kain lehl do trávy a zahleděl se na modré nebe. Náhle se na obloze objevila veliká postava bělovlasého a bělovousého krále sedícího na trůnu. Bílý byl i jeho šat. Král se zahleděl na Kaina a z jeho pohledu vyzařoval hněv, který Kaina přímo spaloval. Kain se prudce posadil. Pocítil něco, co dosud nepoznal a bylo to, jako by se na něj měla svalit hora a Kain nevěděl, kde se ukrýt. Skrčil se za veliký kámen, ten jej však neochránil před tím spalujícím pohledem. Kain zvolal:

„Jsi to ty, Hospodine?“

„Já jsem, Kaine.“

„Co po mně žádáš?“

„Už dlouho jsi mi neobětoval.“

„Napravím to, Hospodine.“

Obraz na obloze zmizel. Večer řekl Kain Adamovi:

„Otče, zítra půjdu za Ábelem a budeme spolu obětovat Hospodinovi.“

Adam tato slova moc rád slyšel a Kainovi poradil:

„Obětuj olivový olej, polej jím svazek pšenice a uvidíš, jak bude pěkně hořet.“

Příští den si Kain vzal na záda snopek obilí a do torny dal nádobku s olejem. Když ho spatřil Ábel, políbil ho a radostně ho vítal:

„Kaine, bratře, dlouho jsme se neviděli. Pověz, co nás na ten čas rozloučilo.“

Kain si pomyslel: *falešník jeden, líbá mne, ale líbá i mou ženu a ani se nezačervená.*

Nahlas však řekl:

„Chodím s otcem na pole a to mne zaneprázdnňuje od rána do večera.“

„To je dobře, bratře, otec má jistě radost a ty máš co obětovat Hospodinu. Dnes spolu obětujme, ale předtím ti ukážu své hospodářství.“

Jak řekl, tak Ábel udělal. Provedl Kaina po pastvinách, které měl různě ohrazené a v nich stáda skotu. Ovce byly ostříhané, kozy vypadaly dobře a stromy, které spolu sázeli, než odešel Kain do města, byly obsypané krásným

ovocem. Ábel nasbíral spadané plody a obdaroval jimi zvířata, která hned přiběhla k ohradě, jak jej spařila. Kain mu jeho hospodářství pochválil.

„Ještě ti ukážu svou mlékárnu,“ řekl Ábel a zavedl Kaina k chatce, kde dělal z mléka tvaroh a sýry, které tam měl vyrovnané na policích. Ábel odkrojil kousek sýra z bochníku na stole a podal ho bratrovi, aby ochutnal.

„Umíš svou práci. Je vidět, že se ti daří všechno.“

„Hospodin mi žehná a tak se mi daří.“

Kain viděl balíky vlny, veliká kola sýrů, představoval si koše ovoce a to vše na zádech karavany velbloudů, která to odváží do města. Tam by za to získal zlato, které by mu za čas umožnilo postavit město.

„Co s tím vším děláš?“ zeptal se Ábela.

„Posílám to do údolí. Chodí si pro to ženy.“

„Lea také?“

„Lea nejčastěji. Ta nosí potraviny i naší matce a někdy i Miriel.“

Tak vida, pomyslel si Kain, on si tu žije bez starostí, v blahobytu, všemi milován, povídá si s motýly a zpívá s ptáky a ještě tu hřeší s Leou, zatímco já se plahočím na poli, jsem za to peskován, nic se mi nedaří a nikdo mne nemá rád.

„Půjdeme obětovat Hospodinu, musím se vrátit,“ řekl Kain a tak vyšli k místu, kde měli své oltáře.

Ábel položil na oltář kousek vlny a sýr a také ovoce a vonné byliny.

„Ty neobětuješ jehně nebo kůzle?“

„Neumím nic zabíjet, nedokážu to. Jsou to mí bratříčkové a sestřičky v Hospodinu. Jak bych jim mohl ublížit? Věřím, že Hospodin po mně nechce, abych zabíjel.“

„Co kdyby přišel lev, aby ti odnesl ovci. Ani toho bys nezabil?“

„Lev sem nepřijde. On ví, že to je můj okrsek, který střeží Hospodinova stráž.“

Kain si v duchu položil otázku, kdo je jeho bratr. Není jeho mysl chorá?

„Nezabiješ nyní žádné zvíře jako oběť Hospodinovi?“

„Ne, bratře, nezabiji.“

Kain položil na oltář snopek obilí a polil jej olejem. Pak oba vzývali Hospodina a zapálili své oběti. Ábelova oběť rázem vzplanula a sloup bílého kouře stoupal přímo k nebi, ale Kainovi se nepodařilo oběť zapálit. Velice se rozhněval, odhodil snopek, pak si sedl na zem a opřel se zády o oltář a v myšlenkách k sobě takto promlouval:

Kde je spravedlnost, Hospodine? V čem je můj bratr lepší než já? On nemá vůbec tušení, co je to těžký život. Na život si jen hraje. Pořád si jen hraje a všechno mu vychází. Ted' si hraje s mlékem a svádí přitom mou Leu. Já neznám nic jiného než práci a překážky, které musím překonávat. Kdekomu jsem pomohl a přitom mne nemá nikdo rád.

Kain náhle uslyšel hluboký Hospodinův hlas, který mu přikázal:

„Kaine, vstaň.“

Kain vyskočil a hlas pokračoval:

„Proč se zlobíš a proč chodíš se svěšenou tváří? Budeš-li jednat správně, budeš chodit s hlavou radostně vztyčenou. Nebudeš-li jednat správně, u tvé brány se usadí hřích, bude se chtít k tobě přimknout, ale ty ho budeš muset ovládnout.“

Hlas se přestal ozývat a Kain se zeptal Ábela:

„Slyšel jsi to?“

„Jistě. Rád poslouchám velebné ticho naplněné šuměním větru, hlasy ptáků a občas zabečí některé zvíře v ohradě.“

„Hospodine, kdo je můj bratr?“ zvolal Kain. Ábel na něj udiveně hleděl.

„Kaine, drahý bratře, přece všechno živé jsou tví bratři a sestry a také já. Já jsem tvůj nejbližší bratr. Jsme jedné krve a to znamená u Hospodina mnoho.“

Kain cítil, že opět prohrál, tentokrát u Hospodina. Nemohl poslouchat Ábelovo žvanění a bez rozloučení utekl. V srdci se mu usadil démon a on se stal štvancem myšlenek, které mu zlý duch našeptával. Věta o jedné krvi ho přímo rozzuřila. Pomyslel si:

Nejsem a nechci být jedné krve s chlípíkem, který si hraje na nevinné dítě a svedl tím Leu.

30. Zoufalství

Kain se vrátil domů po západu slunce, ve chvíli, kdy matka dokončila večeři a otec ho pozval ke stolu.

„Tak co,“ zeptal se, když si Kain sedl, „stoupal kouř z tvé oběti pěkně k nebesům?“

„Nestoupal, vůbec se mi nepodařilo snopek zapálit.“

„Jak je to možné? Byl přece suchý.“

Kain vstal, začal neklidně přecházet a přitom vykřikoval:

„Asi to bylo Hospodinovi málo... Chtěl větší oběť od Kaina, prvorozeného Adamova syna... Co je to snopek obilí...? Asi jsem měl zapálit celé pole, pak by se Hospodin radoval.“

Adam zvažněl a Eva odložila vařečku a chytila se oběma rukama za hlavu.

„Synu, to je rouhání. Mluví z tebe zlověstná pýcha. Odpros hned Hospodina za toto pochybení,“ poručil Adam.

„Jaké pochybení...? Ábel si jen hraje, svádí ženu, kterou jsem si vybral a Bůh jeho směšnou oběť přijme s otevřenou náručí... Jeho bílý kouř stoupal přímo k nebi.“

„Ábelovi křivdíš,“ vstoupila do hovoru Eva, „tvůj bratr i Lea jsou nevinní. Nikdy se nepoznali jako muž a žena. Nic spolu neměli.“

„Neměli?“ zasmál se Kain, „sám jsem je viděl, jak se objímali a políbili.“

„Jako bys nebyl můj syn,“ vykřikl Adam, „ti dva nezhřešili i když jsou si blízcí. Důkazem je to, že Hospodin přijímá Ábelovy oběti. A víš proč je přijímá?“

„Rád si to poslechnu.“

„Protože Ábel má čisté srdce... Obětuje z čistého srdce.“

Kain se posadil, lokty se opřel o stůl a rukama sevřel svou hlavu.

„Jak mně mohlo napadnout, že by se druhorozený syn čistého Adama mohl dopustit něčeho nečistého?“

„I ty jsi můj syn.“

„Opravdu? Já jen rozsévám zlo... Komu tedy patřím?“

„Kaine, vzpamatuj se a odpros otce za odpuštění,“ zvolala Eva, kterou Kainova slova poděsila, ale Kain vstal a vyběhl do tmy, která souzněla s jeho myšlenkami. Veliký černý mrak zastřel oblohu a způsobil temnotu. Tehdy oslovil Adam svou ženu:

„Evo, má drahá manželko, mluvil tvůj syn z pomatení mysli nebo vyslovil něco, o čem nevím?“

„Adame, copak jsi nepochopil, čím je to dílo? Oba přece známe Hada, který nepřeje lásce.“

„Nenavštívil tě žádný boží syn?“

Tehdy si Eva vzpomněla na podivný sen, předtím než poznala Adama, ale byl to jen sen a ona se ničím neprovinila.

„Do Hospodinova údolí nevstročil nikdo jiný, než Irad a Lila,“ řekla a tím ukončila otázku své věrnosti Adamovi.

Kain utekl z domu a měl myšlenky štvance. Vyspal se v jeskyni a ráno vystoupil na skálu. Pozoroval Adama, jak pracuje na poli. Sklízal zeleninu, ze které odkrajoval listy a očištěné hlávky navršil do velkého koše, který si upevnil na záda a s námahou jej odnášel do skladu. Kain pocítil přímo fyzicky Adamovu námahu, ale pocit pokoření mu nedovolil, aby mu šel pomoci.

Odešel na jiné místo, ze kterého měl dobrý výhled do Silovy kovárny. Sil tam byl s mladším bratrem, který rozdýmával oheň a držel kleštěmi rozžhavenou železnou tyč a Sil ji těžkým kladivem proměňoval v meč. Kain si uvědomil, že i on měl meč, navíc zdobený zlatem, jenž vězel v krásné pochvě z hadí kůže.

Měl jsem meč, o jakém se ti ani nezdá, kováři Sile, pomyslel si v duchu a pocítil trpkost a nenávist vůči Silovi. *On má všechno a má to zadarmo od Adama, zatím co já strádám,* pomyslel si se závistí v srdci.

Ještě ho zajímalo, co dělá Lea. Spatřil ji, jak kolem domu zalévá květiny. Vodu nabírala v potoce a ke každé rostlince se sklonila a nalila jí trochu z misky. Kainovi se sevřelo srdce a on pocítil neodolatelnou touhu vzít ji do náruče a unést ji pryč do svého úkrytu. Z domu však vyšla Miriam a on si uvědomil, že nemá žádný úkryt, kde by s Leou našel bezpečí, žádnou střechu nad hlavou, o které by mohl říci, „toto místo je mé“. Rozhlédl se, kde je Adam a když viděl, že na poli únavou usnul, seběhl domů za matkou, která ho vřele uvítala:

„Kaine, drahý Kaine, měli jsme starost, co je s tebou. Pojď se najíst... Dám ti trochu polévky. Vypadáš unaveně, ta tě vzpruží.“

Kain si sedl ke stolu a předstíraně se usmíval. Matka však poznala, že něco není v pořádku. Aby zakryl svou rozháranou mysl, začal překotně vyprávět o tom, že křepelka snesla pod mezí vajíčka a že je jich tam šest, že v nedalekém keři se hádali vrahci a nakonec se poprali, že zajíc sklídl Marabovi pole zeleniny a on sám má v jezeře vyčíhnutou velikou rybu, kterou chce chytit. Tehdy se matka zeptala:

„Ty chceš zabít rybu?“

Tato otázka ho zlomila.

„Ne, to víš, že ne, maminko.“

Vstal a přitiskl se k matce, která ho objala a v její náruči se bezmocně rozplakal. Když se uklidnil, vyhlédl otvorem ve stěně a viděl, že se vrací Adam. Byl ještě dost daleko, tak požádal matku:

„Dej mi kousek chleba na cestu, navštívím Ábela.“

„Nepočkáš na otce?“

„Vezmu to kolem pole, promluvím tam s ním.“

Matka mu připravila chleba i pomazánku a kousek sýra, on si to vzal, políbil matku a rychle zmizel. Vzápětí se otevřely dveře a vstoupil Adam.

„Něco sis zapomněl, Kaine?“ zeptala se Eva, která netušila, že je to Adam.

„Kain byl doma?“ ptal se překvapený Adam.

„Museli jste se potkat ve dveřích,“ odpověděla Eva a vtom si oba uvědomili, že Kain se chtěl otci vyhnout.

„Nemá čisté svědomí,“ řekl Adam, sundal ze zad nůši a sedl si ke stolu, „musím si s ním promluvit.“

„Šel za Ábelem.“

„Zítra se za ním vydám,“ oznámil Adam a pustil se do polévky, která byla na stole připravena pro Kaina.

31. Záhadný mladík

Kain nešel za Ábelem. Byl příliš rozrušen a neměl představu, co by mu řekl. Měl neodolatelnou chuť vysypat na něj všechny svoje stížnosti a obvinít ho, že on je příčinou všech jeho životních trablů. Když si však představil usmívajícího se Ábela, jak se ho snaží přesvědčit, aby se obrátil na všemocného Hospodina, neměl sílu takové řeči poslouchat. *Je to prolhaný komediant*, pomyslel si a napadlo ho, že když za ním nepůjde, tak se třeba rok spolu neuvidí. *Proč by ne? Proč se mám nechat svazovat bratrským poutem?* pomyslel si a hned se cítil svobodnější.

Odbočil k tůni v horách, kde před časem viděl kachní rodinku. Na místo přišel unavený, sedl si do trávy a s chutí se pustil do jídla od matky. Na hladině uviděl kachny, které vyrostly z malých káčátek a už neplavaly v houfu pod ochranou svých rodičů. Kain je pozoroval a nerozeznal mladé od starých. Začal jim házet kousky chleba, když vtom se ozvalo:

„Dáš mi také tu krmi od Hospodina, kterou házíš tak štědře kachnám?“

Kain zvedl hlavu a spatřil na skále za jezírkem mladíka, kterého znal od minule. Obrátil svou pozornost ke kachnám a hodil jim kousky chleba.

„Krmím kachny, protože mi to dělá radost..., jsou nevinné..., ale ty jsi zmetek, tobě nic nedám.“

Mladík na skále se rozchechtal.

„Říkáš zmetek? Proč si to myslíš?“

„Poslal jsi mne za Ábelem a věděl jsi, co tam spatřím.“

Mladík se znovu rozesmál, až se rozechvěly lístky na vrbě.

„Jestli si myslíš, že jsem ti chtěl ukázat, jak tvůj bratr líbá tobě zaslíbenou ženu, tak se to povedlo. Nejsem žádný packal.“

„Jsi fracek a zmetek.“

„Mýlíš se Kaine, jsem dokonalejší, nežli ty.“

„To bych chtěl vědět v čem.“

„Ve všem... Jsem ztělesněný princip a nikdo není v tom principu dokonalejší, i když uznávám, že ty děláš pokroky.“

„Jaký princip, co to žvaníš?“

„Prostě princip,“ řekl mladík a postavil se, „sám poznáš, jaký princip.“

„Přestaň blábolit nebo ti rozbiju tu tvou kedlubnu, zmetku.“

Mladík se hlasitě rozesmál, kachny se poděsily a odlétly pryč.

„Můžeš to zkusit..., jsi slaboch a slaboši prohrávají v zápase i v životě.“

Nabuzený Kain sebral kámen, postavil se a natahoval ruku, aby kamenem praštil kluka na skále, když vtom z nicotného obláčku na obloze vyšlehnul blesk a uhodil přímo do hladiny tůňky.

„Á, papínek se zlobí,“ řekl ten na skále.

„Jestli myslíš Hospodina, tak má proč. Mne to tvoje žvanění také rozčiluje.“

„Omyl, slabochu Kaine. Papínek se zlobí na tebe, že nedotáhneš nic do konce..., srabe.“

Kain přemýšlel, co v poslední době nesplnil, ale na nic si nemohl vzpomenout a tak jen proto, aby měl poslední slovo, řekl:

„Už vím. Chtěl jsem ti rozmlátit palici, ale to hned napravím, fracku.“

„Chyba,“ řekl rozmarně sebevědomý mladík, „má hlava je příliš tvrdá na tvůj kámen a špatně se do ní strefuje.“

Kain zvedl ze země kámen a mrštil jím po floutkovi. Stal se však div. Kámen jako kdyby v půli své dráhy narazil na překážku, odrazil se a bolestivě uhodil Kaina do nohy.

„Kdo jsi?“ chtěl vědět Kain, který nechápal to, co viděl s kamenem.

„Už jsem ti říkal..., jsem ztělesněný princip a teď už raději běž, kam jsi měl namířeno nebo se nestane, co se má stát.“

Mladík se postavil a zmizel Kainovi před očima. Ten nevěděl, jestli ho šálí smysly nebo se tu děje něco nepochopitelného, tak zavolal:

„Počkej přece, chlubit se, že jsi princip. Jaký princip...?“

Kain chvíli čekal, mladík se však neukázal, tak znovu zavolal:

„K čertu, jakým principem se vychloubáš?“

Odpovědí mu byl jen smích, který se ani nedal nazvat smíchem, naskakovala z něj husí kůže. Kain sebral kámen, který ho uhodil do nohy a hodil ho proti skále. Kámen se o skálu roztříštil a sesypal se do jezírka. Napadlo ho, že se tam dějí divné věci a když odcházel, uvažoval:

„Kam jsem měl namířeno? Ten zmetek mi chce provést nějakou všivárnu. Někam mne chce nasměrovat. Komu se mám vyhnout, abych mu zmařil jeho plán?“

Napadlo ho, že chtěl jít za Ábelem a vzpomněl si, že to byl právě bratr, za kterým ho minule posílal ten zloduch od jezírka a on tam spatřil Ábela s Leou v objetí. Možná, že ten fracek někde nedaleko žije. Kain se rozhodl, že ho najde a za všechny darebnosti, jež mu provedl, mu zaplatí pořádnou nakládačkou, když si náhle vzpomněl na Leu.

„Lea, to je ono. Půjdu za ní a zkusím s ní promluvit... Možná nás odcizila jen ta dlouhá doba, co jsme se neviděli. Třeba se rozmyslela a poznala, že jsem pro ni ten pravý. Možná už našla slova pro společný život se mnou.“

A Kain rozradostněn touto nadějí nemeškal a vydal se přímo za ní. Uviděl ji, když byla na cestě k Ábelově hospodářství a cestou si prozpěvovala. Podle džbánu, který nesla, usoudil, že jde pro mléko. Překvapilo ho to, protože v Silově rodině bylo dost dětí, které mohly tuto práci zastat. Vzápětí ho však napadlo, že mléko může být jen záminkou, aby se setkala s Ábelem a tato myšlenka odvázel běsy, kteří mu našeptávaly jen samé ohavnosti. Rozhodl se překonat špatnou náladu a aby tomu napomohl a Lea ukázal bezstarostnost, začal si hvízdát.

Jak spatřila Lea Kaina, viditelně se polekala. Přestala zpívat, zastavila se a uvažovala, jestli se nemá obrátit a vrátit se domů. Toto setkání jí nebylo příjemné, ale pochopila, že není úniku, že už o ní Kain ví, tak si sedla do trávy a čekala, až k ní přijde.

„Á, Lea,“ zatvářil se Kain překvapeně, „kampak máš namířeno?“

Lea vstala a řekla:

„Vidíš, jdu pro mléko.“

„To se u vás nenajde nikdo mladší, kdo by to vyřídil?“

Leu tato věta popudila, proto řekla:

„Samozřejmě najde, ale já chodím pro mléko i pro ovoce ráda.“

„Chceš říct, že chodíš za Ábelem?“

„I za Ábelem, ráda si s ním popovídám.“

„Vy si máte o čem povídat?“

„Jistěže ano. Máme společné myšlenky.“

„Nechceš si povídat raději se mnou? Třeba zjistíme, že máme také společné myšlenky.“

„Zarmoutím tě, Kaine. Kromě krátké chvílky, než jsi odešel, jsme nikdy neměli nic společného, žádné společné myšlenky. Nic nás k sobě nepřitahuje.“

„To není pravda, ty mě přitahuješ až k zbláznění,“ řekl Kain a snažil se Leu obejmout. Ona však pustila džbán a vší silou ho odstrčila. Z jejích očí sršela zloba, když mu říkala:

„Nedotýkej se mně a raději se mi vyhýbej. Tvou ženou se nikdy nestanu.“

„V čem jsem horší než Ábel? Nebo ve mně vidíš zrůdu?“

„Zadrž, Kaine. Jsi hezčí než Ábel a možná i šikovnější, a zrůdu v sobě vidíš především ty sám. Jsi jiný a já ti nerozumím a vím, že ti nikdy neporozumím. Smiř se s tím a nech mě na pokoji.“

Lea vzala džbán a prošla kolem Kaina, jako kdyby tam nebyl.

32. Rozhovor s otcem

Kain měl o čem přemýšlet, ve skutečnosti se mu však zatemnila mysl. Lea ho svými slovy úplně zdrtila. Srdce se mu sevřelo a hrozilo, že pukne. Napětí vyvolalo změť myšlenek, jež vyústily ve zničující nenávist vůči bratrovi i Lee. Před očima se mu míhaly představy, ve kterých jim přál, aby jednoho z nich roztrhal lev a ten druhý aby truchlil, nebo si představoval, jak padají z vysoké hory a rozbíjejí se o skaliska, dokonce jim přál pomalou smrt v kličkách velikého hada, prostě vymýšlel si pro ně různé smrti a ta nejhorší, kterou si pro ně vymyslel, bylo uhoření v hořícím domě. Napadlo ho, že by skočil do plamenů a Leu zachránil. Takto rozrušený přišel domů.

„Kaine, drahý synku, posad' se k jídlu.“

Eva nabízela synovi různá chutná jídla a hladový Kain si rád bral. Eva přitom povídala, a Kainovi, který nevnímal slova, to znělo jako švitoření. Nakonec se matce omluvil a šel spát.

Ráno na něj čekal Adam. Když usedli k jídlu, rozhovor začal Adam.

„Vyspal ses dobře?“ zeptal se Kaina.

„Jo, docela jo.“

Eva nabízela jídlo a Adam ji netrpělivě odstrčil ruku s mísou, protože si chtěl pohovořit s Kainem.

„Máš starosti?“ zeptal se ho.

„Proč si to myslíš?“

„Málo tě vidíme, přitom nepracuješ a hlavně jsi neklidný. Máme o tebe starost.“

Kain z toho, co řekl Adam, vnímal hlavně výtku, že nepracuje, Adam však pokračoval:

„Nejvíce mne mrzí, že se mi vyhýbáš.“

Kaina zaskočila Adamova přímost a rozhodl se odpovědět stejným způsobem.

„Divíš se?“ zeptal se a hned pokračoval, „když to nevíš, tak já ti to povím. Jenom mi zakazuješ to, po čem toužím a přikazuješ, co nechci. Všechno dělám špatně, dobrý je pro tebe jenom tvůj Ábelek, který si žije bezstarostně se zvířaty a dřina na poli ho nezajímá.“

„Kaine, vždycky jsi uměl říkat kruté věci, ale teď jsi nespravedlivý. Ábel není žádný mazánek. Bojuje s přírodou, tak jako bojuji já, jen jiným způsobem. Podílí se na tom, abychom nehladověli a měli chutné jídlo. Vlna, kterou vyčesává z ovcí, je pro nás důležitá. V zimě nás zahřívá. Pěstuje pro nás ovoce a ořechy a hlavně hlídá zvířata před šelmami a dravci a přitom dává všanc svůj život.“

„Tak vidíš, kolik pěkného toho umíš říct o Ábelovi. A co bys řekl o mně?“

Adam vstal a začal přecházet, postavil se i Kain a opřel se zády o stěnu.

„Jsi můj prvorozený a všechno ti tu bude patřit. Ty povedeš hospodářství a Ábel, pokud se neožení, ti bude pomáhat se zvířaty. Proto chci, aby ses trochu zajímal o to, co bude jednou jenom tvou povinností. Také by bylo dobré, kdyby ses oženil, založil si rodinu, jednou budeš muset hospodářství někomu předat.“

Adam začínal být rozmrzelý z tohoto rozhovoru a rád by jej ukončil, ale Kain to nedovolil.

„Zatím jsi mi, otče, říkal, co bych měl a já jsem přitom chtěl slyšet, co si o mně myslíš.“

„Jsi můj syn a mám tě rád. Když ti říkám věci, které nerad slyšíš, je to proto, abych ti ukázal směr pro tvůj život.“

„Směr nám snad určil Hospodin tím, že nám dal nějaké schopnosti. Já vím, že ze mne chce mít stavitele.“

„Možná,“ řekl odevzdaně Adam, který ztrácel sílu pro tento rozhovor, a posadil se, „jak chceš stavět, když pro to nemáš majetek, ani lidi a nakonec ani pozemky. Hospodin nám dal tuto zemi, abychom ji s pokorou obdělávali a založili tady svůj rod. I kdybych ti vymezil okrsek, kdo by žil v domech, které chceš postavit? Myslíš, že divocí lidé, kteří jsou jeden den zde a zítra úplně jinde, by dokázali žít ve tvých domech?“

„Otče Adame, je marné s tebou mluvit o čemkoliv,“ ukončil rozhovor Kain, ale Adam chtěl mít poslední slovo.

„Počkej přece, neutíkej hned. Mluvíš způsobem, který tě vzdaluje lidem. Snaž se porozumět lidem a lidé porozumí tobě. Možná i já ti porozumím a ty porozumíš mně. Pak budeme opravdu otec se synem, tak, jak si to přeje Hospodin. Kaine, nemáme nic jiného, nežli Boha a toho si musíme vážit. Kdybychom ho neměli, nejsme nic.“

„Říkáš to proto, abych obětoval Hospodinu?“

„Ano, a nejraději společně s Ábelem.“

33. Adam se radí s Ábelem

Kain odešel z domu, potřeboval v klidu přemýšlet a Adama napadlo, že by bylo dobré připravit Ábela na Kainovu návštěvu, vypravil se tedy za ním. Eva mu dala chleba a koláčky pro syna. Adam dorazil k jeho chatě před polednem a Ábel ho zdaleka vítal:

„Vítej, otče, dlouho jsi tu nebyl.“

„To víš, synu, práce na poli mi nedovolí časté návštěvy.“

„Chceš si prohlédnout hospodářství?“

„Dnes ne, dnes jsem přišel z jiného důvodu,“ říkal Adam a vyndával z torby dárky, které poslala synovi matka, „dnes jsem přišel kvůli Kainovi.“

„Co je s ním?“

„Asi tě navštíví a byl bych rád, kdybyste spolu obětovali.“

„Děje se něco?“

„Mluvili jsme spolu a bylo to jako vždycky. Člověk ho chce poučit, říct mu pár rozumných slov a on za sebou práskne dveřmi.“

„Otče Adame, nejsme s Kainem stejní. On je citlivý, má horkou krev a snadno vzplane. Musíme s ním mluvit opatrně.“

„Tak opatrně jako se lvem?“

„Má v sobě kousek lva, ale je to můj bratr a tvůj syn. Musíme ho chránit před ním samým.“

„A jak to chceš dělat?“

„Já věřím na mírnost a laskavost, aby věděl, že víme o všem dobrém, co udělá, že si ho vážíme a když se mu něco nepovede, že jsme s ním, že je nám drahý. Že ho máme rádi za všech okolností.“

„Asi máš pravdu, synu Ábele, ale kdo má jeho rozmary vydržet?“

„Netrap se, otče, Hospodin nám pomůže.“

„V to doufám,“ řekl Adam, rozloučil se se synem a vracel se domů za Evou. Domů přišel před setměním, Eva měla připravenou polévku a hned mu nalila do misky.

„Byl tu Kain?“ zeptal se, když si sedl ke stolu.

„Nebyl, od rána se neukázal. Děje se něco?“

„Snad ne, ale byl bych rád, kdyby tu byl s námi.“

„Adame, vidím na tobě, že se něco stalo. Pověz mi to, nechci, abys měl starosti sám.“

„Špatně jsme vychovali našeho prvorozeného.“

„Proč myslíš?“

„S Kainem se něco děje a já nevím co. Jakoby se propadal do sebe.“

„Myslíš, že je to vážné?“

„Velice.... Vzpomínáš, si, má drahá, jak nás náš nebeský Otec učil, jak se vyhnout zlu?“

„Zkus mi to připomenout.“

„Pamatuješ, bylo to tehdy, když mne Otec pochválil za mou modlitbu. Tehdy jsme mluvili o tom, co je zlé a nečisté.“

„Ano, vzpomínám si, já jsem se ho zeptala, jak to zlé a nečisté vypadá a Hospodin mi odpověděl.“

„Vzpomínám si, řekl ti, že to zlé nemusí mít vždy strašlivou podobu. Tak jako z nepatrné hravé jiskřičky může vzniknout vše požírající požár, tak malá nelibost, které bychom podlehlí a živili ji, se promění v obludnou nenávist.

Špatná touha, kterou bychom si pěstovali, nám může zničit život. Já jsem se ho zeptal, jak se můžeme před tím zlým chránit.“

„A Hospodin ti odpověděl těmito slovy:

„Je to jednoduché, Adame, poslušností.... Poslušností Mně a tomu, co jsem vám vložil do srdce. Vždycky budete vědět, co je správné, vždyť to máte vepsáno ve svém srdci..., toho se držte a vše bude v pořádku... Poslouchejte má přikázání a své srdce.“

„To je to, o čem už dlouho přemýšlím,“ řekl Adam, „náš Kain neposlouchá ani Hospodina, ani své srdce, pěstuje si špatné touhy, pak je zlý a nešťastný. Evo, Bůh se po tomto rozhovoru s námi zamyslel, vzpomínáš si?“

„Jakoby nám chtěl ještě něco říct, ale rozmyslel si to.“

„Chtěl bych znát tyto jeho myšlenky. Možná se týkaly nás, ale nebyly nám určeny.“

„Už víš, proč jsme špatně vychovali našeho syna?“ chtěla vědět Eva.

„Neřekli jsme mu nic o zlu, ale také nic o záludnostech Zlého. Jak rád bych to napravil.“

„Zítra půjdu k oltáři zapálit voňavou větvíčku a budu prosit Hospodina, aby nám poskytl tuto příležitost.“

„Půjdem prosit spolu,“ dodal Adam.

34. Kainův zločin

Byl večer a Kain měl hlad i žízeň, ale hlavně se mu rozutekly myšlenky a všechny dobré, uvážlivé nápady ho opustily a jejich místo zaujaly nevraživé, zlé, podezřívavé a nenávistné myšlenky. Cítil, jak se mu zarývají do srdce a nebyl schopen s tím nic udělat. Litoval sám sebe v přesvědčení, že Adam by se ho nejraději zbavil a že mazánek Ábel, nesnesitelný tím, jak si hraje na svatého, má zase navrch. Adam u něj vidí jen to dobré, protože Ábel lidem předvádí jen to, co chtějí vidět a slyšet a každý mu na to skočí.... Vzpomněl si, jak ho viděl s Leou a napadlo ho, že do jeho osudu zasahuje ten fracek od jezírka, ale nevěděl, jak to dělá.

„Do všeho strká svoje špinavé pracky,“ řekl a rozhodl se, že si to s ním vyřídí. Nyní ho však trápil hlad a žízeň, vzpomněl si však, že nedaleko je strom, na němž už by mohly být zralé hrušky. Šel tam a měl štěstí. Hrušky už padaly a byly sladké skoro jako med lesních včel. Najedl se dosyta, zahnal i žízeň a hned mu bylo líp. Protože se valem stmívalo, šel k jeskyni, kde občas přespával. Měl tam rohož i příkrývky a rád tam přespával i proto, že tam mohl nerušeně pozorovat hvězdy a někdy v duchu rozmlouval i s Hospodinem, ten s ním však příliš spokojen nebyl.

Sedl si před jeskyni a uvažoval o událostech poslední doby. Jeho návrat z města nebyl šťastný. Ten pocit, že není vítán, vznikl při setkání se Silem a s Leou, a Kain si jej vysvětlil po svém. Uvažoval, že oba měli vůči němu dluh.

Sil za Miriel a švagra Maraba a Leu svazoval slib. Teď jde o to, jestli si má vynutit jeho splnění nebo se podřídít její vůli. Jen kdyby to tak nebolelo.... Kdyby mu na Lee tolik nezáleželo, tak by trval na svém, i kdyby měl mít vedle ní i jiné ženy, jenže Lea je v duši příliš svobodná a za takového chování by od ní sklídl jen hluboké pohrdání. Trápilo ho i to, že Adam s ním jedná jako s malým klukem, pořád mu něco přikazuje a zakazuje, ale hlavně nechce pochopit, že Kain není zemědělec, ale stavitel. Nemožnost žít tak, jak by si přál, ho decimovala.

„Nejsem zemědělec, jsem stavitel a Lea bude moje,“ vykřikl do tmy a šel si lehnout.

Druhý den ráno vyrýpl vedle jeskyně semenáček stromu, který neměl Ábel ve své zahradě a vypravil se za ním. Jeho pocity ho varovaly, aby nikam nechodil, rozhodl se však, že si s Ábelem promluví o Lee, aby se vyjasnila situace.

Ábel viděl přícházet Kaina už z dálky, připravil tedy ošatku s chlebem, tvaroh s voňavými bylinkami, džbán mléka i vína a koláčky od matky. Bratra přivítal na prahu dveří své chatky.

„Vítej, bratře. Jistě tě cesta unavila a asi máš hlad i žízeň. Pojd' dál, budeme spolu jíst, napijeme se mléka nebo zkvašených hroznů a budeme rozprávět jako bratr s bratrem.“

„Tady jsem ti přinesl něco do tvé zahrady,“ řekl Kain a podal mu mladý stromek. Ábel vyrýpnul vedle chatky jamku, vložil do ní stromek, zakryl kořeny zemí a nalil k nim džbánek vody.

„Děkuju za dárek, můžeme jej, až se posilníme, spolu zasadit. Bude tvůj jako můj, ostatně jako celá zahrada.“

„Nejsem proti,“ souhlasil Kain.

Bratři zahnali žízeň džbánkem vína ředěného vodou a pustili se do jídla. Rozhovor začal Ábel.

„Zahrada, kterou jsme spolu vysázeli, dává bohatou úrodu do všech tří domů a ještě mnoho zbude pro ptáky i zvířata. Bylo to požehnané rozhodnutí a bylo hlavně tvoje, bratře Kaine.“

Ábel se choval k bratrovi pozorně, ale Kaina to rozčililo.

„Když je to i moje dílo, tak co kdybys si polovinu ovoce vzal, naložil je na mezky a poslal do města? Vyneslo by to slušný výdělek.“

Ábela Kainova slova zarazila.

„Když si to budeš přát, tak jistě, bratře, ale proč bys to dělal? Není nám zle bez zlata, které bys získal od měšťanů. Otec říká, že Hospodin nám dal tuto zemi, aby jsme ji obdělávali a proměnili ji v zahradu Boží.“

„Otec a Hospodin,“ téměř vykřikl Kain, „máš aspoň jednu jedinou vlastní myšlenku nebo pořád jen opakuješ otcova slova? Zůstal jsi nedospělým dítětem nebo jsi aspoň v něčem muž?“

„Jistěže jsem muž,“ řekl Ábel pevně, „a má slova souzní se slovy Hospodinovými i Adamovými. Možná se otec někdy mylí, ale je to náš otec a zasluhuje naši úctu. Nešel bych proti jeho slovům.“

„Zase je tu jedna krev, která se musí ctít, i kdyby byl Adam ten největší zpátečník.“

„Co máš proti otci?“

Kain se zamyslel a posléze řekl:

„Nic... Jenom to, že každý vidíme život jinak, uvažujeme jinak a za celý život jsme nenašli společný jazyk, který by nás sblížil... Já něco vidím bílé a pro otce je to černé, v lepším případě šedé. Jak si s ním můžu o něčem povídat, když dopředu vím, že se mu to nebude líbit?“

„Myslíš, že je to otcova vina?“

„Nevím, ale chová se jako otrok..., a věř, že vím o čem mluvím. Otroky jsem poznal dokonale.“

„Teď mu křivdíš. Neposlechl by nikoho, pokud by to nebyla Hospodinova vůle.“

„No právě... Hospodinův otrok.“

„Bratře Kaine, teď jsi překročil mez a nedivil bych se, kdyby mezi nás sjel blesk. Víš co? Pojd'me raději zasadit stromek.“

Ábel vzal stromek a lopatu a zamířil na pole. Kain, kterého rozrušilo bratrovo pokárání, šel za ním. Díval se na jeho záda a v srdci mu narůstal odpor k Ábelovi.

„Zastav, pokud jsi můj bratr,“ vyzval Ábela, „chci vyřídit ještě jednu věc, než zasadíme strom.“

Ábel si sedl do trávy a pokynul Kainovi, aby se posadil proti němu.

„Povídej,“ vyzval ho.

„Raději bych přitom stál.“

Ábel vstal a zeptal se s očima upřenýma do Kainových očí:

„Pověz mi, co tě trápí.“

„Lea. Pověz mi, co máš s Leou, ale podle pravdy.“

„Když podle pravdy, tak podle pravdy. Leu mám řadu let moc rád, ale nic jsem s ní neměl a nemám... Je na tobě, abys rozhodl svůj i náš život.“

„Jak svůj i náš?“

„Pokud si Leu nevezmeš, stane se mou ženou.“

„A to mi říkáš jen tak?“

„Jak jinak? Chtěl jsi pravdu, tak teď ji znáš.“

Kain se otočil k Ábelovi zády a utíkal pryč. Cestou cítil, jak mu srdce bije v rytmu *zabij, zabij, zabij, zabij!*

Po čtvrt hodině běhu se otočil a vracel se za Ábelem. Uviděl ho, jak si zálibně prohlíží stromek, který právě zasadil. Ábel spatřil přicházejícího Kaina, rozevřel náruč a jeho tvář se rozzářila v úsměvu.

„Bratře, ty ses vrátil?“

„Vrátil,“ řekl Kain a cítil, že to nemluví on, ale někdo jiný v něm, „abych rozhodl situaci mezi námi.“

„To jsem rád, Kaine, ať už rozhodneš jakkoliv, situace se vyjasní a všem se nám uleví.“

Kain slyšel tlukot svého srdce a jeho ozvěna opakovala: *zabij, zabij, zabij, zabij, zabij!*

„Teď rozhodnu,“ řekl Kain a Ábel na něj v očekávání pohlédl, „přišel jsem tě zabít.“

„Proč, bratře, proč něco takového? Jsme jedné krve...“

„Ale už nebudem,“ vykřikl Kain a sehnul se pro kámen. Ábel pochopil situaci a utíkal pryč. Kain hodil a trefil se mu do hlavy. Ábel se skácel na zem a krev z jeho roztržité hlavy vytékala do země. V Kainově hlavě se ozval d'ábelský smích a on pocítil, že jeho srdce se proměnilo v kámen, který mu odtikává dílečky života. Přišel k bratrovi, zdrcený vzal jeho tělo do náruče a nesl je do domku, kde ho položil na rákosové lůžko. Jemně mu zatlačil oči a lehl si vedle něj na zem. Po chvíli vstal, umyl bratrovu zkrvavenou hlavu, natrhal květiny, posypal jimi Ábelovo tělo a řekl:

„Bratře, už to nejsem já. Kain je někdo jiný, někdo, koho neznám. V mém těle už není nic, jen smrt, která mi odklepává částečky života.“

Chvíli postál u bratra, pak se otočil a odešel.

Odpoledne se vydala Lea pro mléko a našla Ábela mrtvého. Hrůza z tohoto pohledu ji ochromila, upustila džbán a zvuk praskající nádoby ji probral z letargie. Vyběhla z domku a začala křičet bolestí, jež jí trhala srdce. Po chvíli se vrátila do domku a sedla si vedle těla, z něhož vyprchal život a s ním vše, pro co měli všichni Ábela tak rádi. Takhle ji tam našla Miriel a odvedla ji domů. Lea ztratila, pro co žila, ale uvědomovala si, že musí vyřídit Ábelovým rodičům, co se stalo.

35. Život poté

Evu, která se to dověděla první, tato zpráva zdrtila. Ulehla a její tělo se nacházelo ve zvláštním stavu, kdy jakoby nežilo, srdce jí však tlouklo. Lea, která byla zvěstovatelkou této strašné zprávy, vykonávala vše, co bylo třeba, jako stroj. Když se Adam vrátil z pole, řekla mu, co se stalo a odešla do ústraní v jeho domě, aby byla nablízku, kdyby potřeboval pomoc. Adam si sedl vedle své ženy, vzal ji za ruku a prosil v duchu Hospodina, aby mu ji nebral. Takto v modlitbách proseděl celou noc a pokorně čekal, až se Eva probere. Stalo se tak druhý den ráno. Zprávu o Ábelově smrti už věděli všichni a za Adamem přišel Sil. Když vstoupil do domu, poznal, že Adam už to ví a oslovil ho:

„Adame, sdílíme tvou a Evinu bolest, dovol, abych se postaral o důstojné uložení Ábelova těla pod mohylu.“

„Děkuji ti, Sile, všechno připrav a my s Evou přijdeme. Věřím, že přijdeme.“

„Adame, byl to i můj bratr, i když ne pokrevní... Jen nevím, kde je Kain.“

„Kain,“ opakoval Adam a celý se rozechvěl, jak přemáhal slzy, které nakonec neudržel. Sil objal Adama a slzy obou mužů splynuly v jeden proud bolesti.

Sil připravil pohřeb, kterého se všichni zúčastnili a byl tak smutný, že večer, když u ohně vzpomínali na Ábela, nejedli ani nepili, jen zpívali teskné písně a plakali. Adam, který se chtěl rozloučit se synem, jak uměl nejlépe, rozplakal svou píšťalkou všechny. Navršili Ábelovi mohyly vedle Irada a Lily, jak si to přál Adam.

„Tvořili jsme jednu rodinu za života, ať je tomu tak i po smrti,“ rozhodl.

Kain vyběhl z Ábelova domku a běžel jen tak nazdařbůh s pocitem, že v jeho těle běží někdo jiný, že síla, která pohání jeho nohy, mu nepatří a nevěděl si s tímto pocitem rady. Vzpomněl si na fracka od tůňky a napadlo ho, že myšlenku zabít bratra mu také podsunul on. Rozhodl se, že si s ním všechna darebáctví vyřídí, ale nemohl najít cestu k tůnce. Nakonec unavený, ztrápený, bezradný a plný strachu si sedl na stráň a usnul. Tam se setkal s Hospodinem. Probralo ho volání:

„Kaine, Kaine.“

„Tu jsem, Hospodine,“ ozval se Kain a když si uvědomil, co udělal, zalezl pod blízky keř, aby se skryl.

Hospodin řekl Kainovi:

„*Kde je tvůj bratr Ábel, Kaine?*“

Kain se přitiskl ke keři a odpověděl:

„*Nevím. Cožpak jsem strážcem svého bratra?*“

Hospodin pravil:

„*Cos to učinil? Slyš, prolitá krev tvého bratra křičí ke mně ze země. Budeš nyní proklet a vyvržen ze země, která rozevřela svá ústa, aby z tvé ruky přijala krev tvého bratra. Budeš-li obdělávat půdu, už ti nedá svou sílu. Budeš na zemi psancem a štvancem.*“

Kain Hospodinu odvětil:

„*Můj zločin je větší, než mohu odčinit. Hle, vypudil jsi mne dnes ze země. Budu se muset skrývat před tvou tváří. Stal jsem se na zemi psancem a štvancem. Každý, kdo mě najde, bude mě moci zabít.*“

Ale Hospodin řekl:

„*Nikoli, kdo by zabil Kaina, bude postižen sedmeronásobnou pomstou.*“

A Hospodin poznamenal Kaina znamením, aby jej nikdo, kdo ho najde, nezabil.

Ruka, kterou hodil kámen, zčernala. Kain přestal cítit svou ruku a nemohl s ní pohnout. Stala se mu přítěží. Přestala ho poslouchat i jedna noha a tvář se mu zkřivila v křeči.

Druhý den uslyšel vzdálený zpěv a skrytě se přiblížil k domovu. Bylo to v době, kdy hořela hranice za Ábela, všichni plakali, naříkali a zpívali teskné

písně. Kaina napadlo, jestli by byli tak smutní u jeho mohyly a hned si odpověděl:

„Vždyť by sis to, Kaine, nezasloužil.“

Uvědomil si svou vinu a když viděl hluboký smutek svých rodičů, plakal nad nimi, nad bratrem i nad svým činem a slzy odplavovaly vzpurnost z jeho srdce. Nebyl však ještě připraven plně přijmout pokání za svůj strašný čin. Nezpozorován se odšoural do samoty, aby našel bídu, pohrdání a posměch, které ho provázely řadu let.

My, kteří jsme Kainův příběh poznali, se ptáme:

„Proč nezabránil Hospodin Kainovi, aby zabil bratra? Proč mu neochromil ruku dříve, než hodila?“

Jak tomu mohl Bůh zabránit, když dal lidem svobodnou vůli? Mohl Kaina usmrtit, ale změnilo by se tím něco? Vražda nebyla v Kainově těle, ale v jeho mysli, v jeho srdci, v jeho duši.

Adam dál pracoval na poli a jeho břímě bylo těžší o ztrátu dvou synů a také o to, že Eva si od té doby nezaspívala a on si netroufl rušit její smutek svou píšťalkou. Občas ji vzal do ruky, pohladil a uložil zpět do police. Eva se přimkla k Hospodinově oltáři. Vzpomínala na Ábela a vysílala k nebesům své modlitby za Kaina. Oba věděli, Eva i Adam, že to byl Kain, kdo hodil kamenem.

Jednoho dne si zavolal Adam Sila a řekl mu:

„Sile, uzavřu s tebou smlouvu. Nemám už pro koho hospodařit a život zde, v Hospodinově zemi, nám přináší smutek. Proto odejdu i se svou ženou Evou a můj okrsek v Hospodinově zemi ti svěžuji do správy. Najmi čeled' a obdělávej půdu a starej se i o to, co zůstalo po Ábelovi. Pozvi kupce a přebytky prodávej. Z toho, co získáš, ukládej třetí díl pro mne. Spravuj můj okrsek po pět roků. Když se do pěti let nevrátím, bude vše tvoje. Dodržuj Hospodinův zákon a On ti požehná.“

Sil Adama marně přemlouval, aby zůstal, první Boží člověk však byl pevně rozhodnut. Sil přikázal připravit oheň na rozloučení, sešli se úplně všichni, aby se rozloučili s prvními obyvateli tohoto Božího okrsku a každý z nich si vzpomněl na něco pěkného ve spojitosti s Adamem nebo Evou. Byl to večer vzpomínek a když dohasínal oheň, Sil začal s loučením. Řekl:

„Adame, připadá mi, že už přede mnou není nic, než loučení. Rozloučili jsme se s otcem Iradem a ty jsi nám ho nahradil, stejně jako tvá žena Eva zastoupila naši matku. Loučení je smutné, nemám ho rád. Toto tiché údolí si bez vás neumím představit. Patříte sem, jste součástí Hospodinovy země a přece odcházíte.“

„Sile, neodcházíme navždy..., věřím tomu. Tady je náš domov a zde bude i náš hrob. Ty budeš místo mne první, a to říkám vám všem.“

Všichni zpozorněli a Adam jim řekl:

„Dokud se nevrátím, bude o společných věcech rozhodovat Sil. Bude i soudcem v rozepřích a ochráncem Hospodinova zákona. Všichni poslouchejte jeho rozhodnutí, bude tu místo mne. Druhá bude Lea.“

36. Adam s Evou opouštějí domov

Adam s Evou opustili svůj dům ráno za svítání. Když se slunce vyhouplo nad obzor, vystoupili na hory a rozloučili se s Hospodinovým údolím pohledem zakaleným slzami. Adam nesl ve vaku část zbytku Hospodinova obilí, které až do tohoto dne chránili pro případ neúrody a Eva ze stejného důvodu uchovala Hospodinův chléb. Večer před cestou jej zabalila do plátna a s ošatkou vložila do nůše na svých zádech. S bolestí opouštěli domov, byla to však právě bolest a beznaděj, která je vyhnala do světa. Přestože byli ztrápeni, Hospodin jim neodňal důstojnost, kterou dostali do vínku v zahradě Eden. Oba byli krásní a vznešení.

Šli jako poutníci od vesnice k vesnici a většinou byli vítáni. Předcházela je pověst dobrých bohů elohim, lidé na ně byli zvědaví a přátelsky je hostili. Evu tato setkání dojímala a protože se vyznala v bylinách, poradila ženám, jak léčit některé nemoci, podělila se s nimi o své zkušenosti s vedením domácnosti, naučila je spřádat nitě z rostlinných vláken i z vlny a také jim poradila, jak si zhotovit jehlu a s její pomocí ušít oděv. Adam nesl ve vaku obilí a všude, kde ještě neznali zemědělství, ukázal mužům, jak připravit půdu, zasít zrnka pšenice a setbu ochránit před divokou zvěří.

„Když budete trpěliví,“ řekl jim, „Hospodin vám požehná a země vám dá mnohonásobnou úrodu. Tu opět zasejete a z další úrody už si budete moci upéct chléb.“

Pověděl jim také, jaké kameny se v žáru ohně promění v kov a jak ten kov opracovávat, aby jim byl k užítku. Některý večer, když si sedli všichni kolem ohně a Eva podělila vesničany chlebem, vyprávěli o Hospodinovi a o životě v zahradě Eden. Lidé pozorně poslouchali a v jejich srdci se usadilo něco nového, nezapomenutelného. S vesničany setrvali vždycky jen krátce a pak pokračovali ve své cestě dál.

Při těchto setkáních si všímali, jak vesničané žijí a někde vycítili vzájemnou lásku a jinde poznali, že ve vesnici vládne strach. Lidé žili v chatrčích jako sběrači nebo lovci a často mívali hlad, jež nejvíce pociťovali staří lidé a děti. Muži nebyli ke svým dětem laskaví, neprojevovali jim lásku, naučili je však všechno, co potřebovali pro přežití rodu. V některých vesnicích rozhodoval o životě a smrti šaman a ten také vybíral lidské oběti bohům. Nechával usmrtit rituálním způsobem každého, kdo se mu znelíbil. Setkali se se šamanem, který chtěl oběma elohim, jak Adama a Evu nazýval, ukázat svou moc a zorganizoval obětní obřad bohům a jako oběť si vybral dvojici mladých lidí. Zapálil obřadní oheň, kolem kterého obyvatelé vesnice tančili, popíjeli jakýsi nápoj a

vykřikovali přitom nesrozumitelná slova. To vše až do umdlení. Lidé určení k oběti klečeli po celou tu dobu v kruhu před ohništěm. Když tanec skončil, chopili se dva muži chlapce, položili ho na kamenný obětní stůl a šaman mu rozřízl pazourkovým nožem hrud', vyrval mu srdce a lačně pil jeho krev. Mrtvé tělo pak nechal shodit ze skály. Těhotná dívka celý obřad pozorovala a když se šaman nasytil krve, nechal z ní strhat oblečení, rozřízl jí břicho, vyndal dítě, které jí položil do náruče a svrhnul ji i s dítětem ze skály za jejím mužem. Pak zvedl vítězně obě ruce a čekal od Adama pochvalu. Ten mu však pevně pohlédl do očí, dotkl se ho svou pastýřskou holí a šaman se před celou shromážděnou vesnicí zhroutil v křeči. Adam vzal Evu za ruku a beze slova z místa tragedie odcházeli. Lidé se mlčky rozestupovali a uvolňovali jim cestu. Když opustili vesnici, poprosili Hospodina o ochranu a rychle se vzdálili.

Neměli pevný cíl, ke kterému by směřovali, šli krajem a poznávali život lidí, se kterými se setkávali. Lidé k nim byli většinou laskaví, někdy se však před Adamem a Evou ukryli. Došli i do tábora, kde je uvítal náčelník oděný v ušmudlaném hedvábném plášti, s mečem u pasu, který mu překážel v chůzi a jeho žena měla na hlavě Evin šátek. Náčelník se chlubil mečem i pláštěm a několikrát opakoval „elohim Kain“.

„Byl k nim laskavý,“ řekl Adam Evě a to bylo po prvé, co promluvil o Kainovi.

Náčelník se rozmáchl mečem, aby jim ukázal, jak Kain usekl hadovi hlavu a živě vyličil, jak si pak na hadovi pochutnali. Adam porozuměl a byla to pro něj i pro Evu maličká náplast na velikou krvácející ránu. Vyndal z tlumoku píšťalku od Hospodina a zahrál. Bylo to po prvé po krutých zážitcích a Eviny oči mu prozradily, že ji to potěšilo. Pak zahrál ještě jednou a Eva zazpívala. Když dohrál, náčelník vydechl a natahoval ruku po flétně, Adam mu ji však nedal, ale udělal mu jinou z dutého dřeva.

Když odcházeli, všichni kolem nich se obřadně postavili a náčelník promluvil. Řekl:

„Elohim Kain,“ a ukázal na meč a plášť, „a elohim ...“.

Adam se dovtípil, ukázal na sebe a pak na Evu a doplnil:

„Adam..., Eva.“

Náčelník měl poslední slovo, když zbožně opakoval, „elohim Kain, elohim Ahdam, elohim Evah.“

Všichni se položili na zem, aby vzdali úctu bohům, kteří je navštívili, Adam jim však pokynul, aby vstali. Eva vyndala ošatku s chlebem a všichni si brali. Dostalo se na všechny, ale nezbyl ani jeden kousek. To bylo naposledy, co mohli rozdávat chleba od Hospodina. Oba pochopili, že Hospodin si nepřeje, aby vystupovali jako bohové, proto Adam ukázal rukou k obloze, řekl:

„Elohim Hospodin,“ a třikrát uhodil svou holí do země. Pak proti nim nastavil své ruce na znamení, aby je nedoprovázeli a s Evou tiše odešli.

Po krutých zážitcích se šamanem už Eva netoužila po setkání s lidmi, tak se vesnicím vyhýbali. Jedli divoké ovoce a nocovali pod širým nebem. Takto došli

až k pyramidám, na které hleděli v údivu a nevšimli si, že je pozoruje obr s obryní a jejich dítětem, které bylo o hlavu větší, nežli Adam. Jakmile je spatřili, pocítili úzkost, ale oba obři na ně pohlíželi s úsměvem jako na milou hračku a dokonce jim ukázali svůj domov. Adam s Evou tam uviděli vysoký stůl, na nějž nedohlédli a věci, kterým neporozuměli. Neuměli si představit, čemu by mohli sloužit. Když je obři vyprovázeli na další cestu, vyzdvihl obr Adama do výšky a prohlédl si jej zblízka. V Adamových očích však nespátřil strach, ale naopak pocítil sílu jeho očí, tak ho opatrně a s respektem postavil na zem. Obryně dala Evě zlatý prsten s modrým drahým kamenem a Eva si jej nasadila na ruku jako náramek. Obě se tomu zasmály. Když Adam s Evou ušli kus cesty, ohlédl se. Obři tam ještě stáli a oběma lidem zamávali. Prostorem se ozvalo:

„Jahve elohim.“

37. Návštěvou u krále Utany

Šli už mnoho úplňků a zpráva o jejich osamělém putování se donesla i ke králi Utanovi. Když byli od města vzdáleni sotva jeden den chůze, vyslal jim král naproti vůz s hodnostářem, který jim vyřídil královo uctivé pozvání do města a královského paláce.

Král je přijal se vši okázalostí, obklopen dvořany. Při vstupu do trůnního sálu zazněla hudba, král sestoupil z trůnu, zdrženlivě se uklonil a přivítal je slovy:

„Vítej, králi Adame. Jsem potěšen, že tě mohu přivítat ve svém domě i s královnou Evou. Buďte mými vzácnými hosty a naplňte můj palác příběhy, jaké tu nikdy nezazněly.“

„Tvé přivítání hřeje naše srdce, králi Utano, já však nejsem král a má žena není královnou. Jsem kněz.“

Utana pozdvihl obočí, vyhradil jim však několik pokojů, krásně je oblékl, poskytl jim sloužící a všechno pohodlí, jak se sluší pro hosta z panovnického rodu. Brzy poznal, že Adam s Evou jsou prostí lidé a nevyžadují služby ostatních. Utana se přizpůsobil a nedával na odiv své bohatství. Rád se s Adamem procházel v palácových zahradách, kde spolu přátelsky rozmlouvali. Někdy vyjížděli na koních do kraje, inkognito navštěvovali město a jednou nechal král zapřáhnout do Kainova vozu a vyrazili na silnici, která vedla po hradbách. Objeli celé město a král řekl:

„Tyto hradby jsou dílem tvého syna Kaina, králi Adame.“

Adam nevěděl, jak odpovědět, tak jen sklonil hlavu. Král pokračoval:

„Poznal jsem oba tvé syny a znám tvou bolest, králi. Kaina jsem měl rád, přestože to byl nejpyšnější člověk, jakého jsem kdy poznal... Cítím s tvým utrpením a věřím, že tvá krásná žena ti dá další potomky a budete mít zase pro co žít.“

„Děkuji za útěchu, králi Utano.“

Při jedné procházce s králem obdivoval Adam harmonii palácových zahrad.

„Je to stejné, jako krásná hudba,“ řekl Utanovi, „tuto krásu vnímáme zrakem a do srdce se nám zapisuje podobně, jako krásná hudba.“

„Ano, králi Adame, je to tak. Tuto krásu vnímáme jako barevnou symfonii, která harmonizuje naše srdce.“

Adam nerozuměl slovu symfonie, mlčky však přikývl a král pokračoval:

„Krása přírody je tu pro všechny bytosti, ale ne všichni ji vnímají. Mnozí neumí přenést harmonii přírody do svého života.“

„Nerozumím příliš tvým slovům. Vypozoroval jsem, že i zvířata mají své chvíle pohody.“

„V tom máš pravdu... Jistě sis také všiml, že zvířata nic nevytvářejí a když přijdeš na místo, které opustily třeba opice, jistě z toho nemáš pocit harmonie.“

„Nejen opice,“ usmál se Adam.

„Nejen zvířata,“ dodal král a Adam na něj překvapeně pohlédl.

„Vyprávěl jsi mi o vesnicích nebo skupinách lidí, se kterými jste se setkávali cestou sem a uvědomil sis, že žijí podobně, jako jste žili s Evou, když jste se octli v Údolí pojmenovaném zčásti po tobě.“

„Žijí možná ještě hůř nežli my v našich začátcích.“

„Zkus si uvědomit, jak se proměnil váš život, co všechno jste s Evou vytvořili a vybudovali za dobu ne o mnoho delší nežli jedno století. Jste mladí a se svými potomky a potomky svých dětí proměníte Údolí i svůj život k nepoznání.“

„Asi máš pravdu, králi Utano, jen nevím, co tím chceš říci.“

„Jenom to, že kmeny, se kterými jste se setkali, jsou na zemi déle nežli vy a měli jste pocit, že něco proměňují?“

„Řekli jsme si s Evou, že žijí přírodním způsobem života.“

„A budou tak žít ještě tisíce let... Vy jste přišli na tento svět, abyste vytvořili kulturu a předávali ji nejen svým potomkům, ale všem lidem, kteří o to budou stát... Proto vás Hospodin stvořil..., možná právě pro tento úkol.“

„Co bude s lidmi, kteří nebudou chtít nic změnit, nebudou chtít zlepšit svůj život?“

„Adame, kulturu i víru v Boha, v tvého Hospodina, můžeš jen předávat..., nikdy vnucovat. Pamatuj, že každé násilí, i to, které jako násilí nevypadá, přináší zlo..., třeba i v daleké budoucnosti.“

„Klaním se tvé moudrosti, králi Utano.“

„Poklony si nechej pro svého Hospodina, ten ví, co je moudrost. Já vím mnohé od svého otce a také zde žijí už tak dlouho, že ty jsi vedle mne batole... Odpusť mi to přirovnání.“

„Jsem moc rád, králi, že jsem se s tebou setkal.“

„I mne to těší, Adame, nejen pro tebe samotného, ale i proto, co do tebe Hospodin vložil. Kulturu může šířit mnoho bytostí, ale Hospodinova kultura je jiná, nežli ta, kterou vytváří Jeho protivník. Hospodin, to je moudrost a láska. Jeho protivník čerpá z pýchy a nenávisti.“

„Pověděl jsi mi mnoho, odpověz mi ještě na jednu otázku.“

„Ptej se, Adame.“

„Mne a Evu stvořil a pro život na zemi vychovával Hospodin. Jsem lepší než lidé, kteří se s Hospodinem nesetkali tak přímo, jako já?“

„Nejsi lepší, Adame a nikdy si to nesmíš myslet. Tahle myšlenka je cesta do protivníkovy tábora. Nejsi lepší, ale také ne horší. Jsi jen jiný. Všichni lidé mají svůj počátek v Bohu i když je nestvořil přímo Hospodin, všichni jsou Boží děti a všichni jsou si před Bohem rovni. Nesmíš pohrdat vzhledem druhých lidí ani jejich způsobem života. Když budeš soudit, věř, že i pro tebe se najde soudce a pak se možná budeš divit, kolik na tobě najde špatných vlastností.“

„Mám o čem přemýšlet, příteli. Jen přítel může radit nezkušenému tak upřímně.“

Evě dělaly společnost dámy žijící v paláci, brzy ji však omrzely a ona zjistila, že se svou služkou si pohovoří lépe než se vznešenými dámami, které neměly potuchy o životě. Požádala krále, aby se směla procházet po jeho zahradách sama a od té doby ji začali nazývat osamělou paní.

Jednou, když kráčela kolem nevelkého jezera, které bylo ve vzdálené části zahrady, spatřila u stromu před sebou Kaina. Stál tam a díval se na ni. Zastavila se a pohled na syna jí trhal srdce. Byl celý nahrbený, jedna ruka mu bezvládně visela a obličej měl zkřivený křečí.

„Kaine,“ zašeptala a on se k ní dobelhal, opíraje se o hůl. Padl před ní na kolena a sklonil hlavu až na zem. Eva ho pozvedla a přitiskla ho k sobě. V tu chvíli oba cítili, jak z jednoho do druhého proudí láska. Z matky do syna a ze syna do matky.

„Maminko, odpustíš mi?“

Eva ho vzala za ruku a dovedla ho ke kamenům na břehu, které sloužily jako lavička. Chvilí pozorovali labutě s mláďaty a Kain si vzpomněl na kachní rodinku na jezírku v horách.

„Kaine, stále jsi můj syn, navzdory všemu zlému. Necítím nenávist ani zlobu, jen velikou bolest pro Ábela i pro tebe.“

„Můžu něco odčinit?“

„Musíš, můj synu, Kaine..., musíš. S pokorou přijmi, jak tě Hospodin poznamenal, s pokorou přijímej posměch i políčky, kterým se nevyhneš, chval za to Hospodina a oplácej jen dobrým, protože pokorné snášení bolesti a příkoří tě očišťuje. Nenávist a hněv vyžeň ze svého srdce, tak jako z domu vyháníme obtížný hmyz.... Hospodin tě nezahubil, znamená to, že ti chce pomoci.“

„Maminko, já jsem nechtěl...“

„Nehledej výmluvy, synu, hřích musí být potrestán, jinak by na světě nebyla spravedlnost a zlo by se rozrostlo do obludných rozměrů. Tvůj hřích je ten největší.“

„Maminko...,“

Eva vstala, objala Kaina a řekla mu:

„Tvou bolest, můj synu, ponesu s tebou. Až se mé srdce zklidní, budu vědět, že i ty jsi našel rozehřešení.“

Políbila ho na čelo a rozloučila se s ním slovy:

„Není všemu konec, můj synu, máme Hospodina a ty jednoho dne poznáš, že tě opět přijal... Ted' už běž, více tuto chvíli neunesu.“

Kain sklonil hlavu a kulhavě odcházel. Pak se ještě zastavil a pohlédl na matku, která stála, dívala se za ním a z očí jí volně stékaly slzy.

Sotva Kain odešel, Eva si uvědomila, že jí chtěl něco říci a ona mu to nedovolila. Litovala toho, ale neběžela za ním. Věděla, že zlý čin musí být potrestán, i kdybychom sebevíce chápali pohnutky zločince, i když zločinu se dopustil vlastní syn. Adam jí vysvětlil, že zlý čin může být pochopen, ale nemůže být přijat a omluven, nemůže být relativizován. Současně byl rád, že starost o potrestání Kaina z něho Bůh sňal tím, že ho potrestal sám, že ho poznamenal.

Když jí Adam toto vysvětloval, Eva se ho zeptala:

„Jak bys potrestal svého syna, kdyby to muselo být?“

„Nechal bych ho ukamenovat,“ odpověděl Adam, aniž by se zamýšlel.

Adam se s králem Utanem sblížil. V jeho společnosti zapomínal na své trápení a neřešil do nekonečna otázku Kainovy i své viny a nerozdíral tak své srdce. Byl králi Utanovi vděčný, že rozptyloval jeho myšlenky a přinášel mu tím chvíle pohody. Jednou šli spolu v utajení do města a došli až k pranýři, kde Adam spatřil stejnou scénu kamenování, jako to viděl před léty Kain. Adam požádal krále, aby to zarazil.

„To nemůžu, příteli, ti lidé k tomu mají jistě nějaký důvod.“

„Možná, ale pokořují toho chudáka, vysmívají se jeho nahotě a je zřejmé, že je týrání bezbranného člověka těší. To chceš dovolit?“

„Nemůžu nic dělat, nejsem tu jako král, ale jen obyčejný měšťan... Jestli chceš, zeptej se jich, proč ho kamenují.“

Adam k nim přistoupil a zklidnil rozjařenou společnost jediným slovem.

„Zadržte,“ vykřikl a všichni se k němu otočili.

„Proč kamenujete toho člověka?“

„Proč se staráš? Je to náš otrok.“

„Něčím se snad provinil?“ zeptal se Adam.

„Jistěže se provinil.“

„Povězte čím a posoudíme jeho vinu.“

Nikdo Adamovi neodpověděl. Dívali se po sobě a nikdo nevěděl, čím se provinil.

„Proč ho tedy bijete?“

Společnost zvadla a jeden z nich nakonec řekl:

„Cvičíme se v hodu kamenem.“

„Nevadí vám, že je to živá bytost?“

„Je to jen otrok,“ někdo prohodil.

„Čí je to otrok?“ chtěl vědět Adam.

Jeden z kamenujících mu nabídl:

„Jestli chceš, můžeš si ho koupit.“

Adam neměl čím zaplatit, tak pohlédl na krále a ten přikývl.

„Odvažte toho člověka,“ přikázal Adam a král dodal:

„Zaplaceno dostanete v paláci.“

„To určitě,“ řekl jeden z nich a chystal se hodit kamenem. Adam mu chytil ruku železným stiskem a muž zakňučel bolestí a kámen upustil.

„Odejděte,“ přikázal král, „jste jen cháška zbabělých výrostků.“

Jeden z nich chtěl protestovat, Adam mu pohlédl do očí a mladík ztichl. Jeho kumpán pohrozil:

„Vemte si toho chcípáka. Dojdeme si pro odměnu ke králi. Až mu vylíčíme situaci, buďte si jisti, že nám tu trosku vyváží zlatem.“

Sebral si své věci a s posměchem všichni odešli. Král zavolal strážce, kteří byli nedaleko a ti nebožáka na králův příkaz odnesli do domu sloužících v paláci.

Král Adamovi řekl:

„Zdá se, že jsi tvrdý jen k sobě, Adame. Pochopil jsem rozdíl mezi knězem a králem.“

„Tvrdost zasluhovali ti mladíci. Čím se provinil otrok, se teprve dozvíme.“

„Máš pravdu, Adame, ti mladíci jsou nevychovaní výrostkové, ale jsou šlechtici a nebylo by rozumné rozhněvat si šlechtu. Proto jsem je hned na místě nepotrestal, i když by to zasloužili.“

„Když jsme přišli, nazval jsi mne králem, ale jaký bych já byl král? Jsem jen obyčejný sedlák, jenž obhospodařuje půdu, kterou mu Hospodin svěřil. Pracuji od rána do večera na poli a tak získávám chléb pro sebe a svou rodinu..., dokud jsem ji měl.... V tom je celé mé panování.“

„I když se tak necítíš, jste oba z nejvyššího královského rodu a máte své poslání. Hospodin tě nepostavil na zem, abyste tu s tvou ženou Evou žili skrytě a sami, aniž by po vás zůstala výrazná stopa. Nevěřím, že Boží záměr by byl tak pomíjivý. Jestliže tě Bůh stvořil a postavil na zem, tak to bylo proto, abyste tu s Evou něco změnili..., vytvořili novou kulturu... I když jsi kněz, jsi král a králem jsi i ve svém srdci. Máš to v sobě a má to v sobě i tvoje žena. Ty se ujmeš kamenovaného otroka a ona se vyhýbá uštěbetaným palácovým dámám. Hospodin vás obdaroval přebohatě a obdaří vás i hojným potomstvem, aby se naplnil smysl vašeho života..., tomu věř.“

„Tvá slova jsou přátelská a probouzejí naději, králi Utano. Užili jsme si s Evou tvého pohostinství. Musíme se vrátit domů a přijmout všechno, co pro nás Hospodin nachystal.“

„Nebudu tě zdržovat, než se však rozloučíme, uspořádám na vaši počest ples. Tvá žena potřebuje rozptýlit a tobě se také uleví od smutných myšlenek.“

Adam chtěl něco namítnout, ale Utana mu to nedovolil. Žertovně řekl:

„Mé důvody pro uspořádání plesu nejsou jen nezištné, rád bych si zatančil s tvou krásnou ženou.... Samozřejmě, pokud mi to dovolíš.“

Ples byl připraven za pár dní, král daroval Evě překrásné šaty a ona zazářila svou krásou i tancem. Adam na ni byl v tu chvíli hrdý. V jeho duši se uvolnilo napětí a opět se těšil ze života a získal nový pohled na hospodaření v horském údolí. Rozhodl se najmout pracovníky a jestli ho Hospodin neobdaruje dalšími potomky, povolá lidi z okolí a Hospodinovu zemi zabydlí. Je to veliký kus úrodné půdy, která může uživit mnoho lidí a on ji nenechá ležet ladem. Naplní Hospodinovo údolí lidmi, kteří budou ochotni žít podle Hospodinova zákona.

Při loučení předal král Utana Adamovi svazek letorostů vína a poradil mu, aby je vysázel na jižní svah hory a vysvětlil mu, jak o ně má pečovat. Pak dodal:

„Nerad se s vámi loučím, Adame, s tebou i s tvou krásnou a ctnostnou ženou, žel, nemohu vám bránit v návratu domů. Cítil jsem se s vámi jako rovný s rovným a to mi bude chybět.“

„Králi Utano, tvůj palác je plný dvořanů, kteří dychtí po tom, abys s nimi promluvil.“

„Vím o tom, ale také vím, že mi na jedné straně podlézají a za zády mne pomlouvají. Hledají cesty, jak ze mne vydolovat výhody.“

„Snad nejsou všichni takoví.“

„Máš pravdu, všichni ne. Není však mezi nimi nikdo pro důvěrný rozhovor.“

„Králi Utano, jsi veliký panovník a já i má žena Eva jsme ti vděční, že jsi nás přijal do svého domova, když nás opustila naděje. Tvá moudrost byla balzámem na naši bolest a můžeme se zotavení vrátit. Nezapomeneme na tvé dobrodiní.“

Na Utanovi bylo vidět, že se s Adamem a Evou nerad loučí a jeho poslední upozornění bylo varovné.

„Příteli Adame,“ začal, „vím o tvé zemi, o rozlehlém údolí mezi horami a vím i to, že kdyby vás nechránil Hospodin, byli byste bezbranní jako kořata. Za horami, které uzavírají tvou zemi před světem, žije divoký kmen krvelačných Bazů a jejich náčelník Baziš kolem sebe shromažďuje lidi, kteří si libují v nevázanosti, ve zvrhlostech, napadají ve skupinách pokojné kmeny, kterým kradou ženy a děti a když na nich vyřádí svou zvrhlost, obětují je svým stejně zvrhlým bohům. Až bude Baziš dost silný a zatouží po větší moci, až bude připraven, může vytáhnout proti mně, aby vyplnil mé město, ale také proti tobě, aby zabral tvé území. Jsou to ty nejhorší stvůry..., stejně jako jejich bohové. I když spoléháš na Hospodina, měl bys také udělat něco sám na obranu své země.“

„Králi Utano, věříš, že nás chrání Hospodin, a kdo chrání tebe?“

„Mým bohem není Hospodin, ale ctím jeho velikost. I mne chrání bůh a není z těch, co stojí proti Hospodinovi... O bozích mám své mínění.“

Utanova slova zněla zatrpkle a Adam na něj udiveně pohlédl, na nic se však nezeptal. Oba muži se objali, Evě se Utana uklonil a pak se jen díval, jak vůz s koňmi, který jim daroval, mizí v dálce.

Adam s Evou se setkávali s lidmi různého vzhledu i způsobů chování a všude poznávali dobro, ale také zlo, kterému nerozuměli. Usoudili, že lidé za horami neznají Hospodina a tam, kde není Hospodin, tam je i zlo. Poznávali mnoho, ale ze všeho nejvíc toužili po klidu údolí Adam-on-di-Ahman. Byl to jejich Bohem jim určený domov. Po překročení hor poklekli a políbili zemi, kterou milovali.

Doma je radostně přivítal Sil a v jeho radosti nespatriil Adam ani stín neupřimnosti. Při večerním ohni, který Sil zorganizoval na oslavu jejich návratu, Adam promluvil o tom, co ve světě poznali a svou řeč zakončil slovy:

„Člověk musí projít kus světa, aby poznal, jak vzácný, jak drahý je domov, jak veliký je to dar od Hospodina, zvláště, když Hospodin je tu s námi a drží nad námi svou ochrannou ruku. Za horami je veliké zlo, které si ani neumíme představit a zde v Hospodinově zemi o tom nic nevíme. K nám se proplížilo jen jednou jedinkrát, možná i proto, abychom nebyli tak úplně bezstarostní.“

Adam s Evou poděkovali Hospodinu nejen za obživu, ale i za to, že je chrání před všemi nešvary, se kterými se setkali ve světě.

ČÁST TŘETÍ - ADAMŮV ROD

Gen.: kap. 5-6

„Když se lidé počali na zemi množit a rodily se jim dcery, viděli synové božští, jak půvabné jsou dcery lidské, a brali si za ženy všechny, jichž se jim zachtělo....Za oněch časů, kdy synové božští vcházeli k dcerám lidským a ty jim rodily, vznikaly na zemi zrůdy. Tenkrát byli na zemi obři. To jsou proslavení rekové dávných dob....“

1. Nový začátek

Adam s Evou přijali bolest, která je potkala, jako daň za své selhání v ráji. Je čas bolesti, ale i čas radosti. Když bylo Adamovi sto třicet let, znovu se s Evou našli a narodil se jim syn Set, se kterým vstoupila do jejich domu nová radost. Adam pochopil, v čem je jeho životní úkol, jeho poslání. Symboly jeho panování jsou rýč, motyka a Hospodinův oltář. Jeho úkolem je zúrodnovat zemi a osévat ji semeny od Hospodina. Tomuto umění bude učit každého, kdo vstoupí do Hospodinovy země a odtud se bude šířit dál do kraje. Vždyť už začal. Několika náčelníkům ukázal, co je potřeba dělat, aby semena přinesla úrodu.

Set byl od narození hodné dítě podobně jako Ábel, téměř neplakal, ale když se mu něco nelíbilo, uměl to dát najevo, v tom byl rozhodnější. Adama jednou napadlo, že Ábel nebyl dost odolný pro tento svět a možná se narodil jako budoucí mučedník. Evě o tomto letném nápadu nic neřekl, příliš by o tom přemýšlela a asi by v rysech maličkého Seta hledala jeho osud. Pro oba rodiče byl Set ztělesněním radosti a Adam byl rozhodnut pro přísnou výchovu v Hospodinově duchu. Za rok přibyla do rodiny holčička a Eva poděkovala Hospodinovi zvlášť radostně. Moc si přála dcerušku a Hospodin jí přání splnil. Pro ni to byla veliká změna, protože zatím okolo sebe měla jen samé muže. Dali jí jméno Ima a při obřadu pojmenování poprosili Hospodina o požehnání pro Imu i Seta. Eva v duchu vzpomněla i na Kaina a prosila o odpuštění jeho viny.

Adam se s chutí pustil do hospodaření s pomocí pracovníků, které najal na polní práce Sil, když Adam a s Evou odešli. Ti lidé si museli postupně zvykat na práci i na způsob života v Hospodinově zemi. Sil byl opatrný při najímání lidí. Měl představu o životě za horami a nechtěl, aby se do Hospodinovy země vetřeli špehové, kteří by připravovali něco zlého. Když najal celou rodinu přistěhovalců, vymezil jim okrsek k bydlení i obdělávání půdy a snažil se, aby se jim vedlo dobře. Postavili si chýši, v níž bydleli a dostávali potraviny jako jeho rodina, dokud si nevypěstovali své vlastní. Muži bez rodiny byli ubytováni ve starém dřevěném domě a pracovali na Adamových pozemcích. O jídlo se jim postarala každý den jedna z žen. Sil pověřil své bratry, aby nové obyvatele učili práci a zvykali je kulturnímu způsobu života. Také jim zdůraznil, aby si všímali, co je to za lidi, jestli nemají zlý úmysl. Přichozím oznámil, že v Hospodinově zemi může zůstat jenom ten, kdo se přizpůsobí životu jejích obyvatel.

Jednou potřebovala Eva mléko a při té příležitosti chtěla zkontrolovat zvířata, požádala tedy Leu, aby jí ohlížela děti. Vzala si džbán a pospíchala na pastviny, které se od Ábelovy smrti značně rozrostly. O zvířata se staral Silův bratr s jedním přistěhovalcem. Eva přicházela k sýrárně a už z dálky viděla vůz s koňmi a nějaké lidi. Když přišla blíž, srdce se jí rozbušilo a utajené slzy jí sevřely hrdlo. U domečku stál Kain a nebyl sám. V náručí držel děvčátko a vedle něj stál asi pětiletý hošík.

„Maminko, toto jsou mé děti,“ řekl, když přišla k nim a holčičku postavil na zem. Tu zaujaly květiny v trávě, šla si je hned trhat, ale chlapec zůstal u otce.

„Můj prvorozený se jmenuje Henoch,“ představil chlapce Kain a chlapec se způsobně uklonil.

Eva ho přivinula k sobě a zlíbala na obě tváře. Pak mu vysvětlila:

„Já jsem tvoje bába Eva a ty jsi můj vnuk Henoch. Budeš si to pamatovat?

„Budu. Bába Eva a vnuk Henoch.“

Evu rozveselilo, jak zkrátil její větu a chlapce pohladila. Mezitím ji zatahala za sukni holčička, která jí přinesla květiny. Eva ji vzala do náruče a zeptala se:

„A jakpak se jmenuješ ty?“

„Jsem Noemka,“ řekla holčička a hezky se na Evu usmála.

„Noemka, takové něžné jméno. Myslím si, že je akorát pro holčičku, jako jsi ty.“

Eva odvedla děti do domečku, kde byl na stole chleba, mléko i sýry a v misce med divokých včel. Pohostila děti a vyšla ven za Kainem, který se rozhlížel po krajině.

„Kaine, synu, máš krásné děti a ty vypadáš mnohem líp, než když jsem tě viděla naposledy.“

„Všechno se zmírnilo, maminko, už téměř nekulhám a obličej je také lepší. Jen ruka mě neposlouchá.“

„A co Hospodin, jak to máš s ním?“

„Přece to vidíš. Můj vzhled už je lepší, mám ženu a děti. Hospodin je milosrdný, odpouštějící.“

„Neodpustil by ti, kdybys nelitoval svého činu.“

„Lituji, maminko, moc lituji, a lítost se mnou půjde až do konce života.“

„Hospodin ti odpouští, ale lítosti tě zbavit nemůže. Naše špatné skutky jdou s námi celým životem.“

Kain na její slova přikývnul a Eva ho nechtěla trápit výčitkami, tak změnila téma.

„Mám radost z tvé proměny,“ řekla a vyzvala ho, „ted’ mi pověz něco o své rodině, o tom, jak žiješ.“

Kain se usmál a Eva si uvědomila, že v minulosti byl u něj úsměv velmi vzácný. Vycítila, že je vyrovnaný a vyzařuje z něj pokoj.

„Usadil jsem se v zemi Nod. Nejdříve jsem žil, jak se dalo. Toulal jsem se po kraji a žil z milodarů. Pak se mi naskytla příležitost dělat lehčí práce a oblíbil si mne majitel lomu. Důvěřoval mi a nechal mne řídit práce v kamenolomu. Stal jsem se jeho správcem a člověk, kterému lom patří, mi dal za ženu svou dceru.“

„To znamená, že ti opravdu důvěřoval. Jinak by ti nedal svou dceru.“

„Věří mi i ted’ a podporuje mne v mých plánech.“

Eva zpozorněla a Kain řekl:

„Už mám dost kamene, abych začal stavět město.“

„Tvoje touha od tebe neodešla...?“ byla překvapená Eva, „to znamená, že Hospodin podporuje tvou snahu. Pros, aby ti žehnal, s jeho pomocí můžeš dokázat i veliké věci.“

„Vím to a na Hospodina nezapomínám. Každou práci s ním začínám i končím.“

„Kaine, dneska jsi přilil do nádoby mého života plný džbán štěstí.“

„Také mám radost, maminko.“

„Nastoupíme si do vozu a pojedeme k nám domů podělit se o naši radost s Adamem.“

„Ne, maminko, přijel jsem za tebou. S otcem se chci setkat, pokud mi odpustí, až postavím město. Teď by to ještě nebylo dobré.“

„Jak myslíš, synu Kaine. Máš bratra Seta a sestřičku Imu, ani ty nechceš vidět?“

„Chci a jistě se setkáme, možná nejednou. Vždyť jsou to mí sourozenci a co jsem pokazil s Ábelem, musím napravit se Setem a Imou. Maminko, údolí Adam-on-di-Ahman je požehnaná země. Je tu klid a mír. Ve světě je to úplně jiné. Jsou tam různí lidé, kteří se od sebe velice liší a jsou tam i bytosti, které se snaží ovládnout lidi a dokonce je proměňují. Jsou to zrůdy, vyvolávají války a jako zrůdy se chovají. Zlo má mnoho podob, některé jsou klamné a ve výsledku jsou všechny ohavné. Kdyby vás tu, matko, někdo napadl nebo kdyby vám něco hrozilo, pošlete pro mne, mám nějaké lidi a pomůžu vám.“

„Drahý Kaine, jistě tě požádáme o pomoc, když to bude potřeba, ale já věřím, že nám nic nehrozí. Tvůj otec Adam žije spravedlivý život a spoléháme na Hospodina, že nás bude i nadále chránit... Že nás neopustí.“

„Máš pravdu, maminko, spravedlivý život je podmínkou i nadějí Hospodinovy přízně.“

Kain se rozloučil a Eva se dívala za vozem, který odvážel část její rodiny. Bylo jí smutno, že zlo, které se vloudilo do její rodiny a projevilo se strašným činem, je rozdělilo.

Adam už byl doma, když se vrátila a Lea po jeho příchodu odešla.

„Kde jsi byla tak dlouho?“

„Zašla jsem na pastviny a setkala jsem se tam s Kainem.“

„Ty se s ním scházíš za mými zády?“

„Ne za tvými zády... Neměli jsme nic domluveno, to zařídil Hospodin.“

„Co chtěl?“

„Přijel nám ukázat své děti.“

„Tak proč nepřišel sem dolů, do našeho domu?“

„Netroufal si, Adame, nevěděl, jestli by tě to potěšilo, ale chce se s tebou setkat.“

Adam se zamyslel, chvíli houpal Seta na koleni a pak řekl:

„Ještě je čas.“

2. Set a Kain

Léta plynula a Adamův rod se rozrůstal. Po Setovi a Imě se Adamovi a Evě narodily další děti. Zatímco Adamových potomků přibývalo, Iradových ubývalo. Sil i Lea a ostatní Silovi sourozenci zestárli a umřeli, a nežili už ani Marab, Miriel a Ruana. Z další generace zůstali jen nejstarší a ostatní odešli do světa, odkud se nevrátili. Adamovi to bylo líto kvůli Iradovi a Lile, kteří v Hospodinově údolí založili svůj rod v naději, že jejich potomci tam budou žít po věky. Litoval i svých dvou synů a už ani nevěděl, pro kterého z nich ho víc bolelo srdce. Čas je milosrdný, plyne a všechno proměňuje. Veliká dramata zastírá milosrdnou mlhou, léčí rány, obrušuje hrany. Jestli měli Adam s Evou něčeho dostatek, tak to byl právě čas. Každou věc, každou událost mohli promyslet i procítit a směřovali tak k moudrosti.

Když Adam odpočíval po práci na vinici, kterou každý rok rozšiřoval, procházel v myšlenkách svůj život a mnoho uvažoval o tom, co se stalo mezi jeho prvními syny a proč to, co bylo mezi nimi, vyústilo v tragedii. Chyběl mu Ábel a trápilo ho, že neví nic o Kainovi. Věděl o něm jen to, co mu řekla Eva, jak se však Kainův život vyvíjel dál, o tom neměl tušení. Chtěl by vědět, jak žije, jestli ctí Hospodina a pokud ano, odpustil by mu.

„Kaine,“ povzdechl si, „tobě jsem chtěl předat hospodářství, předám je však Setovi, tobě jsem chtěl dát prvorozenecké požehnání a vysvětit tě na Hospodinova kněze. Obojí získá Set a já budu pěstovat víno od krále Utany.“

Set dospěl a Adam ho poslal do světa pro poučení. Set šel jinou cestou než Kain a setkal se s lidmi přátelskými i nepřátelskými a poznal, že uvnitř svých společenství se dopouštějí zla na lidech i na zvířatech a své morální poklesky vydávají za oběti svým bohům. Po návratu z cesty se zeptal Adama:

„Otče, proč máme jen jednoho Boha?“

„Je jen jeden Bůh.“

„Kdo jsou ti ostatní bohové?“

„To jsou, synu, jen Bohem stvořené bytosti.“

„Proč je tedy lidé považují za bohy?“

„To je těžké..., nejsou z tohoto světa a mají jiné poznání a jiné schopnosti nežli lidé.“

„Nejsou jen vymyšlení?“

„Některé si lidé vymysleli, aby měli své bohy, ale někteří jsou skuteční.“

„Tedy malí bohové?“

Adam zavrtěl nesouhlasně hlavou.

„Žádní bohové, jen stvořené bytosti. Dobré slouží Bohu a nevydávají se samy za bohy. A ty zlé jsou často duchové, kteří tě k sobě připoutají a svádějí tě ke hříchu. Celou pravdu o světě i o lidech, o bytostech dobrých i zlých, zná jen Bůh Stvořitel. On je tvůrce zákonů, některé bytosti však pronikly do Božího tajemství a chtějí se rovnat Bohu. Je to jen pýcha, která je vede k využívání nebo

i zneužívání Božích zákonů. Osobují si právo opravovat Boží Stvoření. Jejich poznání není dokonalé, dopouštějí se omylů a chyb a často dělají věci se zlým úmyslem. Pamatuj, že dokonalost je jenom v Bohu, protože jen On zná celé dobro a celé zlo. Každý čin má své důsledky a Bůh vidí nejen čin, ale i to, co přinese dobrého nebo zlého třeba i v daleké budoucnosti. Pamatuj, nejsou žádní bohové, jen bytosti dobré i zlé.

„Budu mít o čem přemýšlet, otče.“

„Jsem rád, že přemýšlíš.“

Set se stal dobrým, energickým hospodářem. Vzhledem i povahou se Adamovi podobal jako vejce vejci. Údolí se postupně zalidňovalo a lidé žili ve vzájemné úctě. Adam učil Seta všechno, co musel umět kněz a hlava rodu, učil ho i soudcovskému umění. Brzy poznal, že Set v občasných sporech rozhoduje stejně, jako by rozhodoval on sám. I když byl Set v podstatě mírný, netoleroval zlo, které mělo snahu proniknout i do Hospodinova údolí. Každého, kdo chtěl zavádět něco proti Hospodinovu zákonu, vykázal z údolí. V Hospodinově zemi ubývalo divočiny a přibývalo polí a zahrad. Setův život byl s proměnou krajiny spojen. Pokaždé když sledoval vzrostlé obilí, jak je vítr kolébá v dlouhých vlnách, pohnulo se i jeho srdce. Miloval svou práci a semena, která rok co rok vkládal do půdy, požehnal, protože pro něj byla posvátná. Při žních vždy s úctou zapaloval snopky pšenice na Hospodinově oltáři jako poděkování za bohatou úrodu.

Adam měl ze syna nesmírnou radost. Ábel býval myšlenkami někde v oblacích a s Kainem si už vůbec nerozuměl. Zato Set, to byl jeho člověk. Praktický, poslušný Hospodinova zákona, nepřilíš skromný a také ne pyšný. Jestliže Adam žil jen jako zemědělec, který pracoval od svítání do setmění na poli a se všemi lidmi ve svém okolí žil jako rovný s rovným, Set si uvědomoval své postavení dané jeho rodu Hospodinem a v Hospodinově zemi se stal vládcem, který o všech důležitých věcech rozhodoval a podle Adamova mínění rozhodoval dobře. Proto si Seta jednoho dne zavolaal a řekl mu:

„Synu Sete, měl jsem dva syny před tebou, ale už je nemám. Vidím, že ctíš Hospodinův zákon, práci na poli vykonáváš s láskou, ve sporech jsi spravedlivý a všechny věci v údolí rozhoduješ rozvážně a bez otálení, dám ti své požehnání a vysvětlím tě na Hospodinova kněze.“

Když se tak stalo, Adam mu požehnal a vysvětlil ho na kněze, Set se ho zeptal:

„Otče, bylo požehnání, které jsi mi udělil, prvorozenecké?“

„Nebylo, synu, nejsi prvorozený a tvůj starší bratr ještě žije.“

Set na to neřekl nic, sklopil však hlavu a Adam poznal, že je zarmoucen, tak mu řekl:

„I když jsem ti nemohl udělit prvorozenecké požehnání, práva prvorozeného připadnou tobě. Od této chvíle rozhoduj o všem jako prvorozený.“

Tak se stal Set patriarchou, poděkoval otci a nabídku využil. Začal hospodařit jako vládce údolí Adam-ondi-Ahman. Oženil se a na vyvýšenině pod horami si

postavil sídlo důstojné vládce Hospodinovy země. V horských průsmycích nechal vybudovat cesty na východ i na západ a povolal kupce, kterým začal prodávat přebytky z úrody i nadbytečná zvířata. Také rozvíjel řemesla, která před mnoha lety začal zavádět v údolí Irad. Aby nedal loupeživým kmenům popud k napadení údolí Adam-on-di-Ahman, nechal v průsmycích vybudovat ochranné pevnosti s početnými strážemi, kterým později veleli jeho synové. Jak přibývalo dětí Adamovi a rozrůstala se i Setova rodina, postupně zaplnil Adamův rod Hospodinovo údolí.

V době, kdy byl Set knězem v Hospodinově zemi a jeho prvorozený syn Enoš byl ve věku dospívání, rozhodl se Kain navštívit rodiče a poprosit otce o odpuštění. Připravil dary pro rodiče i pro Seta a Imu a zvolil cestu, která nevedla chráněným průsmykem. Chtěl bratra i rodiče překvapit a tak se jednoho dne objevil v blízkosti otcova domu. Tam ho však zadržela stráž a odvedla ho před Seta, který seděl na trůnu a vedle něho stál jeho prvorozený Enoš. Kain se poklonil a řekl bratrovi:

„Bud’ pozdraven, Sete, můj bratře, jsem Kain a vidím, že jsi skutečný vládce Hospodinovy země. Celé údolí mezi horami pod tvým vedením vzkvétá.“

„Co tu pohledáváš, bratrovrahu Kaine? Chceš snad zabít i mne, aby sis uchoval prvorozenství?“

„Bratře Sete, proč jsou tvá slova tak tvrdá? Chci tě jen pozdravit a poklonit se svým rodičům, kteří mi dali život.“

„Rodiče nestojí o tvé pozdravy a poklony. Nepokoušej se setkat se s otcem.“

Kain sklonil hlavu a smutně řekl:

„Právě za otcem jsem přišel.“

„Kaine, nepatříš do Adamovy rodiny, sám ses vyloučil. Stráž tě doprovodí k horám a víckrát se nepokoušej znovu je překročit.“

V tu chvíli předstoupil před Seta Enoš a poprosil:

„Otče, dovol svému bratrovi, aby své rodiče pozdravil. Rád pak doprovodím Kaina na jeho cestě po naší zemi.“

Set však byl neoblomný, syna Enoše pokáral a zavolal stráž, která odváděla Kaina ze Setova domu. Mezitím se rozkřiklo, že v údolí je Kain a dověděl se to i Adam. Chtěl odpustit svému prvorozenému a pospíchal, aby se s ním setkal. Uviděl ho se strážcem a poznal, že do jeho rodiny hledá cestu další hřích. Rozhodl se tomu zabránit a zavolal na něj:

„Synu Kaine, pojd’ do mého domu a buď mým hostem.“

„Otče, můj otče,“ zvolal rozrušený Kain, padl na kolena a sklonil hlavu k zemi. Adam ho pozvedl a odvedl ho k sobě do domu. Kain pobyl u rodičů několik dní, setkal se se svými bratry a sestrami a dostalo se mu otcovského odpuštění i požehnání. Zašel i k Ábelovu domku a tam poprosil Ábela i Hospodina o odpuštění. Ke své rodině se vracel s lítostí, že ztratil domov v Hospodinově údolí, ale s pokojnou myslí. Když vystoupil na hory, ohlédl se a řekl:

„Sbohem, domove mého dětství. Už mi budeš patřit jen ve vzpomínkách. Mým skutečným domovem je město, které bude městem Henochovým. Tam je má rodina i mé místo pro život.“

Brzy po Kainově odchodu navštívil Adama vnuk Enoš.

„Dědečku, pověz mi, co se tu kdysi stalo?“

„Co máš na mysli, Enoši?“

„Je pravda, že strýc Kain zabil svého bratra?“

„Kdo ti to řekl?“

„Otec nazval Kaina bratrovrahem.“

„Tedy otec Set...? Nu, stalo se to, ale nikdo neví, jak se to stalo a proč se to stalo. Kain upřímně lituje toho činu... Zkazilo mu to život.“

„Jak zkazilo, dědečku?“

„Ztratil pokoj v duši. Tento skutek ho bude provázet až do konce jeho dnů.“

Kain splnil životní předurčení a postavil své vysněné město. Uprostřed vybudoval Hospodinovi chrám, který byl dominantou celého města. Vládcem města se stal syn Henoch, po kterém Kain město pojmenoval. Dočkal se vnuků i pravníků, z nichž někteří byli dobří, a jiní ho zarmucovali. Dočkal se i potomka Lamecha, který byl vzpurníkem a Kain si vzpomněl, že i on býval vzpurníkem a uvědomil si, co prožíval otec Adam při jeho výstřelcích. Hluboce litoval všeho, čím zarmoutil své rodiče, ale ještě nevěděl, že zlo bylo zaseto a své ovoce teprve přinese.

Kainovci a Setovci si byli vzdáleni. Nenavštěvovali se a nemísili se. Kain nedoufal, že se ještě setká s rodiči. Set mu jasně řekl, že v údolí Adam-on-di-Ahman není vítán a ať se neopovází tam vkročit. Kaina napadlo, co by asi Set udělal, kdyby porušil jeho zákaz. Co by se asi stalo? Dal by Kaina uvěznit nebo ještě něco horšího? Kdyby ho něco takového potkalo předtím, než zabil Ábela, jistě by zkoušel Setovu trpělivost, teď však věděl, že Setův zákaz porušit nesmí.

Možná to byl Hospodin, kdo rozhodl jinak. Stalo se, že Enoš, Setův syn, který už poznal kus světa, promluvil k otci a zeptal se:

„Otče, ve světě má svůj chrám kdejaký falešný bůh a my máme pro Hospodina jen oltář pod širým nebem. Pověz, nezaslouží si náš Bůh, náš Hospodin, svůj dům?“

„Myslím, že zaslouží, synu.“

„Drahý otče, i já chci být jednou právoplatně vysvěcen na kněze v našem rodě a přál bych si, aby se tak stalo v Hospodinově chrámu v údolí Adam-on-di-Ahman. Dovol, abych se postaral o výstavbu důstojného chrámu pro Hospodina.“

„Synu Enoši, ať o této věci rozhodne praotec Adam.“

Adam svolil a Enoš požádal Kaina, aby v Hospodinově zemi postavil chrám.

Kainovi se rozbušilo srdce, když k němu synovec Enoš přišel a takto promluvil. Setovi se to moc nelíbilo, ale Adam souhlasil. Kain najal dělníky a při stavbě mu pomáhal jeho syn Henoch. Za devět let byl postaven ten

nejdůstojnější chrám, jakého byl Kain schopen. Při stavbě se Enoš sblížil se strýcem Kainem, mnoho spolu rozprávěli a Enoš pochopil, že Kainova tragédie byla v tom, že postupně podléhal zlé síle, které se nakonec nedokázal vzepřít. Také však poznal, že jeho pýcha byla zlomena. Hospodinův chrám v údolí Adam-ondi-Ahman už stavěl tichý, pokorný člověk, jenž pečlivě zvažoval, kam položit který kámen, aby stavba byla pevná a výsledkem byl chrám, který by se zalíbil Hospodinovi. Jeho syn Henoch v sobě měl něco z prostoty a důvěřivosti babičky Evy. Nebyl komplikovaný a lidé ho měli rádi.

Kain dokončil dílo a šel zkontrolovat, zdali je celá práce bezchybná, jestli není někde něco nedokončeno. Prohlédl si pozorně chrám a až na jednu maličkost byl spokojen. Na hlavici jednoho z mnoha sloupů byl uvolněný kámen. Rozhodl se, že pošle jednoho z dělníků, aby chybu napravil. Teď se však chtěl s dílem, na kterém pracoval léta, rozloučit.

Procházel chrámem a ovládla ho bázeň Boží, jež mu tryskala ze srdce. Zbožně poklekl a se slzami v očích děkoval Hospodinovi za to, že mu dovolil postavit tento chrám k Jeho oslavě. Prosil za odpuštění svých vin a také o to, aby jeho viny nedopadly na jeho potomky. Slzy mu stékaly a on sklonil hlavu až k zemi. Promlouval k Hospodinu a bylo to pro něj velmi bolestivé. Postupně pocítil úlevu a pokoj, jenž se ze srdce rozlil do jeho mysli i do celého těla. Vstal a cítil se šťasten. V duchu vyslovil přání, aby ho tato šťastná chvíle nikdy neopustila. Hluboce se před oltářem poklonil a odcházel z chrámu. U dveří si vzpomněl na nedokončený sloup a vrátil se, aby si jej lépe prohlédl. Uvolněný kámen spadl Kainovi na hlavu a jeho duše opustila tělo.

Druhý den přišli do chrámu lidé a našli Kaina mrtvého. Tehdy Adam zaplakal a řekl:

„Vůle Boží se naplnila a kruh osudu se uzavřel.“

Kainovu mohylu navršili vedle mohyly Ábelovy a při obřadu zazněla Adamova píšťalka a Eva zazpívala píseň.

3. Enoš

Kain vypadal, jako kdyby spal. Enoš si všiml pokojného výrazu jeho tváře a řekl:

„Hospodin je milosrdný, odpustil strýci Kainovi.“

Slyšel to Set a tomu se Enošova slova vůbec nelíbila. Když se vrátili z pohřbu, zeptal se ho:

„Jak to myslíš, že Hospodin je milosrdný? Kain byl vrah a provždy vrahem zůstane. Nikdo o něm v budoucnu nebude přemýšlet jinak než jako o vrahovi. Ostatně, bylo mu odplaceno podle pravidla *zub za zub*.“

„Ano, otče, odplata byla spravedlivá. Kainova vina není menší tím, že se změnil. Vina je vina a musí být spravedlivě potrestána, i když viníka chápeme a

třeba i milujeme. Zde se však spojila spravedlnost s milosrdenstvím. Všiml sis, jak byla jeho tvář pokojná? Nebylo v ní ani stopy po úzkosti nebo strachu.“

„Synu Enoši, jak se to stane, že syn je učitelem svému otci?“

„Odpusť, otče, nechci tě poučovat. Jen jsme každý upozornili na část jedné pravdy. Kain už provždy zůstane vrahem a lidé si tento základní morální příběh budou vyprávět jako báji možná až do konce časů. Není možné jej rozpitvávat, poučení z něho by ztratilo sílu. Jenom my jsme zahlédli jeho tvář a tušíme, že Hospodin na něj shlédli s milosrdenstvím.“

Enoš přemýšlel i o svém otci. Věděl, že Set je zbožný kněz, laskavý otec i spravedlivý vládce, a poznal i to, že neumí odpouštět. Viděl to jako jeho jedinou slabost a rozhodl se prosit Hospodina, aby Setovi vložil do srdce více lásky.

Modlil se takto:

„Hospodine, Ty jsi spravedlivý, ale i milosrdný. Můj otec Set je spravedlivý a z obavy, aby nečinil kompromisy, se bojí odpouštět. Učiň, ať pozná, že my lidé jsme chybující, ale jsme také schopni litovat svých špatných činů. Provinění si zaslouží pokárání nebo i potrestání, po něm však přichází odpuštění.“

Enoš byl jiný nežli jeho otec Set. Od raného mládí chodil s Bohem a netoužil po světské moci. Odešel se svolením Seta do světa a seznamoval se se zvyky a způsobem života různých kmenů. Potvrdilo se mu, co slýchal od svého děda Adama. Poznal, že v těchto společenstvích byl šaman v roli kněze a ten určoval, co je správné a co špatné. Když byl šaman dobrý člověk, bylo dobře, když však byl zlý, bylo zle a někdy moc zle. Aby ho příslušníci kmene nezabili, když by se jim některé jeho rozhodnutí nelíbilo, zaštiťoval se bohy. Ohlašoval:

„Bohové poručili, aby ten nebo onen člověk jim byl obětován.“

Proti takovým výrokům nebylo odvolání a tak umírali lidé, kteří se z jakéhokoliv důvodu znelíbili šamanovi a někdy se ani nemuseli znelíbit. Prostě si tímto způsobem upevňoval moc. Lidé mu nosili dary, aby se před ním chránili, ale mnohdy ani to nebylo moc platné. Všechny dívky, které si vyhlédl, prošly jeho lůžkem a pak jim vybral muže nebo byly obětovány bohům. Enoš i se svou útlou postavou měl nad těmito zloduchy převahu. Stačilo, aby pohlédl šamanovi do očí a ten hned poznal, že má co dělat s jiným člověkem, než byli ti, které ovládal. Za Enošem stál Hospodin a on se tím netajil. Pohané se rádi přeli, který z jejich bohů je nejmocnější a Hospodin, jehož slávu Enoš šířil, měl v tomto ohledu vynikající pověst.

Enoš ve světě dospěl v muže a zmoudřel. Poznal, že lidé uctívají bůžky i bohy a všech těchto bytostí měli ve svých myslích mnoho. Ztvárňovali si modly a těm se klaněli. Enoš jim modly i domnělé bohy rozmlouval, ne vždy se však setkal s pochopením. Někteří pohané měli svůj způsob víry příliš zakořeněný.

Z dědečkova vyprávění pochopil, že jediný Bůh je ten, který všechno stvořil a řídí chod světa i vesmíru a není mu lhostejný život lidí. Vkládá do srdcí lidí lásku a milosrdenství. Je tak plný lásky, že je láska sama. Adam mu vysvětlil, že tento vznešený a laskavý dárce života má svého mocného odpůrce, který je Jeho pravým opakem. Je to zlý duch tak naplněný zlobou, závistí a nenávistí, že

všude šíří jen hřích a smrt. Jeho cílem bylo zkazit Adamův rod, Hospodinovo dílo, kterého sám nebyl schopen. Chce odloučit Adamovy potomky od Hospodina a učinit z nich nástroje svých rejdu. Když tohle Enoš pochopil, rozhodl se postavit se proti Zlému. Hospodin mu dal dar řeči a Enoš procházel krajinami a šířil víru v Boha Hospodina a jeho slávu. Mnozí lidé ho vítali a s radostí poslouchali. Měl pověst moudrého proroka, který neohromuje zázraky, ale probouzí lásku a přináší lidem útěchu v trápení. V té době mnoho lidí zapochybovalo o svých bozích a začalo uctívat Hospodina.

Enoš by se možná stal mnichem poutníkem, jak toužil naplnit Hospodinovu vůli, ta však byla jiná. Otec Set ho povolal domů a takto k němu promluvil:

„Synu Enoši, Hospodin se jistě raduje z toho, jak promlouváš k pohanům. Máš však ještě jeden úkol. Jsi po mně první v mé rodině a jako prvorozený máš povinnost založit si rodinu.“

„Ale, otče...“

Set ho však nenechal domluvit a řekl mu:

„Když vymře Adamův rod, když zanikne posloupnost kněží, kdo bude sloužit Hospodinu?“

Enoš se otci uklonil a odešel přemýšlet do své světnice. Druhý den předstoupil před otce a oznámil mu:

„Otče, znám ženu, se kterou bych chtěl založit rodinu. Jmenuje se Siona. Vezmi dary, navštiv jejího otce a požádej ho mým jménem o její ruku.“

Set v radostném údivu pozdvihl obočí a řekl:

„Rychle se rozhoduješ, Enoši, to se mi líbí... Splním, oč mne žádáš.“

Svatba byla brzy a když bylo Enošovi devadesát let, narodil se mu syn Kenan a po něm pak další děti. Enoš se o svou rodinu staral dobře, vedl své potomky k uctívání Hospodina a svému otci pomáhal v jeho povinnostech vládce Údolí. Když mu bylo sto třicet čtyři let, přijal z Adamových rukou kněžské svěcení.

4. Praotcové, následníci Adamovi

První zkažený anděl, jehož pozdější jméno bylo Satan, dobře věděl, že lidé s čistou duší, láskou v srdci a oddaností Hospodinu pro něj znamenají smrt. On potřeboval armádu proti Hospodinovi a opatřil si ji ve strážných andělech, kteří mu uvěřili a přidali se k jeho rebelii. To mu však nestačilo. On potřeboval armádu z lidí, z potomků Adamových. Proto mu tolik záleželo na tom, aby Adam a Eva byli zkaženi dřív, než proti němu budou moci vystoupit silou Božího Ducha.

První lidé podlehli klamu a tím pochybili. Vzápětí se však vrátili k Hospodinu, i když už byli jiní, než jaké je Hospodin stvořil. Síla jejich lásky i ducha prvotním hříchem oslábla, ale stále tu byla.

První v rodu byl Adam, který se rychle vzpamatoval ze své viny a pevně se postavil za Hospodina. Bůh to ocenil, požehnal mu a vysvětil ho na svého kněze.

Tím posílil Adamova ducha. Druhý byl Kain. Ten podlehl, ale přesto se snažil vymanit se ze Satanových spárů. Jeho vina však byla tak veliká, že nejenže nemohl být vysvěcen na kněze, ale byl i proklínán a vina ho odloučila od jeho rodiny. Ztratil důstojnost a tím i právo na označení patriarcha a nemohl být započítán do souvislé řady patriarchů, Hospodinových kněží. Od něho vznikla odnož Kainovců. Kainovou smrtí se vůle Boží naplnila, kruh osudu však uzavřen nebyl. V tom se Adam mýlil. Jednou zaseté zlo vydá svá semena a ta v tomto případě uzrála v Kainově praprapravukovi.

První Hospodinovi lidé byli stvořeni, aby se Boží láskou, která z nich zářila do daleka, a dětskou oddaností Hospodinovi, postavili Zlému, který na Zemi prováděl své rejdy.

V Adamově rodě každého prvorozeného muže v dalších pokoleních vysvětil na kněze sám Adam a každému požehnal, když ho předtím zapřísahal, aby pečoval o svou rodinu, udržel ji neporušenou od Satanových zhýralých pochopů. Vysvětil na kněze svého syna Seta, vnuka Enoše, pravnuka Kenana, jeho syna Mahalalela, pak následoval Jered, Henoch a poslední, koho vysvětil, byl Metuzalém. Lamecha, který se narodil Metuzalémovi po Adamově smrti, vysvětil Adamův syn Set, který byl v té době nejstarší, a poslednímu Noemovi vložil ruce na hlavu Metuzalém, když bylo Noemovi pouhých deset let. Všichni ostatní byli vysvěceni v dospělém věku. Spěch, se kterým byl Noe vysvěcen na kněze, svědčí o něčem mimořádném, o nepříznivých okolnostech, které Noema ohrožovaly a rodiče pro něj chtěli tímto způsobem zesílit Hospodinovu ochranu. Noe měl také syny, jeho nejstarší se však nedočkal vysvěcení na kněze, protože do dějin země vstoupil Bůh.

Hospodin obdaroval Adamovy potomky dlouhým životem. Většinou se dožili více jak devíti set let. Výjimkou byl Henoch, který byl na zemi tolik let, kolik má rok dnů, tedy tři sta šedesát pět let. V Genesis se o něm dočteme, že *chodil s Bohem a najednou zde nebyl, protože si ho Bůh vzal*. To však neznamená, že zemřel. Henoch se vrátil od Boha a zůstaly (po něm?) udivující záznamy.

Satanovi nelze upřít pracovitost. Snažil se jako divý, aby zkazil Adamovy potomky. Jeho první obětí byl Kain a druhou Kainův praprapravuk Lamech, ale v tomto případě to nebylo vítězství, nad kterým by jásal, protože do tohoto rodu už sáhnul svým drápem po Kainovi. Jemu šlo o oběti z dalších Adamových potomků a ze Setovy linie. Jak přibývalo potomků v Hospodinově údolí a postupně jich stále více odcházelo za hranice chráněného území, podléhalo jich stále víc Satanovu vlivu. Rebelující strážci (*božští synové*), kteří se přidali k Satanovi, unášeli ženy a v mužích zloduch Satan probouzel Bohem zakázané choutky. Dokud žil spravedlivý Adam, byl brzdou ve zlotřilostech všeho druhu, ale jak přibývalo mezi jeho potomky těch, kteří se dali zlákat Satanem, slábnul duch jeho rodu a zkaženosti ve světě přibývalo.

Adam dožil svůj život v bázni Boží v údolí Adam-on-di-Ahman. Tři roky před smrtí povolal své potomky kněze od Seta až po Metuzaléma a také zbytek spravedlivých ze svého rodu do údolí Adam-on-di-Ahman, aby jim udělil

poslední požehnání. Když tam přišli, spatřili na trůnu vetchého shrbeného starce, který přes svůj požehnaný věk neztratil důstojnost.

Když se všichni shromáždili v Hospodinově chrámu, Adam takto promluvil ke svým lidem:

„Moji drazí, jste poslední spravedliví, a proto jsem vás povolal na toto posvátné místo. Jsem už příliš starý na to, abych zasahoval do běhu života v našem Údolí, které jsme kdysi s vaší prabábou Evou dostali od Hospodina do dědictví. Zprvu jsme tu byli sami dva, později nám Hospodin poslal dobrého člověka Irada s ženou Lilou a Údolí se postupně začalo zalidňovat. Dnes už nás tu žije mnoho z mého rodu a já děkuji Hospodinu, že nás uchránil před zlem za horami. Zde ještě platí Hospodinův zákon. Uchraňte si své Údolí a dovolte Hospodinu, aby zde vládnul. Bude-li tu Hospodin s vámi a vy s Ním, ochrání vás ode všeho zlého.“

Když skončil, vyzval všechny, aby poklekli a oni dojati, že ještě mohli vidět svého praotce a slyšet jeho moudré nabádání, ho poslechli. Adam je zasvětil Hospodinu a udělil jim své poslední požehnání. Poté se posadil na trůn a prorokoval o budoucích časech. Praotcové, kteří byli odpovědni za své potomky, porozuměli jeho vážným slovům a sevřelo se jim srdce. Adam nakonec každého ze svých potomků oslovil jménem a se všemi se rozloučil. Když odcházel do svého domu, lidé se rozestoupili a poklekli na znamení úcty. Odcházel první patriarcha, vysoký úctyhodný stařec, opírající se o hůl a za ním šel jeho vnuk Enoš, kterého měl ze všech svých potomků nejraději. Enoš ho doprovodil do domu.

Před shromážděné se postavil Adamův syn Set a pronesl:

„Adamovým odchodem skončila jedna etapa života v údolí Adam-on-di-Ahman. On byl hrází, která zadržela zlo, jež by se sem jinak hrnulo jako záplava bahna ze všech stran. Teď je na nás, abychom zlo udrželi za hranicemi. Nedovolme, aby našemu rodu ubývalo sil, nepřipustíme, aby se vytrácela víra i láska, aby spravedlnost byla rozměňována a zmizela naděje, která se opírá o Hospodina. Povolíme-li touhám našeho těla, aby utiskovaly ducha, náš rod ztratí duchovní sílu a možná to ani nezpozorujeme. Kdysi nám stačil na obranu soustředěný pohled. To jsme byli ještě zdraví a velmi silní, bylo v nás mnoho Božího ducha. Dnes už se objevují nemoci a sílu svých očí nahrazujeme zbraněmi. Pokud ztratíme Hospodina, neochrání nás ani zbraně. Nedávno mi otec Adam řekl, že náš rod se Hospodinu vzdaluje a propadá se do nicoty.“

V tu chvíli se Metuzalém zeptal:

„Co znamenají ta slova? Zeptal ses, Sete, svého otce?“

„To víš, že zeptal, Metuzaléme. Adam mi řekl, že jestli opustíme Hospodina, přijdeme i o vládu v našem Údolí, spravedliví budou vyhnáni a Údolí se promění ve vlčí doupě.“

Adam zemřel, když mu bylo devět set třicet let. Jeho tělo uložili pod mohylu vedle jeho dvou synů a blízko Evy, která už měla také svou mohylu a všichni se shromáždili, aby se rozloučili s prvním a největším patriarchou.

Zde končí jeden veliký příběh a začíná něco jiného, začíná život bez Adama, jehož duchovní síla udržela Údolí v bezpečí. Adam vzbuzoval respekt do té míry, že dokud žil, nikdo si nedovolil napadnout údolí mezi horami, přestože všude okolo se usadilo zlo a krajina se hemžila bojechtivými válečníky. Jeho smrtí se neuzavřel osud jeho rodu, jen se rychleji proměnil.

5. Svět po Adamovi

Dokud Adam žil, byl v údolí Adam-on-di- Ahman pořádek. Lidé pracovali na polích nebo se živili řemeslem, žili ve spořádaných rodinách, vedli děti k bázni Boží a staré lidi měli v úctě a nezanedbávali je. Vlivy ze světa za horami měly snahu pronikat i do Údolí, ale Adam byl ve věcech víry a morálky neúprosný. Každého, kdo chtěl šířit manýry světa, nechal vyvést stráží za hranice. Měl k tomu důvod. V zahradě Eden poznal Hada, protivníka Hospodinova, v té nejhroznější podobě, poznal jeho lstivost a pochopil jeho úmysl znehodnotit člověka. Věděl, že udělá vše, aby Božího člověka zničil.

Svět za horami se podroboval bestii, jí však šlo především o údolí Adam-on-di-Ahman, kde byl nejvyšší autoritou Hospodin. Adam často opakoval:

„Kde není přijímán Hospodin, tam vládne Jeho protivník. Kde není přijímán Boží zákon, tam vládnou nesváry, nenávist, závist a zlo v plném rozsahu.“

Bylo tomu tak před potopou a je tomu tak i dnes.

Adam za svůj dlouhý život pochopil, že Bůh stanovil přírodními zákony všemu živému cestu. Každému rostlinnému i živočišnému druhu určil jeho cestu tak, aby se nekřížila s cestami jiných druhů. Ve výšinách stromů mohou vedle sebe žít ptáci s veverkami, ale naprosto nehrozí, že by se jednoho dne narodila veverka s ptačím zobákem a křídly. Všechno Boží stvoření podléhá dokonalému řádu, který zajišťuje, že vlaštovka zůstává po věky vlaštovkou a otakárek fenyklový bude každé léto zářit v přírodě jako nádherný, stále stejný klenot, že liška s králíkem spolu nevytvoří zrudu. Boží řád zajišťuje v přírodě stabilitu, takže je možné všechno živé rozčlenit do kmenů, řádů, tříd, čeledí, rodů a druhů, jak to roztřídil Carol Linné. Boží zákon zajišťuje každému tvoru životní prostor i způsob života. Zvířata se samovolně nemění, pokud do jejich života nezasáhne člověk a nenaruší jejich cestu. Tam, kde zasáhne ve snaze vylepšit přírodu, tam se musí už provždy starat sám. Boží řád, který vládne vesmíru, planetě Zemi, rostlinám, živočichům i člověku je zákonem přežití. Boží moudrost je nepřekonatelná. Satan si to však nemyslel a chtěl svou mocí Boží dílo vylepšit, předělat. K tomu za pomoci zkažených andělů, kteří mu podléhali, zneužil člověka.

Jak se to stalo? Genesis mluví o tom, že ženy z Adamova rodu byly krásné a tito zkažení synové Boží si brali za ženy všechny, kterých se jim zachtělo. Výsledkem těchto spojení bylo, že vznikaly na zemi zrudy.

Člověk měnil vše kolem sebe a možná si ani nevšiml, že mění především sám sebe. Ztrácel vlastnosti nezbytné pro zachování života, kterými ho obdaroval Bůh a nahradil je vlastnostmi vyhovujícími Božímu protivníkovi. Tak proti sobě stály láska s nenávistí, víra v Boha a pohrdání Bohem, pokora a pyšné ego, pracovitost a lenost, pravdomluvnost a lež, cudnost a chlípnost, zdrženlivost a nevázanost a další, přičemž negativní vlastnosti se prohlubovaly a stále více lidí jim podléhalo.

Také se na zemi rozmnožili obři a sedmý patriarcha Henoch zanechal svědectví, že v jeho době už byli velmi nebezpeční. Zrůdy, které se zrůdně chovaly. Člověka přestal ovládat Boží duch a začaly mu vládnout emoce s pýchou, až lidé zatoužili být jako Bůh. Zprvu netušili, že se Hospodinu vzdalují a tím se i proměňují. Hospodinův obraz z jejich podoby mizel a oni se postupně stále více podobali Satanovi a jeho démonům. Bůh zakázal mezidruhová křížení, přesto se podle Henocha v době předpotopní praktikovala a to byl také důvod, proč vznikaly zrůdy nebo nové méně hodnotné druhy rostlin i živočichů, které snadno podléhaly nemocem. Nehodní *božští synové* naučili tyto praktiky i lidi.

Samostatnou kapitolou té doby byli obři, které Bůh nazývá *proslavenými reky dávných dob*. Mluví-li o nich Bůh takto, nemuseli být všichni špatní, dokonce i v mytologii se objevují obři- hrdinové, ale podle Henocha obři pojídali lidi a nakonec snědli i své vlastní děti. Henoch je hodnotí jako veliké zlo pro tu dobu. Země byla plná brutality, válek, bezpráví, vzpoury proti Bohu, a člověk, který přestal spoléhat na Hospodina, těmto vlivům podléhal.

Dokud byl na zemi Adam, který žil dlouhou dobu vedle Hospodina, znal i Satana (*starého hada*) a na vlastní kůži poznal, co je to za tvora, byl Satan brzděn ve svém rozletu. Nedlouho po Adamově smrti zaplavil zemi strach a Satan se stal vládcem nad lidmi. Démoni našeptávali lidem špatné věci, probouzeli v nich zlé choutky, vybízeli je ke zhýralostem všeho druhu a snad se i pokoušeli namluvit jim, že neexistuje ani Bůh ani d'ábel, že jsou to jen lidské výmysly. Metuzalém, jenž měl ze všech patriarchů nejdelší život (969 let), byl hlavou rodu až dlouho po Adamově smrti a plně pocítil, s jakou razancí působí odpůrci Hospodina především na mládež. Ti, kteří podlehli svodům d'ábla, odcházeli z údolí Adam-on-di-Ahman a hledali si existenci ve světě, kde platily jiné zákony nežli v Hospodinově údolí. Rozdíl byl především v tom, že patriarchové, kteří vládli v Údolí, vychovávali lidi tak, aby tělo bylo podřízeno duchu, aby život byl za pomoci vůle řízen duchem, kdežto ve světě tomu bylo naopak. Tělo vládlo duchu a duch se pomalu vytrácel. Možná proto řekl Hospodin:

„Můj duch nezůstane v člověku navždy, vždyť je jen pouhé tělo. Je mu určen věk sto dvacet let.“

Dokud žil Adam a byl při síle, chránil údolí Adam-on-di-Ahman před nákazou zvenčí a pokoušeli se o to i patriarchové po Adamovi, ale jak se vzdalovali od počátku, tak slábla i moc jejich ducha. Posledním vládcům Hospodinova údolí

chyběla spontánnost a víra prvních patriarchů. Duch devátého patriarchy Lamecha zeslábnul pod tíhou hříchů, které se prodíraly do jeho rodu. Mladí opouštěli Hospodina a Lamech si s tím nevěděl rady.

Ve světě se zhroutila morálka a zlo, které už se vůbec neskrývalo, ovládlo svět. Dovoleno bylo všechno, co se přičilo Hospodinovým zákonům. Tyranie a zhýralé choutky mocných dopadaly na slabé. Všechno se rozpadalo a běh života ztratil svůj řád. Tak se údolí Adam-on-di-Ahman stalo vysněným útočištěm. Vyprávěly se o něm legendy jako o zaslíbené zemi, ve které všichni žijí v míru a dostatku a nikomu nic nechybí. Lamech nedokázal zadržet davy přistěhovalců, kteří proudili do jeho země před násilím, jež se rozmohlo za horami. Utečenci prchali před násilím a násilí, které měli v sobě, přinesli do Hospodinova údolí. Utíkali také před obry, kteří unášeli lidi, hlavně však děti. Mnozí rodiče své děti marně hledali. Děti, které byly uneseny, už nikdy nikdo nespasil.

Hospodin dlouho trpělivě sledoval, co se děje na planetě Zemi a poskytl člověku mnoho příležitostí, aby nepodléhal Zlému, aby se od něj osvobodil, ale rozrůstající se lidstvo už příliš zabředlo do hříchu, až ztratilo sílu k odporu. Nebylo lehké zůstat věrný Hospodinu, který po člověku žádal, aby byl ctnostný, zdrženlivý, čestný, laskavý, umírněný, vždy připravený pomoci druhému v nouzi, prostě poslušný Jeho zákonu a navíc, aby miloval svého Boha a všechno živé, i ty zrůdy, které mu ubližovaly, když se nechtěl nechat strhnout do jejich způsobu života.

Proti Hospodinovu zákonu stála nabídka Zlého, který vítal u každého člověka ztrátu sebekontroly, puštění uzdy všem choutkám těla, všem neřestem, všemu, co člověka degraduje. Probouzel závist a vrcholem byla nenávist až do proudů krve a nejzvrhlejších choutek. Zlý zapomněl svým obětem říci, že na konci jejich životní cesty je naprostý rozklad osobnosti a pokud jde o žebřík života, následuje pád do propasti.. V Metuzalémově době dosáhla zkáza člověka i přírody (zapříčiněná člověkem) takové úrovně, že náprava už nebyla možná.

Hospodin viděl všechny hrůzy, kterým na planetě Zemi otevřel stavidla Jeho protivník a poznal, že spravedlivých valem ubývá. Viděl, jak se *„rozmnožila zlovůle člověka a každý výtvar jeho mysli i srdce je v každé chvíli jen zlý“*, a litoval, že stvořil člověka. Také věděl, že pokud nezasáhne, bude zkažena nejen Země, ale zkáza se roznese i do vesmíru. Rozhodl se tedy jednat a obdaroval devátého patriarchu Lamecha potomkem.

Poslušnost Hospodinovi vede k jasnozřivosti, harmonii, radosti a spokojenosti a nakonec postoupení na žebříku života o stupínek výš. Možná proto musel přijít na svět Noe.

ČÁST ČTVRTÁ - NOE

Gen: kap. 6-7

I viděl Hospodin, jak se na zemi rozmnožila zlovůle člověka a že každý výtvar jeho mysli i srdce je v každé chvíli jen zlý. Litoval, že na zemi učinil člověka a trápil se ve svém srdci. Řekl: „Člověka, kterého jsem stvořil, smetu z povrchu země, člověka i zvířata, plazy i nebeské ptactvo, neboť lituji, že jsem je učinil.“ Ale Noe našel u Hospodina milost.

1. Noe – dětství

Když uplynulo poslednímu, devátému, praotci Lamechovi sto osmdesát dvě let života, dala mu jeho žena Bad-Enoš prvorozeného syna. Chlapec se narodil, když byl jeho otec s Metuzalémem u stáda na vzdálené pastvě. Porodní bába dítě ošetřila, vykoupala a uložila je do kolébky, aby si matka po těžkém porodu odpočinula. Ta, unavena, hned usnula. Její malý synek místo toho, aby také spal, jak se od novorozence očekává, se učil vnímat svět kolem sebe. Neplakal, jen si broukal, pohyboval malýma ručičkami a otáčel hlavou, jako kdyby kolem sebe všechno vnímal. Když se matka probudila, bába jí podala synka se slovy:

„Krásné dítě. Přivedla jsem na svět už hodně dětí, ale žádné nebylo jako to tvé.“

Bat-Enoš se polekala a kázala dítě rozbalit z plenek, aby si je prohlédla, jestli je v pořádku.

„Je to chlapec a nic mu nechybí ani nepřebývá,“ řekla matka radostně a přivinula dítě k sobě, aby zahřála jeho zkrhlé ručičky, „a na jeho tělíčku není žádné znamení.“

„Tak jsem to nemyslela,“ uklidňovala bába matku Bat-Enoš, „tvé dítě bude mít sílu jeho dávných předků. Řekla bych, že bude vědět víc než ostatní, možná bude prorokem.“

„Proč si to myslíš, Aino?“

Aina vzala dítě matce, zabalila ho do plenek a do peřinky a položila je vedle ní.

„Přivádím děti na svět už řadu let a zatím se všechny sobě podobaly. Jejich tvářička, kromě úzkosti spojené s porodem, nevyjadřovala nic. Zračily se v nich pocity z porodu, byla vidět únava, která rychle přivolala spánek..., jinak nic... Ve tváři tvého syna je něco navíc, co ke mně promlouvalo.“

„Pověz, ošetřovatelko, co tě zaujalo a zda to nebylo zlé? Ve světě je tolik zla, že nevím, jestli zlo snad nepřichází na svět s dětmi.“

„Nerouhej se, Bat-Enoš. Tvář tvého syna na mne působila jako vědoucí. Bude moudrý a bude ti požehnáním.“

Lamech se vrátil od stád až třetí den. Věděl už, že má syna a pospíchal domů, aby ho co nejdřív spatřil. Bat-Enoš na něj čekala a když přišel, položila dítě na stůl, rozvinula peřinku i plenky a Lamech se díval. Neprojevilo radost, jakou Bat-Enoš očekávala. Zachmuřil se a řekl:

„Jsem unavený, ženo, ať mi služka připraví večeři.“

Při jídle nemluvil a pak si šel hned lehnout. Příští den se na syna ani nepodíval, šel po své práci a tak to trvalo několik dnů. Porodní bába Aina si nenechala své pocity z Lamechova syna pro sebe. Chodila ho ošetřovat a lidem prozradila, jak pěkné a čiperné dítě je Bat-Enošin syn a sousedé si z jejích slov odvodili, že ten chlapec, který ještě ani neměl jméno, není Lamechův syn, ale potomek nějakého strážce. Nebylo by to v té době tak neobvyklé, provinili božští synové vstupovali často k lidským ženám a Bat-Enoš byla velice krásná.

Lamech nakonec neunesl výsměšné pohledy a uštěpačné poznámky sousedů a svou ženu po několika dnech mlčení vyzval:

„Při životě tohoto dítěte a při tvém životě mi přísahej, že tento chlapec, co tu leží na stole, je můj pravý syn.“

Bat-Enoš se rozplakala.

„Proč mi nevěří můj muž, můj pán? Vždycky jsem ti byla věrná, na žádného muže jsem ani okem nepohlédla.“

„Nevstoupil k tobě v době, když jsem nebyl doma, nějaký strážce...? Nevstoupil s tebou do tvého lože?“

„Tvá slova mne ponižují, Lamechu, a já nevím, proč mi je říkáš.“

Lamech se zamyslel, políbil své ženě ruce a řekl:

„Jsou li tvá slova pravdivá, Bat-Enoš, je to vůle Hospodinova, že nám dal syna, který má v sobě zvláštní sílu. Je jiný, je tak jiný... Tak nějak prý vypadal Adam, Ábel a Set, který se Adamovi podobal jako vejce vejci.“

„Hospodin nám dal krásného synka a bude nám útěchou, můj muži Lamechu.“

„Máš pravdu. Bude nám útěchou při naší práci a námaze našich rukou v zemi, kterou Hospodin proklel.... Věřím ti, Bat-Enoš, a náš syn se bude jmenovat Noe.“

Příští den zapálili na oltáři velikou oběť a v chrámu poděkovali Hospodinu. Viděli to všichni lidé v okolí a řekli si, že Hospodin prokázal Lamechovi a jeho ženě zvláštní milost.

Noe rostl jako z vody. Uměl si hrát s hračkami, které mu dědeček Metuzalém vyřezával ze dřeva a snažil se je pojmenovat. Sotva začal rozum brát, pozorně poslouchal vše, co si dospělí povídali. Nejraději naslouchal vyprávění o Hospodinovi. Metuzalém býval často udiven jeho otázkami a ještě více závěry, které si čiperný vnouček vyvozoval z dědových odpovědí.

Jednou řekl Metuzalém Lámechovi:

„Synu, ten tvůj chlapec nepřišel na svět jen tak pronic zanic. Toho Hospodin poslal na zem pro nějaký veliký úkol. Musíme ho Hospodinovi opatrovat, aby ho nezkazil nějaký zloduch.“

Noe prospíval na těle a rozvíjel se i na duchu. Byl líbezný dítě nejen na pohled, okouzloval i svými způsoby. Hrával si s dětmi, ale hrával si i sám. Povídal si s broučky i s motýly, poučoval zvířátka i květiny. Vyprávěl jim příběhy o Hospodinovi, o Adamovi a Evě, které slyšel od Metuzaléma a někdy je jemně káral, že dobře neposlouchají, jak to slýchal od své matky. Byl okouzlující a rodiče se báli, aby se nezalíbil nějakému zloduchovi, proto ho neustále nabádali, aby neodcházel daleko od domu.

Když dorostl deseti let, pozval ho starší, patnáctiletý kamarád Jabel na výpravu do hor.

„Co budeme dělat v horách?“ chtěl vědět Noe.

„Půjde nás pět a je to daleko... Bude to výlet na celý den, tak si vezmi jídlo.“

Noe se rozmýšlel a Jabel ztratil trpělivost.

„Tak chceš s náma jít nebo se bojíš?“

„To víš, že chci jít, jen to řeknu matce, aby neměla starost.“

„Nikomu to nesmíš říct, rodiče by nám to zakázali.“

Noe doma nic neřekl a odešel se skupinou chlapců do hor. Věděla o tom jen služka, která mu připravila jídlo. Jabel věděl o jeskyni, ve které prý se ukrývá obr. Pro kluky to bylo veliké dobrodružství. Dospělí vyprávěli o obrech různé zkazky a někdy se i přeli o to, jestli jsou nebezpeční nebo neškodní. Pravda byla, že nikdo z obyvatel údolí Adam-on-di-Ahman se s žádným obrem nesetkal, i když všichni byli přesvědčeni, že v krajích za horami žijí někdy ojedinele, ale také mají svá města. Vyprávěli to kupci, kteří Údolí navštěvovali.

Obrova jeskyně byla na vnější straně hor a trvalo dlouho, než k ní chlapci došli. Uviděli ji už z dálky a klukům při pomyslení na obra přeběhl mráz po zádech. Dlouho jeskyni pozorovali a když se nic nehýbalo, vydali se na průzkum. Poznali, že jeskyně je obydlená. Bylo tam obrovské lože, stůl, na který nedohlédli a kromě jiných věcí i židle větší nežli oni sami. Jeden z nich se pokoušel na ni vylézt, byla však příliš vysoká. Nad ohništěm před jeskyní byl na trojnožce z klád zavěšen kotel, jaký dosud neviděli. Kluci si vše důkladně prohlédli a Jabel zavelel:

„Už musíme jít, aby nás nepřekvapil ten, kdo tu bydlí.“

Zmocnila se jich bázeň a všichni bez námitek běželi z jeskyně. Proběhli všichni, ale posledního Jabela chytil obr schovaný za skálou. Kluk křičel, mrskal sebou a obr ho hodil do prázdného kotle nad ohništěm. Všichni utíkali pryč, ale Noe, když uslyšel nárek svého kamaráda, se vrátil. Postavil se proti obrovi, který byl vysoký jako dům a řekl mu:

„Neubližuj našemu kamarádovi, neudělali jsme ti nic zlého, jen jsme se podívali do tvé jeskyně.“

Obr se posadil na zem a zeptal se:

„Jak to přijde, že nejmenší z vás chce chránit toho největšího? To je u vás lidí zvykem?“

Noe se nenechal zaskočit a odvázně řekl:

„Tak to není. Na obranu toho, kdo potřebuje pomoc, se postaví ten, kdo je nejbližší... Já jsem byl nejbližší.“

„Malý, ale statečný,“ řekl obr, „kamaráda ti v tuto chvíli pustím, ale přijdu si pro tebe, až trochu povyrosteš. Souhlasíš?“

Obr vyndal Jabela z kotle, ten utíkal ze všech sil a ani se neohlédl. Obr vzal do ruky Noema, přiblížil si ho k očím a zeptal se:

„Jakpak se jmenuješ?“

„Jsem Noe, syn Lamechův a vnuk Metuzalémův,“ odpověděl Noe a hleděl přitom obrovi zpřímá do očí, „jaké je tvé jméno?“

„Jsi statečný chlapec.“

Obr postavil Noema opatrně na zem a řekl mu hlasem, který zazněl jako hrom při bouřce:

„Mé jméno je Mádas. Až je uslyšíš od lidí, věz, že budu nablízku, abych si tě vzal.“

Noe odešel a obr zakroutil hlavou a řekl sám sobě:

„Tento zážitek stál za večeři.“

Noe neutíkal domů, šel zvolna a prohlížel si krajinu. Kluci běželi jako o život a doma sdělili, že Noa sebral obr. Bat-Enoš upadla a služby ji položily na lůžko. Lamech s Metuzalémem se vydali chlapce hledat a potkali se s ním v polovině cesty. Lamech sevřel syna v náručí a dojetím mu vyhrkly slzy.

„Chvála Hospodinu, že tě zachránil,“ řekl Metuzalém.

Lamech, který v tuto chvíli myslel jen na syna, se zeptal:

„Utekl jsi obrovi?“

„Nebylo třeba utíkat, on mne pustil.“

„Tedy tě opravdu chytil?“

„Chytil Jabel a mne za něj vyměnil.“

„Tomu nerozumím,“ divil se Lamech.

„Jmenuje se Mádas a řekl mi, že pro mne si přijde, až trochu povyrostu.“

To bylo vážné sdělení a Metuzalém rozhodl, že Noe, přestože je ještě malý chlapec, musí být vysvěcen za Hospodinova kněze, aby byl více chráněn před vším zlem.

Metuzalém svolal do údolí Adam-on-di-Ahman patriarchy a ty potomky Adamovy, kteří se dosud neprovinili proti Hospodinovi a Noema slavnostně vysvětil na Hospodinova kněze.

Noemovo dětství probíhalo jinak, než u ostatních dětí. Ubylo mu her a přibýlo povinností. Začal se učit, co znamená být Hospodinovým knězem. Musel se naučit děkovné i prosebné modlitby, i ty za uzdravení, dále obřady, kterými se vítá člověk do života, obřady svatební i pohřební.

Musel se seznámit s posvátnými služebními předměty, s rouškami a s rouchy i s tím, jak je udržovat v čistotě a pořádku. Posvátná roucha se prala jinak nežli běžné prádlo. I v těchto věcech se dbalo především na úctu k Hospodinovi.

Noe se musel naučit dobře rozeznávat dobro i zlo, které se rádo skrývá za dobré úmysly. To nebylo lehké a Noe se tuto disciplinu učil celý svůj život. Hospodin dal Noemovi v určitý čas sedm přikázání, která mu bezpečně pomohla rozpoznat, co je zlé.

Noemovo dětství nebylo snadné, ale on se učil rád a všechna omezení a příkazy nesl lehce. Učil se přece pro Hospodina a tak než se nadál, dorostl do věku mladého muže. Rodiče dívek na vdávání viděli, že žádný z mladých mužů, kteří byli k mání, se mu nemohl rovnat ve vzhledu, ve vzdělání, ani v charakteru. Každý otec by si přál takového zetě, ale Noe měl jiný úkol. On chodil s Hospodinem. Byl Hospodinovým žákem a pro ostatní učitelem, hlavně však knězem. Všude šířil Hospodinovo slovo, pomáhal, kde bylo pomoci třeba, kde nemohl pomoci, aspoň utěšoval dobrým slovem, ale také káral pyšné a napravoval zarputilé i ty, kteří vstoupili na scestí nebo se k tomu chystali.

Noe byl poutník a jako takový se setkával s lidmi různého vzhledu i různého způsobu života. Všichni uctívali nějaké bohy a někteří viděli božstva v rostlinách a zbožňovali i živočichy. Tito lidé promlouvali i s duchy mrtvých a jejich šaman znal i magická zaklínadla. Noa nepřijímali vlídně a někdy mu nedovolili vstoupit do jejich tábora. Většinou si na něj netroufli, protože ho považovali za boha, který chodí po zemi a poučuje. Někdy však musel také utíkat nebo se nenápadně ztratit, aby zachoval svůj život.

Poznal však také kmeny velmi prostých lidí, kteří žili z toho, co posbírali v přírodě, byli velmi skrovně oblečení, stavěli si chatrče z listů palm a banánů, které je chránily před deštěm a prudkým slunkem, ale tato chatrná obydlí vydržela jen několik týdnů. Tito lidé nebývali útoční, vyslechli si jeho vyprávění a chovali se k němu s úctou. Mezi sebou se chovali přátelsky, děti milovali a muži chránili své rodiny. Těmto lidem rád vyprávěl o Hospodinovi, protože pozorně naslouchali.

Jednou také přišel do vesnice, kde ho uvítali s jakousi znalostí. S hrdostí ho vedli k velikému kameni, v němž byl vtesaný meč. Na němou otázku mu odpověděli:

„Elohim Kain,“ a všichni se poklonili.

Poté ho zavedli k poli s obilím a řekli:

„Elohim Ahdam a Evah.“

Tito lidé už nebyli ani lovci, ani sběrači, byli zemědělci a střechy hliněných domků měli pokryté slámou. Byli přátelští a přestože jeho slovům nerozuměli, pochopili, že je podobně jako jejich pradávné předky navštívil laskavý bůh. Zeptali se ho na jeho jméno a on jim je řekl a vysvětlil jeho význam.

„Jsem Noe, to znamená spočinutí,“ a oni mu odpověděli:

„Elohim Noeh, spočinutí.“

Noe jim požehnal a rozloučil se s nimi s dojetím. Poznal, že šel po stopách svých předků a zde se setkal s tím, co je symbolizovalo. Kaina meč, Adama a Evu obilí. Přemýšlel o těchto upřímných lidech, ale nejen o nich. Přemýšlel o všech dobrých, přátelských lidech, kteří znali jen to, co bezprostředně potřebovali k životu, nikomu a ničemu neubližovali, měli jen drobné bohy z neznalosti a spíše pro pořádek, než pro velkou víru a byl přesvědčen, že Hospodin o nich ví a jistě je nějak odmění za jejich dobrý život v rámci jejich možností. V každém případě jim to přál a pomodlil se za ně.

Noe měl i nepřátele a mnozí z nich mu přáli, aby si ho odnesl obr Mádas a kdyby se obrů tolik nebáli, jistě by ho šli hledat, aby mu připomněli slib, který dal Noemovi dítěti. I když nedošlo na to, aby obr zabil toho drzého kluka, který zatím vyrostl, Noe se s Mádasem setkal ještě jednou. Stalo se to takto:

Noe chodil ve stopách svých dávných předků Adama, Evy a Kaina, aby všude hlásal Slovo Hospodinovo. Vybízel lidi, aby se odvrátili od života, který vedl do propasti a vrátili se ke svému stvořiteli Hospodinovi. Chodil takto mnoho a mnoho desetiletí, kilometry poutí, které ušel, by se nedaly spočítat a nakonec měl pocit, že jeho snaha je marnost nad marnost. Viděl, že lidská společnost

nespěje k Bohu, ale naopak se od něj odvrací. Lidé ho znali jako putujícího proroka a ve městech po něm někdy pokřikovali hrubé nadávky, plivali na něj a házeli po něm kamení, aby ho vyhnali. Po takových setkáních mu nebylo dobře a někdy trvalo i několik dnů, než se vzpamatoval, nabral novou sílu, aby pokračoval v práci pro Hospodina.

2. Noe a obr Mádas

Jednou došel Noe k podivnému městu, jehož stavby nebyly řádné městské domy s okny a střechami, jaké viděl všude jinde, ale jakési velmi vysoké špičaté útvary s šikmými stěnami bez oken, které zprvu považoval za přírodní útvar. Pak si všiml, že některé ty špičaté hory byly ve své vrchní části průhledné. Unavený Noe si sedl opodál a přemýšlel, co tohle může znamenat a jak to asi vzniklo. Nakonec rozhodl, že to nestvořil Hospodin, ale že je to ze světa. Bylo to tak pravidelné a pravidelně uspořádáno, že se to nepodobalo ničemu v přírodě a když to nebylo součástí přírody, musel to být tedy výtvar lidských rukou. Zatímco přemýšlel, jak mohli lidé postavit něco tak mohutného a k čemu to asi slouží, ozvalo se nedaleko od něj hromovým hlasem:

„Vítám tě, proroku Noe.“

Noe pohlédl tím směrem a spatřil obra Mádase. Poznal ho, i když obr zestárnul.

„Ty jsi Mádas?“ zeptal se Noe a postavil se.

„Jsem to já a koukám, že ty ses také změnil. Vypadáš úctyhodně, jak má prorok vypadat.“

„Nejsem prorok. Chodím po světě a ušel jsem už nepočítaných kroků, abych lidi přesvědčil, že pokud nechtějí propadnout zkáze, musí se vrátit k Hospodinu.“

„Daří se ti v tomto díle?“ zeptal se obr a sedl si na zem.

Noe se také posadil, zavrtěl hlavou a posteskl si:

„Právě dnes uvažuji o tom, jak je všechno mé snažení marné. Lidé, kteří jeví zájem o Hospodinova slova, už téměř nejsou.“

„Proroku Noe, ty se mne nebojíš?“

Noe vzal kamínek a kreslil jím do písku pyramidu. Když nákres dokončil, hodil kámen do dálky a zeptal se:

„Myslíš, že bych se měl bát?“

„Všichni se bojí velkých bytostí. Proč ne ty?“

„Jsem v rukou Hospodinových a stane se to, co si bude přát On.“

„Tak málo ti záleží na životě, že jsi k němu lhostejný?“

„Nejsem lhostejný, mám rád život.“

„Tolik věříš svému Hospodinu?“

„Tolik věřím....“, Noe se zamyslel a pokračoval, „ale důvěřuji i tobě. Jako malého kluka jsi mne vyzdvihl a mohl jsi se mnou praštit o zem.... Neudělal jsi to a já jsem se přestal bát a nebojím se ani teď.“

Obr se zasmál odvaze človíčka, který mu sahal sotva ke kolenům.

„U lidí poznávám jenom strach a nenávist... Ty jsi svůj strach překonal... Když si někdy představuji, co by způsobili lidé, kdyby byli tak velcí jako já, jímá mne z toho hrůza. Noe, ty jsi skutečný prorok, ale teď už běž, utíkej, protože nevíš, co říkáš.“

Noe na něj tázavě pohlédl, ale obr ho nenechal promluvit.

„Je to, jako kdybys rozmlouval se lvem, který by v tobě viděl svou večeři. Nepřipadá ti to tak?“

Noe zavrtěl hlavou a zeptal se:

„Bojíš se svých běsů?“

Obr na něj v úžasu pohlédl a vyzval Noa:

„Běž pryč, proroku, a vrať se zítra.“

Noe odešel, povečeřel chléb a sýr a přespal v cypřišovém háji. Ráno se pomodlil a poprosil Hospodina o ochranu. Pak se vrátil na stejné místo, jako byl včera. Obr už na něj čekal. Když ho Noe pozdravil, byl překvapen.

„Nečekal jsem tě, človíčku, ty jsi však navzdory mým hrozbám přišel, tak mi pověz, proč jsi přišel... Neslíbil jsi, že přijdeš, nemusel jsi chodit.“

„Neřekl jsem ti dosud o Hospodinovi... a to bych rád. A také o tobě se chci něco dovědět.“

Obra to rozesmálo a jeho smích byl téměř jako když se hroutí hora.

„Jak jste vy lidé tvrdohlaví...! Hospodina si vážím, i když pro mne není to, co pro tebe. Když chceš vědět něco o mně, pojď se mnou.“

Obr mu ukázal pyramidy a odvedl Noa i do svého příbytku ve skále. Noe viděl pěkně zařízený pokoj, ve kterém byly kromě velikého nábytku i věci, o kterých nevěděl, čemu by mohly sloužit. Obr ho vysadil na židli a vyzval ho:

„Dobře se dívej, človíčku.“

Noe viděl, jak se rozsvítila stěna a na ní se objevil živý obraz muže a ženy. Přicházeli z dálky a pomalu se přibližovali.

„Kdo jsou ti lidé, co sem přicházejí?“

„To jsou tví předkové, človíčku, Adam a Eva.“

„Jak jsou krásní,“ zvolal Noe, „přicházejí k nám z nebe?“

Obr zavrtěl hlavou a vysvětlil:

„Nejsou skuteční a nejsou to ani duchové. Je to jen pohyblivý obraz. Zvěčnil je můj praděd, když k němu přicházeli. Byli stateční jako ty.“

„Jsou to čáry nebo magie...? Jsi čaroděj?“

„Nic takového. V budoucnu se tomu bude říkat technika a nikomu to nebude vadit.“

„Takhle vypadali Adam s Evou?“

„Ano a ty se jim podobáš. Hospodin jim vytvořil krásné tělo a zářivou duši. Měli být přínosem pro Zemi, na níž se v té době objevili Hospodinovi nepřátelé.“

„Říkáš, že měli být. Copak nebyli přínosem?“

„Jistě, byli přínosem, šířili Hospodinovo učení, i to, co poznali v zahradě Eden, ale ne v síle, jakou měli, než si jejich duši přivlastnil Satan, vůdce Hospodinových nepřátel.“

„Ty víš, co se tehdy stalo?“

„Ano, vím, celý věk se tento veliký příběh sporu mezi Hospodinem a Satanem vypráví.“

„Pověz mi ten příběh, prosím. Pověz mi jej tak, jak jej znáš ty.“

„Povím ti to, ale až zítra.“

Noe odešel do ústraní a přemýšlel o obrovi Mádasovi. Nevěděl, co si o něm má myslet. Obři v Noemově době se příliš rozmnožili a měli moc špatnou pověst. Nebyly to jen pomluvy. On sám navštívil vesnici, kde předtím řádili obři. Unesli ženy a děti, ukradli zásoby obilí i zvířata, která ve vesnici chovali a co neukradli, to zničili. Zbylí lidé byli zoufalí. Takto postižených vesnic bylo více. Obři vstupovali do válek, drancovali a byli příčinou bídy. Kam vstoupili, tam přinesli neštěstí. Noe se rozhodl, že se na to obra zeptá.

Příští den čekal Noe na Mádase. Lehl si do trávy a usnul. Vzbudil ho hromový hlas, který mu říkal:

„Ty se, človíčku, opravdu nebojíš, jinak bys nemohl usnout.“

„Přišel jsi, abys mi vyprávěl?“ zeptal se Noe.

Obr se posadil naproti člověku a bylo to, jako když proti sobě sedí otec a malé dítě.

„Chceš znát příběh svých praprarodičů, tak jak jsme jej slyšeli v té dávné době vyprávět my, obři?“

„Rád si poslechnu, o co tehdy šlo.“

„Asi nešlo jen o Adama a Evu. Byl to hluboký názorový rozpor mezi Hospodinem a Satanem, jehož jméno tehdy bylo jiné, ale na tom nezáleží. Satan patřil v časech před stvořením Země k nejmocnějším Božím synům a naučil se od Boha mnohému. Když postoupil se svými vědomostmi na určitou úroveň, začal si myslet, že ví všechno lépe nežli Bůh a začal Hospodina, nejvyšší autoritu ve vesmíru, kritizovat a svou rebelií strhával na svou stranu další stoupence mezi Božími syny, až to bylo neúnosné a Hospodin ho vykázal z rajských zahrad. Satan se chtěl ukrýt na planetě Zemi a s ním museli odejít i ti, kteří podlehli jeho vlivu.

Atmosféra Země se stala zatuchlou zlem a Hospodin s tím chtěl něco udělat. Rozhodl se, že proti Satanovi postaví svého člověka. Proto stvořil Adama a Evu. Vybavil je inteligencí, poznáním potřebným k životu ve hmotě, především však ryzím srdcem naplněným láskou. Jejich láska byla tak mocná, že mohla anulovat zlo všude, kam by přišli.“

„Co znamená anulovat?“

„Jak bych ti to řekl...? Zničit, proměnit v neškodnou neviditelnou páru, kterou odfoukne vítr... To ti říkám, človíčku, poslouvej a na otázky si odpovídej sám...Někdy není odpověď, jen pochopení.“

Noe přikývl a vyzval obra, aby pokračoval ve svém vyprávění.

„Když Hospodin stvořil člověka a začal ho připravovat pro život na zemi, Satan pochopil, že takovýto člověk, pokud zůstane věrný Hospodinovi, je pro něj smrtelným nebezpečím. Proto se vloudil do zahrady Eden. Co se stalo nakonec, to jistě víš.“

„Ano, vím, ale nejsem si jist, jestli úplně rozumím.“

„Satan je bytostí bez odpovědnosti a bez svědomí. On se chce jenom bavit a za tím účelem probouzí v lidské mysli ty nejstrašnější vášně a baví se zřůdnostmi, kterých se lidé dopouštějí. Rozhodl se, že se na planetě Zemi stane vládcem, ale v podstatě neměl komu vládnout. Lidé, kteří tehdy na zemi žili, nebyli plně rozvinuti, dělali to, co jim velely přírodní zákony a pojmy dobro a zlo se příliš nezabývali. Pro Satana byli nezajímaví hlavně proto, že nevzešli z Hospodinovy dílny. On byl hráč, který stál proti Hospodinovi, cítil se být jeho soupeřem. Je nesnesitelný i tím, že si musí neustále dokazovat svou moc.“

„Je to hra? Ty to považuješ za hru?“

„Je to hra života proti smrti. Hráč, jehož nejsilnější kartou je smrt, je Satan a Hospodin je stvořitel života a jeho kartou je láska. Když stvořil Adama a Evu, bytosti obdařené sebevědomím, inteligencí, tvůrčí invencí, navíc s čistým srdcem naplněným láskou a to v síle, kterou Satan považoval za sobě rovnou, zatoužil zloduch s hadí přirozeností pustit se do zápasu o jejich duši. Chtěl změnit lidi, které Hospodin obdaroval krásou těla i duše. Chtěl je změnit ke svému obrazu a vysmát se tak Hospodinovi. Proto pronikl do zahrady Eden, aby se jich zmocnil dříve, než budou připraveni postavit se mu v plné síle. Rozhodl se udělat z nich své poddané, proměnit je a pokořit tak, aby to Hospodina zlomilo.“

„Vyprávíš mi strašné věci a kdybych sám nebyl svědkem toho, jak lidé žijí, myslel bych si, že i neuvěřitelné.“

„Rozumím ti.“

„Dovyprávěj tento příběh, prosím. Rád bych si vyslechl jeho konec.“

„Konec ti nepovím, ten teprve přijde. Mohu ti ale říct, přestože Adam s Evou pochybili a hodně pochybili, Satanovými otroky se nikdy nestali. Nemohl si je přivlastnit a manipulovat s nimi, protože se mu dokázali postavit. Měli dost morální síly, aby je nezlomil. Dařilo se mu ovládnout až některé z jejich potomků a myslím, že je v tom stále úspěšnější.“

„Chtěl jsem ti vyprávět o Hospodinovi a ty jsi mne poučil. Je to smutný příběh o lásce a vadnoucí naději.“

„Vyprávěl jsem ti tento příběh z jiného úhlu pohledu, než jak jej znáš od svých předků. Našel jsi v tom rozpor?“

„Myslím, že ani ne, i když v našem rodě se o tom z úcty k Adamovi mnoho nemluvilo.“

„Když se největšímu zloduchovi podařilo strhnout Adama a Evu na svou stranu, všude se tím vychloubal a ostouzel Hospodina, jenže brzy poznal, že jeho vítězství není takové, jaké si představoval.“

„Adam s Evou pro nás nejsou zlí,“ řekl Noe, „jsou naopak příkladem síly a zbožnosti, o jaké my už nemáme ani tušení.“

„Právem jsou pro vás v této strašné době příkladem. Lidé docela uspali své svědomí a ztratili představu o tom, co je to odpovědnost. Každý si dělá, co mu jeho zvrhlé choutky přikazují a neuvažuje o důsledcích. Jen málo lidí se zamyslí nad tím, že za zlé činy přichází odvěta. Zlé tužby mají schopnost člověka ovládat, vyvolávat závislost a tím ho zotročit. Každý musí bojovat sám se sebou. Pokud se nevzepře tužbám svého těla, konečným důsledkem je rozklad osobnosti.“

„Děkuji ti, Mádasi za vlídná slova o mých předcích.“

„Adam s Evou jsou pro vás právem dobrým příkladem a právem na ně vzpomínáte s láskou. Oni šířili lásku, protože ji měli v srdci, ale jejich láska byla hříchem tak oslabena, že už neměla ani desetinu původní síly. Nemohli se vypořádat se zlem, které útočilo především na jejich potomky. Neměli už na to sílu.“

„Děkuji za toto vyprávění, pomůže mi pochopit podstatu věci... Rád bych se tě zeptal na něco, co se týká tebe a bytostí tobě podobných. Odpovíš mi na to, čemu nerozumím?“

„Promysli si otázky a přijď zítra. Budu-li vědět, rád ti odpovím.“

„Dovol mi ještě jednu otázku, prosím.“

Obr přikývl a Noe se zeptal:

„Mluvil jsi o dvou kartách. Která z nich je silnější, láska nebo smrt?“

„Proroku Noe, copak ty to nevíš? Když někoho miluješ, tak ho máš rád, i když ti umře... To přece víš.“

„Ano, vím, jen nevím, jestli to má nějaký smysl.“

„Jistěže má. Láska se přece nerozplyne v nic. Koná svou práci, oslabuje nenávist, která je jejím protivníkem, oslabuje ji a proměňuje v nic. Čím víc lásky, tím méně nenávisti.“

„Děkuji ti, Midasi, za poučení.“

Noe odešel a o všem přemýšlel. V noci měl sen, který ho zavedl do setmělého chrámu. V dálce nad oltářem spatřil světlo a jak se přibližoval, narůstala v něm Boží bázeň a posléze v té záři spatřil Adama a Evu. Stáli tam, drželi se za ruce a na svého vzdáleného potomka se usmívali. Po chvíli mu Adam požehnal a oba se rozplynuli ve světle, které se začalo proměňovat a jeho paprsky probouzely v Noemově srdci lásku, jakou dosud nepoznal. Světlo se šířilo do stran, až zaplnilo celý chrám. Uprostřed světla spatřil Hospodina. Noe poklekl a Hospodin vložil na jeho hlavu své ruce. Noe cítil dotek svatých rukou a celou jeho bytost prostoupila nekonečná blaženost.

„Noe, slyšíš mne?“ zazněla chrámem otázka jako hlas zvonu.

„Slyším, Hospodine.“

„Hřích číhá v temných úkrytech... Dej pozor, aby se tě nedotkl.“

„Poslouchám, pane.“

„Zůstaň čistý, čeká tě úkol.“

Po těchto slovech se začal Hospodin vzdalovat, světlo temnělo a než se docela ztratilo, spatřil Noe na rozbouřené mořské hladině loď, se kterou si vlny pohrávaly jako s hračkou.

Noe se probudil a nevěděl, jestli to bylo skutečné setkání nebo jenom sen. Jeho srdce se tetelilo blažeností, jakou dosud nepoznal. Uvěřil, že se setkal s Adamem, Evou i Hospodinem. Rozhodl se, že co nejdříve půjde do údolí Adam-on-di-Ahman, aby tam v chrámu obětoval Hospodinu a pomodlil se za své předky.

Jitro slibovalo den plný svěžesti a Noe tomu byl rád. Tentokrát čekal na smluveném místě v horách Mádas. Seděl na plošině a proti němu byl veliký kámen. Noe si na něj vylezl, aby si vedle obra nepřipadal tak maličký.

„Tak copak tě znepokojuje, človíčku,“ oslovil obr Noa, když se usadil.

„Zdravím tě, Mádasí. Není to tak, že by mne něco přímo znepokojovalo, jen něčemu nerozumím.“

„Povídej, poslouchám.“

„Mádasí, při svých poutích jsem se setkával s nejrůznějšími lidmi. Všichni se sobě v něčem podobáme a v něčem lišíme. Rozdíl jsou v barvě kůže, vlasů i očí, trochu ve stavbě těla, ve způsobu života, v tom, jaké bohy uctíváme nebo co jíme a jakou máme střechu nad hlavou. Když se vzájemně potkáme, neskrýváme se, protože víme, že jsme se potkali s člověkem. S tebou a tobě podobnými je to jiné. Máte všechny znaky člověka, jste však vysocí jako stromy. I vaše obydlí jsou podivná, co však je hlavní, všichni lidé se vás bojí a říkají, že se nechováte jako lidi.“

„Proč myslíš?“

Noe se zamyslel, vzal kamínek a rozpačitě jím škrábal do balvanu, na němž seděl. Po chvíli řekl:

„Jestli je to jen pomluva, tak ji nechci vyslovit a jestli je to pravda, tak to víš sám.“

Obr se krátce zasmál, vzápětí však zvažněl.

„Opravdu přemýšlivý prorok.... Umíš přesně vyjádřit myšlenku. Já jsem se ve tvém rozboru slova *člověk*, *nečlověk*, poznal... Vysoký jako strom, staví si stavby, ve kterých nemůže bydlet žádný rozumný člověk a pojídá lidi, nejvíce mu chutnají lidské děti.... Trefil jsem to správně?“

Noe mlčky přikývl.

„Kdybys nebyl prorok, možná bych si tě dal k obědu, ale bylo by tě škoda, tak poslouvej, co ti teď povím z historie obrů... Uděláš dobře, když slezeš z toho balvanu a posadíš se pohodlně, protože to bude delší vyprávění, než bylo to tvé o člověku.“

Noe poslechl a obr se rozpovídal.

„Děsí vás lidičky naše výška a pověsti, jež se o nás vyprávějí. Když kráčíš po cestě, zašlápněš nejednoho živého tvora, třeba mravence, a ani o tom nevíš. Ve vesmíru jsou různě veliké bytosti a ty největší mohou být ve vztahu k člověku, jako člověk k mravenci. Tím chci říct, že nejsme největší živé bytosti. Ty, ač vysoký mezi svými, proti mně jsi malý... Srovnávat můžeme jen srovnatelné.

My, obři, jak nás nazýváte, jsme na této planetě od věku, kdy bylo na Zemi všechno veliké. Časem jsme zde založili vyspělou kulturu. Ty největší stavby, kterým nerozumíte, jsou naším dílem. Byli jsme strážci Země. Vážili jsme si života, největšího Božího daru a planeta byla pro nás posvátným Božím dílem. Zpočátku bylo vše v pořádku, ale postupně nás to dovedlo k uctívání Země, k zbožňování stvořeného. Země se nám stala modlou a nakonec jsme se stali sami sobě modlou a ani jsme si nevšimli, že jsme sešli z cesty, kterou nám určil Stvořitel. Ztratili jsme Boha a tím i lásku, která je nejdůležitější silou ve vesmíru a nalézt ji můžeme jen v Bohu. Začali jsme manipulovat s Božími zákony, opravovali jsme geometrii planety a měnili jsme i cesty života rostlinám i živočichům. Práce se nám dařila a postupně jsme zapomněli, že planeta Země i život na ní je Božím dílem. Na rostlinách i živočiších jsme se dopouštěli těžkých hříchů... Byli jsme nositeli kultury, človíčku, ale i o to jsme přišli. Velký inspirátor Duch už s námi nechtěl nic mít a tak to s námi šlo z kopce.“

„Potrestal vás Hospodin?“

„Trestáme se sami. Jsme tu příliš dlouho a naše pýcha vyvrcholila, když jsme zatoužili přivlastnit si tuto planetu, ovládnout ji. Bůh to nedovolil. Vyvolil si jiného vládce a myslím, že odpovědnost Adama a Evy nespojoval s všemocí, tak jak jsme to chtěli my. Představa tak veliké moci rozleptala naši morálku... Pamatuj, človíčku, s rozpadem morálky přichází konec. Blíží se nepozorován a lidé se radují, žení se a vdávají až do posledního okamžiku, aniž by si všímali symptomů zkázy. Z těch původních obrů, jak nám říkáte, je nás už jen několik, kteří si uvědomujeme naši vinu a víme, že Boží spravedlnost přijde... Ale zasáhne, lidský proroku, nás jako vás.“

„Proč to říkáš, Mádasi?“

„Vy jste ti vyvolení vládci Boží, ale podlehli jste zlu. Bůh vás obdaroval tvůrčími schopnostmi, mohli jste vytvářet mnoho krásy pro radost a pro oslavu Boha.“

„Copak to Hospodinův člověk nedělá?“

„Jen velmi málo. Nepohlédli jste do hlubin duše a nepochopili jste hloubku vesmíru. Své schopnosti jste rozmělnili v pýše, sobectví a zhýralosti. Mohli jste zaplavit Zemi láskou, ale lásku jste ztratili, a tak rozmnožujete zlo... Vaše vina, k níž vás přivedli zvlčili strážci lidí, také dosahuje nebe a není menší, nežli ta naše....“

„Ty nevidíš, Mádasi, žádnou naději pro sebe, ani pro tvůj rod?“

„Pro nás není naděje. Naše zlé dílo dovršili ti, kterým říkáte nefilim... Nepatří k nám, jsou to potomci a nositelé hříchu.“

„Mádasi, pověz mi, opravdu sis mne chtěl dát k večeři?“

Mádas se bláznivě rozesmál.

„Jen jsem tě škádlil, človíčku, bavila mne tvoje odvaha.“

„Hezké to od tebe nebylo, Mádasí..., možná ti rozumím a odpouštím.“

Obr vstal, opatrně vyzvedl Noa a přitiskl ho k sobě.

„Zamiloval jsem si tě, lidský proroku, tělem maličký, ale duchem větší než já, větší nežli hora za mými zády. Jestli má člověk naději, má ji v tobě, človíčku.“

Postavil Noa na zem a rozloučil se s ním.

„Noe, už se nesetkáme, naše cesty vedou různými směry. Zůstaneš však v mé mysli i v mém srdci.“

„Ani já na tebe nezapomenu, Mádasí. Bud' sbohem.“

Obr odcházel a po několika krocích se otočil a s vážnou tváří řekl:

„Bratříčku Noe, pamatuj. Všichni jsme Boží tvorové, ať jsme velcí nebo malí, černí nebo bílí, dobří nebo zlí, chytří či hloupí...“

„Proč mi to říkáš, Mádasí? Chceš mi naznačit, že mezi námi není rozdíl?“

Mádas pokračoval:

„Ať máme křídla nebo ploutve, ať jsme bez nohou nebo jich máme mnoho.“

„Nerozumím ti..., příteli,“ řekl váhavě Noe.

„Konečně jsi to vyslovil. Můžeš mít za přítele motýla i obra, protože všichni jsme bratři.“

„Jak, bratři?“

„Všichni jsme vznikli podle jednoho jediného Božího vzorce, zákona, jehož velikosti pozemšťan nedosáhne. Je jeden Stvořitel, jeden jediný Bůh, který vytvořil matici života s nesčetnými možnostmi aplikací. Jsou však také aplikátoři, kteří chtějí soupeřit s Bohem.“

„Mádasí, pleteš mi hlavu, proč jsme tak různí?“

„Ten zákon je jako schody do nebe. Na druhém schodu je muška, která prolétla kolem tvé hlavy, mnohem výš je velbloud a nejvýš člověk.“

„Ještě mi pověz, jak vysoko je člověk?“

Obr se zasmál.

„Chceš slyšet, že člověk stojí u bran ráje?“

Noe přikývl.

„Není tomu tak, človíčku. Člověk je v polovině schodiště.“

Noe posmutněl a Mádas dodal:

„Je ještě jedno schodiště a po tom se pohybuje naše duše.“

„Ted' už ti vůbec nerozumím.“

„Pamatuj, láska překoná všechny vzdálenosti, pro lásku není prostor ani čas překážkou..., ale pozor, schody vedou i dolů, do hlubiny a tam je bažina. Po schodech můžeme vystoupit, ale dá se z nich i spadnout.“

„Jsi veliký, Mádasí,“ zvolal Noe nadšeně, „tvůj duch je větší, než tvé tělo. Je tak veliký, že může poručit hoře před tebou, aby ti uvolnila cestu.“

Obr se zasmál a zvolal:

„Přeháníš, bratříčku Noe, přeháníš, ale mám tě rád.“

Otočil se a odešel. Noe se za ním díval, dokud se neztratil v horách, ale Mádas už se neohlédl. Noe pocítil lítost, že ho ztrácí, ale i lítost nad nešťastným obrem, který se provinil vůči Hospodinovi a ztratil naději. Tehdy Noe poklekl, bezděčně sepjál ruce a poprosil Hospodina, aby Mádase přijal mezi své.

3. Noe si založil rodinu

Noe vystoupil na horu nad sebou a rozhlédl se po kraji. Obra už nikde neviděl a unaven si lehl do stínu zakrslého stromu a usnul. Ve spánku ho oslovil Hospodin. Vyzval ho:

„Noe, vstaň,“ a Noe poslechl.

„Vidíš v dálce nevysokou oblou horu?“

„Vidím, Hospodine,“ odpověděl člověk Noe.

„Ta hora je porostlá dřevem gofer. Půjdeš za králem té země a požádáš ho, aby ti ten kopec prodal.“

„Hospodine, nemám zlato, kterým bych zaplatil.“

„V hoře, kterou vidíš před sebou je jeskyně, do které se lidé bojí vstoupit. Ty se však neboj, neboť budu s tebou. Vezmi si louč a učin desetkrát deset kroků. Ve stěně uvidíš dutinu a tam bude ukryto zlato. To vezmi a odnes je králi. On ti prodá kopec se stromy, kterými je porostlý.“

„K čemu mi bude, Hospodine?“

„To poznáš, až přijde čas. Teď se probud' a nezapomeň splnit úkol, který máš před sebou.“

Noe se vzbudil a rozhlédl se po kraji. Přestože si sen pamatoval slovo od slova, byl z něj zmatený. V dálce viděl město, ale žádný kopec, který by se podobal tomu ve snu. Zavrtěl nad tím hlavou a vracel se domů do údolí Adam-ondi-Ahman. Cestou přemýšlel, co mohl ten sen znamenat. Do myšlenek o podivném snu se mu pletly úvahy o Mádasovi, až došel do domu svého otce Lamecha.

Tam ho čekalo překvapení. Rodiče pro něj měli připravenou nevěstu. Vybrali mu ctnostnou dívku Neamu z dobré rodiny a to v té zhýralé době nebylo samozřejmé. Když mu byla představena, Noe byl okouzlen její krásou a svatba se konala brzy. Noemovi bylo téměř čtyři sta padesát let, když se oženil. Už delší dobu byl rozhodnut skončit s putováním. Bylo stále těžší vysvětlovat lidem, aby konali pokání a vrátili se k Bohu. Nikdo ho neposlouchal a za svou snahu sklízel jen posměšky a urážky.

Do roka po svatbě se jeho ženě narodil syn Jafet a po čase přišli ještě další děti, synové Sem a Chám. Nejmladší Chám se Neamě narodil, když měl Noe za sebou půl tisíciletí života. Hned po narození prvního syna poznal, že jeho žena je nejen hodnou manželkou, ale i dobrou a pečlivou matkou. Dbala na výchovu svých dětí, nezanedbávala práci ani oběti Hospodinu a nevyhledávala zábavy,

jak to bylo v té době běžné. Kdo se nemohl pochlubit nevěrou, tak jakoby nebyl. Noe byl se svou rodinou tak šťastný, že si až dělal výčitky, že zanedbává Hospodina. Hospodin však přál svému zasvěcenému jeho pozemské štěstí a žehnal jemu i jeho rodině.

Noe přes svou lásku k rodině nebyl uzavřen jen ve svém údolí. Vnímal, že svět za horami je úplně zkažený. Každý si dělal co chtěl a nikdo neměl ohled na druhého. Lidé zapomínali na práci i na děti a hledali jen cesty, jež vedly k bohatství. Nevadilo jim, že tyto cesty jsou plné překážek v podobě mravních pádů. Omlouvali své poklesky, kterých se dopouštěli a bláhově doufali, že až zbohatnou, vrátí se k důstojnému životu. Brzy poznali, že výhody, za nimiž se plahočili, nejsou zadarmo a musí za ně platit ztrátou důstojnosti. Povýšili tedy to zlé, čeho se dopouštěli, na ctnost a nemravnost se stala normou. Vážen byl ten, kdo byl bohatý, pořádal hostiny a připravoval stále náročnější a zruďnější zábavy pro jiné boháče. Na zemi se rozmnožily zrůdy a patřilo k dobrému tónu mít v kleci nějakou zrůdu nebo aspoň zrůdičku. Prostí lidé se jich báli. Životní cesty, které určil rostlinám, živočichům i člověku Bůh, byly ztraceny a bylo jen málo lidí, kteří je udržovali nebo hledali.

To vše Noe věděl a vnímal i nebezpečí, které hrozilo obyvatelům údolí Adam-on-di-Ahman. Za horami se shromažďovaly hordy zvlčilých lidí, kteří ztratili respekt před jakoukoliv autoritou, nerozeznávali, co je dobré a co zlé, nechápali lásku, protože znali jen nenávist a dopouštěli se násilí a zvěrstev na lidech i na zvířatech. Hospodinovo údolí nebylo proslulé bohatstvím, ale mnozí z těch, které svět odmítal, v něm viděli zemi zaslíbenou. Za jeho hranicí se utábořili lidé bez domova, ti co si neuměli vydělat na chleba, nemocní vyhnanci, pronásledovaní, zločinci všeho druhu, násilníci, ale také nešťastné a často nebezpečné zrůdy, kterých se ostatní štítili nebo se jich báli, prostě ti, pro něž je odsuzující název lidský odpad. Ti všichni hledali útočiště a viděli je v údolí Adam-on-di-Ahman. Vzájemně se nenáviděli, byli však schopni se spojit k útoku na Hospodinovu zemi. Po Údolí netoužili jen životní ztroskotanci a zločinci. Přitahovalo i lidi, kterým se zprotivil zhýralý způsob života.

Hranice mohly zadržet lidi, ale ne nešvary. Ty se šíří jiným způsobem a začaly pronikat i do Hospodinova údolí. Lamech nedokázal tento kalný proud zastavit, proto svolal shromáždění mužů z údolí Adam-on-di-Ahman a takto k nim promluvil:

„Drazí bratři, žijeme v Údolí, které před dávnými věky dal Hospodin zakladatelům našeho rodu Adamovi a Evě do dědictví, aby tu žili, obdělávali půdu a založili rod, který jako řeka zmohutní a postupně zaplní zemi. Stalo se, jak si přál Hospodin, náš jediný Bůh. Zde v Údolí nemáme jiného boha kromě Hospodina Stvořitele. Za horami je to jiné. Tam mají lidé mnoho bohů a polobohů a ti jejich bohové jsou pyšní. Chtějí opravovat to, co stvořil Bůh a rozšiřují po zemi jen zlo a zkázu. Kazí naše ženy a jejich potomci nepatří, nejen pro svou zkaženost, Hospodinovi.

Vím také, že za horami jsou hordy zoufalých lidí připravených vtrhnout do našeho Údolí a všechno zde zničit. Když se spojíme k obraně našich životů a naší víry, když budeme jednotní, zaženeme je a život zde bude nadále bezpečný. Já se vás teď ptám, postavíme se silám za horami a uchráníme naši víru i zemi, kterou dal Hospodin do dědictví Adamovi a Evě? Ochráníme ji před zlem, které vládne světem?“

Ve shromáždění to zašumělo a jeden z mužů vystoupil s návrhem.

„Myslím, že těm za horama,“ řekl, „nejde o naše pozemky nebo domy. Půdy je všude okolo dost. Jsou to vyhnanci a budou si vážit slušného zacházení. Mohli bychom otevřít vstupy do Údolí a obešlo by se vše bez boje. Místa je tady dost a když se nám přizpůsobí, tak proč je sem nepustit? Ty, Lamechu, vidíš všechno příliš černě... Pust'me sem lidi zvenčí, pomůžou nám pracovat na polích a možná nám s nimi bude dobře. Práce je tu dost, tak proč je nezaměstnat...? Jedině, jestli jsou mezi nimi nějaké zrůdy, tak ty bych nebral.“

Někteří ze shromážděných mužů viděli v lidech za horami úlevu ve své práci i více obilí, a tak nebyli proti tomu, aby byli do Údolí přijati lidé, co hledají nový domov. Postupně promlouvali a přesvědčovali Lamecha, aby otevřel hranici. Když se všichni vypovídali, postavil se před shromážděné staříček Metuzalém, který seděl v křesle vedle Lamecha a promluvil takto:

„Ctihodní otcové rodin, všichni víme, že svět za našimi horami ztratil řád a propadl se do chaosu. Už nikde neplatí Hospodinovy zákony a lidé už nic nespojují s Bohem. Dokonce ani svůj život. Myslí si, že nikomu nejsou odpovědni a podle toho žijí. Nejdříve naplnili svůj život zhýralostí vládcové, bohatí a mocní.... Dnes už se protíví práce a obyčejný život s Bohem téměř všem lidem. Chcete tohle pro svoje děti? I když je vychováváte v bázni Boží, láká je svět za horami. Chcete, aby nešvary, které odsuzujete, měly přímo před očima...? Buďte si jisti, že lidé zvenčí budou chtít žít tak, jak jsou zvyklí. Přinesou sem špatné návyky, špatný příklad pro naši mládež.“

„Ale také výkonnou pracovní sílu,“ ozvalo se z davu.

Povstal Lamech a řekl:

„Sejdeme se ještě jednou a každý z vás se vyjádří v této věci. Přineste si každý svůj oblázek.“

Noe byl také mezi shromážděnými a pochopil, že obyvatelé Údolí chtějí změnu. Chtějí se přizpůsobit kultuře, jakou hlásá společnost za horami a jeho otec Lamech nemá sílu na to, aby je od toho odradil. Rozhodl se, že až se příště sejdou, tak promluví.

Ze shromáždění se vracel zarmoucený. V dálce přšelo a na obloze se v mohutném oblouku klenula trojitá duha. Noe se zastavil, aby se potěšil touto krásou. Náhle se nad duhou vytvořila ještě jedna jasnější a krásnější a Noe uslyšel hlas, který odtud vycházel. Hlas ho oslovil:

„Noe, můj synu, vezmi svou rodinu a odved' ji z údolí Adam-on-di-Ahman do domu svého tchána.“

„Jsi to ty, Hospodine?“ zeptal se rozechvělý Noe.

„Jsem to já, synu Noe.“

„Mám opustit svého otce, který je v tísní?“

„Lamechovi nemůžeš pomoci. Každý máte svůj úkol.“

Noe počkal na další shromáždění, které se konalo při dalším úplňku. Lidé celý měsíc zvažovali, jestli otevřít hranice či nikoliv. Nekonečnými rozhovory si tříbili názory a na shromáždění proti sobě stály dvě skupiny mužů s opačným názorem, který měli vyjádřit vhozením kamínku do jedné ze dvou nádob, jež stály docela vpředu před Lamechem. Jedna sloužila pro otevření hranic, druhá pro jejich ochranu. Muži do nich vhažovali kamínky podle toho, jaký názor zastávali. Když se kamínky sečetly, Lamech se postavil před shromážděné a řekl:

„Sami jste rozhodli, otevřeme hranice.“

4. Noe staví loď

Noe neotálel, naložil svůj majetek na velbloudy a odstěhoval svou rodinu do domu svého tchána ve vzdáleném městě. Tchán už nežil a matka jeho ženy ho uvítala vlídně. Když se ubytovali, poslal svého nejstaršího syna vrátit velbloudy a sám se šel rozhlédnout po kraji. V dálce za městem uviděl kopec, který spatřil ve snu, když spal pod keřem na hoře. Vydal se k němu a viděl, že je porostlý mohutnými goferovými stromy. Vystoupil na kopec a tam ho oslovil z oblaku na obloze Bůh. Řekl mu:

„Noe, začni kácet tyto stromy a postav z nich loď. Jejich dřevo je dobře prosmolené.

„Proč loď, Hospodine?“

Hospodin mu odpověděl:

„Rozhodl jsem se skoncovat se vším živým, neboť země je plná bezpráví, které lidé páchají. Zahubím je i se zemí. Udělej si archu z tohoto pryskyřičného dřeva, udělej v ní komůrky a vymaž je smolou uvnitř i zvenku. Archa bude tři sta loket dlouhá, padesát loket široká a třicet loket vysoká. Uděláš v arše světlík, do boku archy vsadíš dveře a zřídíš spodní, druhé i třetí podlaží.“

„K čemu to bude dobré, Hospodine?“

„Já sešlu potopu..., vody na zemi..., abych zničil pod nebem vše, co žije, v čem je dech života... S tebou však uzavřu smlouvu.“

Noe poslechl Hospodina, vstoupil do temné jeskyně a našel tam v úkrytu ve stěně měšec se zlatem. Vzal jej a vykonal, jak mu přikázal Hospodin, návštěvu u krále. Ten se podívoval, k čemu chce tento prorok kopec, který k ničemu není, ale zlato přijal a Noemovi nechal vystavit cedulku s razítkem, že kopec je jeho.

Noe, který byl dbalý Hospodinových příkazů, nereptal, i když nerozuměl a začal zvažovat, kde by bylo nejlépe loď postavit. Nakonec se rozhodl, že ji vybuduje na kopci, jehož vrchol byl plochý a dost veliký i rovný, aby se tam loď vešla. Navíc bude zpočátku chráněna okolními stromy. Opatřil si náradí a začal

se svým synem Jafetem porážet stromy, aby si uvolnil místo potřebné pro stavbu lodi. Lidé si toho zprvu nevšímali, protože kopec byl dost daleko od města, rány sekerou nebyly slyšet a při práci je zakrývaly stromy kolem dokola. Káceli celý rok a odkryli vrchol kopce. Pak začali kmeny otesávat a dělat z nich trámy na konstrukci archy. Tehdy vzbudili pozornost měšťanů. Jednoho dne tam přišla skupinka lidí a ptali se:

„Sousedo Noe, co se to chystáš stavět? Vykázala tě snad tchýně ze svého domu a ty si buduješ nový příbytek? Je-li tomu tak, možná bys potřeboval pomoc.“

„Nestavím dům, přátelé, moje tchýně je dobrá žena, vaši pomoc však rád přijmu... Stavím loď.“

„Loď?“ zeptali se a protáhli obličej, „a proč ji stavíš na kopci?“

Noe odložil sekeru a postavil se proti lidem, co stáli pod kopcem.

„Protože z tohoto místa nejlépe vpluje do krajiny, až bude všechno zaplaveno vodou.“

Sousedy tato věta rozesmála.

„Noe, děláš si z nás blázny nebo jsi blázen sám? Kde by se v této sušině vzalo tolik vody, aby po ní mohla plout loď?“

„Nežertuji a blázen nejsem. Bůh sešle potopu a všechno, co nebude ukryto v lodi, se utopí.“

„To tě napadlo?“

„Nikoli, to mi řekl Hospodin.“

„Tvůj Hospodin s tebou takto mluví?“ zeptali se a v té otázce byl slyšet posměch.

„Ano, mluví“, prohlásil pevně Noe, „obrat' se k Hospodinu, konejte pokání a budete zachráněni.“

Měšťanům připadalo všechno, co Noe říkal, zábavné, smáli se mu a se smíchem odešli do města. Tam rozhlásili, že Noe si staví loď, i když v dohledu není žádná voda a celá krajina je suchá step. A jeden z měšťanů vykřikoval:

„Aby tomu dodal korunu, tak ji staví na kopci. Prý aby se mu dobře vyplouvalo, až přijde potopa... Umíte si představit potopu v našem kraji?“

„Co ještě říkal ten bláznivý Noe?“ zeptal se jeden vytáhlý měšťan, který převyšoval ostatní o hlavu.

„Ty se nemusíš bát, tobě bude koukat hlava nad vodou.“

Všichni se zasmáli vtipu a ten, co jej řekl, pokračoval:

„Nabádal nás, abychom se obrátili k jeho Hospodinu, konali pokání a že budeme zachráněni.“

„Co myslí tím pokáním? Abychom žili jako on? Od rána do noci pracovali a ještě se modlili? Co bychom z takového života měli? Žijeme, když si užíváme. To ostatní není život.“

Lidé souhlasně pokyvovali hlavami, jak nesmyslně se Noe chová a zvolna se rozcházel. Noe byl znemožněn i se svou rodinou. Jeho počínání se stalo terčem nesčetných vtipů, ale Noe si toho nevšímal a stavěl dál. Domů se i se synem

vracel večer tak unavený, že neměl chuť ani mluvit. Jeho žena z toho byla nešťastná, protože někteří ji litovali, a jiní se jí posmívali. Už ani nevycházela z domu, protože se bála nejen posměšků, ale i toho, že lidé si dovolili do ní strkat, jakoby byla méněcenná a děti na ni hanlivě pokřikovaly. Trpěl i její desetiletý syn Sem, který také neunikl posměškům a děti mu ubližovaly. Jediný, kdo zatím nic nechápal, byl maličký Chám.

Noe byl středem nežádoucí pozornosti. Lidé za ním nepřicházeli, aby mu pomohli nebo aby přímo od něj slyšeli, proč staví loď. Chodili za ním ulevit si od emocí. Působilo to někdy dojmem, že někomu se něco nepovedlo, třeba mu vyhubovala manželka, tak si šel svůj hněv vybit na Noemovi. Lidé ho hrubě napadali slovy, Noe se však nedal vyrušit z práce a na útoky neodpovídal. Manželka Neama ho zapřísahala, aby ukončil tuto nesmyslnou práci.

„Můj manželi Noeme,“ oslovila ho, „zapřísahám tě před Hospodinem, opusť práci, kterou konáš. Lidé se nám posmívají, začínají být doopravdy zlí, někteří nás litují a to není o nic lepší, než když se nám posmívají. Bojím se, že se začnou srocovat, aby tě ukamenovali. Způsobuješ pohoršení a to lidé neodpouštějí.“

„Neamo, jsi zřítelnice mých očí a skrze tebe vidím, co se děje kolem nás. Věř, že bych nestavěl loď, kdyby mi to Hospodin nepřikázal. On sešle potopu a ta loď nás zachrání. Proto ji stavím a ty dohlédni na to, aby naše děti nehřešily. Neboj se, že nám lidé ublíží. Hospodin nás ochrání.“

Dny odplouvaly jako javorové listy na hladině řeky jeden za druhým a než se Noe nadál, uplynulo deset let. Tehdy řekl manželce:

„Moje nejdražší Neamo, vrchol kopce je vymýcený, dřevo na Hospodinovu loď máme připravené, dáme mu čas, aby vyschlo, a já i Jafet budeme s tebou nějaký čas doma. Co tomu říkáš?“

Neama se upřímně zaradovala a na oslavu uvařila dobrý oběd. Noe se staral o hospodářství, které postupně vzkvétalo a věnoval se i svým synům. Bylo to šťastné období v Noemově životě i v životě jeho rodiny. Lidé ve městě si mysleli, že zapomněl na loď a přijali ho jako sobě rovného. Nejvíce to těšilo Neamu. Když už téměř uvěřila, že s lodí je konec, Noe jí řekl:

„Má drahá ženo, čas je neúprosný a já musím splnit úkol, který jsem dostal od Hospodina. Na lodi se mnou bude pracovat Jafet i Sem. S hospodářstvím ti pomůže Cham.“

Tím bylo rozhodnuto a na kopci plném pokácených stromů odsekávaly čas tři sekery. Léta ubíhala a Noe je nepočítal, až si jednoho dne vzpomněl na rodiče a děda Metuzaléma rozhodl se, že je navštíví. Syny pověřil, aby pomáhali matce a vydal se na cestu sám na velbloudovi. Lidé, které potkával, se ptali:

„Není to ten prorok Noe, co přišel o rozum a staví na kopci loď?“

A jiní odpovídali:

„To víte, že jo. Má na kopci, kde tu loď staví, připraveného dřeva, že by z něj mohl postavit palác.“

„Ta loď bude tak veliká?“

„Asi ano. Třeba v ní chce převážet celé město.“

„Říkáte převážet?“ zněla další otázka, „a kam převážet?“

Odpověď bylo jen pokrčení ramen.

Nikdo nerozuměl prorokovi, který býval vždycky jiný, než ostatní lidé, převyšoval všechny svou moudrostí, nyní však přišel o rozum. Někteří ho litovali, jiní mu to přáli a nikdo už si ho nevážil. Našli se i lidé, kteří mu to dali znát i tak, že po něm s gustem hodili kámen.

Zarmoucený Noe doputoval do údolí Adam-on-di-Ahman a hned po překročení hor poznal, že něco není v pořádku. Kam pohlédl, tam byl nepořádek. Pole byla zarostlá plevem, některá nebyla ani obdělána a zvířata se pásala v obilí, které už mělo být sklizeno. Ve vesnici, kterou projížděl, se opilí muži povalovali uprostřed vesnice v nepořádku, který se skládal ze zkažených potravin, páchnoucích vnitřností ze zvířat, o něž se tahali psi, rozbitých košů i nádob a všeho možného i nemožného.

5. Noe v údolí Adam-on-di-Ahman

Noe přijel k rodnému domu, který se od Adamových dob značně rozrostl a na prahu uviděl sedět zestárlého otce Lamecha.

„Otče,“ zvolal a seskočil z velblouda. Lamech vstal, mlčky objal syna a z očí mu tekly slzy.

„Noe, synu Noe, tolik mi chybíš.“

Začínali se scházet zvědavci, tak Lamech poručil sluhovi, aby se postaral o velblouda a syna si odvedl do domu, kde mu nechal připravit kád' s vodou, aby ze sebe smyl prach cest, nachystal mu čistý oděv a poručil služebným uvařit dobré jídlo. Vykoupaný Noe se pozdravil s matkou Bat-Enoš a pak s otcem a dědem Metuzalémem zasedli k jídlu.

„Pověz, synu Noe, jak se ti daří? Jak prospívá tvé hospodářství a jestli je tvá rodina šťastná.“

„Otče, u nás je všechno v pořádku. Máme všechno, co k životu potřebujeme, synové jsou poslušní a má žena Neama je hodná. Je tichá, laskavá, připravená každému pomoci a přitom pro sebe nenáročná. Taková prý bývala pramáti Eva.“

„Taková je i tvoje matka Bat-Enoš, synu,“ dodal Lamech.

„Vím, otče a vážím si toho. Pověz mi, jak se daří vám zde v údolí Adam-on-di-Ahman.“

„Není to dobré. Přicházejí sem lidé, kterým se nechce pracovat. Pijí kvas a žvýkají omamné listy. Jsou hluchí, stále něco chtějí a ničeho si neváží.“

„Říkám Lamechovi pořád,“ vstoupil do hovoru staříček Metuzalém, „vypráskěj je z Hospodinova údolí, než tu bude všechno úplně zkažené. Pronikla sem nákaza a šíří se jako mor, chlapče, jako mor.“

Noe pohlédl na otce a ten slova starého Metuzaléma potvrdil.

„Dělají kolem sebe nepořádek a nejsou schopni ho uklidit.“

Lamech vstal, začal přecházet po místnosti a přitom si ztěžoval:

„Oni to snad vůbec nevnímají..., dokonce mi připadá, že si v nepořádku a špíně libují. Jsou zahleděni jenom do sebe.... Neustále se jim něco nelíbí a z nás by si nejraději udělali otroky.... Nejhorší je, že kazí naši mládež. Své děti jsme vychovávali v přísnosti, vedli jsme je k práci a k úctě k Hospodinu a oni...? Vůbec netuší, co je to výchova. Nanejvýš své děti pochválí, když někde něco ukradnou.“

„Co s tím chceš dělat, otče? Jak to chceš změnit?“ zeptal se Noe.

„Nevím, synu, nemám už sílu něco měnit.“

Noe zůstal u rodičů několik dnů a navštívil místa, která byla v jeho dětství považována za posvátná. Z Adamova oltáře už zůstala jen hromada kamenů, z Ábelova kamenného domku zbyla zřícenina. Noe hledal místo, kde měli Ábel a Kain své oltáře, nebylo tam však už ani pole. Vše bylo zarostlé trním. Z dětství si pamatoval na Ábelův sad. Tehdy to byly mohutné tisícileté stromy, dnes je viděl polámané, pokácené, jako kdyby se tu prohnala strašlivá vichřice. Chtěl zajít i do jeskyně, jež sloužila Adamovi a Evě jako první útulek v Hospodinově údolí. Podle nepořádku okolo poznal, že jeskyně má své obyvatele, sedl si tedy na místo, kde předpokládal první Adamovo ohniště. Po chvíli za ním přišly děti. Chvilí se kočkovaly, pak k němu přistoupily a nejsmělejší chlapec se Noa zeptal:

„Ty jsi cizinec?“

„Já jsem se zde narodil.“

„Tady v jeskyni?“ byla další otázka.

„V domě patriarchů Metuzaléma a Lamecha.“

„Lamech je tvůj otec?“

Noe na to přikývl a děti byly rázem smělejší.

„Jsi bohatý, dej nám něco,“ řekl jeden z nich a všichni natáhli své umazané ručičky.

„Nemám nic, co bych vám mohl dát, ale můžu vám vyprávět příběh.“

Děti se zarazily, chvíli zvažovaly a pak jedno z nich řeklo:

„Vyprávěj.“

„Budu vyprávět, když mi támhle z té hromady kamení pomůžete postavit oltář.“

„Dostaneme za to něco?“ zazněla další otázka.

„Dostanete příběh.“

Děti se začaly ošívat a čtyři odešly do jeskyně. Zůstaly tři a s jejich pomocí upravil Noe hromadu kamení tak, že se podobala oltáři. Děti natrhaly květiny a položily je na oltář. Na Noemův pokyn se posadily a on jim začal vyprávět:

„Místa, kde nyní žijete a hrajete si, jsou velmi posvátná. Zde byl první příbytek praotce Adama a pramáti Evy. V jeskyni měli své rohože místo lůžek a z kamenů, které jste měli před chvílí ve svých rukách si postavili svůj první oltář. Obětovali na něm svému Bohu.“

„Jak se jmenoval?“ chtělo vědět jedno dítě.

„Byl to Hospodin a Adamovi i Evě dal celé toto údolí mezi horami, vše, kam až dohlédnete, toto vše jim dal do dědictví.“

„Co znamená do dědictví?“

„Hospodin dal údolí k životu Adamovi, Evě a také jejich dětem, vnukům, pravňukům, prostě jejich potomkům až do dnešní doby.“

„Ty seš jejich vnuk?“ ozval se nějaký čipera.

„Ani vnuk ani pravňuk, ale vzdálený potomek.“

Noe vyprávěl a postupně přišly další děti i dospělí a pozorně poslouchali. Vydrželi by poslouchat celý ten prvotní příběh, ale Noe musel skončit. Na závěr jim řekl:

„Pamatujte, že žijete na nejposvátnějších místech. Mějte je v úctě a na oltář dávejte květiny.“

Jedno z dětí se zeptalo:

„Dáš nám něco?“

„Dal jsem vám příběh a to je víc než hračka nebo mlsek.“

Noe odešel do Lamechova domu, rozloučil se s rodiči i s Metuzalémem a vrátil se ke své rodině. O stavbě archy a o tom, jak jsou k němu lidé nevlídní, nepadlo ani slovo.

Cestou domů uvažoval Noe o úpadku v údolí Adam-on-di-Ahman a bylo mu z toho smutno. Aby se zbavil tísnivých myšlenek, rozhodl se, že si odpočine. Zastavil velblouda pod mohutným stromem, aby v jeho stínu poobědval. Chládek jej příjemně ovanul a Noe si vzpomněl na Hospodina. Poklekl a takto promluvil:

„Hospodine, můj pane, jsem zarmoucen z toho, jak se tvé Údolí proměňuje. Nevím, jak pomoci otci Lamechovi a jsem z toho bezradný. Štěstí, které mi dáváš v mé rodině, mi připadá jako rouhání. Má předobrá žena vychovává mé hodné syny ve víře a lásce a má rodina je mým útočištěm, mou záštitou proti všemu zlu okolo nás. Děkuji ti, Hospodine.. Jsem tvůj a chci být vždycky tvůj.“

Doma byl radostně uvítán a srdce se mu zalilo štěstím, že je opět mezi svými. Několik dnů si odpočinul a příběh, který zčásti vyprávěl dětem v Údolí, vyprávěl po večerech svým synům, kteří jej také neznali. Vyprávěl o Adamovi a Evě, kteří byli zakladateli kultury, ve které vyrostl a sdílel ji po celý svůj život i on sám..

6. Čtvrtý syn

Po návštěvě Údolí uběhlo pár let a v Noemově domě se ozval opět dětský pláč. Když se jednou večer vrátil z práce, manželka Neama ho radostně uvítala, podala mu dítě a řekla:

„Noe, můj muži, doufala jsem, že nás Hospodin obdaruje děvčátkem, které by radostně švitořilo, zdobilo se květinami a bylo by nám pro radost, ale je to zase kluk.“

„Nerouhej se, má drahá, Hospodin nás obdaroval v době, kdy už jsme neočekávali další potomky. Je to krásné dítě a Hospodin nám ho dal pro radost.“

Neama se polekala.

„Vždyť já si neztěžuji, je opravdu líbezný... Pověz, jaké mu dáme jméno?“

Noe chvíli přemýšlel a pak rozhodl:

„Pošlu Jafeta k dědovi Metuzalémovi. Ať ho pojmenuje on.“

Noe neotálel a hned příští den vypravil Jafeta na cestu. Vyslal s ním dva sluhy, aby ho na cestě chránili. Jafet došel k Metuzalémovi a hluboce se mu poklonil.

„Copak, vnuku mého syna, stalo se něco zlého? Jakou mi neseš zprávu?“

„Jen tu nejlepší, pradědečku. Mé matce se narodil čtvrtý syn a otec si přeje, abys rozhodl, jak se bude jmenovat.“

„Odpočín si, Jafete, a zítra ti povím jméno posledního potomka.“

Metuzalém přikázal sluhovi, aby se o Jafeta postaral a sám odešel do chrámu poradit se s Hospodinem. Zůstal tam až do setmění a příští den řekl Jafetovi:

„V Adamově rodě ještě nebylo jméno Yam. Bude se jmenovat Yam. Uspořádejte slavnost, při které poděkujete Hospodinovi a dítě pojmenujte.“

Tak se stalo a dítě rostlo k potěšení celé rodiny. Rodiče i bratři je milovali a také rozmazlovali.

7. Noe pokračuje ve stavbě archy

Když byl nejmladší syn pojmenován a jeho narození řádně oslaveno, Noe vzal do ruky sekyru a vyzval Sema, Jafeta a tentokrát i Chama:

„Tak co, synové moji, jdeme na to?“

Pro mladé muže to byl sport a tak ochotně souhlasili. Noe podal Chamovi sekeru a řekl:

„Ode dneška, Chame, budeš pracovat s námi.“

Sotva se začaly ozývat rány sekyrami, objevili se zlovolní zvědavci. Když viděli, že slovní urážky na Noa a jeho syny neplatí, házeli po nich kamením, kopec však byl vyšší, než mohli dohodit, tak z toho byly jen provokace. Noe pracoval na lodi vždy šest dní a sedmý odpočíval. Synům určil jiný režim. Ti pracovali čtyři dny na lodi, dva dny pomáhali matce, a jeden den odpočívali. Střídali se tak, aby každý den by jeden z nich s matkou. Tak měli rozdělený šestidenní cyklus a sedmý den byla celá rodina pohromadě.

Jednou přišel Noe sám k lodi a viděl, že je znečištěná. Znechutilo ho to a začal láteřit, že už toho má dost a dokonce vykřikoval nevybíravé nadávky. Hospodin spustil prudký déšť, jaký v tom kraji dosud nepoznali. Z nebe se lily proudy vody, jež zchladily Noemův hněv a očistily archu. Nakonec se úplně promočený a se smíchem vrátil domů. Některé lidi déšť, který udělal z městských ulic dravé řeky plné bahna, přiměl k zamyšlení, a když museli vyklízet bahno ze svých domů, napadlo je, že se Noemův Bůh zlobí. Většina si

však řekla, že s Noem a jeho lodí to nemá co dělat. Za čas nějací zlomyslníci archu zapálili. Hospodin opět zasáhl deštěm, tentokrát ještě prudším a s kroupami. Bylo více vody, bahna, ale i hromady krup, které byly v tom kraji neznámé. Bylo více práce s úklidem, lodi se však nic nestalo. Jen ti, kteří se pokusili loď zničit, byli potlučeni kroupami a pořádně zmokli.

Dva nezvyklé deště vzbudily pozornost. Ve městě se o nich hodně povídalo a rozšířil se názor, že za to může Noe, kterého chrání jeho Hospodin, nejsilnější ze všech bohů. Noe byl nenáviděn, ale lidé si na něj netroufali.

Archa za pozornosti obyvatel města rostla a už bylo vidět, že bude větší, než královský palác. Objevil se další důvod k odporu, tentokrát k námitkám, že Noe chce být víc než král a tak se sám král přišel na archu podívat. Vlastně nepřišel, otroci ho přinesli na nosítkách. Král vystoupil na zem a Noe se syny se mu poklonili. Král stál hluboko pod úrovní lodě a bylo mu nepříjemné, že musí vzhlízet vzhůru, když chce pokárat Noa. Ten na vyzvání úředníka sestoupil i se syny dolů pod kopec.

„Přišli jsme,“ spustil král obřadně, „abychom se podívali, co se děje na kopci, který jsme ti milostivě prodali, člověče Noe.“

Noe se uklonil a řekl:

„Stavím tu se svými syny loď, králi.“

„Máš statné syny, byli by z nich dobří vojáci.“

Noe schválně přeslechl větu o vojácích a řekl:

„Stavíme záchrannou archu, králi. Přijde potopa, a až přijde, ti co budou v arše, se zachrání.“

„Proč mluvíš o potopě na tomto vysokém a suchém místě? Kdo ti poradil takový nesmysl?“

„Neporadil, králi, ale přikázal mi to Hospodin. Řekl mi, že sešle na Zem potopu.“

„Ty jsi čaroděj, že rozmlouváš s bohy?“

„Nejsem čaroděj a s bohy nerozmlouvám. To jen Hospodin mi dal úkol, který musím splnit.“

„Když musíš, tak musíš. Vidím, že loď bude veliká. Připrav mi několik pokojů a zařid' je nábytkem z nejlepšího dřeva. Podlahy pokryj vlněnými koberci a na hedvábí na lůžka a zlatém náčiní k jídlu nešetři. Jestli přijde potopa, přijdu k tobě na loď,“ přikázal a dodal, „nezapomeň na pokoje pro služebnictvo a pro mou společnost.“

Král nastoupil do nosítek a v doprovodu úředníka, který šel pěšky, jej otroci odnesli do paláce. Noe se se svými syny posadil k obědu. Měli chléb s tvarohem a zapíjeli jej vodou s vínem.

„Král si objednal místo na lodi,“ řekl Noe, „a to je dobré. Nebude nám klást překážky ve stavbě.“

„Připravíš mu ty pokoje?“ zeptal se Jafet.

„Připravit je můžeme, ale kdo je bude obývat, rozhodne Hospodin.“

8. Návštěva Lamecha a Metuzaléma

Když začali stavět třetí podlaží, přijel na návštěvu Lamech s Metuzalémem. Donesla se k nim zvěst, že se Noe zbláznil, hlásá potopu světa a staví velikou loď někde na kopci. Lamech měl starost o svého syna, ale Metuzalém ho uklidňoval.

„Nevěř všem šprochům,“ domlouval mu, „znám svého vnuka a vím, že jeho rozum je zdravý a bystrý. Vůbec to nemusí být pravda a jestli je to pravda, tak pro to má vážný důvod. Noe nedělá nic proti Hospodinu. Tím jsem si jist.“

Neama Lamecha i Metuzaléma přivítala a pohostila. Po odpočinku odjeli na velbloudech ke kopci, kde Noe se syny stavěl loď. Doprovodil je Chám a celou cestu je bavil svými historkami. Jak se blížili k cíli své cesty, už z dálky slyšeli rány sekerou. Po chvíli se před nimi otevřela krajina a oni spatřili na kopci rozestavěný koráb. Zastavili velbloudy a v údivu hleděli na loď, která vypadala jako stavba bez oken. Její velikost oba muže překvapila.

„Co to Noe staví?“ zeptal se Metuzalém, když dojeli ke kopci, „je to skladiště nebo snad dům bez oken? Viděl jsem loď, ale žádná nebyla takhle veliká.“

Chám běžel upozornit otce, že přijela návštěva a oba muži mezitím sestoupili z velbloudů a pomalu stoupali na kopec. Noe je přivítal a oni si rozestavěnou loď prohlédli. Lamech Noema pochválil, dodal však:

„Je to pěkné dílo, synu Noe, ale co s tím? Proč stavíš loď a když loď, tak proč ji stavíš na kopci? Nedivím se, že jsi lidem pro smích.“

„Otče, Hospodin mi přikázal postavit archu. Na kopci ji stavím proto, aby dobře vyplula,“ ohradil se Noe.

„Říkáš archu a čemu má sloužit?“ chtěl vědět Lamech.

„Lamechu, Lamechu, můj prvorozený,“ vstoupil do hovoru Metuzalém, „právě jsi slyšel, že to poručil Hospodin. A když Hospodin něco přikáže, musí se to splnit. Hospodin ví, proč to tak chce a Noemovi to jistě řekl nebo řekne. Pováží mu všechno, co potřebuje vědět. Noe chodí s Hospodinem a Hospodin si ho jistě zamiloval.“

„Hospodin mi řekl, proč to chce, dědečku,“ obrátil se Noe na Metuzaléma, „On vidí, jak je na zemi všechno zkažené a ví, že to zapříčinil člověk. Chce tu zkázu přikrýt vodou, která všechno živé na souši zahubí. Proto stavím archu... Má být záchranou pro život, který na Zemi zmizí.“

Lamechovi to připadlo neuvěřitelné a začal lamentovat nad lidskou špatností, ale Metuzalém uvažoval jinak. Řekl:

„Jestli sešle Bůh potopu na zemi, musí se zachránit i zvířata, jinak by země zůstala pustá, až voda opadne. Noe, tvůj úkol je veliký. Tak veliký, že my s Lamechem jej nedohlédneme... Pracuj, chlapče, Hospodin vám dá sílu. Vy přidejte vytrvalost a dílo zdárně dokončete.“

Metuzalém se rozhlédl po tom velikém kolosu a řekl:

„Nebudeme zdržovat, počkáme na vás v tvém domě.“

Objal vnuka i pravnuky, Noe objal i otce a Metuzalém při sestupu z kopce vyslovil přání:

„Rád bych tu archu viděl, až ji dokončíte, moc rád bych ji viděl,“ a téměř omluvně dodal, „ještě bych ji chtěl spatřit, dá-li Bůh..., mé slábnoucí oči po tom touží.“

Metuzalém s Lamechem se zdrželi dva dny a Metuzalém požehnal nejmladšího pravnuka Yama. Noe se syny si při společných rozhovorech odpočinuli. Sem po odjezdu svých předků řekl:

„Pradědečkovi Metuzalémovi přestává tělo sloužit, ale jeho mysl je svěží. Možná svěžejší nežli ta moje.“

Vtipálek Cham k tomu dodal:

„Chceš říct, že Metuzalém je mladík jako Jura, i když mu nechybí moc do tisíciletí?“

Noe do toho vstoupil slovy:

„Souhlasím se Semem. Sám cítím, jak mému tělu ubývá sil, ale duše se stále rozhlíží se stejnou radostí i se zvědavostí, jako když jsem byl malý hoch. Teď už ne tolik po světě, spíše hledám místo, kde sídlí Hospodin.“

Cham, který chtěl mít poslední slovo, se zeptal Jafeta:

„Ty nám k tomu nic nepovíš?“

A mlčenlivý Jafet se jen usmál.

9. Trápení s Yamem

Dokud byl Yam malý, jeho nezbednosti byly půvabné, když však vyrostl a začal se měnit v muže, trápil svými kousky rodiče i dospělé bratry. Zprvu to byly klukoviny. Často se pral a přicházel domů špinavý a potlučený, někdy s roztrhanou košilí. Když se ho matka ptala, proč se s dětmi pere, zprvu neodpovídal, jen sklopil hlavu. Jak rostl a sílil, přibýly ke rvačkám zlomyslnosti a tím přibývalo i stízností. Služce ze zámožné rodiny rozbil nádoby na vodu, váženému měšťanovi vytáhl zákolník u kola vozu a výsledkem bylo, že vůz se za jízdy rozsypal. Lidé si stěžovali Noemovi a postupně začali na Yama svádět i to, co neudělal. Noe se večer vracel domů se strachem, co zlého se doví o svém nejmladším synovi. Na otázky, proč tak vyvádí, Yam jen zarytě mlčel. Vše vyvrcholilo příhodou, která způsobila ve městě rozruch a Noema stála celé jmění.

Jeden vážený občan se chystal prodat dvě stě měchů vína. Večer je nechal naložit na velbloudy a ještě v noci s nimi chtěl vyrazit na cestu, aby došel do cíle za ranního chladu. Před cestou si chtěl odpočinout a přikázal dvěma strážným, aby velbloudy s nákladem hlídali. Yam strážné odlákal na dobré jídlo a džbán vína, které nastražil tak, aby je strážní nepřehlédli. Ti si mysleli, že večeri jim

tam nechal pán a s chutí se pustili do jídla. Yam toho využil a do všech měchů s vínem prořízl nepatrnou díрку.

Když přišel pán s vůdcem karavany, který znal cestu i potmě, nevšiml si, že víno z měchů uniká a vydal se na cestu. V polovině své cesty zjistil, že měchy jsou z poloviny prázdné. Rozzuřený se vrátil a zavedl karavanu na Noemovy pozemky. Bylo časně jitro, slunce se sotva vyhouplo na oblohu, vinař však toho nedbal, bušil svou holí do Noemových dveří a volal:

„Noeme, proradný Noeme, vyjdi ven.“

Poděšený Noe vyšel a rozzlobený vinař na něj křičel:

„Přivedl jsem ti karavanu naloženou měchy, abys viděl, co provedl ten tvůj zmetek.“

Noe pohlédl na velbloudy a uviděl náklad prázdných měchů. Vinař okamžitě spustil:

„Najal jsem si velbloudy, chtěl jsem prodat dvě stě měchů vína a tvůj nezdárný syn všechny měchy prořízl.“

„Víš určitě, že to byl můj syn?“ zeptal se poděšený Noe.

„Ty to víš taky. Nikdo jiný ve městě by si to nedovolil.“

„Zeptám se Yama a jestli ti škodu způsobil on, potrestám ho.“

„Vidíš, ani ses nezeptal, který z tvých synů to provedl a bez rozmýšlení jsi jmenoval Yama. Tvůj nejmladší by zasloužil ukamenovat, ale to je tvoje věc, protože škodu nezpůsobil mně, ale tobě. Ty mi zaplatíš víno, zničené měchy, pronájem karavany, průvodce a všechnu újmu, kterou mi ten tvůj holomek způsobil... I to mé rozčilení... Buď si jistý, proroku, že zaplatíš... a nebude to málo.“

Vinař si výsměšně Noema prohlédl, pokynul honákům a odešel. Velbloudi se dali do pohybu houpavým krokem a Noe zůstal stát jako přimražený. Odhadoval, že tento kousek jeho nejmladšího syna ho bude stát možná až polovinu majetku.

Nešel za Yamem, aby mu vyčinił. Byl tak rozčilený, že se s ním nechtěl setkat. V domě bylo ještě ticho, tak vzal sekeru a šel k lodi. Na kopci porazil strom, tak se trochu uklidnil, probudila se v něm však lítost. Padl na kolena a zvolal k nebesům:

„Hospodine, proč mne takto zkoušíš? Proč jsi mi dal tak nehodného syna? Proč mne potkalo toto trápení? Když celý den pracuji, bolí mne tělo, když se při práci zraním, také to bolí, ale toto je jiná bolest, daleko větší... Tak veliká, že to nevydržím... Hospodine, prosím, pomoz mi.“

Noe sklonil hlavu až k zemi a čekal, až se ozve Hospodinův hlas. Čekal dlouho, nic však neuslyšel. Zklamán si lehl do trávy a usnul. Zdálo se mu, že projížděl krajem na mezkovi a hledal svého syna Yama. Zvíře se vzpíralo, bylo neposlušné a Noe ho nelítostně švihal bičem. Tehdy se ozval Hospodinův hlas a vyzval Noa:

„Synu Noe, sestup z toho zvířete, nechej ho odpočinout a odpočiň si i ty. Proč biješ to zvíře?“

„Je vzpurné, neposlouchá mne.“
 Noe sestoupil a hlas pokračoval:
 „Tvůj bič neřídila rozvaha, ale tvůj hněv.“
 „Hněv?“
 „Hněv, který nedopadnul na tvého syna Yama. Miluješ svého syna, Noe?“
 Noe se zamyslel a odpověděl:
 „Víš, Hospodine, je s ním tolik trápení, je těžké najít čas pro lásku.“
 „Ani ty nejsi dokonalý a přece tě mám rád. Yam je krev tvé krve, můj synu Noe. Zeptal ses ho, proč je vzpurný?“
 Noe se probudil a už věděl, co má udělat, trvalo však ještě dlouho, než se odhodlal promluvit si se synem Yamem.

10. Návštěva obra

Brzy po návštěvě otce a dědečka Metuzaléma se vydal Noe k lodi a viděl, že je nakloněná. Polekalo ho to, protože se mohla převrátit a to by byl s lodí konec. Rychle vyběhl na kopec a zkontroloval trámy, v nichž byla usazena. Všechno bylo v pořádku, tak vstoupil do lodi a zůstal, jako když ho omráčí. V lodi spal obr. Předtím než usnul, tam pořádně řádl. Komůrky byly rozlámané, prkna přelámaná a rozházená, nýty vytrhané. Noe chytil obra za palec u nohy a zařval na něj:

„Mádasi, cos to tu napáchal, to ses musel opít jako zvíře?“
 Obr se zvedl, postavil se před Noa a ten s hrůzou zjistil, že to není Mádasi.
 „Co po mně chceš, červe?“ zahřměl obr a Noemovi se rozklepala kolena. Viděl jeho obrovské nohy a uvědomil si, že by stačilo, aby na něj obr šlápl a bylo by po něm. V duchu slyšel, jak mu praskají kosti. Obr se k němu sehnul a zeptal se:
 „Proč neutíkáš, proč se neplazíš a neschováváš se mezi stromy?“
 „Mám-li zemřít, ať se tak stane v mé lodi.“
 „To je tvá loď?“
 „Stavím ji.“
 „Proč ji stavíš?“
 Obr byl zvědavý a Noemovi svítila naděje, proto odpověděl kurážněji:
 „Bůh pošle na svět potopu a zachrání se jenom ti, kdo budou na lodi.“
 „Ty mluvíš s Bohem a on ti řekl takovou věc?“
 „Hospodin mi přikázal, abych postavil archu.“
 „Potřeboval bych půl té tvé archy. Postavíš mi takovou komoru?“
 Noe se napřímil a prohlásil:
 „Neprodávám ani neslibuji místenky na tuto loď.“
 „Začínáš mne bavit, červe. Ty mi odporuješ?“

„Říkám jen pravdu. Až bude loď hotová, Hospodin rozhodne, kdo bude zachráněn.“

Obr vzal Noema a vyzvedl ho do výšky, aby si ho prohlédl. Noe nezačal křičet ani škemrat o život. Svěřil se do vůle Hospodinovy a pohlédl obrovi do očí. V tom okamžiku se ozval pod kopcem hrůzný řev. Noe pohlédl tím směrem a viděl zvědavce, kteří prchali ze všech sil a křičeli:

„Nefilim, nefilim.“

Obr hodil Noema mezi stromy a rozběhl se za nimi. Noe se vrátil domů poškrábaný a potlučený, ale byl celý. Několik dnů odpočíval, aby se zotavil, dlouho však nevydržel odpočívat a vydal se na kopec i se svými syny, aby zjistili škody na arše a začali pracovat. Když přišli na místo, viděli, že loď stojí rovně a uvnitř je vše v pořádku. Na stěně byl nápis:

Jsi statečný, človíčku, M.

„Mádas, byl tu Mádas,“ zvolal Noe, vyběhl z lodi a volal na všechny strany:

„Mádasi, Mádasi.“

Noe však volal marně, Mádas se neozval. Noe synům, kteří nechápali otcovo chování, vyprávěl o dobrém obrovi Mádasovi.

Práce na lodi zdárně pokračovala. Cham zastoupil na lodi Jafeta, který se vyučil kovářem a vyráběl nýty, jimiž spojoval jednotlivé části archy. V práci byl Cham zručný, ale pusa se mu ani na chvíli nezastavila. Otec ho musel často napomínat, aby aspoň občas mlčel, protože jeho neustálé povídání rušilo v práci.

Když bylo postaveno z větší části třetí podlaží, řekl Noe synům:

„Tuto záchrannou archu stavíme už devadesát pět let. Lidé nám nepřejí a už párkrát se pokusili loď zničit nebo aspoň poškodit. Dílo přesto roste a já věřím, že je zdárně dokončíme.“

„Kdo bude lodivodem, až přijde potopa?“ chtěl vědět Cham.

„Ten, koho si určí Hospodin,“ řekl mu Sem.

„To chceš říct, že se tu dřu na lodi, na které při potopě nemusím třeba být?“ rozzlobil se Cham a Jafet mu odpověděl:

„Sem tím myslel, Chame, že Hospodin si vybere lidi, kteří zaslouží, aby byli zachráněni. Snaž se, abys byl mezi nimi.“

„Přestaňte se přít,“ napomenul Chama Noe, „já jsem našel v Hospodinových očích milost a On se mnou učinil smlouvu. Já i celá moje rodina vstoupíme na loď dříve, než spustí Hospodin vody na zem.“

Debatu změnil Sem poznámkou:

„Všimli jste si, že už několik let nám dávají lidi pokoj? Zvědavci téměř nepřicházejí a hlavně na nás nepokřikují a nikdo se nepokouší zničit naši loď.“

Všetečka Cham upozornil Sema:

„Jsi shovívavý ke zvědavcům, támhle zrovna jeden přijíždí.“

A opravdu, někdo se k nim hnál na koni, nebyl to však zvědavce, ale posel z Lamechova domu. Přinesl zprávu, že Lamech zemřel. Hoši se ztišili a Noe odešel do ústraní.

Po chvíli se vrátil a řekl synům:

„Zemřel můj otec, musím jet do Údolí a zařídit pohřeb.“

Set promluvil i za své bratry a řekl:

„Je to náš dědeček, pojedeme s tebou. Kolika let se dožil?“

„Bylo mu sedm set sedmdesát sedm let.“

11. Lamech umřel

V údolí Adam-ondi-Ahman čekala Noema další smutná zpráva. Matka Bat-Enoš zemřela pár hodin po Lamechovi. Bratr Aštaret, který už tam byl, přivítal Noema i jeho syny a zavedl je do pokoje, kde oba rodiče leželi na společném lůžku, upraveni a oblečeni do krásných šatů. Vypadali jakoby spali a v matčině tváři se zračil jemný úsměv. Příští den zabalili bratři své rodiče do pláten a uložili je do vykopaného hrobu, který přikryli mohylou z kamenů. S Lamechem a jeho ženou se přišli rozloučit téměř všichni původní obyvatelé Údolí a každý přinesl kámen na mohylu. U mohyly se lidé loučili s mrtvými několika slovy, kterými vyjádřili vzpomínku nebo svůj vztah k pochovaným. Jeden ze sousedů řekl:

„S Lamechem se nám žilo dobře. Udržel zlo, které se dralo do našeho údolí, na uzdě. Bylo to poslední šťastné období. Jak budeme žít po Lamechovi? Budeme svobodní nebo se staneme otroky?“

Všichni vzhlédli k Metuzalémovi, jenž seděl na vyvýšeném místě v křesle a všemu přihlížel.

„Já už vás řídit nemohu,“ promluvil Metuzalém, „jsem už starý a chybí mi síla.“

„Jsi moudrý, Metuzaléme,“ řekl jeden z mužů, co stáli při mohyle.

„V tom je výhoda stáří. Duše nestárne, nemá věk, jen jí přibývají zkušenosti. Stárne tělo a to mé už se sotva drží. Najděte mezi sebou zdravého muže pevného charakteru a požádejte ho, aby vás řídil. Chtějte po něm, aby dbal na zachování dávných zvyklostí a nedovolil novým manýrám světa, aby v údolí Adam-ondi-Ahman zapustily kořeny. Svět je zkažený, ale Hospodinovo údolí, přestože tento název už není téměř slyšet, ještě dost odolává. Vraťte se k Hospodinu a zachraňte se.“

Po pohřbu pozval Metuzalém Noema a jeho bratra Aštareta k sobě do pokoje, aby si promluvili o dědictví.

„Jste moje rodina,“ začal Metuzalém, „a rád bych dožil svůj život s vámi.“

Aštaret se chvíli ošíval, čekal, jak se vyjádří Noe, ten však něco hledal a nic neříkal.

„Je to problém, dědo,“ řekl nakonec, „já se sem přestěhovat nemohu a u nás bys neměl potřebný klid a pohodlí. Je nás moc. Vážím si tě a nechci, abys poslouchal hádky v mém domě.“

„Aštarete, kdo se hádá v tvém domě?“ zeptal se Metuzalém.

„Hlavně mé snachy a synové jsou nevraživí,“ odpověděl Aštaret a sklonil hlavu.

„Dědeček Metuzalém půjde k nám,“ rozhodl Noe, „u nás je místa i klidu dost.“

„Děkuji ti, Noe, aspoň ještě uvidím loď.“

Metuzalém vstal a začal si chystat potřebné oblečení. Když měl vše připraveno, položil vedle hromady se svými věcmi skříňku s posvátnými památkami po Adamovi. Otevřel ji a ukázal ty věci svým vnukům se slovy:

„Jsou to ty nejposvátnější věci, které střežíme. Před vámi leží dary, které dostali Adam s Evou od Hospodina.“

„Jak se dochovaly až do této doby?“ chtěl vědět Aštaret.

„Přecházely z pokolení na pokolení tak, že je vždy zdědil prvorozený syn a jen při těch nejslavnostnějších příležitostech je vystavoval vedle oltáře. Měl povinnost pečovat o ně a chránit je před zkázou.“

Metuzalém vyndával jednu věc po druhé a ukazoval ji svým vnukům a o každé věci jim něco vyprávěl.

„Kožené sukně udělal Hospodin Adamovi a Evě, když je vyhnal z ráje, aby nebyli nazí jako zvířata,“ vysvětloval Metuzalém, „toto je mísa s původními obilnými zrny a mezi nimi je i hrstka různých semen, která až do této doby neztratila klíčivost. Toto posvátné plátno přikrývalo Hospodinův chléb v ošatce a dochovalo se do dnešních dnů neporušené, stejně jako tento zbytek chleba, který jedli Adam s Evou zde na zemi, než si vypěstovali své obilí. Ještě je tu kousek motyky, jeden obsidiánový nůž a železná sekyra s topůrkem. Ta je docela zachovalá.“

„Co je ta poslední věc, dědečku?“ byl zvědavý Noe.

„To je píšťalka, kterou dostal Adam od Hospodina ještě v ráji,“ odpověděl mu Metuzalém s úsměvem, vzal píšťalku a podal mu ji, „od této chvíle bude na tobě Noe, aby ses o tyto věci staral a choval je v posvátné úctě. Až přijde čas, předej je svému prvorozenému.“

„Jak to bude s ostatním majetkem?“ chtěl vědět Aštaret.

„Já nic nechci, bratře, rozděl všechno mezi své děti.“

Když bylo vše připraveno k odjezdu, bratři se objali a Aštaret se zeptal Noema:

„Proč mám pocit, Noe, že víš něco, o čem já nemám tušení?“

„Možná je to tím, můj bratře, že ti rozhled zakrývá temnota světa.“

„Jaká temnota, o čem to mluvíš? Vždyť svět je plný světla a barev.“

„Ano, ale to světlo a barvy jsou jen klam, který zastírá temnotu. Temnota nás chce ovládnout, přehlásit pravdu a podmanit si nás jako otroky.“

„Jaká je pravda o světě, Noe?“

„Svět je odsouzen a my s ním.“

„Co to říkáš? Žije se nám dobře. Dá se vyhnout soudu?“

„Je to možné.... Zapomeň na bohatství, udělej pořádek ve své rodině a pros Hospodina o odpuštění hříchů.“

Aštaret si pomyslel, že Noemovi se to mluví, když má tak dobrou rodinu, neřekl však nic, jen se zeptal:

„Uvidíme se ještě, bratře?“

„Rád bych, Aštarete, rozhodne však Bůh.“

12. Noe hovoří s Hospodinem i s lidmi

Uplynulo pět let od Lamechovy smrti a Metuzalém byl v Noemově rodině šťastný. Vycházel ze svého pokoje do zahrady a těšil se ze všeho, co přinášelo střídání ročních období. Noe se svými syny přestal počítat čas, jak dlouho budovali archu. Zbudovali tři podlaží a každé rozdělili na mnoho komůrek. V každém podlaží měli zásobárnu potravy a přikrytou nádrž na vodu. V posledním podlaží nechali část místa pro lidské obydlí. Nezapomněli ani na světlík a na dveře do lodi a vysmolili všechny spoje zvenčí i zevnitř. Lod' se na slunci leskla a lidé se na ni chodili dívat jako na zázrak. Noe nezapomněl ani na potravu pro lidi i pro zvířata a větší část potřebného nechal nanosit do archy. Noe udělal všechno, jak mu Bůh poručil a skončil práci. Poslal syny domů a sám vstoupil do místnosti, kde zbudovali nevelký oltář, který nebyl určen k zápalným obětem. Noe na něj položil skříňku s posvátnými relikviemi, památkami po Adamovi a Evě, dar od Metuzaléma. Vedle skříňky položil na oltář květiny a poklekl modlitbě.

„Hospodine,“ oslovil Boha, „zbudoval jsem se svými syny archu, jak sis přál. Děkuji, že jsi nám dodával sílu a houževnatost. Děkuji za trpělivost se zvědavci, kteří nás obtěžovali jak ovádi. Děkuji za ochranu před těmi, kteří chtěli zničit toto dílo a ublížit i nám. Nejvíce ti děkuji za trpělivost mé ženy Neamy a za to, že mí tři synové, ač mladí, nepodlehli světu, který je lákal k radovánkám a zlotřilostem, ale pracovali tady se mnou. Jsem za to vše moc šťastný, Hospodine. Byl bych však šťastnější, kdyby archa nevyplula na hladinu a zůstala zde na kopci..., kdyby nepřišla potopa.“

Noe se pomodlil, pocítil posvátnou bázeň a hluboko sklonil hlavu. Po chvíli uslyšel hlas, který se ho zeptal:

„Proč nechceš, aby byla země zaplavena vodou?“

„Hospodine, mám i čtvrtého syna, nešťastného bratra Aštareta a někde další bratry a sestry, děda Metuzaléma a v tomto městě znám snad každého.... Jsou i jiná města..., všichni se do lodi nevejdeme. Hospodine, prosím o milosrdenství. Je jistě spousta dobrých lidí a ti mají platit za ty zlé?“

„Vyjdi ven, Noe, vystup na vrcholek archy a rozhlédni se.“

Noe poslechl, vystoupil po žebříku na archu a rozhlédl se, nespátl však nic zvláštního. Uviděl suchou krajinu se zasychajícími stromy, v dálce hradby města a jinak nic.

„Co vidíš, můj synu Noe?“

„Nic zvláštního, Hospodine. Vidím krajinu, kterou jsem každý den, celých sto roků, přicházel se svými syny ke kopci, na němž je nyní archa.“

„Podívej se znovu pozorně.“

Noe se rozhlédl a uviděl, že krajina zůstala stejná, ale pěšina, po které přicházel se svými syny, se zazelenala trávou. Noe vydechl úžasem.

„Co to znamená, Hospodine?“

„Cesta, po které jste přicházeli plnit Boží vůli, zůstala čistá, protože i vy jste byli přede mnou čistí. Vše ostatní pohltit hřích. Vás však neovládl, dokázali jste se mu vzepřít.“

„Hospodine...“

„Synu, svět je zamořen hřichem člověka a musí být očištěn.“

Noe poklekl a s úzkostí v srdci zvolal:

„Hospodine, náš Bože, což si spravedliví nezaslouží, aby byli zachráněni?“

„Vstaň, Noe... Vejdí do města a v každém domě oznam, že sešlu na svět potopu. Můžeš slíbit záchranu tomu, kdo bude upřímně litovat svých hříchů. Až skončíš svou misi, přijď na toto místo.“

Noe se rozhodl, že začne s lidmi mluvit na tržišti a hned se tam vypravil. Půjčil si od trhovce sud, vystoupil na něj a zabubnoval na buben, který si půjčil od kluka, co se chystal na něj rámusit. Zabubnoval, aby upoutal pozornost. Lidé se kupodivu ztišili a Noe promluvil:

„Lidé, občané města, mnoho z vás vidělo loď na kopci za městem. Viděli jste, jak jsme ji s mými syny stavěli. Stavěli jsme dlouho, moc dlouho. Když jsme pokáceli stromy na kopci, mnozí z vás ještě nebyli ani na světě. Všichni jste věděli, proč tu loď stavíme.“

„Ještě pořád věříš, že přijde potopa?“ vykřikl kdosi.

„Ano, věřím,“ řekl pevně Noe, „nejen věřím, už vím, že to bude brzy. Možná neuplynou ani dva úplňky. Hospodin mi přikázal, abych se připravil. Loď na kopci za městem je záchranná archa. A teď dobře poslouchajte, záchranná archa pro ty, kdo budou upřímně litovat svých hříchů.“

Lidé nenechali Noa domluvit. Otázky se na něj hrnuly jako lavina kamení.

„Nejsi ty ten potrhlý prorok, kterému se všichni posmívali, že staví loď na kopci?“ zeptal se ho jeden z davu.

„Jsem Noe a loď jsem stavěl a postavil jsem ji na kopci.“

„Před čím mě má zachránit? Před dobrým jídlem a hrou v kostky, která je mi nejmilejší?“ vykřikl muž, kterého Noe dobře znal.

„Před potopou,“ odpověděl Noe.

„O jaké potopě to mluvíš?“ chtěl vědět někdo jiný, a hned dodal, „to jako když všechny ženské naráz vylejou necky po prádle?“

Všichni se tomuto vtipu zasmáli.

„Mluvím o takové potopě, která se rozprostře po celé zemi a zvedne loď na kopci na hladinu,“ vysvětlil Noe.

Lidé se smáli a házeli po něm, co měli po ruce. Rajčata, okurky, ovoce, vajíčka, proletěl kolem něj dokonce i veliký meloun. Nějaký silák ho sundal ze sudu, sám na něj vystoupil a hlasem jako hrom utišil křik a rozruch.

„Jen klííd,“ řekl, „na co se rozčilovat? Vždyť my si toto pimprle, tím pimprletem myslel Noa, můžeme vyzpovídat. Ať nám řekne všechno, co ví a my se podle toho zařídíme.“

Lidé okolo vykřikovali souhlasná slova, silák seskočil ze sudu a vysadil tam Noa, který si utíral znečištěný obličej a šaty. Silák sáhl po nějaké bedně, dal ji vedle sudu, vyskočil na ni a začal mluvit na Noema tak, že bavil lidi.

„Proroku Noe, když se na tvé lodi budou stoly prohýbat pod plnými džbány vína, dobrými, hlavně masitými jídly a bude nás obsluhovat spousta žen v lehkých šatičkách nebo ještě lépe,“ muž udělal pauzu a rukama naznačoval lidem, že řekne něco významného, „představte si krásné ženy zahalené jen do vlastních vlasů a k tomu hudbu a tanec...“

Lidé se rozesmáli, plácali se po ramenou a muž pokračoval:

„Tak co, proroku, nabídneš nám takovouto nebo ještě lepší, třeba i s tajnými komůrkami, prostě zábavnou plavbu po klidné hladině, aby to moc nehoupalo?“ Tržiště začalo říčet smíchem. Noema tato řeč pobouřila a křičel:

„Styďte se! Styďte se před Hospodinem i před sebou. Archa je loď pro záchranu života, ne pro hříšné orgie... Půjdu od domu k domu, abych dal každému možnost se zachránit. Hospodin už velmi brzy zaplaví zem vodami. Zaklepu na každé dveře, kdo se mnou nebude chtít mluvit, ať neotvírá.“

Vtom Noe spatřil v zástupu syna Yama. V jeho očích spatřil pohrdání. Seskočil ze sudu, na nikoho se už nepodíval a odešel domů.

„Kde je Yam?“ zeptal se manželky.

„Je ve svém pokoji.“

Už to, že Yam má svou komnatu a ostatním synům stačí společná místnost, je špatné, pomyslel si Noe a vydal se za synem. Prudce otevřel dveře a spatřil Yama, jak se povaluje na lehátku.

Noe se před něj postavil a řekl mu:

„Jsi zhýčkaný, synu. Tví bratři svá jinošská léta neprozaháleli, pracovali se mnou na lodi. Ty jsi téměř dospělý a co jsi udělal dobrého? Jen trápíš svou matku i mne.“

Yam vstal a mlčky hleděl na svého otce.

„Proč nežiješ jako tví bratři, proč se oddáváš jen zábavám a poťouchlostem? Proč jsi prořezal sousedovi ty měchy s vínem?“

Yam sklonil hlavu a řekl:

„Posmíval se ti, myslí si, že jsi blázen.“

„Ty si to myslíš taky?“

„Nemyslím, ale je mi hanba za tebe i tu loď.“

V příštích dnech chodil Noe po městě a většina dveří zůstala zavřená. Lidé, kteří otevřeli, se chovali různě. Někteří se báli, aby si nezneprátelili sousedy, jiní

mu hrubě nadávali a výmluvy některých byly spíše omluvné. Jedna žena na něj vychrstla nádobu s nečistotou, jindy to bylo s vodou a také po něm plivali. Častá výmluva byla, že nemají žádné hříchy a neví, proč by se měli kát. Noe obešel všechny domy a vrátil se na kopec, kde vystoupil na loď. Tam ho oslovil Hospodin.

„Noe, jak jsi pochodil s hlásáním pokání? Promluvil jsi lidem do duše?“

„Nepochodil jsem, Hospodine, oni snad vůbec duši nemají.“

„Mají duši, synu, Noe, mají, ale tak temnou, že skrze temnotu k ní tvá slova nepronikla. Našel jsi někoho, kdo by měl být s tvou rodinou na lodi?“

„Nenašel, Hospodine.“

„Je tedy rozhodnuto. Zaříd' si poslední věci a až budeš připraven, dám ti další pokyny.“

13. Svatba Noemových synů

Když se práce chýlila ke konci, vyzval Noe své syny, aby si našli nevěsty. Poradil jim, ve kterých rodinách hledat nevinné dívky. Sem, Jafet i Cham si našli nevěsty brzy a Noe začal chystat svatby. Chtěl udělat všechny tři najednou, jednu velikou hostinu, kam by byl pozván každý, kdo by chtěl usednout ke svatebnímu stolu. Svatební hostinu nechal připravit na zahradě svého domu. Dům byl slavnostně vyzdoben, kolem cesty, kterou přicházeli hosté ke stolům plným jídla, stály veliké vázy s květinami a pro chudé byly na stolech připraveny mísy koláčků. Svatba Noemových synů byla veliká událost a svatebnímu průvodu městem přihlíželo mnoho lidí. Nevěsty byly krásné, ženiši hrdí a matky přemáhaly slzy. V domě u Hospodinova oltáře, ozdobeného nesčetnými květy, stál Metuzalém a každou dvojici svázal manželským slibem a symbolicky i věnečky, jež byly spojeny stuhou, kterou vyšívala nevěsta. Metuzalém je položil ženichovi a nevěstě na hlavu a přitom prosil Hospodina, aby je chránil, žehnal jim v lásce i na majetku a obdaroval je dětmi. Tento obřad vykonal třikrát a pak všem novomanželům požehnal. Na závěr položily dvojice své věnečky na oltář jako oběť Hospodinovi. Noe tam přidal ode všeho jídla a oběť zapálil. Kouř stoupal přímo vzhůru k otvoru ve střeše a to bylo pro lidi dobré znamení, že Bůh bude mladým manželům nakloněn. Hostina střídala hostinu a to celé trvalo šest dní. Šest dní veselí, jídla, tance a vystřídal se na ní skoro všichni mladí lidé z města.

Metuzalém se chvíli zúčastnil i hostiny, ale cítil se na ní jako v trní. Byl už opravdu staříčkový, čítal devět set šedesát devět let. Byl netrpělivý, odešel do svého pokoje a nechal si zavolat Noema.

„Noe,“ oslovil ho, „jsem už starý a cítím, že mé dny jsou sečteny. Rád bych umřel v údolí Adam-ondi-Ahman.“

„Pojedu tam s tebou, dědečku, hned jak skončí svatby.“

„To je pozdě, Noe, tak dlouho nevydržím..., musíme vyrazit zítra za svítání.“

Noe svěřil péči o svatební radovánky správci svého majetku a nežli se vyhouplo slunce nad obzor, vyrazil s Metuzalémem do Hospodinova údolí. Před západem slunce ležel Metuzalém v údolí Adam-on-di-Ahman ve svém pokoji na lůžku a spal. Noe ho příští den ráno přišel pozdravit a Metuzalém ho požádal, aby připravil vše na prosebný obřad za záchranu údolí Adam-on-di-Ahman.

Noe se překvapeně zeptal:

„Kdo ho bude sloužit, dědečku?“

„Já ho odsloužím a ty mi budeš přisluhovat.“

Noe to považoval za starcův vrtoch, ale neodporoval. Metuzalém se na něj při svých slovech pozorně díval, pochopil vnukovu náladu a ocenil, že neprotestoval.

„Deseti vybraným mužům pověz, že obřad za záchranu Údolí se bude konat zítra před západem slunce v chrámu. Ať to rozhlásí mezi všechny lidi. A také jim řekni, ať pozvou i ženy s dětmi. Ty připrav do džbánu vodu z vodopádu, obilí z prvního Adamova pole, chleba, vinné pruty, víno na pití i hrozny a tvaroh. Sežeň zpěváka a někoho, kdo umí hrát na píšťalku, ať si spolu nacvičí píseň pro Hospodina.“

„Je to všechno, dědečku?“

„Myslím, že ano. Jestli si na něco vzpomeneš, připrav to také... Málem bych zapomněl, zopakuj si sedm Hospodinových příkázání. Předneseš je, abys je lidem připomněl. A teď už běž, ať to všechno stihneš připravit.“

Noe se rozhodl vykonat všechno co nejlépe, aby staříkovi udělal radost. Sehnal všechny věci, které po něm Metuzalém chtěl a rozložil je v chrámu na stole vedle oltáře. Když přicházel k chrámu, všiml si skupinky chlapců, kteří seděli před chrámem na kamenech a vyluzovali melodii na píšťalky a drnkací nástroje. Jeden z nich k tomu píval.

„Moc pěkné,“ pochválil je Noe, „nechtěli byste zítra při chrámové pobožnosti zahrát a zazpívat nějaké písně?“

Hoši nadšeně souhlasili, tak jim řekl, které písně by si měli vyzkoušet a nakonec jim řekl:

„Znám jednu velmi prastarou, avšak jednoduchou písničku, kterou zpívala Eva Adamovi, když byli mladí. Zachovala se až do této doby a mne ji naučila moje matka Bat-Enoš.“

Hochy ten nápad zaujal a malý popěvek se docela rádi naučili.

Noe se vrátil do domu, který před ním obývali jeho předkové. Už se nepoznalo, kterou část postavil Adam, protože dům se s každou generací rozšiřoval a přestavoval. V současnosti byl opravdu veliký a pohodlně zařízený. Noe pomohl vybrat Metuzalémovi slavnostní úbor z věcí, které tam před pěti lety nechal. Dům byl obydlen, Metuzalémova část však zůstala netknutá. Noe našel nějaké oblečení i pro sebe a pak spolu připravili program na příští den. Skončili před setměním, Metuzalém požehnal svému vnukovi a šli si lehnout.

Noe před usnutím děkoval Hospodinovi, že může pomoci svému dědovi v jeho záměru vykonat pobožnost a poprosil, aby se Metuzalémovi vše podařilo

tak, jak si to přeje. Pomodlil se za svou rodinu, za to, aby veselost na svatbách nepřerostla v divoké hýření a nezměnila se v nepřátelství, a také poprosil za své sourozence, zvláště za svého bratra Aštareta a jeho rodinu.

Metuzalém nemohl ráno ani dospat. Vzbudil Noema velikým křikem, „Noe, Noe,“ volal, „potřebuju hůl. Kde je ta pastýřská hůl po Ábelovi?“ „Dědečku, nikdy jsem o ní neslyšel, copak něco takového ještě existuje?“ „To víš, že jo, jenom ji musíme najít.“

Noe přinášel různé hole, ale stařec nebyl spokojen. Nakonec našel Noe jakousi hůl pod střechem domu, podal mu ji a Metuzalém zvolal:

„To je ono, to je ta pravá Ábelova berla.“

Noe rozčesal Metuzalémovi bílé vlasy i vousy, které mu den předtím umyl, oblékl ho do bílých vlněných šatů, přes rameno mu přehodil pruh blankytně modré hedvábné látky a vše přepásal širokou stuhou stejné barvy. Na nohy mu obul kožené opánky s řemínky, zdobené pozlaceným tepáním. Nakonec mu dal do ruky hůl a postavil ho před sebe, aby si ho prohlédl. Noe zůstal v údivu. Metuzalém byl dokonalým zobrazením důstojnosti.

„Dědečku, Metuzaléme, nikdy jsem neviděl Boha, ale takhle bych si ho mohl představovat.“

„Nerouhej se, Noe, a radši už pojďme.“

„Tak dobře, dědečku, jsi důstojný kmet.“

Cesta do chrámu byla zaplněná lidmi. Metuzalém procházel vzpřímeně davem, který se před ním rozestupoval, opíral se o Ábelovu berlu a lehkým pokynem hlavy odpovídal na pozdravy lidí. Noe, který se bál posměšných poznámek, šel vedle něj. Byl překvapen. Metuzalémův zjev byl tak důstojný, že umlčel zlomyslníky a lidé se k němu chovali s obdivem a úctou. Metuzalém prošel chrámem a jeho důstojnost neutrpěla ani při výstupu po schodech ke křeslu, jež stálo nahoře. Nedal najevo slabost, vystupoval stejně vzpřímeně, jako když šel po rovině. Nahoře chvíli postál, aby pohledem pozdravil shromáždění, v němž to zašumělo a pak se posadil. Lidé zaplnili chrám a pobožnost začala.

14. Metuzalém slouží obřad a jeho pohřeb

Jakmile se lidé v chrámu ztišili, Metuzalém vstal, uhodil Ábelovou berlou třikrát do země a zapěl velikým hlasem ódu na slávu Hospodinovu. Před lidmi stál starý pěvec a lidé s dojetím poslouchali. Mnozí si uvědomili, že Metuzalém je poslední patriarcha a nikdo takový už před nimi nebude nikdy stát. Noe navíc věděl, že nikdo už v tomto chrámě tak mohutně a krásně nezapěje, protože chrám zanikne. Byl na svého děda hrdý a cítil k němu rodovou přichylnost.

Po Metuzalémovi zazpívali stejnou ódu lidé v chrámu a Noe ze zpěvu vycítil obdiv a dojetí. Metuzalém si sedl do křesla a takto promluvil k shromážděným lidem:

„Moji drazí, kromě posledních pěti let, které jsem strávil u vnuka Noema, jsem prožil v tomto Hospodinově údolí celý život. Nepotřeboval jsem je opouštět kvůli světu okolo. Toto údolí nám dávalo všechno, co jsme k dobrému životu potřebovali. A jak by také ne. Údolí je po praotci Adamovi a pramáti Evě, kteří je dostali od Hospodina do dědictví pro sebe a pro své potomky, kteří zde budou žít.

Říkáte si, že už se to vypráví jako pohádka, že je to omleté jako oblázky, které do nekonečna omílá voda, co přes ně proudí stejně, jako čas přes naše životy. Věřte, že je to pravda, i když už čas smyl téměř všechny stopy po Adamovi a Evě, kteří zde založili svůj rod s úmyslem vychovávat své potomky v úctě k Hospodinu. Zčásti se jim to dařilo, já jsem také jejich potomek a Hospodin je můj jediný Pán. Čím však byli jejich potomci dál od Adama, tím více propadali světu a vzdalovali se Hospodinu.

Já jsem se setkal s Adamem. On byl vetchý sehnutý stařec a já jsem byl nerozumný kluk. Vnímal jsem více jeho ohnutá záda, nežli záři, která z něj vycházela. Adam nepoznal jiný cit, nežli lásku. Věděl, že bez Hospodina není nic a všechno, co vzdaluje člověka od Hospodina, je falešné. Tak jako je vám vzdálen Adam s Evou, tak je vám vzdálen i Hospodin. Já vás v tuto požehnanou chvíli chci vyzvat, vraťte se k Hospodinovi. Vzpomeňte na Adama a Evu a vraťte se k Hospodinovi. Hospodin je naše naděje i naše spása.

Na stole vedle oltáře máte vodu ze stejného pramene, z jakého pili Adam s Evou. Obilné klasy, které dnes zapálíme jako oběť Hospodinu, vyrostly z pradávného obilí, které dostal Adam od Hospodina a zasel je na svém prvním poli. Tvaroh se naučila dělat pramáti Eva, když si ochočila první zvířata, která dávají mléko. Vinné pruty, hrozny i víno ve džbánu je z vinice, kterou založil sám Adam. Je už stará, zchátralá, ale úrodu stále dává. Všechno má starý původ, jsou to Hospodinovy dary člověku a navzdory tomu, že semena tisíckrát prošla půdou a zahynula, tisíckrát se znovu zrodila, zůstala beze změny, protože co je od Hospodina, to je stálé.

Víme, že Hospodin stvořil Adama a Evu a chtěl, aby ho oslovovali Otče. Byli jeho děti a my jsme jejich potomky, jsme tedy také děti velkého Otce Hospodina. Mějme v úctě život a vám mladým říkám, nepodlehnete pokušením a nezneuctěte svůj život. Nepromrhejte ho v radovánkách, jež pro vás budou pokušením. Pokušení se nevyhnuli ani Adam s Evou a bylo tak silné, že podlehli. I když se už pak nikdy neprovinili vůči Hospodinu, celý život svého jediného selhání litovali... Snažte se poznat, jak veliký je rozměr života, jaké vám poskytuje možnosti rozvoje.“

Metuzalém skončil. Po krátké odmlce skupina mladých lidí zahrála a zazpívala písně, které si připravili. Noe sledoval lidi před sebou a v jejich výrazu se zračilo soustředění a pokoj. Když hudebníci skončili své vystoupení, postavil

se před ně Noe, aby řekl a vysvětlil Hospodinova přikázání. Noe pokročil o krok dopředu a začal:

„Když Hospodin stvořil člověka, myslel i na jeho budoucnost. Obdaroval ho dary, které vyjmenoval patriarcha Metuzalém, dary nezbytnými pro život těla. Hospodin myslel i na šťastnou budoucnost člověka, a proto mu vepsal do srdce zákon, který zajišťuje přežití a rozvoj lidské společnosti. Toto jsou přikázání, která máme vepsaná v srdci:

Hospodin nám přikazuje, abychom měli jen jednoho jediného Boha, abychom nebyli nevěrní a nevytvářeli si modly. Modly nejsou jen sochy nebo obrazy, kterým se lidé klaní. Modla je vše, co si zbožštíme, o čem říkáme, že to je božské, co nás nutí, abychom se k tomu neustále vraceli.

Hospodin nám zakazuje prolévat krev člověka..., zabít člověka. Znáte příběh o Kainovi, který se dopustil vraždy. Byl potrestán, vyobcován ze společnosti lidí, jak rozhodl Hospodin. Trpěl, ale daleko víc trpěl vědomím, že se dopustil zlého proti bratrovi Ábelovi, ale také zla proti Hospodinovu zákonu.

Hospodin dále žádá manželskou věrnost. Protiví se mu odhalování naší nahoty před dětmi i cizími lidmi. Nemorální je pro něj cizoložství, incest, homosexuální chování, sodomie aj. Nemorální chování podněcuje Boží nelibost.

Hospodin zakazuje krádeže majetku, loupeže, uchvácení, unášení lidí i zvířat a zotročování.

Hospodin odsuzuje všechny krutosti na zvířatech, zvláště pojídání masa z živých zvířat. V Hospodinových očích je to ohavnost.

Hospodin zakazuje znevažování Božího jména, rouhání a proklínání.

Poslední přikázání je určeno především vládcům. Žádá zavedení právního systému, který by umožňoval tresty za porušování Hospodinových přikázání, rozsuzoval by rozepře a umožňoval by i právo obhajoby.“

Lidé poslouchali Noemova slova pozorně, se vši vážností. Napadlo ho, že za jejich soustředěnost vděčí Metuzalémovi, kterému projevovali úctu. Myslí mu proběhla otázka, jak by tato přikázání vnímali lidé někde na náměstí.

Noe skončil a před shromáždění nastoupili hudebníci. Ten nejsmělejší z nich oznámil, že nejdříve jen zahrají a pak i zazpívají píseň, kterou zazpívala Eva Adamovi, když byli mladí. Řekl, že je to jediná píseň, která se z té doby dochovala.

Muzikanti zahráli a pak jeden z nich zazpíval:

„Rozmilá ovečko, kdepak tě mám,
ty ses mi ztratila, já tě hledám.

Jehňátko bojí se, že se ztratíš,
volám tě, ovečko, ať se vrátíš,
ať se mi vrátíš.“

Shromáždění lidé tuto prostinkou písničku přijali a tak zpěvák zavelel:

„A teď všichni.“

Všichni si zazpívali a když skončili, předstoupil Metuzalém, vztáhl ruce a požehnal všechny těmito slovy:

„Žehnám vám všem a prosím Hospodina, aby požehnal i vašim rodinám, abyste byli zdraví a pole vám dávala úrodu. Žijte v lásce a mějte v úctě Hospodina.“

Lidé se rozcházelí dojatí, někteří si vzali kuličku vína nebo kousek tvarohu s chlebem, napili se vody či vína a tyto drobnosti i s písničkou podpořily sváteční náladu a vzájemnost. Jakoby všechno zlo, které se prodralo do Údolí, usnulo.

Metuzalém sestoupil s Noemovou pomocí k oltáři, zapálil obětní dary a s lidmi, kteří zůstali, se pomodlil.

Po návratu domů chtěl Noe pomoci Metuzalémovi při převlékání, ale on to odmítl.

„Nechej mi toto oblečení“, požádal, „a pojď ke mně, ať ti dám své poslední požehnání. Zítra už tu nebudu.“

Metuzalém Noemovi požehnal a nakonec mu řekl:

„Noe, stáří je především o kázni a o vůli,“ ale Noe neporozuměl.

„Nevadí, můj nejmilejší vnuku, jednou to poznáš. Odcházím z tohoto světa rád, jen lituji, že se musím rozloučit s tebou.“

„Třeba to nebude na dlouho, dědečku Metuzaléme.“

„Kéž by.“

Metuzalém usnul a ráno už se neprobudil.

Noe zařídil jeho pohřeb a na hřbitovním poli vyrostla největší mohyla z kamenů, které přinesli obyvatelé údolí Adam-on-di-Ahman na rozloučení s nejstarším patriarchou. Metuzalém měl nejvyšší mohylu.

Noe se domů vracel na velbloudovi. Jízda byla sice pomalejší, ale Noe měl o čem přemýšlet a houpavý krok velblouda nijak nerušil myšlenky. Smrt mu vzala všechny jeho předky a on se, navzdory svému věku, cítil jako osiřelý kluk. Tělo je staré, ale duše zůstává stále stejná. Vzpomněl na otce, který měl otevřené srdce pro každého. Někteří lidé toho zneužívali, Lamech však nikdy nelitoval, že někomu prospěl, nikdy se necítil ukřivděný. Vzpomněl i na svou nekonečně laskavou a vše odpouštějící matku. Kolik darebačin prováděl se svými bratry, maminka to vždycky věděla a její pokárání bylo spíše pohlazením.

V tuto chvíli mu nejvíce chyběl Metuzalém, který byl ve zralém věku oporou rodu. Svou rozhodností a pevným charakterem všechny přečnival. Vynikal nad ostatní jako strom nad krajinou a jako strom také stárnul. Přehnal se nad ním bouře a odlamovaly části jeho nezdolné duše. Rány, které utrpěla, ji obohatily a posílily. Metuzalém mu bude chybět nejvíce, až přijede domů. Není už nikdo, kdo by mu mohl poradit v událostech, které ho čekají. Lidé si ví rady, když o nic nejde, když se však setkají s něčím opravdu vážným, tak se nechají ovládnout strachem a zpanikaří nebo schovají hlavu do peřin a nechtějí o ničem těžkém ani slyšet a takovou situaci má před sebou. Co by mu asi poradil děda Metuzalém?

Noe si ho představil, jak jede vedle něj na koni a jeho představa se na něj zazubila a Noe v duchu slyšel Metuzalémův hlas, jak ho nabádá:

„Vnuku Noe, na svět jsi byl poslán, abys udělal to, co můžeš udělat jenom ty. Nevím sice o co jde, ale udělej přesně a včas všechno, co po tobě bude Hospodin chtít. Splň i ten nejpodivnější úkol, i když mu nebudeš rozumět a určitě to bude dobré. Hospodin ví, co chce, a to, co chce, nemůže být zlé.“

15. Poslední dny

Noe přijížděl k městu za setmění a protože měl k domovu ještě kus cesty, zastavil u archy, pustil velblouda, aby se napásl a sám vstoupil dovnitř. Zapálil olejovou lampičku a procházel místnostmi, až došel do ložnice, kterou zamýšlel pro sebe a Neamu. Usedl na palandu a tehdy k němu promluvil Hospodin. Zeptal se:

„Noe, máš všechny věci vyřízené?“

„Doufám, Hospodine.“

„Vyspi se a zítra začni nabírat všemožnou potravu do archy, která bude tobě a zvířatům k obživě.“

„Zvířatům, Hospodine?“

„Noe, musíš zachránit vše živé, co se pohybuje po suché zemi.“

„Je to v mých silách, Hospodine?“

„Jsi dost silný, Noe. Vybral jsem si tě, neboť vidím, že v tomto pokolení jsi ty spravedlivý. Pospěš si, až bude vše připraveno, vejdi ty a tvá rodina do archy. Za sedm dní sešlu na zemi déšť, který bude trvat čtyřicet dní a čtyřicet nocí. Voda zaplaví vše až po vrcholky hor.“

Noe poklekl a v čiré bezradnosti sepal ruce.

„Hospodine, zásoby mohu připravit, ale jak seženu zvířata do archy? Mnohá nepřijdou a jiná se budou vzpouzet.“

„Se zvířaty ti pomohu. Ničeho se neboj, můj duch bude s tebou, tak neotálej. Máš jen šest dní..., sedmého dne se spustí vody.“

Noe usnul a ráno se probudil svěží. V první chvíli nevěděl, jestli rozhovor s Hospodinem byl skutečný nebo to byl jen sen. Dojmů bylo v posledních dnech tolik, že chvíli trvalo, než se zorientoval.

„Bylo to skutečné, byl to pokyn od Hospodina. Noe, prober se a běž vykonat to, co po tobě Hospodin chce,“ řekl si nahlas.

Doma vládla radostná posvatební nálada a když Noe rodině oznámil, že Metuzalém už není mezi živými, Sem mu řekl:

„Otče, je to smutné. Loučení s lidmi, které milujeme, je vždycky smutné. Metuzalém byl stařeček, kterému ve věku nebylo rovno. Jistě už pro něj byl život těžký a smrt mohla být vysvobozením.“

„Seme, Metuzalém nebyl politováníhodný stařeček. Byl silný a vzpřímený do posledního dechu. Byl jako strom.“

„Odpust', otče.“

„Seme, nekárám tě, jen vysvětluji.“

„Co bude s lodí na kopci?“ chtěl vědět Cham, „myslím, že vlaštovky už si v ní staví hnízdo a liška hledá místo pro svůj pelech.“

„Správně jsi připomněl, posměváčku Chame, že máme ve svém díle pokračovat. Musíme v lodi doplnit zásoby všemožné potravy pro zvířata i pro nás a máme na to jen šest dní. Sedmého dne spustí Hospodin déšť, který zaplaví celou zem. Vše živé se utopí. Zachrání se jen ti, co budou v arše.“

Neama s Noemem často debatovala o tom, jak se lidská společnost propadá. Před očima se jí mihnul obraz z budoucnosti a ona pochopila vážnost situace i to, že Hospodinovo rozhodnutí je nezbytné. On vidí daleko do budoucnosti, tam, kam člověk nemůže dohlédnout. Lidé žijí v přítomnosti a jejich soudy jsou přítomné. Neumí si představit, co může přítomné dobro nebo zlo přinést za tisíc let.

Pro Noemovy syny a mladé snachy byla tato správa zdrcující. Vnímali ji jako největší možnou nespravedlnost a jejich nitro se bouřilo. První se jako vždy ozval Cham:

Postavil se proti Noemovi a se vší rozhodností prohlásil:

„Otče, na této nespravedlnosti se podílet nebudu.“

„Chame, věděl jsi, že přijde potopa?“

„Ano, věděl, ale víš, jak to je. Řeči se mluví a voda teče. Teprve teď mi připadá, že to může být skutečné.“

„Je to Boží rozhodnutí a jen Bůh zná všechny důvody, proč k tomu musí dojít. My známe jen naše město a možná nám lidé nepřipadají tak zavrženíhodní. Obcházel jsem všechny domy a nabízel záchranu.... Víš, jak to dopadlo.“

„Budiž, ale co zvířata?“

„Se zvířaty už je to také jiné, než to bývalo. Člověk jim mění jejich životní cestu.“

„I těm divokým?“

„I divokým. My lidé ovlivňujeme celou přírodu, i divoká zvířata. Kde člověk zastoupí přírodu, tam už se musí starat provždy. Příroda nepřijímá příliš ochotně zpět tvory, kteří od ní byli odloučeni.“

„Co tím myslíš?“

„Když sebereš divoké kachně vejčka, budeš je zahřívát a vychováš z nich mláděta, o která se budeš starat a budeš je krmit, tak tato uměle vychovaná generace už nebude schopna postarat se o své potomky a nechá je zahynout.“

„To opravdu víš?“ zeptal se Jafet.

„Tak jsem to poznal, ale nejde jen o to. Někteří lidé, kteří se seznámili s tajným učením, dělají na zvířatech pokusy, manipulují s nimi, mění je a dnes si neumíme představit, jak by mohla být změněna v budoucnu. My neumíme a možná ani nechceme dohlédnout, kam způsob života, který jsme si zvolili, vede, ale Bůh to ví přesně a jestliže chce tak tvrdě zasáhnout, tak ví proč.“

„Odpusť, otče, opravdu si myslíš, že jsme jediní spravedliví na celé zemi?“ zeptal se Sem.

„To nevím, chlapče, a zdá se mi to velmi nepravděpodobné..., ale možná jsme jediní, kteří neopustili Boha. Důvěřujeme mu a řídíme se jeho pokyny... Asi nejsme jediní, ale archa, kterou jsme postavili, také nemusí být jediná.“

„Otče Noe, začínám chápat,“ řekl Jafet, „ale stejně mi nebude dobře, až budu v arše plout po hladině a budu vědět, že vše živé, co jsem kdy znal a třeba měl i rád, si bere smrt.“

„Nikomu nám nebude lehké, Jafete. Třeba nám bude lehčeji, když se za všechny hynoucí budeme modlit. Naše modlitba nezastaví proudy vod a nezmění jejich osud, ale může jim pomoci, že nebudou umírat v hrůze.“

Doba do velikého deště se krátila. Noe procházel archou a kontroloval, jestli je naloženo vše, co bude potřeba k zachování života zvířat i lidí. Vše bylo v pořádku, chyběla jen zvířata. Tehdy promluvil k Noemovi Hospodin a řekl mu:

„Noe, zavolej svou ženu, syny i snachy. Ženy si nastoupí a ty se syny budeš přivádět zvířata do archy.“

„Jak to bude, můj Bože, vždyť tu není ani jedno zvíře.“

„Běž pro svou rodinu a zvířata přijdou. Pamatuj: *ze všech zvířat čistých vezmeš s sebou po sedmi párech, samce se samicí, ale ze zvířat, která nejsou čistá, jen po páru, samce se samicí. Z nebeského ptactva po sedmi párech, samce se samicí, aby zůstalo naživu potomstvo po celé zemi.*“

Noe šel pro svou rodinu a když se vrátili, přicházela k lodi zvířata ze všech stran. Noe poslal ženy do pokojů pro lidi a se syny začal přivádět zvířata do jejich komůrek. Práce se zúčastnil i Yam a Noe to s povděkem přijal. Zvířata byla krotká a poslušná. Noe je třídil podle Božích pokynů a synové je odváděli. Velká zvířata do velkých kójí a malá do malých komůrek nebo do klecí, které skládali na sebe. Cham otevřel venku před archou dvířka klecí pro ptáky a oni tam sami vlétali. Někteří si spletli klec a Cham ptačího popletu přendal do správné klece. Po třech dnech této práce byla všechna zvířata správně umístěna a Noe poslal syny za ženami. U lodě se povalovala řada věcí, které nebylo kam umístit a Noe zvažoval, jestli něco z toho nepotřebují. Jeho pozornost upoutala hlíněná tabulka. Když ji vzal do ruky, viděl, že je vypálená a je do ní něco vyryto. Očistil ji a četl:

1. Věř v Boha
2. Cti lidský život
3. Cti rodinu
4. Cti právo i majetek ostatních
5. Cti všechna stvoření
6. Cti a chval Boha
7. Cti zřízení soudního systému

Noe pochopil, že to je Hospodinův odkaz. Teprve v této chvíli mu došlo, jak skutečné je to, na co se tak dlouhou dobu se svými syny připravoval. Sto let plnil Boží příkaz stavět loď, aniž by o tom hlouběji přemýšlel. Teď se v jeho mysli zjevila hrůza toho, co má přijít a v panice, která se ho zmocnila, pocítil touhu něco udělat, přimět Hospodina, aby změnil své rozhodnutí. Padl na kolena, čelem se dotkl země a zvolal:

„Hospodine, můj Bože, při svém životě a při mé rodině prosím...“

„O co prosíš, synu Noe?“ ozval se hlas.

„Hospodine, můj Bože, pověz mně nehodnému, musí se stát to, co má přijít? Musí být svět zaplaven vodou? Pomysli na nevinné děti, na mláďata nesčetných zvířat..., jsou to nositelé života. Když se narodí, není v nich nic zlého. Vidím bolest jejich matek a srdce se mi svírá.“

„I mně se mé srdce svírá, můj synu. S lidmi to mám jako ty se svým synem Yamem. Mám člověka rád, vždyť jsem ho stvořil a netušíš, jak mne bolí jeho zkáza. Myšlenky člověka i jeho činy jsou zlé, často jen zlé. V lidském rodě převážilo sobectví a nenávisť. Nejsou to hry mláďat, které probouzejí úsměv a shovívavost. Je to zlo v jeho pravé podobě a ohavnosti.“

„Otče Hospodine, není možné to změnit?“

„Není, synu Noe. S nákazou duše je to jako s nákazou těla. Nezpozorujete ji, dokud tělo neonemocní. Zkázu duše si neuvědomíte, dokud se nepropadnete na samé dno, odkud není možný návrat. Tato generace člověka je prolezlá zkázou a zkaženo je vše živé. Člověk ve své snaze dosáhnout Boží velikosti překročil jemu určenou hranici, měnil svět a začal se propadat. Pýcha ho zavedla na dno propasti, kde prohýřil svůj život.“

„Pověz, Hospodine, která přikázání byla příčinou Tvého velikého hněvu?“

„První tři, člověče Noe. Jejich nerespektováním se vrhali lidé do chřtánu mého protivníka. Přestali mi věřit a zapomněli, že existuji. Mé jméno vyvolává posměch. Úctu k životu mi ukazuje člověk v nesčetných válkách. A tam, kde se neválčí? Stvořil jsem člověka, aby žil v rodině. Jen rodina je zárukou zdravé budoucnosti lidského rodu. Jsou ještě rodiny s jejich řádem nebo už je to jen stádo?“

Bůh se odmlčel a po chvíli svůj projev ukončil slovy:

„Člověk této generace už není můj, patří protivníkovi. Nejsem to já, kdo chce zahubit člověka. Chce to můj protivník.“

„Člověk tedy zahyne..., lidský rod zmizí,“ rezignoval se smutkem v srdci poslední patriarcha.

„Noe, ty jsi nepochopil, že zahyne jenom to zkažené, ale člověk přežije? Z tebe se rozmnoží na zemi nové lidstvo, které bude jiné.“

„Hospodine, čím jsem si zasloužil tak velikou milost? Čím jsem si zasloužil že nezahyneme s ostatními?“

„Synu Noe, ty jsi v tomto pokolení zůstal spravedlivý a uchránil jsi před zkázou i svou rodinu. Nastup do archy a já za tebou zavřu dveře. Pamatuj

tabulka je můj vklad do tvého nového života..., je to návod na přežití lidského rodu.“

Oblohu zahalily černé mraky a tmu, která nastala, prosvětlovaly nesčetné blesky. Noe odešel za svou rodinou a Hospodin za ním zavřel dveře archy. Synové procházeli chodbami archy a promlouvali ke zvířatům, aby se nebála a Noe byl přesvědčen, že v lodi jsou všichni čtyři. Rázem se spustila bouře a loď se pohnula pod nápořem vody, jež se lila z nebe v proudech jako vodopád a Noe, který se díval na tu hrůzu světlíkem, spatřil, jak se proti lodi žene vlna vysoká jak hora. Vlna nazvedla archu a odnesla ji do zaplavené krajiny. Archa proplouvala kolem skály a Noe v záři blesků uviděl světlíkem svého nejmladšího syna pod jejím převisem. Seděl tam s dívkou, kterou jednou rukou objímal a druhou hladil psa. Noe pootevřel světlík a zavolal:

„Synáčku Yame, zachraň se, pojď za námi do lodi.“

Yam jen odmítavě zavrtěl hlavou a jeho oči se na otce usmály. Noe v nich nespatrił strach ani bezradnost. Jeho syn byl smířený. Nehledal pro sebe záchranu, seděl tam s těmi, které miloval a díval se na otce, dokud loď neodplula. Noe v tu chvíli věděl, že tento obraz bude jeho výčitkou do konce života. Ztrápen odešel do komůrky k oltáři a tam hořce zaplakal. Tehdy k němu promluvil Hospodin a Noe uslyšel tato slova:

„Tak vidíš, můj milý Noe, tvůj syn Yam tě trápil a ty jsi často nevěděl, jestli ho miluješ. Teď víš, jak moc ho miluješ a že láska je spojena také s trápením, překoná však i smrt.“

Proudy vody se z nebe spustily, když bylo Noemovi šest set let.

Obsah

	Str.
ČÁST PRVNÍ – ÚSVIT	2
1. Člověk v Boží zahradě	3
2. Hadovy nástrahy	9
ČÁST DRUHÁ – ŽIVOT NA ZEMI	19
1. Adam a Eva se seznamují s údolím Adam-ondi-Ahman	20
2. Počátky nového života	23
3. Příchod nových lidí	29
4. Narození dětí	33
5. Bratři	34
6. Kain	37
7. Meteorit a nový dům	40
8. Adam a Eva rozjímají	42
9. Zloděj	44
10. Kain u krále	47
11. Návrat domů	55
12. Mezi svými	56
13. Sny mladých	60
14. Rozhovory otců se syny	62
15. Ábel má starosti	65
16. Kain se osamostatňuje	66
17. Královská jízda	70
18. Kain pracuje a rozmlouvá s králem	72
19. Kain v nemilosti	75
20. Kain prosí za Sila	76
21. Silův návrat	79
22. Kain staví hradby	81
23. Přítel i nepřítel čas	87
24. Rozloučení s králem	89
25. Kain se vrací – elohim	91
26. Opět doma	92
27. Město – Kain hledá podporu	95
28. Zklamání	97
29. Hospodin rozmlouvá s Kainem	101
30. Zoufalství	103
31. Záhadný mladík	105
32. Rozhovor s otcem	108
33. Adam se radí s Ábelem	109

34. Kainův zločin	111
35. Život poté	114
36. Adam s Evou opouštějí domov	117
37. Návštěvou u krále Utany	119

ČÁST TŘETÍ 126

1. Nový začátek	127
2. Set a Kain	130
3. Enoš	134
4. Praotcové, následníci Adamovi	136
5. Svět po Adamovi	139

ČÁST ČTVRTÁ – NOE 142

1. Dětství	143
2. Noe a obr Midas	148
3. Noe si založil rodinu	156
4. Noe staví loď	159
5. Noe navštíví údolí Adam-on-di- Ahman	162
6. Čtvrtý syn	164
7. Noe pokračuje ve stavbě archy	165
8. Návštěva Lamecha a Metuzaléma	167
9. Trápení s Yamem	168
10. Návštěva obra	170
11. Lamech umřel	172
12. Noe hovoří s Hospodinem i s lidmi	174
13. Svatba Noemových synů	177
14. Metuzalém slouží obřad a jeho pohřeb	179
15. Poslední dny	183

Co dodat?

Především děkuji za inspiraci. Tento prapůvodní biblický příběh, zahrnující dobu více jak jedno a půl tisíciletí, je v knize Genesis (kap. 2-7) zaznamenán nadmíru stručně. Přesto nám dává představu o tehdejší civilizaci, o jejím vzniku, vývoji a důvodech zániku. Příběh Adamova rodu nabízí srovnání s naší současností.

Život jednotlivce i celé společnosti je cesta. Stojí za zamyšlení, jestli věda a technika, které jdou svou vlastní cestou, jsou dostačující pro dosažení těch největších cílů, které přesahují rámec naší rodné planety. Stojí za zamyšlení, jestli není ještě jedna souběžná cesta, na níž se potýkáme sami se sebou, s vlastní morálkou, kázní a odpovědností a především s láskou k lidem i celé přírodě, kterou projevujeme činy a jestli tato obtížná a nezbytná cesta nás nevede k větší dokonalosti než technika a pohodlí života, které nabízí.